ſupra de aqueductu. Prouer. x. [Vena vite os iuſti ꝛc.] Si vena vite os iuſti. ꝙ multo fortius os marie iuſtiſſime eſt vena vite. quotiēs filiū ꝑ nobis interpellat. Et ꝓpter hoc dicit ipa. In me omnis ſpes vite et virtutis. Eccl'iaſtici. xxiiij.

Maria vena quia — B

Maria vena q̄a

- Occulta per ſecretiſſimam conuerſationem. Unde clauſa in thalamo inuenta creditur a gabriele.
- Gracilis per voluntariam paupertatē.
- Concaua per veram cordis humilitatem.
- Subtilis ad repellendas ꝓ nobis fallaces aſtutias inimici.
- Maxime viget ad cuſtodiam populi chriſtiani.
- Uia ſanguinis in quo vita omnis viuentꝭ. Leui. xvij. Et ipa eſt via vite nr̄e ſpiritualis a chriſto q̄ ſe dicit viam. Joh. xiiij. in cui⁹ ſanguine. i. in fide paſſiōis vita ē animarum noſtraꝝ.
- Longa valde ꝑ finalem pſeuerantiam.
- Diſtributa ꝑ corpus filij quod eſt eccleſia catholica.

Aliter. Maria vena vite. Sicut enim ſanguis qui eſt vita carnis occulte decurrit ꝑ venam. ſic chriſtus qui vita eſt aīaꝝ noſtraꝝ occulte venit ad nos ꝑ mariā. Un̄ dicitur ei Iſa. xlv. [Vere tu es deus abſconditus] in vtero. ſ. virginali.

Item ipa eſt vena vite. Sed adam et eua nobis fuerunt vene mortis. de q̄bꝫ dicit Oſee vltimo. Sed ipa plāgit ſe cū filio de peccatoribꝫ. Hiere. xvij. Un̄ dicit. Me dereliq̄runt venam aquarum viuentiū. — C

Maria later — Titulus xxi.

Iſidor⁹ — Later. [Dicit iſidor⁹. ꝙ later ꝓprie eſt liquor fontis. et dicit̄ ſic. eo ꝙ lateat ī venis terre. Et maria ſemꝑ latuit et ſecretū dilexit. Et ipa liq̄r eſt illi⁹ fontis vite eterne q̄ dicit Hiere. ij. Me dereliq̄runt fontē aque viue ꝛc. Quē videlicꝫ liquorē miſit nobis ille fons eternus ad nos abluendū. rigandū. fecundādum. imaginem reddendū. et ſuos effectus in mundo adimplendū.

Maria ciſterna — Titulus xxij.

Ciſterna ſita ad portam bethleem. ij. Regū. xxiij. et. i. paral. xi. Et bn̄ ad portam. q̄a omnes trāſeuntes vult q̄ntū in ſe eſt ſatiare. Un̄ clamat. Tranſite ad me omnes ꝛc. Hui⁹ ciſterne potū deſiderauit dauid. Quere libro. i. ca. iiij. titulo gratia plena. ꝓpe finem. vbi agitur de aqua ablutōis.

Hec eſt ciſterna vetus in ſolitudine. in q̄ occultatus eſt ver⁹ ioſeph. Gen̄. xxxvij. Licet enī maria iuuēcula eſſet etate. vetus tamē erat in figuris. Et bene in ſolitudīe. q̄a ſꝑ dilexit ſolitudinē. Unde gabriel ipam clauſam in thalamo bn̄ firmato ſolā creditur inueniſſe. Beatus bern̄. Suſpicandū nō eſt ꝛc. Quere libro. xij. particula. i. q̄nto verſu de orto. vbi ortus dicit̄ ſecretus.

Finit liber nonus de receptaculis aquaꝝ q̄bus figurat̄ maria

Incipit liber decimus de edificiis quibus maria figuratur in biblia.

Archa. thronus. ſoliū. ferclum q̄ꝫ. ſella. tribunal.
Sedes. et cathedra. currus. lectica. ſcabellum.
Lectulus. et requies. habitatio. cellula. nidus.
Cella. et apotheca. gazophil. bibliotheca.
Erari. geneze. locus. horrea.
Piſtrinum. furnus. clibanus. fornaxq̄ꝫ. caminus.
Aula. tabernaculū. thalamus. domus.

Maria archa — Titulus. i.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Verſus p̄mus

ARcha. Deſignata per archā A

quam fecit beſeleel. Exo. xxxvij. de lignis ſethim. habētē duos ſemicubitos in lōgitudine. et cubitū ac ſemiſſem in latitudine. Altitudo q̄ſi vnius cubiti fuit et dimidij. Veſtiuitq̄ eā auro puriſſimo intus et foris. ⁊ fecit illi coronā aureā per girū ⁊c. Fecit beſeleel archā ⁊c.] Fabrica h⁹ arche/ natiuitatē indicat beate marie ex quattuor. Ex auctore. Vn̄ [Fecit beſeleel.] Ex fine. Vn̄ [archā.]

Iſidor⁹

Archa enim dicit᷑ ex eo ꝙ aliq̄d archanū in ea poni debeat. Vel ſm̄ iſidoꝝ dicit᷑ ab arcēdo/ eo ꝙ arceat viſum circūſtātiū ab his q̄ ꝯtinet in ſe. Similiter et archanū dicit᷑ a quo arcemur. Vn̄ chriſt⁹ de maria dicit Iſa. xxiiij. Secretū meū mihi. In ea enī fuit ipe de⁹ abſcōditus. Iſa. xlv. Nomē trahit ex materia. Vn̄ [de lignis ſethim] Ex forma. tū ex diuerſificatōe. tū ex ornatu. Vn̄ dicit [habētē duos ſemicubitos ⁊c.] Ex ornatu. Vn̄ d᷑. [Veſtiuit eā auro puriſſimo]

Ph̄us

Videndū p̄mo de fine. qđ p̄mū eſt in ratōne. ſicut dicit philoſoph⁹. Facta eſt enim illa archa materialis/ vt in ea reponeret᷑ quoddā diuine opatōis archanū. Virga/ in memoria liberatōis ex egypto. Manna/ refectōis in deſerto. Tabule/ datōnis legis. Sic et archa nr̄a ſpūal᷑. de q̄ dicit᷑. ſurge dn̄e in reqͥem tuā ⁊c. hoc fine ꝯdita eſt/ vt in ea reponeret᷑ nr̄e liberatōis p̄cium. qđ q̄dem intus ē. Sic enim placuit deo vt ſic erāt tres pſone in vna natura. ſic eſſent tres nature in vna pſona diuina. Diuina. ſpūal᷑ creata. et corꝑalis. Diuina. ſ. deitas. q̄ icreata. Spūal᷑. ſ. aīa. q̄ creata. Vn̄ ſapīa dicit. Ab initio ⁊ añ ſecl'a creata ſum. i. p̄uiſa creari q̄dā excellēti mō. et h̄ q̄ ad aīam. Corꝑalis q̄ formata eſt a tota trinitate (cui⁹ opa īſepabilia) ex ſubſtantia corꝑis virginal᷑. Vn̄ fili⁹ dicit de p̄re Iſa. xlix. Formās me ex vtero ſuū ſibi ⁊c. Per virgā natura diuīa deſignat᷑. Nam ſm̄ eā ipe dei fili⁹ eſt dei v̄t⁹. Vn̄ p̄s. Virgam virtutis tue ⁊c. Per tabulas in q̄b⁹ erat lex diuīa ſcripta. natura creata. ſ. aīa deſignat᷑. Et bene p̄ duas tabulas deſignant᷑ duo q̄ ſunt in aīa. ſ. intellectus et affectus. Nam in ei⁹ intellectu q̄ſi in vna tabula ſcripta erat oīs veritas. In affectu omnis bonitas. Et dicunt᷑ lapidee ꝓpter cōfirmatōem intellect⁹ non potentis declinare in errorē. Vel affectus in malū. Per manna corꝑea natura q̄ q̄dem habuit tunicā adiacentē hoc eſt fragilitatē aſſumptā et penalitates. Tamē hoc manna. i. ipa corporea natura/ puriſſima fuit ab omni labe peccati original᷑ p̄ter penalitates. Fuit etiā eſibilis. ideo ſignificat refectōis dulcedinem. Sap. xvi. Paratū panem ⁊c. Quē petimus dicētes. Panē noſtꝝ quotidianū da nob̄ hodie Ecce finis beate virginis. q̄ ob hoc naſcitura erat. vt in ea reponeret᷑ nr̄e redēptionis archanum.

Videamus auctorē [Fecit beſeleel] qđ interp̄tat᷑ vmbra dei. ſeu miſ̄icordia dei. Et bene. Nā ſicut vmbra refrigeriū ē ꝯ rigorē punitōis. q̄ q̄dem exiccaret nos ⁊ ꝯſumeret niſi miſ̄icordia dei nos ꝓtegeret. Vn̄ iacob⁹ loq̄ns đ iuſticia dei ⁊ rigore dicit. Exort⁹ eſt ſol cū ardore et areſecit fenū [Sol] i. chriſt⁹ [exorit᷑] i. extra ſe orit᷑ q̄n̄ punit. q̄a extra ſe ē punire cui⁹ ꝓpriū ē miſereri ⁊ parcere. Sꝫ ī iudicio veniet cū ardore et areſaciet fenū. i. carnales ī incēdio gehēne. Nota vmbra venit ex oppoſito corꝑis opaci ad lumē. Nō eī erat nubes q̄ opponeret ſe īter hoīeꝫ ⁊ ipm̄ ſolē iuſticie añ aduētū chriſti. iđ oēs vrebant᷑. Vn̄ d᷑. Fiant ſicut fenū tectorum ⁊c. Propter h̄ miſſus ē gabriel angelus ad mariā nubē introducēs. h̄ ē. vmbrā hūanitatis nuncians/ ad faciēdā vmbrā. [Virt⁹] inq̄t [altiſſimi obumbrabit tibi] h̄ ē ei⁹ miſ̄icordia. i. ei⁹ ꝓpa v̄tus. q̄a ei⁹ ꝓpriū eſt miſereri. C

Aliter. Per hanc archā deſignat᷑ beata virgo triplici ratione. Rōne materie. Ratōne ſcematis vel forme. Ratōe officij vel cōtinentie. D

Duplex autē materia fuit hui⁹ arche. ſ. ligna ſethim. et aurū puriſſimū. Duo enī fuerūt in ea ex p̄te materie. ſ. caro et ſpiritus. large ſumēdo materiā. moraliter enī loq̄mur. Per ligna ſethim que imputribilia. deſignat᷑ caro ei⁹ q̄ nūq̄ ſenſit corruptionē ꝯcupiſc vl᷑ putrefactōis. Per auꝝ. ſpūs ei⁹ refulgēs p̄fecta ſapīa ⁊ habitaculū

deitatis que p̱ aurū ſignificat̃. Vñ canti. v. Caput dilecti mei aurū optimū. In
hoc aūt q̄ fuit deaurata interi⁹. notat̃ puritas cordis ei⁹ vel dilectio dei. In hoc
q̄ exteri⁹ ꝟecūdia virginal̃. vel dilectio p̱ximi. q̄ꝝ gr̄a ſuper auꝝ. Ecc̄i. vij. Vl' i-
telligibili⁹. Ligna ſethim ſunt parua. pulcra. leuia. fortia. imputribilia. incremabi
lia. Albe ſpine ſilia. Fuerūt etiā dolata et leuigata.

Sethim vt dicit̃ nomē eſt mōtis et regionis ⁊ arboris q̄ albe ſpine ſilis ē in folijs. E
Et interp̱tatur ſethim ſpine vl' germina. ſeu poſitōes aut reſurrectōes eoꝝ. Et bñ
p̱ hec ligna ſignificat̃ maria. que ſenſit p̱ filio et cū filio multiplicē tribulatōnis
punctōem. Per eā autē. i. p̱ orōes et merita ei⁹ reſurgim⁹ a pctō. Germinamus
bene icipiēdo. Per eā ponimur in eccl'ie merito. p̱ eā tādē ponēdi i celeſti edificio.

Maria ſethim F

Quia arbor nobiliſſima oriētis ſicut dicit̃. Fuit aūt maria nobil' genere. nobilior
oīm cariſmatū plenitudine. ſ3 nobiliſſima ex eo q̄ chriſt⁹ verus oriēs q̄ nos viſita
uit ex alto oriri ex ea dignatuſ eſt inq̄ntum homo.

Pulcra p̱fecta plenitudine toti⁹ honeſtat3. Vñ ecc̄i. vi. Decor enī vite ē in illa ⁊c̄.

Parua p̱ ſimplicitatē hūilitatis. vl' etiā paup̱tat3. q̄a fuit ſimul in vnū diues ⁊ pau
per. Quidā tamē dicūt q̄ hec arbor creſcit vſq3 ad maximā quantitatē.

Leuis p̱ cōtemptū toti⁹ terrenitatis. Dilectio enī terrenoꝝ reddit animā pōdero-
ſam. Unde. Filij hoīm vſq3 q̄ gui corde. vt q̄d diligit3 vanitatē ⁊ q̄rit3 mēdaciū. i.
t̃palia. Vel etiā leuis virtutū vniuerſitate. q̄ ignee nature ſunt. et iō leues ab effe-
ctu. q̄a animā ſurſū trahūt ⁊ impellūt. quia locus ignis deorſum nō eſt.

Maria ſethim — Fortis in ɔſeruādo p̱poſitū ꝟginitatis. q̄a accinxit fortitudine lūbos ſuos. et re-
ſpondit angelo. Quomodo fiet iſtō. q̄niā virū nō cognoſco. i. p̱poſui nūq3 cogno
ſcere. ⁊ in p̱poſito p̱ſeuero. Iſa. xl. Forte lignū ⁊ imputribile elegit artifex ſapiēs.

Iſidor⁹ Imputribil'. Imputribilitas ſethim p̱bat̃ p̱ archā noe. q̄ adhuc p̱durat i montib⁹ G
armenie ſm̄ iſidoꝝ. Maria aūt fuit iputribil' p̱ extinctōez fomit3 i filij ɔceptōne.
quā poſtea nō infeſtauerūt p̱mi mot⁹ p̱cedētes a fomite. Quilibet enī ali⁹ ab ea
dicere p̄t. Induta ē caro mea putredie ⁊c̄. Job. vij. Ipa ꝟo de ſe ⁊ de ſponſo ſuo
dicit Cañ. i. Tigna domoꝝ nr̄aꝝ cedrina. Quia nō fuit corp⁹ ei⁹ reſolutū i q̄ttu-
or elemēta. Sicut ei dn̄s nō dedit ſanctū ſuū. i. chriſtū. videre corruptōez. ſic nec
ſc̄tā3 ſuā ſpecialē. i. mariā. Fuit etiā iputribil'. i. abſq3 fermēto iuidie ⁊ corruptōis.
Prouer. xiiij. Putredo oſſiū iuidia. Johel'. i. Cōputruerūt iumēta i ſtercore ſuo.

Incremabilis. ſ. abſq3 feruore totius iracundie et iniquitatis.

Albe ſpine ſilis in folijs. i. in ꝟbis. p̱ manſuetiſſimā correctōem aliene p̱uerſitatis.

De theophilo Lege cōuerſionē theophili. Moraliter. Prius dicit̃ alba poſtea ſpina. q̄a q̄ aliū
pūgere vult corripiēdo. ipa correptio debet p̱cedere ex zelo iuſticie. nō ex liuore ma
licie. Alioq̄n talis correptor compabilis ē ſpine nigre.

Leuigata ɔplanata et q̄ſi dolata artificio ſpūſſancti. vl' etiā chriſti. q̄ ſumm⁹ eſt ar H
chitectus. q̄ñ ſanctificata ē in vtero matris et nata ſine pondere originalis.

Fuerūt etiā ligna hec fortia p̱ patientiā. Imputribilia p̱ perſeuerantiā. Candida p̱
omnimodā puritatē et innocentiā. Unde albe ſpine ſimilia deſcribunt̃ hec ligna.
id ē maria. quam hec ligna deſignant.

De auro infra titulo. ij. de throno q̄ntum volueris inuenies.

Et nota q̄ hec archa dicit̃ fuiſſe deaurata. id ē. veſtita auro puriſſimo intus et foris. I
q̄a purgata fuit a fomite et peccato. Sed vrna quam cōtinebat. i. corp⁹ chriſti. q̄
plena erat māna diuinitatis tota fuit aurea. q̄a chriſtus totus fuit mund⁹ a pec-
cato. q̄ mundū ingreſſus eſt ſine macula. nō mundat⁹ a peccato.

Itē. Quare dicta eſt fuiſſe veſtita auro mūdiſſimo. et q̄d ſit aurū mundiſſimū. inue-
nies īfra titulo. ij. de throno. vbi d̄r. q̄ veſtiuit eū ſalomō auro mundiſſimo.

Itē Rōe ſcemat3 ſeu forme d̄r maria archa q̄ q̄drangula erat. Et ipa q̄drata erat p̱ q̄t
tuor ꝟtutes. q̄bꝫ vtili⁹ nihil ē in vita hoībꝫ. ſic̄ dicit̃ Sap. viij. Que ſunt iuſticia.
prudentia. fortitudo. t̃pantia. Que ſingule tripliciter eminebāt i ea. ſicut habuiſti
ſup̄ libro. i. ca. i iij. titulo gr̄a plena. circa mediū capituli.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Item ratōe officij vl' cōtinētie.qa q̄ttuoꝛ ꝯtinebat. Hec ſunt vrna aurea plena man K
na.ſicut dꝛ ad Heb.ix. Exo.xvi. Dixit moyſes ad aaron. Sume vas vnū.et mit
te ibi man.q̄ntū pt cape gomoꝛ.et repone corā dn̄o ad ſeruādū in generatōes no
ſtras. Itē virga aaron q̄ fronduerat. Ad hebꝛe.ix.ꝛ Nūeri.xvij. Itē tabule teſta/
menti Heb.ix. Itē deuteronomiu ſ. Vn̄ Deute.xxxi. Tollite libꝝ iſtū.et ponite ī
latere arche. Dicta eſt aūt hec archa teſtamēti.ad hebꝛe.ix.et Apoca.xi. Vel teſti/
monij. Exo.xxv. [Pones in archa teſtificatōem quā dabo tibi] .i.tabulas ī qb9
ſcriptū erat teſtamentū. Tamē quecūqꝫ ibi erant poſſunt dici teſtimonia. Poſita
erat ibi vrna aurea habēs manna.'in teſtificatōem ꝙ dn̄s dediſſet eis panē de celo.
Itē tabule.'in teſtificatiōem ꝙ legē naturalē ſcriptā in coꝛdib9 hominū ſuſcitaue/
rat eis in ſcripto. Itē virga aaron.'in teſtificatōem ꝙ oīs poteſtas a deo. Item
deuteronomi9.'in teſtificationē ꝙ dixerāt. Omnia q̄cunqꝫ iuſſerit dn̄s faciem9.
Ob hoc etiā dicebaꝫ tabernaculū teſtimonij.ꝛ etiā qa cauſe ꝑ foꝛibus eius venti
labanꝫ. Sicut autē archa illa figuralis ꝯtinebat ea q̄ erāt in teſtimoniū benefici/
oꝝ iudeis a deo collatoꝝ.ſic maria cōtinuit chꝛiſtū in ſe.qui erit nobis in teſtimo
niū damnatōis.ſi ingrati fuerim9 bn̄ficijs q̄ nobis ꝯtulit incarnādo.moꝛiēdo. re
ſurgēdo.ꝛ hmōi. Unde dicit Hiere.xxix. Ego ſum iudex ꝛ teſtis dicit dn̄s. Item
Malach.iij. Accedā ad vos in iudicio.ꝛ ero teſtis velox maleficis ꝛc̄.

Manducatoꝛ

Nunc autē diſtincte videam9 expoſitōes coꝝ q̄ continebanꝫ ī hac archa. Māduca L
toꝛ q̄ q̄ttuoꝛ iſta manifeſte dicit fuiſſe ī archa.'videꝫ velle debere intelligi ꝑ archā
celū.et ꝑ quattuoꝛ illa que ibi cōtinebanꝫ q̄ttuoꝛ ꝑſonas in coꝛpe et aīa iā glꝫ̄ifica/
tas. Per vrnā aureā.'coꝛpus dn̄icū.d̄ quo nullus dubitat catholic9. Per tabulas.'
moyſen. Per v̄gā aaron.'beatā virginē. Per deuteronomiū.'iohānē euāgeliſtam.
Sed de his trib9 nihil aſſerit eccl'ia.licet de beata virgine multi nō dubitent.

Item ꝑ hec quattuoꝛ ſignaꝫ chꝛiſt9.que poſita fuerūt diuina v̄tute in hāc archā q̄n M
mulier circūdedit virū.i.maria cōcepit chꝛiſtū. Urna.'coꝛpus chꝛiſti ꝯtinēs māna
.i.dulcedinē deitatis.et dulcedinē fruitōis eterne. Uirga.'qa ius regni ad eū ꝑti/
nebat tāqꝫ ad heredē. Itē tabule ꝛ deuteronomi9 .i.ſciētia vtriuſqꝫ legis.qꝛ ipē ē
ſacerdos.cui9 eſt ſcire legē. Malachie.ij.

Aliter. In ipo ſunt tabule teſtamēti.qa ipē ē nobis inſtructio et foꝛma viuēdi. Dīs N
ei eius actio nr̄a ē lectio ꝛc̄. Itē virga.'quo ad peccōꝝ paternā coꝛreptōem. Item
Manna.'quo ad filioꝝ dulcē et blādā ꝯſolationē. Sap.vij. Candoꝛ eſt lucis eter
ne et ſpeculū ¶ Urna hec cōcaua ꝑ humilitatē incarnatōis.aurea.'ꝓpter mūdiciā
aſſumpte humanitatis.qa aurū metalloꝝ mūdiſſimū. Et ꝓpter charitatē.'qua fa
ctus eſt hō ꝑ nobis. Et ꝓpter obediētiā quā exhibuit patri aſſumēdo foꝛmā ſerui.
Et ꝓpter ſapientiā.'que ſignificaꝫ tam in auro q̄ꝫ in hoc ꝙ cū vrna erāt deuterono
mius et tabule teſtamēti. Hec enī q̄ttuoꝛ p̄cipue ſolent in auro deſignari. Mun/
dicia. Sapientia. Charitas. Et obedientia. ¶ Uel ſic. Coꝛpus chꝛiſti archa rōe
materie.de q̄ ſupꝛa. Aīa chꝛiſti vrna aurea. Manna.'dulcedo diuinitatꝭ. ¶ Chꝛi/
ſtus etiam ē hic in ſacramēto nr̄a refectio in via.qui noſtra fruitio erit in patria.
Eius enī manifeſta et eterna viſio.'plena ꝛ indeficiēs erit fideliū refectio. Un̄ exo.
xxiiij.dꝛ de iſraelitis q̄ ſignāt viros chꝛiſtianos. Uiderunt deum.'ꝛ ꝯmederūt ac
biberūt. ¶ Chꝛiſt9 etiā māna ē.i.panis celeſtis habēs ī ſe oē delectamētū ꝛ oīs O
ſapoꝛis ſuauitatē. Panis.ſ.angeloꝝ quē māducauit hō. Quē panē petebāt paruu
li Treno.iiij. Ante aduētū ꝛ oꝛtū marie nec erat q̄ frangeret eis .ſed maria ꝯfecit
hunc panē.'q̄ fract9 eſt ī cruce. Hec habuiſti ſup̄ lib.i.ca.iij.titulo gr̄a plena ꝓpe fi
nem toti9 capituli. Adhuc etiā debem9 ei clamare aſſidue.mater nr̄a q̄ es in cel'.'
panē noſtꝝ quotidianū da nob hodie de archa tua .i.de archa q̄ tu es. Ipa enim
cum ſit mater.'libētiſſime dat hūc panem filijs.i.imitatoꝛib9 ſuis. Unde et diciꝫ
ei. Omnia a te expectant vt des illis eſcā in tp̄e.et ſequētia. Chꝛiſtus etiā virga.
quia nos regit. coꝛrigit. et dirigit. Ipē ē etiā tabule teſtamēti.et deuteronomi9.
quia chꝛiſt9 liber ē vite ſcriptus int9 et foꝛis. Ezech.ij. Liber in quo ſunt oēs the
ſauri ſapiētie et ſciētie abſcōditi.ad Col.ij. Qui vtrūqꝫ condidit teſtamentum.et

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

rotam poſuit in rota. Veterē enī legem dedit. quā etiā digito ꝓprio ꝯſcripſit. et
nouam ore ꝓprio p̄dicauit et ope adimpleuit. q̄a cepit facere et docere. Actuū. i.
Item Maria archa rōne ꝯtinētie. Manna vł manhu. admirabilis dulcedo ꝯſolati P
onis quā īfundit amatoribꝫ et ſpecialibꝫ ſuis. et his q̄s viſitare dignat̄. quā q̄ gu/
ſtat poteſt dicere manhu. i. q̄d eſt hoc p̄ admiratōe. Ideo dicit ipſa. Sp̄us meus
ſup mel dulcis ⁊c̄. Eccl̄i. xxiiij. Vel manna candidū. marie v̄ginitas. q̄ in carne fra/
gili angelicā glīam acq̄ſiuit. habens oīs ſaporis ſuauitatē. Vel p hoc manna dul
ciſſimū marie charitas. in q̄ fuit radicata et fundata. Moraliter. Manna oīs ſa
poris et delectamēti. charitas ē. q̄ ē forma omniū virtutū. et omnis boni opis ꝯdi
mentū. ſine q̄ omne opus dn̄o inſipidū. Quare dicit̄. i. ad Chori. in fi. Omnia ve
ſtra ī charitate fiāt. Quā q̄ſq̄s nō habet. fact⁹ eſt velut es ſonans ⁊c̄. Vel. Mora
liter. Manna dulcedo ſp̄us māſueti. vel dulcedo eloquiorū. ¶ Tabule decem p̄/ Q
ceptorū. ſciētie legis diuine. Hiere. xxxi. Dabo legē meā in viſcerib⁹ eoꝝ. et in cor
dibꝫ eorū ſcribam illā. et ero eis ī deum. et ipſi erūt mihi in populū. dicit dn̄s. et ce
tera multa. Sed q̄dā magni lr̄ati ſunt q̄ſi tabule lapidee inſcripte. ſꝫ ſcripturā ſuā
nō ſentiētes. q̄a duri ⁊ īmiſericordes. ¶ Terciū qđ cōtinebat̄ in hac archa fuerūt
tabule teſtamēti. quibꝫ deſignat̄ ꝑfecta vtriuſq̄ꝫ legis cognitio. q̄ plene erat in ea.
quia auctor ſcripturaꝝ habitabat ī ea. Vnđ hieronym⁹ dicit ꝙ optime ſc̄pturas
Hiero. nouerat. ſicut patꝫ in illo v̄ſu. Sicut locutus ē ad patres nr̄os ⁊c̄. Itē Lu. ij. dr̄.
ꝙ ꝯſeruabat oīa v̄ba cōferēs in corde ſuo. Vn̄ et poſtea docuit ap̄los. ⁊ magiſtra
fuit noui teſtamēti. Cū enī tota eſſet p ꝑfiguratōem. vere p̄t dici vtriuſq̄ꝫ leg̃ ple
nā habuiſſe cognitōēꝫ. Quod ſignificat̄ p h̄ ꝙ in archa cōiuncta erāt deuterono/
mius et tabule teſtamēti. Et nota ꝙ dicit̄ tabule pluraliter. iuxta illđ Iſa. xxxiij.
Diuitie ſalutis ſapiētia quo ad deū ⁊ ſciētia quo ad ꝓximū. Vel due tabule di
ci poſſunt capax intelligētia ⁊ tenax memoria ei⁹. que duo ꝯtulit ei ſp̄uſſctūs ſup
ueniēs in eam. ¶ Quartū fuit deuteronomi⁹ ſignificās legē nouā quā chriſt⁹ de
dit. q̄a ipſa cōſeruabat oīa verba noue legis cōferens in corde ſuo. Noua etiā lex
in ipſa erat. Lex enī ſpirit⁹ vite eam repleuerat. que liberat a lege peccati. ad Rom̄.
viij. Lex. ſ. amoris quā ipſa adinuenit. cū prima fuerit timoris. Vel ideo deutero
nomi⁹. q̄ tota ei⁹ vita et oīs actio ei⁹. chriſtianoꝝ lectio et inſtructio eſt. ſicut di/
cit Auguſtin⁹ de chriſto.
Cācella riꝰ phi/ lippus Aliter. In hac archa erāt tabule veritatis vel ſapiētie. Manna māſuetudīs vł miſe/ R
ricordie. Virga poteſtatis ſiue iuſticie. Vn̄ ꝓpheta ad virginē Intēde ꝓcede et
regna. Intēde o ſapiēs ꝓpter v̄itatē que in te eſt. que ſignat̄ p tabulas ꝓcede
o clemens ꝓpter māſuetudinē q̄ in te eſt. q̄ p mānā regna o potens ꝓpter iuſti
ciā que in te eſt. q̄ p virgā. Sequit̄. Propter veritatē et māſuetudinē ⁊ iuſticiā
Redde ſingula ſingulis.
Aliter et ſubtili⁹. In maria velut in archa erāt manna. i. dulcedo diuine ꝯt̄platōis. S
Virga. i. rectitudo ꝑfecte opatōis. Virga enī aaron fronduit et fructū fecit. quia
actiua ſe multiplicat. Sed ꝯtēplatiua ſolitaria eſt. Fuerūt ḡ in hac archa manna
⁊ virga. q̄a maria fuit ꝯtēplatiua ⁊ actiua. Vn̄ ſignat̄ p marthā ⁊ mariā ſororē ei⁹.
Et ideo euāgeliū de ipſis legit̄ in aſſumptōne. In tabulis teſtamēti intelligit̄ ſpi
ritual̄ ſciētia legis. quā ipſa habuit pleniſſime. Nā cū ſterilitas eſſet opprobrioſa in
lege. intellexit ſm lr̄am occidentē hoc dictū eſſe de ſterilitate corpis. ſm ſpiritū vi/
uificantē intelligi debere de ſterilitate mētis. Et ideo ꝯtēpta lr̄a occidente. ꝯgau/
dens ſp̄ui viuificāti. p̄ma inter filias ſynagoge virginitatē elegit. Item in lege p/
mittebant̄ et ꝯferebant̄ t̄palia. ſed ipſa intellexit diuitias t̄pe legis collatas. eſſe fi/
gurā ſp̄ualium diuitiarū cōferendaꝝ t̄pe gratie. et ideo inter filias ſynagoge pau/
ꝑtatem elegit et amauit. Vnde dicit ſe matrē pulcre dilectōis.

¶ Maria archa T

Teſtamenti vł teſtimonij. vt ſupra dictū eſt. Apoca. xi. Quia. ſ. in ea poſitū erat te/
ſtamentum. i. lex.

Federis domini. quia federauit nos toti trinitati. Approbatur enī p̄ri maieſtas.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

filio ſapientia. ſpūiſancto bonitas. Et nos offenderamꝰ patrē ꝑ ſuperbiā. filiū ꝑ
inſipiētiā. ſpiritūſanctū ꝑ maliciā. Iſta enī tria ꝯcurrerūt in pmo pctō. Supbia.
ꝙ adam voluit eſſe ſicut deꝰ. Inſipiētia. ꝙ credidit poſſe fieri ſicut deꝰ. Malicia.
ꝙ cōtradixit ei quod preceperat deus. vl' ꝯſenſit ei quod ꝓhibuerat deꝰ. Sed ma-
ria ꝑ hūilitatē ſuā recōciliauit nos patri. qñ ipe reſpexit hūilitatē ancille ſue. Ubi
enim amor ibi oculꝰ. Sed filio nos vniuit quē credēdo ꝯcepit. vt impleret qđ di
ctum erat Iſa. vij. Uocabit nomē eiꝰ emanuel qđ ē nobiſcū deus. Itē ꝑ eā ſpū
ſancto replemur. ꝙ eā repleuit. vt de plenitudīe eiꝰ accipent vniuerſi grām ꝓ grā.
Ioh. i. Ipa enī fons ē vnde ꝓcedūt riuuli gratiaꝝ. ¶ Itē alio mō archa federis. U
ꝗa ꝑ eā ad nos dei fedus firmatū ē. Ante enī ꝙꝫ fieret hec archa .i. maria eramꝰ in
imici. et firmatū erat chaos magnū inter nos et deū. vt ꝙ vellēt hinc trāſire ad deū
nō poſſent. Et ideo ꝑ virginē venit filiꝰ dei ad nos. et factus ē emanuel. i. nobiſcū
deus. vt tam filiꝰ ꝙꝫ mater reduceret nos ad patrē. ¶ Solet etiā fedꝰ maxime cō
trahi ꝑ nuptias. Et chriſtꝰ generi nr̄o ſeſe īmiſcuit naturā nr̄am ſibi in v̄gine co-
pulādo. vt ſi pater de cetero cogitaret aliq̄d ꝯtra nos. videns nos filij ſui fratres
eſſe manū retraheret a genere ſuo. Uñ in horis beate marie virgīs ſic dicimꝰ chri
ſto. Memēto ſalutis actor ꝛc. Et eidē dicere poſſumꝰ ꝙ eſt verꝰ dauid illđ. ij. Re
gū. v. Os tuū ꝛ caro tua ſumꝰ. Et illud Dañ. ix. Propter temetipm inclina deus
meus aurē tuā et audi ꝛc. Itē Ro. viij. Nam ꝗs p̄ſciuit. et p̄deſtinauit ꝛc. vt ſit ip
ſe pmogenitꝰ in mltis fratribꝫ. Ro. viij. Itē illđ hiere. xiiij. Tu in nob es dñe.
et nomen tuū inuocatū ē ſuꝑ nos ꝗa a chriſto chriſtiani. In his nuptijs fedꝰ ſem
piternū conclamatū ē. ſ. pax hoīb bone volūtatiſ. ꝗa chriſtus ē pax nr̄a ꝙ fecit vtra
ꝙꝫ vnū. Eph. ij. ſcꝫ que in celis. et ꝙ in terris. in ſe recōcilians ima ſummis.
Maria archa —Archa ꝓpiciatōis. ꝗa mater eſt et regina miſicordie. Mater illiꝰ et filia ꝙ pater eſt X
miſericordiaꝝ et deus totius ꝯſolatōis. et ꝙ eſt ꝓpiciatio ꝓ peccatiſ nr̄is .i. Ioh. ij.
Cuius meritis etītercessiōe ꝓpiciat dñs omnibꝫ iniq̄tatibꝫ noſtris. Cū enī ꝓ pec
catoribꝫ ſe filio ſemꝑ opponat. nihil ei poteſt negare filiꝰ eiꝰ. Aut enī iubet natū.
aut orat patrē. et ſemꝑ exaudit ꝓ ſua reuerentia. Heb. v.
Archa ſanctificatōis. In pſ. Surge dñe in reqem tuā. tu et archa ſanctificatōis
Thema in aſſūptiōe marie tue .i. quā tu ſanctificaſti. ꝗa ſctificata fuit in vtero. et ꝗa chriſtꝰ deſcēdens in eā
ibi ſctificauit ſe hominē in ſe v̄bo. ſicut dicit auguſ. et ꝗa illa ꝯtinebat ꝙ ſctificata
erant dño. et ꝗa ꝑ eā ſanctificamur in p̄ſenti et gl'ificabimur in futuro. Iđ dic̄ chri
ſto ꝓpheta. Surge dñe in reqem tuā tu ꝛ archa ſanctificatōis tue. Tu ꝓus. Ar
cha .i. maria poſteriꝰ. Hinc cōijcit ꝗa aſſumpta ſit ſimul cū corpe. Dicit ḡ. Sur-
ge dñe in reqem tuā poſt laborē paſſionis. tu ꝑ aſcēſionē. et archa ſctificatōnis
tue ꝑ aſſumptōem. Hec enī archa qñ aſſumpta eſt. ſurrexit in reqem dñi. et imple
tū eſt illud Gene. viij. Reqeuit archa ſuꝑ montes armenie. Armenia interpratur
mons vellicatus. et ſignificat celū empyreū. vnde om̄e ſuꝑfluū et nociuū auulſuꝫ
eſt. Ul' montes armenie ordines et eminētie angeloꝝ. ſuꝑ ꝗs ipa reqeſcit in thro-
no maieſtatis. A qbꝫ. ſ. ordinibꝫ auulſum eſt omne ſuꝑbū in caſu luciferi.
Archa teſtamēti. Unde Apoca. xi. Aptū eſt tēplū dñi in celo. et viſa ē archa teſtamē Y
ti eiꝰ ī templo eiꝰ. Et dr̄ archa ab archano. Et maria ſecretū dei ē. Unde dicit de
ea ꝑ Iſa. xxiiij. Secretū meū mihi. ſecretū meū mihi. Quia hāc archā clauſit ille
ꝙ claudit et nemo aperit. Apoca. iij. Quedā enī ponunt in archa ad cuſtodienduꝫ
ꝛ celandū. Et chriſtꝰ ī hac archa cuſtoditꝰ fuit ꝛ celatꝰ diabolo ꝛ ſeculi pncipibꝰ.
Quia ſi eū cognouiſſent. nūꝙꝫ dñm gl'ie crucifixiſſent. i. Choꝝ. ij. et ita nō eſſemꝰ
Ambro. redempti. Hō nō vidit in ea nec manū appoſuit. ꝗa nō ex virili ſemīe ſꝫ myſtico
ſpiramine verbū dei factū eſt caro. ſicut dicit ambroſiꝰ. Diues archa in ꝙ fuerunt
oēs theſauri ſapiētie et ſciētie abſcōditi. Col. ij. Uñ dicit ei ꝗdā. Aue diues archa
chriſti. ꝙ theſauꝝ effudiſti. quo ditant oīa. Ad theſaurū quē hec archa cuſtodit. in
omnibꝫ neceſſitatibꝫ ipa archa mediāte recurrendū eſt.
Item. In archa veſtimēta ꝯplicant. ſic chriſtꝰ quē totus nō capit orbis. ꝗſi ꝯplica- Z
tus et hūiliatus. ventris ſub archa clauſus ē. Et ꝗa hec archa paruula erat Leui-

naniuit ſe formā ſerui accipiēs]vt ab ea capi poſſet. Vñ Ro.ix. Verbū breuiatū
faciet dñs ſup terrā. qa pater filiū breuiauit. Unde Iſa.xxviij. Cōſūmatōnē ⁊ ab
breuiationē dñs exercituū faciet ⁊c. Quod fuit qñ verbū patris vnigenitū ⁊ im/
mēſum/intra virginal' vteri anguſta viſcera claudebat. Veſtes chriſti/ hūanitas
eius. Unde dicit matri Job.x. Pelle et carnibꝫ veſtiſti me. Siqdem hec archa cu
ſtodiuit veſtes eſau valde bonas. qs apud ſe rebecca domi notabiliter dr̄ habuiſ/
ſe. Gene.xxvij. Eſau peccator. qa chriſtꝰ in ſilitudinē carnis peccati apparuit. Ve
ſtes eiꝰ valde bone/caro eiꝰ aſſumpta de puriſſima virginis ſubſtātia. mūdata i ſā
ctificatōe ab originali. nō peccatrix ſed ſimil' peccatrici. Rebecca autē. i. maria has
veſtes apud ſe dicit habuiſſe. qa nō aliūde nō de ſemine viri. ſed de ſua tm̄ ſubſtā
tia formata et aſſumpta ē caro chriſti. Vñ notabiliter dicit aplꝰus chriſtū factū ex
mlīere Ad gal'.iiij. Et Beda multū rephēdit eos q̄ legendū putāt ibi natum ex
muliere. Ideo etiā dicit maria herba faciēs ſemen nō ſuſcipiēs. Gene. i. De ipa eī
factus ē. et de ipa eum p ɔſenſum fecit ille de quo dicit Iſa.i. [Niſi dñs exercituū
reliqſſet nobis ſemen]. i. chriſtū. dicit vna gloſa. Ipa etiā[mons]ille ē[de quo p̄
ciſus ē lapis]. i. chriſtus natus. qui lapis ē angularis. q̄ fecit vtraqꝫ vnum [ſine
manibꝰ]. i. ſine ope nuptiali. ſicut gloſat augꝰ. quia ſola opatōe ſancti ſpūs. Et iō
has veſtes ɔfecit et ɔſuit maria qſtuaria. que de pāno carnis ſue fecit ei palliū. q̄
ipm induit. qñ cōſenſit vt fieret dicēs. Ecce ancilla dñi ⁊c. Et cū de hoc rogaret
ab angelo. et paruula tā immēſo timeret veſtes facere de tā breuiſſimo pāno. Rñ/
dit ei angelꝰ. Ne timeas maria/inueniſti grām. H ē dabit tibi plenitudo grē. q par
ua portio pāni tui. i. ſubſtātie tue ſufficiet eiꝰ magnitudini. Ibi ei chriſtꝰ [affubla
mantel parti]gallice loqndo[il fu cort]. ſ. giganti gemīe ſubſtātie[mes bien li ſiſt]
qa in eo apparuit ſpecioſus forma p̄ filijs hominū. nec ſolum p̄ filijs hoīm ſꝫ etiā
p̄ milibus angelorū.

Nunc videndū ē de forma/p quā inſinuat ſanctitas qſi formalis. Primo in dimen/ A
ſionibꝫ arche inſinuant tres ꝟtutes theologice. Fides in lōgitudie. Spes in alti
tudine. Charitas in latitudine. Dicit g [Habentē duos ſemicubitos in lōgitudi
ne.] Lōgitudo ē linearis ptractio. In linea accipimꝰ duos termios/a q ⁊ ad quē.
Sic et in fide terminꝰ a q eſt cognitio enigmatica. Unde dicit aplꝰus. Videmus
nunc p ſpeculū et enigmate. Sed terminꝰ ad quē ē cognitio p ſpeciē. Unde Iſa.
ſm aliā lrām. [Niſi credideritis nō intelligetis]. i. nō puenietis. Hec dicit habere
duos ſemicubitos qſi impfectos. qa videmus nūc p ſpeculū et ex ptecognoſcimꝰ.
Cum aūt venerit qđ pfectū ē/euacuabit quod ex pte ē. et erit qſi plenus cubitus.
Latitudo ē ſupficial' extenſio. et ſupficies habet duo latera. Scđm h accipit cha
ritas. ſm quā ɔcupiſcibile extendit ad amicos et inimicos p affectū/ tāqꝫ ad duo
latera. Pſal. Latū mandatū tuū nimis. Hec dicit diſtendi p cubitū et ſemis. Cu
bitus pfectus refert ad dilectiōem dei. q abſolute ⁊ pfecte diligendꝰ eſt et ſup oīa.
Semicubitus ad dilectōem pximi. q minus deo. Vel qa freqnēter videmꝰ in pxi
mo quod diligendū nō eſt vt peccatū. cū tamē natura ſemp ſit diligēda. et iō extē
ſio charitatis in pximū ſemicubitꝰ ē. Altitudo vero extenſio a deorſū in ſurſum.
p quam accipit ſpes. que ipam iraſcibilē erigendo ptendit in deū. Unde dictū ē
petro q piſcabat. Duc in altū ⁊c. Sic dicit p̄dicatoribꝫ qꝛ p ſpem erigāt corda pec
catorū. Et hec dicit habere cubitū et dimidiū. Cubitꝰ ē ſpes de ſalute pueniēs ex
meritis et miſicordia dei. ſicut habent ſpem illi q glorianꝫ in teſtimonio ɔſciētie.
Dimidiꝰ/ſpes pueniēs ex miſicordia dei. nō ex meritis. ſic hñt illi q ſūt i peccatis.
Sic ergo in iſta archa ſpūali eſt longitudo fidei ſm rationalē. Latitudo charita
tis ſm ɔcupiſcibilē. Altitudo ſpei ſm iraſcibilē. Sic et in qlibet anima ſancta. ſꝫ
excellenter in virgine glorioſa.

Sequit[Et veſtiuit eā auro puriſſimo intus et foris]. ſ. vt clara appareret tam deo B
qꝫ hoībꝫ[et fecit illi coronā aureā p girū] Duo hic ponunt q glorioſe virginis iſi
nuant p̄rogatiuā. Veſtitio auri intꝰ et foris. et corona poſita p girū. p q dant itel
ligi i ꝟgine glīoſa virgitas ⁊ fecūditas. Virginal' caſtitas p aux rōe icorruptōis

et pcioſitatis. Et differẽter accipit. Integritas ſeu incorruptio dignã facit virginez
quo ad ſe. pcioſitas :/q̃ ad deũ. lux ſiue claritas./ quo ad primũ et bonã famã. Fe
cũditas enĩ pduxit eã ad coronã aureã. Eo enim q mater facta ẽ ſũmi regis./ dignũ
erat vt in honore regio ſublimaret. Nota tñ q corona iſta ducebat p girũ. qd ſi/
gnificat immenſitatẽ et eternitatẽ ſue poteſtatis. Unde ipa dicit [In hieruſalẽ ſu
pna ptãs mea.] ¶ Poſt ornatũ ſequunt adiacẽtes anuli. Per q̃ttuor anulos acci CC
piunt q̃ttuor cardinales .ſ. iuſticia. prudentia. fortitudo. tpantia. Et q̃ttuor anguli
ſignificãt q̃ttuor affectões. dolorẽ. timorẽ. gaudiũ. et ſpem. Duo affectus. ſ. dolor
et timor./ ſunt q̃ſi duo anguli arche ex latere ſiniſtro. Et ẽ latus ſiniſtrũ iraſcibil
quaſi e regiõe ɔtra malũ. dolor .ſ. de pterito. timor de futuro q̃ facit hoiem cauere
ſibi. Alij duo .ſ. gaudiũ et ſpes ex latere dextro .ſ. cõcupiſcẽtia ex pte boni. Et hoc
eſt qd dicit aug⁹. De iraſcibili dolor et met⁹. ex ɔcupiſcibili gaudiũ et ſpes oriũt.
Iuxta ergo q̃ttuor angulos. q̃ttuor anuli .i. q̃ttuor virtutes cardinales ſupponũt.
et ſic dicunt ppter circularẽ pgreſſum vt a deo in deũ ſit motus virtutis. Aurei dicũt
ad differẽtiã virtutũ ɔſuetudinaliũ. q̃s ponũt phi ex freq̃nti bene agere acq̃ri. et ñ
ex gr̃a. Iuxta g̃ angulũ cordis q̃ ẽ affectus doloris ſuppoſitus ẽ anul⁹ prudẽtie.
ne dolor trahat in accidiã. Iuxta angulũ met⁹ ſuppoſit⁹ ẽ anul⁹ fortitudĩs. ne ti/
mor deijciat in deſpationẽ. Et hec duo ex pte ſiniſtra cordis. Itẽ iuxta angulum
gaudij poſit⁹ ẽ anulus tpantie. ne cadat hõ in diſſolutõez. Iuxta angulũ ſpei anu
l⁹ iuſticie. ne eleuet in p̃ſumptõem. q̃a nullus pt ſperare niſi iuſt⁹. Et hec duo ex
parte dextra cordis. In his anulis imittunt duo vectes. q̃ ſunt ɔſideratio pene et
gl̃ie. Conſideratio pene ẽ vectis imiſſus ex pte ſiniſtra duob⁹ anulis prudentie et
fortitudĩs. vt prudentia penã ɔſideratã diligẽter p̃caueat. et fortitudo p̃ſentẽ libẽ
ter ſuſtineat. vt eternã euadat. Cõſideratio pmiſſe glorie ẽ vectis immiſſus ex parte
dextera tpantie .ſ. et iuſticie. vt ɔſiderato p̃mio de ſtola aĩe tpanter ſe habeat. et di/
ſtribuẽdo vnicuiq; qd ſuũ ẽ ad illd feſtinet. Id dicitur. Pones eos ĩ latere arche.

¶ Maria thronus veri ſalomonis ¶ Titulus ij.

Thronus [Uñ. iij. Regũ. x. Fecit ſibi rex ſalomon thronũ de ebore g̃ndẽ. A
et veſtiuit eũ auro fuluo nimis. q̃ habebat ſex grad⁹. et ſũmitas throni ro/
tũda erat in pte poſteriori. et due man⁹ tenẽtes ſedile hinc et inde. et duo le/
ones ſtabãt iuxta ſingulas manus. et duodecim leunculi ſtãtes ſup ſex g̃d⁹ hinc
atq; inde. Non eſt factũ tale opus in vniuerſis regnis ꝛc.

¶ Maria thronus. q̃a thronus

Firmiter et apte ɔpact⁹. Et beata virgo inſolubili internaꝝ virtutũ ɔcathenatõe cõ/
pacta erat. q̃ ɔnexe mutuo ſe roborabãt. He ſũt virginitas. ſimplicitas. ſolitudo.
ſꝫ oẽs cardiales vl' theologice virtutes. Iuxta illd iob. x. Oſſib⁹ et neruiſ ɔpe. me.

Regẽ a ſtatõe ad ſeſſiõem q̃ſi hũiliatũ recipit. Et beata virgo regẽ eternũ (qui cum
in forma dei eſſet exinaniuit ſemetipm) in carne hũiliatũ ĩ incarnatõe ſuſcepit. In
ea enĩ chriſt⁹ formã ſerui aſſumpſit. in q̃ iudiciariã poteſtatẽ exercebit.

Maria thron⁹ q̃a thronus — Solum principẽ in ſe ſuſcipit q̃ſlibet et q̃ntoſlibet habeat aſſeſſores. Sic bt̃a vir
go ſolum chriſtũ in vtero. Iuxta illud Eze. xliiij. Porta hec clauſa erit ꝛc. pnceps
ĩpe ſedebit in ea ꝛc. Quaſi diceret [ipe] nõ alius.

Deorſum clauſus. Et beata virgo delicijs. diuitijs. terrenis voluptatib⁹. et ſupflui
tatib⁹. et maxime immũdicijs. ſup̃ oẽs puros homines clauſa fuit. vt ſup̃. Porta
hec clauſa erit ꝛc.

Surſum patul⁹. Sic beata virgo iugiter ſuſpirãs ad celeſtia. corde patulo hauri
ebat dona pfecta a patre luminũ deſcendentia. Iaco. i.

A parte anteriori hũilior. a poſteriori ſublimior. Sic bt̃a virgo ante hũillima pau
ptate et cõtemptu ſeculi. ſup̃ homines et angelos poſteri⁹ exaltata.

Fecit ſibi rex ſalomõ ꝛc.] Primo aſſignandũ eſt q̃re chriſtus p ſalomonẽ deſignet. B
Iſtd ĩuenies ĩfra eodẽ titulo de throno morali. Cũ aũt ſalomõ fuerit trinomi⁹.
videndũ eſt q̃re poti⁹ hoc nomĩe qd ĩterp̃tat pacificus deſignet./ cũ ei factura thro
ni aſcribit. Chriſtus enim vere eſt pacificus. q̃ dicit Viere. xxix. Ego cogito co/

gitatões pacis ꝛc. Tunc enim dñs efficaciter cogitauit de pace. qñ ſibi thronũ ꝑ/
parauit vterꝫ virginalẽ. Vñ dicit Zacha. viij. Sicut cogitaui vt affligerẽ ꝛc. ſic co
gitaui in diebꝫ iſtis vt bñfacerẽ hieruſalẽ et domui iuda. Fecit ergo pacific⁹ thro/
nũ vt pacẽ faceret. q̇a mediãte filio hoĩs pacificati ſum⁹ deo patri. Mediãte etiã
matre veri pacifici/ pacẽ apud filiũ q̃tiens volum⁹ poſſum⁹ inuenire. Aſcribit̃ eti
am hoc opus ſalomõi. q̇a eterne ſapiẽtie. que ẽ chriſtus. Unde puer. ix. Sapiẽtia
edificauit ſibi domũ. Et bñ dicit̃ fecit q̇a beata virgo ſpeciale op⁹ ẽ illius artifi/
cis. q̃ fabricatus ẽ aurorã et ſolẽ. q̃ in iſto ope hui⁹ throni principaliter ſuã oñdit
ſapientiã. Jpa eſt enĩ vas admirabile opus excelſi. Ecci. xliij. Unde ĩ ps. A dño
factũ ẽ opus iſtud. et eſt mirabile in ocul' noſtris. Bñ etiã dicit̃ fecit ſibi. Quia
ſicut ſol⁹ rex ſalomõ ſedebat in h̃ throno. ſic ſolus chriſt⁹ ſedit in ꝟgine gl'ioſa. Vñ
Eze. xliiij. Princeps ipe ſedebit in ea. Princeps ipe. q̃ſi nõ ali⁹. Fecit ergo ſibi
nõ alij. nõ carni. nõ mũdo. nõ diabolo. nõ bacho. nõ veneri. nõ mercurio. nõ marti.
ſed ſibi. et ſibi ſoli. Nihilomin⁹ tñ et nob hoĩbꝫ et etiã ipis angel'. ſꝫ aliter ⁊ aliter.
Thronũ de ebore. Siq̇dem vſqꝫ ad btã virginẽ nõ habuerat chriſt⁹ thronũ d' ebo C
re. ſed q̃ſi ſedẽ plebeiã et ꝯmunẽ. ſed in ipa thronũ de ebore habuit q̃ prima virgi
nitatẽ vouit. Et ipa q̃ fuit thron⁹ grandis celſioꝛ factus ẽ ſm throni celſitudinẽ.
qđ innuit ꝟbũ illud marie. Magnificat aĩa mea dñm. q̃ quaſi oblit⁹ virginitatis
licꝫ eã ſup oĩa diligeret. bñdicebat fecunditati. Vñ Gene. ix. Bñdixit illis de⁹ di
cẽs. Creſcite et m'tiplicamini ꝛc. Maria ꝟo q̃ ꝑma votũ virginitatis emiſit. re/
gẽ filiũ regis magni ſublimiter exaltauit. et in corde et vtero virginali velut ĩ thro
no eburneo grãdi collocauit. et ſup oẽs reges mirabiliter magnificauit. ſicẽ ſalomõ
ſup omnes reges terre magnificatus eſt. ex quo fecit ſibi thronũ g̃ndẽ. et in eo cõſe/
dit. ſicut dicit̃. iij. Regum. x.

Cancellari⁹ phi lippus

Thronũ de ebore. Notandũ ꝙ ad h̃ ꝙ materia hui⁹ throni inueniret̃ ebur. ſ. opoꝛ/ D
tebat ꝙ elephas moreret̃. vt de oſſibꝫ ei⁹ ebur haberet̃. Propetas antẽ elephant̃
eſt ꝙ innitit̃ roboꝛib⁹ arboꝝ volens req̇eſcere. q̇a nõ habens flexibiles iuncturas
ad terrã nõ pt ꝓcũbere. Vñ ſignat ſupbiam iudeoꝝ. q̃ fuerũt popul⁹ dure ceruic̃.
Sed iſte elephas mortu⁹ eſt ſpũaliter. qñ veniente tp̃e gratie cerimonialia receſ/
ſerũt. Et bñ ꝑ oſſa elephãtis ſignificat̃ maria. q̇a fortitudo elephãtis ⁊ nobilitas
ꝯſiſtit in oſſibꝫ. Similiter nobilitas et p̃ciũ iudee in maria. Alij q̃ſi caro elephã/
tis. ipa os elephãtis. Alij q̃ſi ſpina. ipa roſa. Vñ. Sic ſpina roſam ꝛc.

¶ Maria elephantina quia elephas E

Dicitur a quodã greco qđ eſt elephio. et interp̃tat̃ mons. eo ꝙ elephas ꝓpter ma/
gnitudinẽ corꝑis p̃ferat formam montis. Apud indos vero dicit̃ barro a voce q̃
barritus dicit̃. Maria ꝟo ꝓpter magnitudinẽ ſue excellẽtie cõpat̃ monti libano.
Jn ipa eſt ille mons in q̃ bñplacitũ fuit deo habitare ĩ eo. Quere lib. viij. titulo. v.
de monte.

Beſtia eſt ſpectabilis. et maria inter oẽs creaturas ſumme mirabilis.

Mire magnitudinis. Tales fuerũt patres beate virginis. ſ. abrahã. yſaac. iacob. da
uid et ceteri. q̃ꝝ de ſtirpe deſcẽdit. q̃s oẽs ſupgreſſa ẽ in q̃libet gratia et ꝟtute.

Jmmẽſe fortitudinis. Sic et ipa ꝑ charitatẽ q̃ omnia ſuſtinet. q̃ fuit in ea fortis vt
mors. Canti. viij. Jſtud inuenies paulo infra de ebore.

Nature frigidiſſime. ita vt ſanguis ei⁹ incendiũ ſerpentini virus dicat̃ extinguere.
Sic et glorioſa virgo ſerpentinũ vir⁹ qđ ſerpens antiqu⁹ eua mediãte hũane na/
ture infuderat ꝯſumpſit et extinxit. quãdo iuxta iohãnẽ damaſcenũ de puriſſimis
eius ſanguinibꝫ humanitatẽ chriſt⁹ aſſumpſit. Qui etiã felle et aceto potat⁹ ĩ cru/
ce dictũ venenũ plene euacuauit. et ad hoc amariſſimo poculo dignat⁹ eſt potari.
Unde dicit. Jn ſiti mea potauerũt me aceto.

Draconi inimic⁹. et beata virgo ſerpẽti antiquo. q̃ ſeduxit euã. Unde in figura ma
rie dictũ eſt eidẽ ſerpenti Gene. iij. Jnimicicias ponã inter te et mulierẽ ꝛc. Que/
re libro. vi. titulo. ix. ꝙ maria mulier/ expoſitionẽ.

Ualde odit ventũ vt dicitur. Sic et maria humillima vẽtũ ſupbie et faſt⁹ mũdani. F

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Deſignata p̱ heſter reginā. Heſter.xiiij. dicentē domino in orōe ſua. Tu dn̄e q̄ habes omniū ſcientiā. noſti q̄ oderim gl'iam iniq̄x. et abominer ſignū ſup̱bie ꝛ glorie mee. qđ ē ſup̱ caput meū. et deteſter illđ q̄ſi pannū mēſtruate. ꝛ cetera m'lta.

Maria elephāti na quia elephas

Odit etiam draconē .i. luxuriā venenantē. Quod bn̄ tūc apparuit. q̄n̄ prima votū virginitatis emiſit.

Valde paruā habet linguā. et ſic in ore abſconditā vt vix aliq̄tiens videat̄. Sic ꝛ beata virgo paucīſſima verba credit̄ habuiſſe. Unde nō niſi ſeptē verba ei⁹ in q̄tuor euangelijs deſcribunt̄.

Animal vt dicit̄ magne ſapiētie. ſic ꝛ maria. Quere li.iiij. ti.xxxi. de ſapiētia eius.

Paſcit ſe narib⁹. ꝛ eis vtit̄ in omnib⁹ veluti inſtrumēto. ꝛ cū eis etiā arbores eradicat. Nares q̄bus gl'ioſa virgo ſpiritūſanctū attrahebat. ꝯtēptus terrenox ſiniſtra. vn̄ deſcribit̄ lunā habens ſub pedib⁹. Apo.xij. et dextera feruēs deſideriū eternox. que duo paſcebāt ip̄i⁹ animā omni edulio ſpiritali.

Inueniens hominē errātē reducit eū ad viam. ſicut dicit̄. Et btā virgo errantes p̱ deuia errorū. ſepiſſime reducit ad viā fidei. et ad viā que ducit ad vitā. Joh.xiiij. Ego ſum via ꝛc. Errantes etiā p̱ deuia viciox ſuis orōibus. meritis. ꝛ exemplis. reducit q̄ntū in ſe eſt ad v̄tutes oppoſitas. p̱ quas venit̄ i celū. Unde dicit. In me gratia omnis vie et veritatis. B

Caſtiſſimū eſt animal. Et ſignificat triplicem caſtitatē. Coniugalē. q̄a temp̱ate vtit̄ ſua cōiuge. Uidualē. q̄a ad modū turturis poſt mortē ſui cōparis dicit̄ ſe nunq̄ alij copulare. Uirginalē. q̄ntū ad oſſa candida et frigida. que ſi ꝯburāt̄ et puluerizent̄ pallorē oculox extermināt. quoniā epar iuuant. Cādor ſignat virginitatem. Incenſio charitatē. Pulverizatio humilitatē. Et talis virginitas purgat oc'los interiores. vt regem gl'ie in decore ſuo valeant intueri. Jſa.xxxiij. Mat.v. Beati mūdo corde ꝛc. Et maria tā ꝯiugata q̄ȝ vidua. ſp̱ virgo p̱maſit.

Cācellarius philippus

Turrem ligneā cū militib⁹ portat et armaturis. ſicut legit̄. i. Macha.vi. Et totum catholice eccl'ie edificiū p̱ p̄ces marie. patrocinia. et exēpla. ſuſtentat̄ in ḡtia ꝛ virtute. Quod maxime apparuit in tp̄e dn̄ice ſepulture. q̄n̄ fidei ip̄ius tota innixa eſt eccleſia. cum a fide et ſpe deficeret oīs ſanct⁹. vel admin⁹ aliq̄ntulū titubaret. Un̄ thomas dicit Joh.xx. Niſi videro in manib⁹ eius fixurā clauox ꝛc. nō credam. Et alij q̄ſi deſperātes dixerūt Luc.xxiiij. Nos ſperabamus ꝛc. D

Viſo ſanguine vue et mori nō timet mori. ſȝ magis acuit̄ in p̄liū. ſicut legit̄ .i. Machabeox.vi. Et btā virgo viſo ſanguine filij effuſo in cruce. mori cū ip̄o nō timuit ſed magis optauit. et ſi animā p̱ ip̄o nō poſuit. expoſuit tamē. et qđ potuit fecit.

Naturaliter diligit liberatorē ſuū. ꝛ ei ſemp̱ obedit. Dicit̄ eni q̄ captus a venatore. grauiſſime v̄berat̄. Et accedens ali⁹ q̄ vult ip̄m h̄re obedientē ſibi liberat eū de manib⁹ v̄berātis. qđ aduertit elephas. et in manibus ei⁹ māſueſcit. et eū diligit. et ei ſemp̱ obedit. et ſuū liberatorē recognoſcit. Hō v̄o innaturabilior elephāte. qui chriſtū nec liberatorē ſuū recolit. nec eū diligit. nec ip̄i obedit. De cuiuſmodi dicit̄. Ingratus ſenſu dereliquit liberantē ſe. Ecci.xxix.

Elephas

Elephas
- Animal aptum bellis et rebus bellicis.
- Multa vigens memoria et intellectu.
- Motu quo valet ſalutat.
- Gregatim incedunt.
- Auerſi coeuut.
- In aquis pariunt.
- In inſulis fet⁹ p̱pter dracōes dimittūt. q̄ inimici eis ſūt et ab eis implicati necāt̄.
- Biennio portat femina fetum ſuum.
- Semel tm̄ gignūt. nec plures ſed vnū tm̄.
- Annis trecentis viuūt.
- Sola eos gignit india.

Maria eburnea.quia ebur eſt os I
Elephantis.qui apd̄ indos appellaꝛ barro a voce q̄ d̄r barrit⁹.ꝛ īde ebur a barro.
Sicut quidam dicũt ſi verũ eſt.ꝑus obſcurũ.ſed q̄buſdā inſtrumẽtis elimatũ arti/
ficioſe reddiꝛ candidũ et lucidũ. Sic maria q̄ñ concepta eſt obſcura fuit ꝑ origina
le.ſed ſubtili ſctĩ ſpũſ artificio cādida et lucida facta eſt in ſctificatiōe. Et tũc data
eſt ei gl'ia libani.q̄ interꝑtatur cādoꝛ vl' candidatio. Eſa.xxxv.
Sine carne eſt.id ē.ſine vicioſitate carnis hũane. Nam in carne vixit ꝑter carnem.
Uñ nō caro ſed aīa appellaꝛ. Prouer.xxv.[Aq̄ frigida aīe ſitienti].i.marie[nũ/
cius bonus]ſcȝ gabriel miſſus ad eā[de terra longinq̄]ħ eſt de celo. Itē ſine car/
ne.i.ſine carnali affectione.
Sine pelle.q̄a nunq̄ȝ gl'iata eſt in pellibꝫ.i.in hui⁹ mundi exterioribꝫ. Nā gloriam K
mundi ſpreuit ꝑfecte hũilis.hoc quo ad pellē.ꝛ caſtiſſima omnē carnalē abdicauit
affectũ.hoc q̄ ad carnē. Et ſic a carne ꝛ a cute ꝑſus extitit aliena. Et ꝑ ħ ebori cō
grue cōparatur.
Sine pilis.i.ſine ſuꝑfluitatibꝫ.ꝑ q̄s ſignanꝛ fatui reſpect⁹. Riſus īdiſcreti. Uerba
ocioſa. Cōtact⁹ illiciti. Diſcurſus erronei.et hmōi. Uel ſuꝑfluitates temporaliũ
cum fuerit pauꝑrima.
Siccũ.q̄a in ſctificatiōe et ſpũſſctĩ ſupuentōne q̄ ignis eſt.nihil in ea relictũ ē hu/
morꝭ noxij.nihil caloris aduerſi.nec ↄcepit ex ſemīe viri. Propꝛ ħ ↄgrue ꝑfigurata
ꝑ virgam aaron. Numeri.xvij.que nec radicata plātario.nec defoſſa ſarculo.nec
animata ſucco.nec fecũdata ſemīe ſicut dicit aug⁹.floruit.frōduit.et peꝑit nuces.
Durũ.q̄a fuit īpenetrabil' omnibꝫ iaculis inimici.et faciē ſuā poſuit vt petrā duriſ
ſimā in filij paſſione. Durā ad damna. Durioꝛē ad verba. Duriſſimā ad verbera.
que patiebatur in filio flagellato.
Frigidũ.quia ſine incētiuo ↄcupiſcētie. Cũ enī alie mľieres vniuerſe ī caloꝛe ↄci/ L
piant.ip̄a in ſpũſſancti obumbratōe ꝛ refrigerio ↄcepit.virgitatꝭ gl'ia ꝑmanēte.
Solidum. Et ip̄a ſolida ꝑ virgitatis ꝓpoſitũ.a quo nunq̄ȝ nutauit. Hec etiā ſoli
ditas optīe ↄuenit pariēti. Nā licet ei⁹ vter⁹ euacuareꝛ filiũ pariēdo.ſigillũ pudi/
cicie nō amiſit. Et ideo ter dicīꝛ porta clauſa Ezech.xliiij.q̄a ante partũ.et ī ꝑtu.
et poſt partũ. Propter ħ dicīꝛ etiā ſine doloꝛe peꝑiſſe.i.ſine naturaliũ leſiōe. Quia
doloꝛ eſt ↄtinuoꝝ diuiſio. Nō ſic peꝑit thamar.nec ſic nat⁹ ē phareſ. Geñ.xxxviij.
De q̄ dicit mľer Quare diuiſa ē ꝓpꝛ te maceria. Uľ hec ſoliditaſ ē aī ↄſtātia ī bono
Candidũ vt cādoꝛ referaꝛ ad ſanctificatōem.vt ſuꝑ dictũ ē. Uel candidũ interi⁹ per M
innocentiā et animi puritatē.exteri⁹ ꝑ ꝑfectiſſimā caſtitatē. Libro.v.de pulcritu/
dine ei⁹ inuenies meli⁹ de cādoꝛe.titulo.vij.ante mediũ tituli.

Maria eburnea q̄a ebur eſt os

Lucidũ.bonoꝝ exēploꝝ diffuſiōe ↄfortantiũ intuētes.iuxta p̄ceptũ filij Matt.v.
dicētis. Luceat lux vr̄a corā hoībꝫ ꝛc. Uel hec luciditas ad l'ram p̄t referri ad luci
ditatē vultus v̄ginei.cũ filiũ dei portaret ī vētre. Quere libro.v.de pulcritudine
eius coꝛꝑali ante titulũ primũ.
Rubicundũ ex vetuſtate. Unde Treno.iiij. Rubicũdioꝛes eboꝛe antiquo. Per hũc
ruboꝛē figurari p̄t marie charitas.vel martyriũ cordis ei⁹.q̄d paſſa eſt ꝓpter cha
ritatem.cũ alij martyres paſſi fuerint ꝓpter fidem. Et ħ martyriũ q̄ ſic facta ē ru/
bicũda.paſſa eſt cũ iā eſſet q̄ſi.xlvij.ānoꝝ vt crediꝛ.et hmōi etas v̄git ī antiq̄tatē. N
Forte et robuſtũ. Et ip̄a eſt mľier fortis q̄ſita a ſalomōe. Sed inuenta a chriſto et
ab ip̄o gabriele. Quere de fortitudīe ei⁹ lib.vi.ti.ix.añ mediũ tituli.vbi appellatur
mulier fortis.
Durabile.ꝑ ꝑſeuerātiā in omni gr̄a et v̄tute.q̄a nō defecit fides ei⁹ ī paſſiōe filij.li/
cet tũc deficeret oīs ſanct⁹. Propter ħ de ip̄a dictũ fuerat ꝑus illud q̄d dicīꝛ ꝑabo.
in fine[Non extingueꝛ in nocte]dñice ſepulture[lucerna ei⁹].i.fides. Uere tunc
facta eſt nox.quando ſol iuſticie ꝑ mortē occubuit.
Idoneũ vaſis fabricādis ad ſanctuaria reponēda. Et ex ħ eboꝛe fabricauit ſpũſſan
ctus artifex vas illd̄ admirabile op⁹ excelſi. Ecci.xliij. in q̄ repoſitũ ē illd̄ ſanctua
riũ dñici coꝛꝑis.de q̄ dñs dicit Leuiti.xxvi. Pauete ad ſanctuariũ meũ. Et Iſa.

xxvij.[De hieruſalem].i. btã virgine[exibunt reliq̃e.et ſaluatio ĩ monte ſyon.]q̃ fuit qñ pepit ſaluatorem. Et ad h̄ ſignandũ adhuc reponit̃ corpus chriſti ĩ pixide eburnea.et hoſtie de q̃bus conficiendũ eſt.

Suaue et leue.qñ bene circũpolitũ ē ↄpetentibꝰ inſtrumẽtis. Et mariã nõ inueniũt ſcrupuloſam deuote ad eã accedẽtes.quã ſpũſſctũs ſtudioſiſſime expoliuit.

Pannũ ſibi ſuppoſitũ et aſtrictũ ſeruare dicit̃ incõbuſtuꝫ. Sic maria ſibi aſtrictos amore et ſeruicio ab incendio viciorꝝ.

Regi ſalomoni afferebat̃ de tharſis.qđ interptat̃ exploratio gaudij. ſicut legit̃.iij. Regũ.x. Quia q̃ ſollicitꝰ ē circa inuentionẽ eterni gaudij.et ad hoc explorat illud. ſollicitudinẽ gerit circa obſeruãtiã caſtitatꝭ.q̃ ñ obtinet̃ đ facili/niſi ꝑ gr̃e inẽtricẽ.

Cõbuſtũ ⁊ puluerizatũ đr tollere pallorẽ oculorꝝ.vt.s. dictũ ē đ ꝓꝓetatibꝰ elephãtꝭ. O

Beata ḡ virgo thronꝰ eſt ſalomõis. Nam in ea verꝰ pacificꝰ corꝑaliter nouẽ menſibꝰ ſedit et q̃euit. Vñ Iſa.xi.vbi nos habemꝰ.erit ſepulchrũ eiꝰ glorioſum.dicit alia trãſlatio.erit req̃es eiꝰ glorioſa.i.glorioſa dña erit req̃es eiꝰ. Cum aũt aĩa iuſti ſit ſedes ſapiẽ.beata virgo ſingulari ꝑuilegio thronus dicit̃.i. ſedes regia.q̃ regẽ cõcepit et pepit. Qđ nulli alij regine ↄceſſum ē. Ideo ſpecialiter de chriſto dictũ ē Mat.ij. Vbi eſt q̃ natus ē rex. Alij enĩ poſtq̃ꝫ nati ſunt de matre poſſunt coronari in reges. ſed nõ naſcunt̃ reges. Sed chriſtꝰ in die q̃ ↄceptꝰ ē a mr̃e coronatꝰ ē in regẽ. Unde Canti.iij.dicit̃. Egredimini filie ſyon.⁊ videte regem ſalomonẽ in dyademate quo coronauit eũ mater ſua ⁊c̃. Hoc inuenies ſufficienter expoſitũ.lib.iij.xij.ꝓrogatiua marie.

Igit̃[thronũ]hũc[fecit ſibi rex ſalomon de ebore]cũ in virgĩſ caſtitate ſibi ↄplacuit. P Veſtitꝰ aũt fuit thronꝰ hic[auro fuluo nimis].i.decoratꝰ ſapiẽtia. ꝟecũdia.obediẽtia.patiẽtia.puritate.charitate.ꝓcioſitate.medicinalitate.⁊ exemplorꝝ fulgore. ⁊ ſingulis alijs virtutibꝰ.q̃rꝝ magna multitudo notat̃ in ꝓꝓetatibꝰ auri. Et in hoc throno ꝑncipaliter notant̃ tria. Primũ q̃es/quia factꝰ eſt a ſalomõe q̃ interp̄tatur pacificꝰ. Secundũ mũdicia.q̃a factus de ebore. Terciũ magnitudo. q̃a thronus hic fuit grãdis. Priuſ enim in nullo q̃etũ inuenerat.q̃a in nullo ſedati erãt tumultus.ſ.ↄcupiſcẽtie carnal̃ꝫ ſpiritũ ꝑterq̃ꝫ in maria.que ſola dicere potuit. Qui creauit me req̃euit in tabernaculo meo.nõ ſolũ in tabernaculo aĩe.ſed ⁊ corporis mei. In nullo inuenit mundũ.q̃a de ipa ſola dici p̄t.tota pulcra es amica mea.et macula nõ eſt in te ⁊c̃. In nullo alio inuenit ḡndẽ.ſꝫ anguſtũ et artũ.et q̃ſi nõ plenã ſedẽ. Sed in ea inuenit ḡndẽ ꝑ hũilitatẽ.q̃ ſola capax dei eſt.q̃ dicit Iſa.lxvi. Super quẽ req̃eſcet ſpũs meus niſi ſuꝑ hũilẽ et quietũ ⁊c̃. Quanto enim minor erat ĩ oculis ſuis/tãto maior erat in oculis domini. Quanto etiã minus app̄ciabat̃ ab amatoribus mũdi/tanto carior erat in oculis dei. Sicut enim quod hominibꝰ altũ eſt/ abominabile eſt apud deũ. Luce.xvi.ita quod hominibꝰ abiectũ eſt ꝓpter deum/ altum eſt apud deũ.

Item notandũ ꝙ q̃dã licet ſint caſti/ſuꝑbi tamẽ ſunt vel auſteri. ꝟtutẽ vnã habẽtes ſine alia.ſi hoc ſit poſſibile. Et tales nõ ſunt throni grãdes. Sed beata ꝟgo virtutes ſingulas habens in ſuꝑlatiuo/ſola inuẽta ē et facta a deo thronus grãdis. Iõ dicit̃.[Fecit ſibi rex ſalomon thronũ de ebore grandem.] Q

¶ Maria thronus grandis

Materie ꝓcioſitate q̃a fabricatus ex auro ⁊ ebore.quod vtrũq̃ꝫ ꝓcioſum valde.

Artificioſitate.quia[nõ eſt factũ tale opus in vniuerſis regnis]ſcꝫ celeſtiũ.terreſtrium. et infernorꝝ.ad Phil̃.ij.

Durabilitatis eternitate. Vnde. Thronus tuus deus in ſeculũ ſeculi. Ad hebre.i. Item[Thronus eiꝰ ſicut dies celi]qui eterni ſunt.

Inſidentis maieſtate. Quia qui incircũſcriptibilis erat ſm deitatẽ.ibi voluit circũſcribi ꝑ aſſumptã humanitatẽ. Vnde maria dicit Ecc̃i.xxiiij. Girũ celi circuiui ſola. Quia comp̄hendit incomp̄henſibilẽ. circũdedit immenſũ gremio vteri ſui.et intra caſta viſcera continuit omnia continentẽ. Propter hoc canit̃ ipi marie. Quẽ totus nõ capit orbis in tua ſe clauſit viſcera factus homo. Propter h̄ etiã figura

nus eſt chriſt⁹ ꝑ gedeonē q̄ interp̄tať circuiēs in vtero. Nam in vtero virgīs q̄ ad humanā circūſcript⁹ naturā/nihilomin⁹ ꝑ incircūſcriptā diuīe potentie naturaꝫ omnia circuibat.

Gigantee q̄ntitatis receptibilitate. Chriſt⁹ enī dicit gigas gemīe ſubſtātie. Et ipſe nō eſt regul⁹ ſed rex magnus ſuꝑ omnes deos.i.hoīes ⁊ angelos. Propter h̄ thronus hic ſoli compaꝛ q̄ terre ecētricus ē.⁊ occies dicit toti⁹ terre excedere q̄ntitatē. R

Speciali p̄ſidentis dignitate. Quia [thronū] hūc [fecit ſibi rex ſalomō] ſicut ſupra expoſitum eſt.

Maria thronus grandis

Claritatis immēſitate. Quia factus [de auro fuluo nimis] qđ eſt coloris optimi et fulgoris eximij. Item ꝓpter claritatē hanc dicit pater loq̄ns de filio. Thron⁹ ei⁹ ſicut ſol in ꝯſpectu meo. Quāuis enim virgo forte apud homines q̄ſi ſubobſcura appareret.tn̄ in ꝯſpectu dei clara apparebat vt ſol.q̄ ē pulcerrima creatura.

Juſtiſſimi iudicis auctoritate. Unde dicit illi. Sedes ſuꝑ thronū q̄ iudicas iuſticiam. Itē. Parauit in iudicio thronū ſuū.et ipſe iudicabit orbem terre in equitate ⁊c. Et h̄ ideo ꝑtinet ad mariā. q̄a ī hūanitate quā aſſumpſit ex ea in iudicio apparebit. Itē Q, iudicabit accepit a matre. Vn̄ ipſe dicit Joh.v. Pater nō iudicat quēq̄ꝫ.ſed p̄tātem dedit filio iudiciū facere.quia filius hominis eſt.

Triū p̄ncipaliū virtutū q̄ſi infinita q̄ntitate. Nulla enim virginitas ſue puritati. nulla modicitas ſue hūilitati.nulla dilectio ſue charitati potuit compari.

Summe dignitatꝭ ineffabilitate. q̄a in hoc throno inſigni/ſumm⁹ imꝑator leges clementie ſue ꝑpetuo roborauit.

Medicinalitate. Unde factus ē ex ebore et auro.qđ vtrūq̄ꝫ medicinale eſt. Quere ſupra eodem titulo de ꝓꝑeratibꝫ eboris.infra eodē ti.de ꝓꝑeratiꝫ auri.

Beneficioꝝ innumeroſitate. Ideo dicit ad Heb.iiij. Adeamus cū fiducia ad thronum gratie ⁊c. Hoc inuenies infra expoſitū.

Sequit. [Et veſtiuit eū auro fuluo nimis ⁊c.] Ebur caſtitas. vt ſupra dictū eſt. Aurū hūilitas. Ebur auro veſtiebat.quia caſtitas hūilitate decoraꝛ. Et nota q̄ ebur auro tegebat.qđ pl⁹ apparebat. ſicut pl⁹ apparet veſtis q̄ꝫ corpus. ī quo notat q̄ pl⁹ reſpexit de⁹ in beata virgine hūilitatē q̄ꝫ virginitatē. Unde ipſa dicit. Reſpexit hūilitatē ancille ſue. Ex ea enim pre pl⁹ eā diligebat.⁊ vbi amor ibi oculus. Sic debent virgines pl⁹ ſpeculari qđ in eis infirmū ē.q̄ꝫ qđ forte vl' cādidū. Bene aūt hūilitas auro compaꝛ.et auro fuluo nimis.qđ ē metallū p̄cioſiſſimū ⁊ mūdiſſimū. Uirginali ſiq̄dem hūilitate nulla virt⁹ mūdior.nulla p̄cioſior. ſicut in maria. Mūdicia ꝑtinet ad virginitatē.p̄cioſitas ad hūilitatem. S

Et veſtiuit eū auro fuluo nimis] Unde alibi de ea dicit. In veſtitu deaurato ⁊c. Ueſtitus marie de auro hic.de ſole apocal.xij. Et bene dr̄ [veſtiuit] Aīa enī marie et corpus q̄ſi de ebore ꝑ virtutē integerrime virgītatis. Uirtutes ei⁹ corpus ei⁹ adornantes.q̄ſi aurū. Sicut enim auro inter metalla nullū p̄cioſi⁹. ſic virtutibꝫ marie nihil creatum glorioſi⁹. Et ſicut auruꝫ colorat cetera metalla.ſic virtutes marie ceteroꝝ ſanctoꝝ colorant et inſigniūt virtutes. Vn̄ hieronym⁹. Nihil ſpecioſitatis.nihil gl'ie et candoris.qđ ex ipſa nō reſplēdeat. Nullū p̄cioſi⁹ ſic ꝟtutibꝫ marie. nihil creatū glorioſius. T

Hiero.

Item aurū pulcerrimū metalloꝝ. Cetera metalla.cetere virgines vl' ceteri ſancti. de q̄bus format domin⁹ vaſa gl'ie.q̄s oēs colorat et īſignit pulcritudo ꝟtutū marie. V

Aliter.ij.parol.ix.dicit ſoliū qđ idē ē qđ thronus veſtitū fuiſſe auro mūdiſſimo. Et ponit ſuꝑlatiuus gradus q̄ optime ꝯuenit beate ꝟgini. Eſt enī auꝝ mūdum/carere pctō mortali. Eſt mundi⁹/carere veniali.ſi tamē h̄ aliq̄ꝫ diu fieri poſſit. Licꝫ enī in baptiſmo remittant oīa peccata.nemo tn̄ viuit ſine veniali. q̄a nemo mūdus a ſorde. Mūdiſſimū aurū eſt carere fomite peccati.quod null⁹ habuit p̄ter beataꝫ virginem. Unde ꝯgrue attribuit ei ſuꝑlatiuus gradus. ¶ Uel per aurū fuluum nimis.ſignificat chriſtus q̄ eſt ſumma ſapiētia. Maria enim terra ē euilath vbi naſcit auꝝ optimū.i.chriſtus.q̄ veſtita eſt ⁊ decorata maria. Unde dicit Amicta ſole.i.chriſto. Apocal.xij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Maria figuratur edificiis

¶ Maria aurea. quia aurū x

Dicit ab aura. hoc ē a ſplendore. eo ꝙ repcuſſo aere plus fulgeat. Naturale eſt enī vt metalloꝝ ſplendor plus fulgeat luce alia repcuſſus.

Clarum p celeſtē ſapientiā. que clara eſt et nunꝗ̄ marceſcet. et facile videt ab his q̄ diligunt illam ꝛc̄. Sap. vi. Eodem. vij. dicit de ſapientia. et cōgrue intelligitur d̄ maria. Emanatio q̄dam eſt claritatꝭ omipotentꝭ dei ſincera. ꝛ ideo nihil inq̄natū incurrit in illā. Quere de hac claritate libro. iiij. ti. x. de puritate eius.

Fulgidū p exemplū. quo nō ſolū homīes ſꝫ et angelos irradiat. i. Macha. vi. [Refulſit ſol] ſcꝫ diuinitatis [in clipeos aureos] clipei iſti chriſtꝰ ꝛ maria. q̄ ptegūt fideles eccie [et reſplēduerūt mōtes ab eis. mōtes] i. angeli et iuſti. Vel fulgidū et choruſcans p virtutē miraculoꝝ. Tale enī aurū appellat obrizum. ſic dictū. eo ꝙ ſplēdore obradiet. Eſt enī coloris optimi. qđ hebrei opuꝫ greci cyrron vocāt. Ex his ſm Iſidoꝝ componit obrizum. Alij dicūt ꝙ obrizū grece dicit eurizon. ab eu qđ ē bonū. et riza qđ eſt radix. Aurū enim charitas ē. Bonā enī radicē habet: quicq̄d ex radice charitatis pcedit.

Purū p īmunitatē peccati. Nec ſordes colligit ex immūdo loco ſi ibi ponat. Sic nec maria q̄ nata ē ex iudeis. q̄a ſicut ſpina roſam genuit iudea mariā. Vñ et ſm hoc ſoli compat. quē nulla immūdicia poteſt aliq̄tenus inq̄nare. Aurū ergo puꝝ eſt aurum ſine fecibus et mixtura.

Rubicundū. Et maria rubicūda p verecundiā virginalē. pulcritudinē naturalēꝫ. patientiā ſingularē. intēſiſſimā charitatē. Quere lib. xij. particl'a. iiij. titulo d̄ roſa. Item aurū q̄nto rubicundiꝰ tanto melius. Et q̄a maria in his et alijs vniuerſis virtutibꝫ pcellebat omni ſancto. ideo pcioſior corā deo. y

Ponderoſiſſimū p timoroſam hūilitatē et aureā grauitatē. Quod apparuit ī angelica ſalutatōe. qñ ad pmiſſū angeli nō ſe mouit a pposito ſuo ꝛ ſtatu dicēs. Quō fiet iſtud: Et nominās ſe ancillā. Vel q̄a pponderat oīm ſctō abūdātia cariſmatū. q̄a nō ad menſurā datꝰ ē ei ſpūſſctūs. ſed totū datū ē ei q̄cq̄d dari potuit pure creature. Unde btūs berñ. Quantūcūq; donū alicui ſancto ſit datū. tāte virgini non credimꝰ eſſe negatū.

Bern.

Solidū p mentis cōſtantiā in bono. Qđ apparuit in filij paſſiōe. vbi nec irritauit aliquē. nec potuit irritari aut pvocari ad irā. Silr in filij ſepultura qñ nūq; dſperauit neq; dubitauit de eiꝰ reſurrectōe. ſicut fecerūt diſcipuli.

Tractabile et ductile p obedientiā. q̄ notat ibi. [Ecce ancilla dñi] Quaſi diceret. Quicq̄d ei placuerit faciat de ancilla ſua. Ecce tractabilitas.

Precioſum. cuiꝰ pciū chriſtꝰ. Unde puer. in fine. Procul et de vltimis finibꝫ pciuꝫ eiꝰ. Ultimi fines. celi celoꝝ. Quere libro. vi. titulo. ix. vbi appellat mulier.

Aug.ꝰ

Imputribile p luxuriā q̄ ad carnē. p inuidiā quo ad mentē. et q̄a corpus eiꝰ nō fuit reſolutū in q̄ttuor elementa. Augꝰ. Credimus ꝙ nunꝗ̄ caro pputruerit in terrꝭ. cuius pars glorificata eſt in celis. z

Non eruginat p maliciā. Unde dicit ei. Uirgo ſingularꝭ inter omnes mitis ꝛc̄.

Percuſſum nō murmurat ſicut es. In hoc ſignat virginis patiētia in filij paſſiōe q̄ corā tondentibꝫ et pcutiētibꝫ ſe ī filio obmutuit. et nō apuit os ſuū. Qualē enim ſe exhibuit agnus. i. filius. talē ſe exhibuit mater agni.

Maria aurea. q̄a aurum

Percuſſionibꝰ dilatatur. quod apparuit in filio patiēte. quādo dixit. Pater ignoſce illis ꝛc̄. Quod et matrē feciſſe piū eſt credere. Tunc etiā filius latroni petenti memoriā ſui pmiſit paradiſū. Ido vere potuit dicere patri filiꝰ. et mater filio. In tribulatōe dilataſti mihi.

Regibus cōuenit. i. patri et filio. De quibꝫ dicit. [Deus iudiciū tuū regi da] i. filio [et iuſticiā tuā filio regis] i. chriſto filio dei patris.

Uiſum cōfortat. Ipa eſt enim ille ſol de quo dicit Eccl'es. xi. Dulce lumē ꝛ delectabile eſt oculis videre ſolem.

Uitam plongat. vitam. ſ. gratie et glorie. et miraculoſe aliq̄bus vitā nature. Unde dicit. In me omnis ſpes vite ꝛc̄. et eſt iſtud omnis dyaſirticū.

Jn fornace ꝓbat̄.i.in filij paſſiōe. Jn hanc fornacē pura intrauit.exiuit purioꝛ .ſi/cut pueri in fornace babilonica. Dañ.iij.

Jn auro et ex auro theca format̄ vbi gēma collocat̄. Per gēmā chriſt⁹. ꝑ thecā ma/rie hūilitas.in q̄ collocat⁹ ē chriſt⁹ gēma ꝑcioſiſſima.et ſedit ibi ſicut lapis ī auro. Ecci.xxxij. Gēmula carbūculi ī oꝛnamēto auri ⁊c̄. Uel ꝑ gēmas intellige marie ꝟtutes.q̄ꝛ repoſitoriū fuit eius hūilitas que ſignatur ꝑ thecam. AA

Jn ſole poſitū flāmeſcit et rutilat .et ſcintillas videt̄ emittere. Et maria ī ſole poſi/ta ꝑ vnionē carnis quā de ipa ſol accepit iuſticie.flāmeſcebat ꝑ ardorē deſiderij ce/leſtis.ſcintillabat ꝑ rutilantiam grē multiplicis.refulgebat vt dictū eſt ꝑ bona ope/ra et exempla.

Rarū eſt et ideo ꝑcioſū. Nam ipa ē vnica virgo et mater. Uñ dr̄ virgo ſingularꝭ et ſola mater innupta.et ideo ꝓcul et de vltimis finibꝫ ꝑciū eius .Quere libro.vi. ti. ix.ꝙ ipa mulier bona.

Medicinale.quia valet ꝯtra leprā et melancoliā. et maria cōtra triplicē ꝯcupiſcētiā que notatur in lepra.et mundanā fatuitatē que in melācolia. Puluerizatū etiā di/citur valere ꝯtra ſcabiē.

Calide nature ē ſm̄ platearīū.in q̄ charitas tā virginis q̄ȝ iuſtoꝝ figurat̄.

Ponderoſi⁹ in duplo q̄ȝ argentū vel es.

Precioſius.tēperatius .tractabilius.ductilius.durabilius.coloꝛati⁹ omni metal/lo.ſic et maria omni iuſto.

Uulnus ex auro factū tumoꝛe dicit̄ nō coꝛrumpi.

Aliter de auro. Auꝝ tres virtutes ꝓncipaliter ſignat. Sapiētiā. Charitatē. Obediē/tiam. Fuit enī maria tota aurea ꝑ ſapiētiā. Habuit enī ſapientiā a ſapoꝛe .et ſapiē/tiā a ſape. A ſape.'q̄a cōſeruabat oīa ꝟba q̄ de filio dicebant̄ in coꝛde ſuo. Luc.ij. Hāc aūt ſapiētiā ꝯtulit ei ſpūſſanctus.q̄ ſupueniēs in eā abſtulit ab ea cordis ig/norantiā. Unde ⁊ ipa docuit aplo̅s. A ſapoꝛe. Eſt aūt ſapiētia ſapoꝛe virtutū ꝯdita ſcientia. Hanc habuit ipa ꝑ omnibꝫ. Unde de ipa dr̄ ,puer.xxxi. Guſtauit et vidit. q̄ꝛ bona ē negociatio ei⁹. Quere lib.iiij.titulo.i.de hūilitate marie expoſitōem p⁹ BB

Cancellari⁹ philippus ꝓncipiū tituli. Hūilitas ꝗ marie aurū [ꝛ aurū fuluū nimis] ſcȝ.oꝛ fin.gallice. Si q̄dem hūilitas ei⁹ omnē gdum hūilitatis excellit. Que q̄nto fuit ꝟtutibꝫ ꝓminen/tioꝛ.'tāto mirabilioꝛ et ꝑcioſioꝛ . Hūilitas enī alioꝝ ſanctoꝝ aurū pallidū fuit et nō purū aurū in compatōe eius. Uñ. Poſterioꝛa doꝛſi ei⁹ in palloꝛe auri. Ualde enī minoꝛis ꝑcij eſt auꝝ pallidū q̄ȝ rubicundū. [Aurū fuluū nimis] gallice oꝛ tres eſmere. Fuit etiā maria aurea ꝑ charitatē. que fulgoꝛē ꝑſtat ceteris virtutibꝫ. ſicut aurū ceteris metallis. Quere lib.iiij.ti.xvij.de charitate marie. Fuit etiā au/rea ꝑ obedientiā. Quere lib.iiij.ti.xxix.de obediētia marie.

SEquitur. [Qui habebat ſex gdus.] Qui ſunt ſex opatōes ſpūſſancti. q̄ttuoꝛ ex parte coꝛꝑis. due ex ꝑte anīe. Ex parte coꝛꝑis.' ꝓma eſt carnis aſſumēde purgatio. Scd̄a.'deciſio. Tercia.'formatio. Quarta.'vnio. Et licet vnū iſtoꝛū ſit ꝓus altero naturaliter.ſimul fuerūt tp̄e . Due opatōes ex parte aīe.' cū aīa cōſtet ex intellectu et affectu.pleniſſima illuminatio intellect⁹ q̄ntū ad veritatē. et affluētiſ/ſima fecūditas affectus q̄ntū ad bonitatē. Unde. Plenū gratie et veritatꝭ. Veri/tas ad intellectū.'gratia ꝑtinet ad affectū. Aliter etiā poteſt iſtō intelligi. Sex gradus quos habebat thron⁹ ꝑ q̄s ſalomon aſcēdebat in thronū ſex virtutes btē virginis pn̄t intelligi.ꝑ q̄s chriſt⁹ aſcēdit ī ꝟginē. Et ſi ei in eā deſcēdiſſe dicatur. CC DD

Nicola⁹ d̄ tornai in eam tamē aſcēdit.quia ꝑ eā apparuit homibꝫ. De ſex virtutes notat̄ Lu.i.ī tri/bus binarijs ꝯbinate. Due ꝓme in affectu et cogitatōe ſignant̄ .cū ꝓmittit̄.[Tur/bata ē.et cogitabat q̄lis eſſꝫ iſta ſalutatio] Quattuoꝛ alie in ſmōe. Due ꝓme ibi ꝙ [turbata ē.et cogitabat q̄lis eſſꝫ iſta ſalutatio] Q, turbata ad affectū. ꝙ cogitabat ad intellectum.

Pria ē ꝗ ꝟecūdia.q̄ notat̄ ī turbatōe. Quere li.iiij.ti.xi.de ꝟecūdia marie ⁊c̄.

Scd̄a prudētia. Uñ. Et cogi.q̄lis eſſꝫ iſta ſa.] Et bn̄ p⁹ verecūdiā ſubdit̄ pruden/tia.q̄a quandoq̄ȝ pre turbatōe verecūdie q̄dam audita minus diſcrete diſcutiunt.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Aliĳ et prudẽtia pſumentes fiũt preproperi ad loquendũ.
Tercia modeſtia ſermõiſ.q̃ notatur cũ ait.[Quõ fiet iſtud quoniã virũ nõ ↄg̃ſco?]
vbi et tarde prupit in ꝟbũ.et breuiter locuta ẽ.cũ iam angelus eã bis fuiſſ3 allocu
tus.Qđ bene poſt prudẽtiã eius notaꝛ.cõtra id ꝙ prudẽtia mltos ſolet facere ad
loq̃ndũ pproperos.et in ſermone plixos.
Quarta immobile ppoſitũ caſtitatꝫ.ꝙ nec ad pmiſſionẽ angelicã titubauit. Quod
notaꝛ cũ ait[Quoniã virũ nõ cognoſco]De q̃ttuor iſtis virtutibꝫ diciꝛ eccĩ. xxvi.
Mulier ſenſata ⁊ tacita ⁊c. Itẽ ibidẽ. Gratia ſup grãm mulier ſctã et pudorata.
Fuit enĩ maria pudorata in turbatõe.tacita in reſponſiõis dilatõe ⁊ breui reſpon
ſiõe.ſenſata in ſalutatõiſ diſcuſſiõe.ſancta.i.firma in ppoſito virginitatꝫ ↄſuãde.
Quinta hũilitas que notaꝛ ibi.[Ecce ancilla dñi ⁊c.]
Sexta fidei magnanimitas.Quod notaꝛ ibi.[Fiat mihi ſm verbũ tuũ] Poteſt no
tari cõſenſus ipius.Ad hoc enĩ ꝙ ſaluatorẽ ↄcipet nõ tm̃ tenebaꝛ credere futurũ
eſſe qđ pmittebaꝛ.ſed etiã ↄſentire vt fieret.Que duo.ſ.fides et cõſenſus req̃runꝛ
a paruulo baptiſando .cũ diciꝛ.Credis in deũ patrẽ oĩpotentẽ? ⁊c. Et poſt. Uis
baptiſari? ⁊c. Jõ etiã Gene.xxiiij. exigiꝛ cõſenſus rebecce.priuſq̃ adducaꝛ ad yſa/
ac. ¶ Uel ſex g̃dus iſti pfectã indicant hũilitatẽ marie.cuius merito aſcẽdit in eã E E
chriſtus.vt ſup dictũ ẽ.Habet enĩ hũilitas ſex differẽtias .q̃rũ tres ptinẽt ad pri
mũ.ſ.ſponte ſubĳcere ſe maiori.pari.minori.tres ad ſeipm.loq̃ de ſe humiliter.ſen
tire de ſe hũiliter.velle ſentiri de ſe humiliter.

Cãcellarius philippus

Sequiꝛ.[Et ſũmitas throni rotũda erat in pte poſteriori.] Cũ magna fuerit F F
maria genere/q̃a de ſemine abrahe.de tribu iuda .de ſtirpe dauid .Maior/
q̃a naturalibus donis inſignita.Maxima/q̃a grã plena.ſũmitas throni ꝙ mater
dei.Rotũda aũt erat in pte poſteriori.Qđ enĩ rotũdũ ẽ ab eodẽ ĩ eodem terminaꝛ
q̃ſi in circulo.et figura circularis ſignat eternitatẽ.Pars ꝟo throni anterior/ſta/
tus virgĩs ante partũ.Poſterior/ſtatꝰ poſt partũ.Aliq̃n autẽ fuit ꝙ mater nõ fu
it.ſed q̃ñcũq̃ fuit ſp virgo fuit.Et ita a virginitate p fecunditatẽ redit ad virgita
tẽ.Unde et diciꝛ porta clauſa.Igiꝛ in ſũmitate throni marie maternitaſ.In rotũ
ditate eterna virginitas.In poſterioritate glorie eternitas figuraꝛ.que videlicet
glĩa ſeq̃ꝛ poſterior.Uñ.i.Pe.i.Prenũciãs eas q̃ ĩ chriſto ſunt poſteriores glĩas.
Uel ſũmitas throni rotũda ↄq̃ntũ ad chriſtũ .cuiꝰ caro diciꝛ thronus. Cuiꝰ throni G G
ſũmitas/ paſſio.vbi dixit.cõſũmatũ ẽ.Uere rotũda/quia quo mẽſe cõceptus eo/
dẽ et paſſus.ↄ illud pceptũ Exo.xxiij. Non coques hedũ in lacte matrꝫ ſue.Uel q̃
ad ſacramentũ euchariſtie.qđ primũ fecit melchiſedech in pane et vino. et q̃ſi cir/
culariter factus ẽ reditus ad illđ. Unde dꝛ chriſto.Tu es ſacerdos ineternũ ſm
ordinẽ melchiſedech.¶ Uel aliter.[Sũmitas throni rotũda erat in parte poſte/ H H
riori]forma rotũda ſignat eternitatẽ.Per hãc ſũmitatẽ throni ſignificaꝛ intellectꝰ
marie.qui ẽ in anima ſuperior/eternorũ capax et eorũ que ſurſum ſunt .nihil que
rens niſi eterna.Et bene pars poſterior.q̃a nõdum apparet q̃d erimus.Rotũdũ
enĩ ex omni parte equale ẽ.ſine angulis.ſine principio.ſine fine.Erat enim maria
rotunda.diuinitate cuiꝰ erat domiciliũ illuſtrata.⁊ in đo vt ita dicã deificata. par
ticeps facta diuine eternitatis.ſine duplicitate et angulis.[A parte poſteriori] q̃
ẽ finis corpis.q̃a nõ in hac vita pfecte fuit felicitatis.ſed poſt mortẽ q̃ ſeq̃tur poſte
rior.Sic in mente vl' intellectu in nobis diuĩe imaginis ſimilitudo reluceret q̃ ad
voluntatẽ.memoriã.ratiõem.

Sequitur.[Et due manus tenentes ſedile hinc et inde.] Sedile/trãq̃llitas I I
et pax mentis virginee .vbi requieuit illa ſapiẽtia que in omnibꝰ req̃em que
rens in tabernaculo eius nouem menſibus requieuit. quia ibi factus eſt in pace
locus eius. In hoc ſedili ſuſceptus ẽ filius dei a ſtatione ad ſeſſionẽ humiliatus/
quando habitatio eius facta ẽ in ſyon .i.in ſpeculo.hoc ẽ.maria. Due manꝰ hinc
atq̃ inde tenẽtes hoc ſedile.quia p manus ſignatur opatio .celeſtis ſapiẽ et ſpũſ/
ſancti grẽ ſunt operatões.His duobꝰ attribuitur tota huiꝰ edificĳ fabrica.Sa/
piẽtie.Unde Prouer.ix.Sapiẽtia edificauit ſibi domũ.Gratie.Quia quicquid

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in ea et de ea factũ eſt gratie attribuit nõ meritis. Vñ dicit eum aplo.i. Chor.xv.
Dominꝰ cant. Gratia dei ſum id qḋ ſum. De due manꝰ tenebant mariã in omi ꝟtute. Aliter. K K
In throno iſto.i.in maria ſũt qſi due manus. Una/qua iuſtos cõtinet ne corruãt
in pfundum. Alia/qua petõres erigit ad grãm. Vel ſm iohãnẽ damaſcenũ. due
manus due in ea opatões ſpũſſancti. Una/ q purgauit illã a fomite. Alia/q poten
tiã deitatis ꝟbi receptiuã repauit ſimul ⁊ generatiuam.

Cãcellarꝰ philippus Aliter. [Due manus tenẽtes ſedile hinc atqꝫ inde.] ↄceptõ ſine culpa.et partꝰ ſine pe L L
na. qbus ſublata ẽ maria a maledictõe eue. Que duo bene dicũt tenere ſedile. qa
virginitas nõ excluſit fecunditatẽ.nec ecõuerſo. Et ſic ex nulla parte thronus la/
pſus ẽ. Et hoc eſt ꝙ nouus [adã poſitꝰ eſt in padiſo] beate virginis qñ mulier
circũdedit virũ[vt opareẗ] in ea fecunditatẽ[et cuſtodiret] virginitatẽ. Non fuerũt
ibi manus diſſipantes thronũ.ſ.viril' opatio. Unde dañ.ij.dicit chriſtꝰ [lapis ex
ciſus de monte] i.maria. [ſine manibus] i. ſine ope nuptiali. ſicut exponit augꝰ.
Sed ille manus de qb; dicit Canti.v. [Manus eiꝰ tornatiles] ſ.duplex opatio
ſpũſſancti in cõceptu ⁊ in ptu. [Tornatiles] pp̃ter ſubtilẽ opatõez[auree] ppẽ ſa
pientiã[plene iacint'] Jacintꝰ fugat pũã ſuſpitõem. ideo deſpõſata fuit vt diabo
lo celareẗ myſteriũ. Et hab; iacintus grãm impetrãdi. Jpa eñi maria ẽ heſter cui
dixit aſſuerus.i.chriſtꝰ. Pete a me qḋ vis ⁊c̃.

Sequitur.[Et duo leões ſtabãt iuxta ſingulas manꝰ.] Duo iſti leones iohã M
nes baptiſta ⁊ iohes euãgeliſta. Leo habitat in deſerto ⁊ rugit. Baptiſta in M
deſerto iudee ad lrãm. Euãgeliſta in deſerto ſpũali qḋ deſeruit angelꝰ. Vñ dicit
Apoca.i. Fui in ſpũ in dñica die. Baptiſta emiſit duplicẽ rugitũ/q ad duplicez
aduentũ. Prio exterrẽs fatuos inqſitores. Vñ. Cuiꝰ ñ ſum dignꝰ ſoluere corrigiã
calciamentoꝝ.i.explicare vnionẽ ꝟbi. Altero exterrẽs pſumptuoſos i ope. Vnḋ.
Genimia viperaꝝ ⁊c̃. Lu.iij. Aliꝰ iohãnes ſimiliter rugijt dupliciter. Prio ḋ ge/
neratõe eterna. In pncipio erat ꝟbum. Scḋo de tpali. Verbũ caro factũ ẽ. Non
dicunẗ hi tãgere manꝰ.ſed ſimpliciter ſtare. De baptiſta dr̃. Amicꝰ ſponſi ſtat et
audit eũ. Joh.iij. De alio. Stabãt iuxta crucẽ ⁊c̃. Joh.xix. Non tãgũt manus.
qa modũ opatõis nõ exponũt. Non lõge ſtant.qa ab opatõe manuũ nõ recedũt.

Aliter. Duo leones iſti gabriel ⁊ iohes euãgeliſta.a dextris et a ſiniſtrꝭ. Johã N N
nes pncipaliter ad ſiniſtrã.cui ↄmiſſa eſt cura corpis dñice matrꝭ.qñ dictũ eſt di/
ſcipulo. Ecce mater tua. Joh.xix. Ei in tpalib; puidens.et virginitatꝭ eiꝰ fideliſ
ſimus teſtis. Gabriel cuſtos dextre.i.aie. Cuſtos.ſ.interioꝝ/ feruẽtiſſima ⁊ ſanctiſ
ſima eius deſideria nũciãs altiſſimo. Qḋ eſt officiũ angeloꝝ. Qui interptaẗ forti/
tudo dei. Sathanã fugans ⁊ ſternẽs ne virginitatẽ eiꝰ valeret explorare. Marie
in omnib; ſpũalibus obſequijs aſſiſtens.

Sequiẗ.[Et duodecim leunculi ſtãtes ſuper ſex gdꝰ hinc atqꝫ inde.] Hi ſũt O O
patres antiq vnde orta eſt maria. Duodecim/ pp̃ter .xij.tribus iſrael. ex qb;
omnes ſancti teſtamẽti veterꝭ pceſſerũt. Et bñ deſcribunẗ i gradibꝰ throni.qa p
eos veniẗ ad thronũ.i.virginẽ q fuit de ſtirpe eoꝝ ſm carnẽ.et etiã ſm ſpiritũ. dũ
expſſit et exceſſit merita ſinguloꝝ. Vñ dicit. Multe filie ↄgregauerũt diuitias.tu
ſupgreſſa es vniuerſas. Dicunẗ autẽ leunculi ↄparatõne chriſti.q fuit magnꝰ leo
de tribu iuda.et hi leunculi genuerũt leonẽ.cũ fieri ſoleat ecõtrario. Stabãt in g
dibus throni tanqꝫ paruuli innixi meritꝭ eius.admirãtes ſup aſcẽſiõib; illiꝰ ⁊ cla
mantes. Que eſt iſta que aſcendit?

Aliter. Duodecim leunculi.i.duodecim apli. Diminutiuũ notat hũilitatẽ. Q; ſta/ P P
bant ante thronũ.cũ ſtare obſeqntis ſit et miſtrãtis/ſignat ꝙ ipi obſeqntes erant
beate ꝟgini in omnib;. Q; in gradibꝰ ſtabãt et ſcabellis.ſignat ꝙ licet eſſent ſctiſ
ſimi.tamẽ nõ attingebant tantã ſctitatẽ. Qui bene dicunẗ leuncli.pp̃ter fortitudi
nem patiẽtie.et rugitũ pdicatõis in deſerto mũdi. Filij illiꝰ magni leõis de tribu
iuda.q ipos genuit in paſſiõe. Q; ſtabãt i aſcẽſionib; throni.ſignat ꝙ mũdi erãt
et humiles.et ipam licet alõge in ꝟtutib; imitãtes.

Sequitur.[Nõ eſt factũ tale opus in vniuerſis regnis.] Tale.id eſt.ſimilis Q Q

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in pncipio ſint feruētes. tepidiores fiunt in fine. Et qa tales nō ſunt eburnei. non ſedet in eis chriſtus dominus.

Prius obſcurū. limis et ſerris fit lucidū. Sic iuſt⁹ prius obſcurus p peccati rubiginē. ſi patiēter ſuſtineat tribulatōes et agat penitētiā. lucidus fit p vite puritatē. et boni exempli diffuſionē. Vñ Mat. v. Luceat lux vrā. Et illō. Fulgebunt iuſti rč. Sap. iij.

Sequit [Grādem] Capacitas iuſti. hūil' charitas vel charitatiua hūilitas. c
Unde. Latū mandatū tuū nimis. Charitas eni ſe extēdit ad inimicū. et facit thronū grādem. Grandē. qa chriſt⁹ nō eſt regul⁹. ſed rex magn⁹ ſup oēs deos. id ē. homines et angelos. Nō facit thronū. q ſe nō iudicat in pſenti. vt infra habebis titulo de ſolio. Nō facit grādem. q nō moderat in ſe interiora. i. memoriā. rōez. intellectū. et tres potētias aīe. ⁊ exteriora. i. qnqz ſenſus. Quidā eni dñant renib; ſed nō gule. Quidā ocul'. ſʒ nō aurib;. et ſic de alijs. Grādem ḡ facit vniuerſale regnū. Geñ. xli. dictū ē ioſeph. In tota terra egipti nō mouebit qs pedē aut manuʒ abſqz tuo impio. Itē. Grandē facit gaudiū ſpūs qd eſt dilatatio cordis. ſicut triſticia coanguſtatū.

Sequit. [Et veſtiuit eū auro fuluo nimis] Singuli throni chriſti. ſinguli viri iuſti. in qbus ſedet dñs. qa aīa iuſti ſedes ſapiētie. Veſtiti auro. i. charitate. q ē veſtis nuptial'. q qſqs in morte nō fuerit veſtitus inuēt⁹. ligatis manib; et pedib; pijciet i tenebras exteriores. Et ſi nō fuerint operta peccata hac veſte q operit multitudinē peccatorū. ſingula ei⁹ pctā patebunt ad vindictā. f

Aurū. vir iuſtus. pter ſupdictas auri pprietates. Nō ſiqdem qntū ad creatiōem fuit qſi aurū puriſſimū. ſ. fuluū nimis. Vñ Geñ. i. Vidit de⁹ cuncta q fecerat ⁊ erant valde bona. Quia ſicut aurū metallorū pcioſiſſimū. ſic hō digniſſima creaturarū. qa creatus ad imaginē et ſilitudinē dei. q ē ſumma dignitas. Sed peccādo factū eſt totū feculentū. et ei admixte ſunt mltiplices immūdicie. Unde poſtea niſi purgatū fuiſſet. impoſſibile erat vt inde fabricarent vaſa glīe. Nec potuit fieri vt ide p ſe purgaret. Aurū eni ſic purgat vno mō. Uidelicet cū latere deſiccato p vtutē ignis. et pulueriʒato. et cū ſale ↄbuſto et valde ſicco. Oportuit ḡ vt ille celeſtis faber q fabricatus ē aurorā et ſolē. aſſumeret laterē et admiſceret ſali. Ezech. iiij. dicē pater filio [Fili hōis ſume tibi laterē rč.] Later pter qnqz ſignificat carnē chriſti. quā ſumpſit de virgine et vniuit ſibi. q eſt ſapiētia patris. q p ſal ſignificat. Vñ dicitur puero. Accipe ſal ſapiētie rč.

Caro chriſti later quia later g

- Fit de terra tenaci. Et chriſtus ſm hūanitatem fact⁹ eſt de virgine imaculata. q fuit tenax in pposito virginitatis cōſeruande.
- Quodāmodo forat. Et chriſtus foſſus eſt in paſſione clauis et lācea. Unde dicit. Foderūt manus meas et pedes meos rč.
- Caro chriſti later quia later — Decoquitur in fornace. vbi recipit quendā ruborē. Sic chriſt⁹ in fornace paſſiōis ſanguine pprio rubricat⁹ qſi decoctus eſt.
- Roborat in fornace. Et humanitas chriſti i paſſiōe. Unde dicit poſt reſurrectōeʒ. Aruit tanqʒ teſta virtus mea rč.
- Domū tegit et eos qui ſunt in domo. i. eccl'iam et filios eccleſie et ħ ſuſpenſus. ala late gallice. i. virtute ſuſpendij ſui in cruce. Uas in q facta fuit hec admixtio. ſ. de latere deſiccato et pulueriʒato. cōmolito. et cōtrito. i. humana chriſti natura in feruore paſſiōis deſiccata et cōtrita. et ſale ſapiētie. in quo diuina chriſti natura. ſigt vnam pſonam ex duabus naturis.

Juſtus aurū quia aurum h

- Precioſiſſimū metallū. quia pcioſo ſanguine chriſti redemptū. ſicut dicit. i. Petri. i. Nō corruptibilib; rč. ſed pcioſo ſanguie qſi agni imaculati chriſti rč.
- Obriʒum in igne tribulatōis nō minuit. purū intrat ⁊ exigit puri⁹. ſicut dicit hieronym⁹ in plogo abacuc de tribus pueris in fornacē miſſis. Dañ. iij.
- In ppria natura calidū et humidū. p dilectōem. ſ. et humorē gratie.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Juſt⁹ au- rū qꝛ aur — Scd̄m ſypheū rex metallo꞉ ſicut ſol ſiderū. et nobili⁹ oīm̄ metallis. nec ab aere nec ab aq̄ nec ab humore corrūpi pt. nec ab igne. nec a ſulphure. qd̄ ꝯburit alia corpa. et ſignat luxuriā. et in eo q̄ttuor elemētares nature ꝯplete ſunt. ſ. calidū ſiccum frigidū et humidū. et hoc equaliter. et ideo corrūpi nō poteſt.

Tractabile ꝑ patientē obedientiā q̄ patit malleationē. obediētia facit tractabilē.

Pōderoſū ꝑ timorē. q̄ depmit cor ne ſe erigat ꝯ deū. vl̓ euaneſcat ꝑ illicitū gaudiū. Et ē timor ꝯgnat⁹ hūilitat; q̄ demittit ipm̄ cor. qꝛ oē pōderoſū tēdit ad centrū.

Tunſionib⁹ ꝓducit et dilatat. Vn̄. In tribulatōe dilataſti mihi. Tūſio. tribulatō. ꝓductio. ꝑfectus. Ceteras auri ꝓꝑetates q̄re retro de beata virgine in iſto eodē ti. ⁊ adapta viro iuſto.

SEquit. Qui habebat ſex ḡdus. Nota nō fit hō thron⁹ ſalomōis. i. veri paci- i
fici ꝑ qualibet virtutē. ſed ꝑ pacē. q̄a in pace fact⁹ ē loc⁹ ei⁹. ad quā q̄ſi ſex ḡdib⁹ aſcēdit. q̄ numerāt Mat. v. ante illō vbū. beati pacifici. quoꝝ pm⁹ paupertas. Scd̄us māſuetudo ⁊c. Vel ſex ḡd⁹. ſex ptes q̄ ſpectāt ad vitā iuſti. ſ. cogitare bonū. Velle et ꝯſiderare bonū. Loqui bonū. Facere bonū. Exercere ſe i bono. Vn̄. Exerce te ad pietatē. Perſeuerare in bono. Vel ſex opa mīſicordie q̄b⁹ aſcēdit ad thronū celeſtē. ¶ Materia hui⁹ throni ebur. i. ꝯtinētia. ⁊ aurū in q̄ virtutes cetere deſignant. Cōſummatio. pax. Vn̄ ad heb. xij. dr̄ de his duob⁹. Pacē ſeq̄mini cum omnib⁹ et ſanctimoniā ⁊c.

SEquit. Et ſūmitas throni rotūda erat in parte poſteriori. Pars anterior. i k
ꝑſenti cognitio enigmatica. i futuro ꝑfecta. qn̄ videbim⁹ eū ſicuti ē. Vl̓ pars inferior actiua. ſupior ꝯtēplatiua. q̄ continet lectōnē. meditatōē. oratōē. Sūmitas ergo rotūda. oratio ꝑ eternis.

SEquit. Et due man⁹ tenentes ſedile hinc ⁊ inde. He ſunt cognitio et dile- l
ctio. quib⁹ dn̄s apphēditur ⁊ tenet. Cognitiōe v̄itas. amore bonitas. Firmior dextera q̄ ſiniſtra. q̄a firmi⁹ herem⁹ deo amore q̄ cognitōe. Vn̄ charitas dicitur vinculū ꝑfectōis. Ad Col. iij. Vel due man⁹ duplex opatio bona. corpalis. et ſpūalis. que tenēt animā in q̄ chriſtus ſedet in gratia ⁊ v̄tute.

SEquit. Et duo leones ⁊c. Leo chriſt⁹. leo diabol⁹. vterq̄ timēd⁹. Ille ne m
deſerat. iſte ne rapiat. Vel duplex timor iſtoꝝ duoꝝ leonū. Leo a dextri; diabol⁹. Zach. iij. q̄ maxime tēptat ꝑ ꝓſpitatem virtutū interi⁹ de inani glīa. ꝑ ꝓſpitatem rēꝝ exteri⁹ de gula et luxuria. Leo eni a ſiniſtris chriſt⁹ q̄ cōſolat nos i omi tribulatōe nr̄a. ꝑ ſiniſtrā enim aduerſitas figuratur.

SEquit. Et duodecim leunculi ⁊c. Vt in omnib⁹ ſectemur doctrinā duode- n
cim apoſtolorū et duodecim p̄triarchaꝝ filioꝝ magni leonis de tribu iuda. Vel duodecim leunculi. cōtritio. ꝯfeſſio. lacrime. labores. ieiunia. vigilie. diſcipline. meditatio. memoria mortis. ciboꝝ vilitas. veſtiū aſpitas. pedū nuditas. Hec omnia more leonū ꝑſequunt feras vicioꝝ. et ſuſcitāt mortuos ꝑ peccatū.

Maria ſoliū veri ſalomonis ¶ Titulus iij.

SOlium. Soliū eſt ſedes regia. et dicit ſoliū q̄ſi ſolidū. qꝛ de ſolida fieri ſo- A
let materia. ad tutelā corpis regij. Vel ſoliū dicitur q̄ſi ſediū a ſedēdo. Vn̄ et ſella q̄ſi ſeda. et ſubſellia q̄ſi ſubſedia. De h̄ ſolio legitur ſic. ij. palip. ix. Fecit q̄q̄ rex ſalomon ſoliū eburneū grāde. et veſtiuit illud auro mūdiſſimo. ſex q̄q̄ ḡdus q̄bus aſcēdebatur ad ſoliū. et ſcabellū aureū. et brachiola duo altriſec⁹. ⁊ duos leones ſtātes iuxta brachiola. ſ; ⁊ alios duodecim leunculos ſtātes ſup ſex ḡd⁹ ex vtraq̄ pte. Nō fuit tale ſoliū i vniuerſis regnis. Idē ſoliū et thron⁹. Notādū q̄ ſicut ꝑ thronū ſic et ꝑ ſoliū maria deſignatur. et eiſdē rōibus. Veſtitū ē ſolium iſtud auro mūdiſſimo. vt fiat comparatio moralis. Aurū mundum. dilectio amici. Mundi⁹ dilectio inimici. Mūdiſſimū dilectio dei. q̄a nihil inq̄natū incurrit in illā dilectōem. Et bn̄ dr̄ veſtiuit. q̄a dilectio vel charitas veſtis ē nuptial̓. q̄ q̄cū q̄ caruerit in iudicio. eijcietur in tenebras exteriores. Hoc auro excellētiſſime fuit veſtita maria. Vn̄ in veſtitu deaurato a dextris dn̄i dicitur aſtitiſſe.

Dicitur aūt ſoliū h̄ habuiſſe ſcabellū. quod nō legit in throno. In quo videlic; ſca- B

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Cancella|riꝰ philip|pus

p̄cioſitatis.ſimilis ſubtilitatis.ſimil' admiratōis.ſimil' ſanctitatis.ſimilis famoſi/
tatis.ſimil' formoſitatis.ſimilis glīe ⁊ honoris.ſicut ē beata maria ⁊c̄. Tria regna.
celeſtiū.terreſtriū.et infernorū. Per h̄ notat̄ q̄ nō inuenit ſil'em ſedē ī vniuerſa cre
atura.q̄a nec p̄mā ſimilē viſa ē nec habere ſeq̄ntē. Vel duo regna.' eccl'ia militans
⁊ triūphans.in q̄bꝫ regnat filiꝰ dei.q̄ eſt rex regū et dn̄s dn̄antiū. Quia maria nō
habuit ſil'em in actōe.nec ſil'em in cōtēplatōe. Vel tria regna ꝑtinent ad triplicem
ſtatū ſaluandoꝝ in q̄bꝫ regnat deꝰ.ſ. Noe.Daniel et Job.Ezech.xiiij. Job.' cōiu
gati. Noe.' cōtinentes regētes archam corꝑis in diluuio pctōꝝ. Daniel.' virgines.
Quia nec in ſtatu ꝯiugatoꝝ talis ſpōſa.nec tal' vidua.nec talis virgo. Et ideo nō
fuit factū tale opus in vniuerſis regnis. RR

Deus iudex

Et notandū q̄ thronꝰ ē ſedes iudiciaria. Vn̄. Parauit ī iudicio thronū ſuū.
Et illud. Sedes ſuꝑ thronū q̄ iudicas iuſticiā. Cuiuſmodi ſit hic iudex.de
ſcribit̄ in p̄s.[Deꝰ iudex iuſtꝰ fortis et patiēs nūq̄d iraſcet̄ ꝑ ſingulos dies. Deꝰ]
q̄ omnia ſcit.' nō hō.' q̄ p̄t decipi. Vn̄. Scrutās corda ⁊ renes deꝰ.[Juſtꝰ] q̄ non
p̄t corrūpi nec iniuſte parcere. Prouer.vi. Zelꝰ et furor ⁊c̄. Nec duo ſepe corrum/
pūt alios iudices.[Fortis] q̄ qđ iuſte iudicauerit fortiter ꝓſequet̄.nec poterit im/
pediri ab executōe. Job.ix. Deꝰ cuiꝰ ire reſiſtere nemo p̄t.[Patiēs] q̄a nō ſtatī pu/
nit.ſed expectat ad penitentiā vſq̄ ad diē vltōis. Sap.xi. Diſſimulās peccata ho
minū ad penitētiā. Eccl'i.v. Altiſſimꝰ patiēs eſt redditor. Et q̄s diutiꝰ expectat.'
diſtrictiꝰ iudicabit.q̄a noluerūt ſe iudicare. Treno.i. Vocauit aduerſū me tps ⁊c̄.
Et duriꝰ excruciabit. Ro.ij. An ignoras q̄m̄ benignitas dei ad penitentiā te ad/
ducit ⁊c̄.[Nunq̄d iraſcet̄ ꝑ ſingulos dies] q̄ſi diceret.nō. Alia l'ra expſſius dicit.
[Nunq̄d adducet irā ꝑ ſingulos dies] q̄a nō in ip̄o eſt ira q̄ punit.ſed ī angel' ma
lis q̄bꝫ punit. Sed nō q̄tidie. ¶ Et nota q̄ in h̄ verſu in chriſto oſtendūt̄ eſſe q̄t/ SS
tuor cardinales. Prudentia. Vn̄ dicit̄.[Judex] q̄a ad prudentiā ꝑtinet diſcerne/
re et iudicare.[Juſtꝰ] ecce iuſticia.[Fortis] ecce fortitudo.[Patiēs] ecce t̄p̄antia.
que q̄ttuor in q̄libet iudice req̄runt̄. Prudētia ne d̄cipiat̄. Juſticia ne flectat̄. For
titudo ne terreat̄. Patiētia vl' t̄p̄antia.' ne impetu ducat̄.vl' ad irā moueat̄. Quia er
go filiꝰ dei d̄ ip̄a carnē aſſumēſ in illa carne apparebit ī iudicio.⁊ tūc videbūt repro

Cācella|rius phi|lippus

bi in quē ꝯfixerūt.recte thronꝰ dicit̄. Magnū enī ſolaciū erit iuſtis.q̄a videbūt eū
in carne in q̄ redemit eos.magna deſolatio impijs q̄ ex hoc agnoſcēt q̄ƺtū amiſert.
Jn hoc throno ſedet chriſtꝰ iudicās orbem terre in eq̄tate. Q, enī iudicabit acce/
pit a matre. Quia ſicut dicit̄ Joh.v. Pater nō iudicat queq̄ꝫ ⁊c̄. ſed p̄tāt̄ē dedit fi
lio iudiciū facere.q̄a filius hoīs eſt. Patri attribuit̄ potētia.filio ſapiētia. Cedere
aūt debet potētia ſapiētie in iudicio faciēdo. Judicat chriſtꝰ in eq̄tate q̄m̄ pctā n̄ra
licet infinita ex vna parte.et carnē ſuā quam aſſumpſit ex matre ex altera videns.
remiſſio eiꝰ de iure excedit noſtra ꝯmiſſa. TT
Dicit̄ ḡ maria thronus.i.ſedes regia. Dicit̄ etiā thronus grē.q̄a ibi ſedet.ibi regnat
gratia.q̄ plenū habet in maria dominiū. Jbi etiā inuenit̄ grā quā iugiter parit et
emittit in lucē. Unde et dicit̄ Mater grē. Jbi inuenit̄ miſīcordia.i.remiſſio pctō
rum. Jbi gratia que parit ⁊ educat omne bonū. Unde Sap.xvi. dicit̄ dn̄o. Om
nutrici grē tue deſeruiebāt. Jbi inuenit̄ auxiliū oportunū ꝯ temptatōes. Ex his
tribus ſeq̄tur glīa in futuro. Et his q̄ttuor vtiliꝰ nihil ē in vita hoīb. Sap.viij.
Et hoc totū dicit ap'ls in vna auctoritate. Heb.iiij. Adeamꝰ cū fiducia ad thronū
gratie eiꝰ.vt miſīcordiam ꝯſequamur.et grām inueniamꝰ in auxilio oportuno]
Sic conſtrue.[Adeamꝰ cū fiducia] .i.fiducialiter licet pctōres ſimus.q̄a ꝯpatiēs
et miſīcors eſt et p̄ſtabil' ſuꝑ maliciā. Johel.ij. Non dico ad tribunal iudicis.ſed
[ad thronū gratie] .i.mariā plenā grē.que eſt ille thronus in q̄ q̄euit fons gratie.
vt ꝑ eam ꝯſeq̄mur grām.i.remiſſionē peccatorū p̄cedentiū.et de reliquo inuenia/
mus gratiam in auxilio oportuno.i.inueniamꝰ grām nos vacillātes et infirmi.ꝑ
quā auxilietur ne tēptati recidamꝰ in peccatū.et miſīcordiā ꝯſeq̄mur nos lapſi.i. VV
remiſſionē peccatorū. Accedamus ergo ad hūc thronū
Dilectione.quoniā ip̄a dicit ꝓuer.viij.[Ego diligētes me diligo] Qui aūt a matre

diligitur. diligiť et a filio. et p̄ conſeq̄ns a tota curia celeſti.

Acceda m⁹ ꝗ ad hũc thronum

Vigilia. Unde ſequiť in auctoritate [Et q̄ mane vigilauerint ad me inuenięt me] Quere libro. ij. p̄ticula. i. cauſa. vij. expoſitionē.

Affectōe. vt mereamur audire ab ea. Trāſite ad me oēs q̄ ꝯcupiſcitis me ⁊c̄.

Cultu. mancipati ſeruitio ei⁹. [Nam q̄ operanť in ea nō peccabūt] i. qui opa faciunt ad cultum et gloriam eius.

Deuotione. quia ſpiritus eius ſup mel dulcis.

Laude. q̄a [q̄ eā elucidāt] dignitatem eius et p̄rogatiuas manifeſtādo [vitam eternam habebunt]

Oratione. quia potens eſt inuocantib⁹ ſe in omnib⁹ neceſſitatib⁹ ſubuenire. Vn̄ dicit [In hieruſalem] ſupna [poteſtas mea.]

De hoc throno dicit pater loq̄ns de filio. [Thron⁹ ei⁹ ſicut ſol] q̄a mater miſicordie ſolaciū eſt iuſtorū q̄ ſunt dies. q̄a ſolem fecit de⁹ in poteſtatē diei [in ꝯſpectu meo] q̄ de ꝓpe eā cerno. ſed homines q̄ vidēt eā a remotis iudicāt eā ſtellā [Et ſic luna] vt illuſtret noctē. i. pctōres refugiētes ad eam [pfecta] ipa vere eſt luna pfecta. q̄a lucet in p̄ncipio noctis. i. incipiētib⁹ tēptari. et in medio. i. exn̄tib⁹ ī pctō. ⁊ ī fine. i. exeūtib⁹ a pctō ⁊ euadētib⁹ a pctōꝝ tēptatōe. Tūc ei dr̄ luna pfecta qn̄ lucet tota nocte. Pri⁹os ei iuuat maria ne ſuccūbāt. Scd̄os vt reſurgāt. Tercios ne recidiuēt. [In eternū] q̄a miſicordia et pietas ei⁹ durabūt imppetuū. ¶ Aliter [Thronus eius] dicit pater de filio [ſicut ſol] qui ſplendet et ardet. in q̄ notať ſtola gemīa quā vtrāq; pie crediť iā habere [in ꝯſpectu dei] vt ſplēdeat et fulgeat ſicut ſol. ſm̄ ſtolā corpis. et amore pfecto ferueat ſm̄ ſtolā aīe. [Et ſicut luna pfecta ineternū] nō ſic modo in defectu diſcurrēs. Innocenti⁹ papa. Sicut rōnabiliter aſſerūt q̄ de reꝝ naturis ediſſerūt. luna frigida eſt ⁊ humida. Quia frigida. deſignat ꝟginitatē. q̄ humida. hūilitatē. Ignis enī de q̄ venit ſiccitas naturaliter petit ſublimia. aq̄ de q̄ ꝓcedit humiditas. q̄ſi ḡuis naturaliter petit humilia. Frigiditas ꝗ et hūiditas lune. virginitas et humilitas eſt marie. quia frigida fuit ꝯ eſtū luxurie. humida ꝯtra faſtum ſupbie. Quia ꝟo ſemp pſeuerauit in ꝟginitate et hūilitate. et in glīa etiam apparet eius hūilitas et virginitas. iō bene diciť. q̄ eſt in ꝯſpectu dei luna pfecta in eternū. que. ſ. nunq̄ patiť detrimētū. Sequitur [Et teſtꝭ in celo fidelis] Ipa ei orat ibi p pctōrib⁹. ⁊ teſtatur q̄ fili⁹ dei p eis fact⁹ ē hō. Oſtēdit enim filio pectus et vbera. ſicut dicit btūs bern̄. Iō diciť chriſto Hieremī. xiiij. Soliū glīe tue recordare ⁊c̄. Beata ꝗ virgo ē thronus. ſol. luna. et teſtis. Quia thron⁹ ē. ꝯtinet iudicem. Quia ſol. ꝓducit terrenaſcētia. Quia luna. noctis tenebras diſcutit. Quia teſtis. cauſas abſoluit. Si pctōr es. et times iudicē. ipa tenet eū. Si penitens cupis de terrenis curis exire hec calorē ſolis ꝓducit. Si nox aduerſitatꝭ vł ignorātie te p̄mit. luna ē. Si cauſis vexaris a ſpiritib⁹ immūdis. vł deſiderijs importunis. vł in morte impeterꝭ. teſtis tibi erit ſi eā inuocaſti ad videndū opa tua ⁊ vitam. Vn̄ ī generali ꝯfeſſiōe dr̄. Confiteor deo et beate marie ⁊c̄. Vn̄ Oſee. xi. Iudas aūt teſtis deſcēdit cū deo. et cū ſanctis fidelib⁹. Nec tm̄ teſtis ē. ſed teſtis fidelis. Videas ergo q̄ habeas bonā cauſam. q̄a p te nō mentieť. Prouer. xiiij. Teſtꝭ fidelis non mentieť.

Breuis recapitulatio q̄rūdā ſupdictorum

Ligna. Sedile. Manus. Ebur. Aurū. Brachia. Scamnū. Argentū. Leo. Rex. Purpura. Pigna. Gradus. Nota q̄ hic ſimul agitur de throno ⁊ ferculo. Thronus enim ſoliū et ferculū idem ad lr̄am.

Ligna [libani. infra de ferculo. Hec ligna cedri ad lr̄am. q̄ creſcūt in libano. q̄ fortia ſūt et īputribilia. et ſignt fortitudinē ⁊ pſeuerātiā. Et forte alia ligna q̄ꝫ cedrīa.

Sedile [Pax et trāquillitas. q̄a in pace factus eſt locus eius. i. chriſti.

Manus [tenentes ſedile. charitas. Vn̄ canti. iij. Media charitate ꝯſtrauit. Charitas enim opať ea que ptinent ad dilectōem dei ⁊ ꝓximi. ecce due man⁹. Vł due manus. opa p̄uilegiata humilitatis et pietatis.

Ebur. Aurū] Hec duo materia throni grandis. quia fuit hic thron⁹ grādis ī ebore. i. ꝯtinentia. q̄a in ea fuit extict⁹ fomes. Grādis ī auro. i. ī ſapīa et charitate.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Brachia longa]ad defenſionē noſtrā.et ad dandū longe poſitis.i. peccatoribꝫ.a q̄
bus longe eſt ſalus.ij. Paral'.ix.[Brachiola duo altrinſec⁹] quibus chriſt⁹ pu/
er amplexabať eam.
Scamnū].i.ſcabellū aureū.ij.paral'.ix.ꝑ diuitias virtutū ⁊ aurū ſapiētie.qbꝫ duo
bus pedes eius.i.affectus vtebanť.qa diuitias terrenas et ſapiētiā de terrenis cō/
culcauit pedibꝫ ſuis.Apo.xij.Mulier amicta ſole habens lunā ſub pedibꝫ.
Argentū]quo ad ferculū eloq̄ntia.qa noſtra eſt aduocata. Canti.iij.[Colūnas ei⁹
fecit argenteas]qa terrā tangebat.i.peccatores.
Leo] Quattuordecim leones erāt in throno. Leo aīal terribile. et ipa eſt terribilis
demonib⁹ vt caſtroꝝ acies ordinata.⁊ etiā hoībꝫ male viuentibꝫ.vt iuliano apoſta
te.Quattuordecim leones.vij.virtutes ei⁹.i.fides.ſpes.charitas .iuſticia.pruden/
tia.fortitudo.tēpantia.et ſeptē dona ſpūſſancti.quoꝝ odore terret ſerpentē veterē.
⁊ cōterit caput ei⁹. Ad lr̄am facti erāt leunculi ad appodiandū.
Rex]q̄ ſolus ſedet in throno.et ſolus chriſtus in ꝟgine glïoſa.Ezech.xliiij.[Pri/
ceps ipe ſedebit in ea]ipe.q̄ſi nō alius.
Purpura]quo ad ferculū.qa fuit martyr in aīa.Quere libro.iij.x.ꝑuilegio.
Pigna].i.reclinatoriū aureū ⁊ rotūdū. Hec ē ſūma ꝑfectio ſine angulis et ſcrupul'.
Uel qa puriſſima fuit q̄ ad aurū.et rotūda.ſ.aſpirās ad glïam eternitatꝭ. Itē ipa
facta ē reclinatoriū diuitatis xpe dñice incarnatōis.aureū.i.purū ſine coitus fedi/
tate.et rotundū.qa compoſitū ſpūſſcti opatione.
Gradus]ſex.qbus ad eā aſcendiť.ſex partes veneratōis q̄ ei debenť. ſ.reuerētia et
deuotio ex corde.Salutatio et gratificatio.i.grāꝝ actio ex ore.Obſequiū et ꝓſta
tio vt largiter tribuať.ꝓ honore eius ex ope. Et in q̄libet ḡdu debet ſedere timor
q̄ ſignificať ꝑ leonem.qa timor dei ſuꝑ omnia ſe ſuppoſuit. Ecci.xxv.[Non ē fa
ctum tale opus]qa vt dr̄ Hiere.xxxi.[Nouū fecit dñs ſuꝑ terrā.quia nec ꝑmā ſi/
milē viſa eſt habere nec ſequentē.

De throno morali

Moraliter[Fecit ſibi rex ſalomō thronū de ebore grandē.] Salomon q̄ in/ a
terptať pacific⁹.ſicut diciť.i.paral'.xxij.chriſtus q̄ pacificauit nos in cruce.
Unde ad eph.ij.Ipe eſt pax noſtra q̄ fecit vtraq3 vnum.

Salomon interptatur.

Salomō īterptať

Pacificus ſicut dictum eſt.
Uel retributor.Unde ecci.v.Altiſſimus patiens eſt redditor
Siue pacificans merētes.Unde Iſa.lvij.[Lugentibꝫ eius creaui fructū labioru3
pacem.]dicit chriſtus.
Aut retribuens iniquis.Unde. Retribuet abūdāter faciētibꝫ ſuꝑbiam.Que vide
licet ei⁹ retributio ſignificata fuit in tribus q̄s occidit ſalomō .ſ.Adonia.q̄ voluit
habere abiſac.iij.Regū.ij. Hi ſunt q̄ volūt ſatiſfacere ſue ſenſualitati.Ioab.q̄ iter
fecit abner.et amaſam applaudēdo eis.et fingebat ſe diligere eos.Abner.ij. Regū
iij.Amaſam.ij.Regū.xx.Qui.ſ.ioab interfect⁹ ē a ſalomōe.iij.Regū.ij. Hi ſūt fal
ſi amici adulādo fraudulenter nocētes aliis.ſicut detractores.Semei.q̄ dauid fu
gientē abſalon ꝑſeq̄bať maledictis improperās ei pctā ſua in domū ſaulis.ij. Re/
gū.xvi.Quē ſalomō interfecit.iij.Regū.ij. Hi ſunt blaſphemi iurātes deū mēbra/
tim.egrediētes d̄ hieruſalē ꝯ ꝓceptū. Et ſic his nemo potuit ſubuenire.ſic nec tali
bus ī iudicio poterit ſubueniri.Et nota ꝙ q̄ vult cum dño facere pacē.deb3 ī ſe oc
cidere peccatū volūtatis.qd̄ ſignificať ī adonia.Et locutōis. qd̄ ꝑ ſemei. Et opis.
qd̄ ꝑ ioab homicidā. Peccatū aūt occidiť.q̄n finiť. ¶ Itē ſalomon trinomi⁹ .chri
ſtus.ſ.pacific⁹.hoc in cruce.Eccleſiaſtes ſiue ꝯcionator .ħ in iudicio exigēs rōe3 .
Idida vel ididoth.ij.Regū.xij.hoc eſt dilect⁹ dñi.ħ in regno .Sic enim vocauit
eum nathan.ꝓpheta.In exilio māſuetus et amabil'.In iudicio iuſtus et terribil'.
In regno glorioſus et mirabilis.

Fecit]ergo[rex ſalomō].i.chriſt⁹ dei virtus et dei ſapiētia.Mat.xij. ⁊ Lu. b
xi.Ecce pluſq3 ſalomon hic[ſibi thronū de ebore.] Thronus de ebore.aīa
vere continēs[fecit]inq̄m.qa nemo ex ſe poteſt continētiā habere. ſed donū dei ē.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Unde Sap. viij. Ut ſciui q̄m aliter nō poſſum eſſe ɔtinēs niſi de⁹ det ꝛc̄. [Si-
bi] nō diabolo aut idolo. vt ſupra. Sed multi ɔmittūt ſacrilegiū. [Fecit ſibi.] et
bene ſibi. q̄a totus vult totā animā poſſidere. et totus ab aīa poſſideri. q̄ tāte ē am-
Grego. — plitudīs q̄ p̄t cōp̄rehēdere incōp̄rehēſibilē. Et q̄a ita ampla ē. ab alia re q̄ȝ a deo
Bern. — nō p̄t impleri. Uñ dicūt gregori⁹ et btūs bern̄. Aīam dei capacē q̄cq̄d eo minus
eſt nō implet. Alio autē reſpectu tā anguſta ē. q̄ in ipa deū cum diabolo. vl̓ diabo-
lum cū deo impoſſibile ē hoſpitari. q̄a nō eſt ɔuentio chriſti ad belial. ij. Chor. vi.
Iſa. xxviij. [Coanguſtatū ē ſtratū] i. anima ī qua cubo et habito. [ita vt alter de-
cidat] chriſtus. ſ. ſponſus. vel diabolus adulter. Ideo de ſpōſo ſuo dicit fidel̓ ſpō-
ſa Canti. ij. Dilectus me⁹ mihi. et ego illi. Quaſi diceret. gallice. Il me vent auoir
Aug⁹. — tos ſeus et ie ne vuel autre de lui. Aug⁹ de chriſto et aīa fideli. Ideo tanti emit vt
ſolus poſſideret. [Fecit ſibi] q̄a ſolus vult in aīa hoſpitari ille cui⁹ delicie ſunt eſſe
cum filijs hominū. Parab. viij. [Fecit ſibi] et h̄ ī plaſmatōe corp̄is. et infuſiōe aīe.
[Rex ſalomō] ſine cui⁹ gr̄a nemo p̄t regnū ſuū regere. i. ſeip̄m. de q̄ regno dicitur.
Regnū dei intra vos ē. Lu. xvij. [Thronū de ebore] Ebur os elephātis pelle ca-
rens et carnib⁹. durū et ſolidū ꝛc̄. Hec ē p̄fecta et vera ɔtinētia veri clauſtralis. c

Iuſtus ebur

Sine pelle. i. t̄palīū poſſeſſione. Unde. Turbabunt pelles terre madian. Sit etiā
ſine carne. i. ſine carnali affectu.
Firmū. p̄ p̄poſitū caſtitatis et voti obſeruandi.
Solidum. contra temptamēta diaboli.
Sine cute. i. exteriori apparētia. et nitore corp̄oreo. vl̓ cultu ſup̄fluo.
Sine carne p̄pria. domeſtica. aliena. vt ſit bene excarnatus. vt in eo poſſint inſcri-
bi vt in p̄gameno mandata dei.
Sine pelle. ſ. ne glorietur in pellib⁹. i. in exteriorib⁹ mūdi. ne fiat imitator herodis q̄
interp̄tatur gl̄ia pellis. vl̓ in pellibus gloriās. Sit etiā ſine pilis. i. ſup̄fluitatib⁹. q̄
ſunt fatui reſpectus. ɔtactus illiciti. verba ocioſa. et huiuſmodi.
Candidū interi⁹ p̄ innocētiā. que nemini turbat pacē ſuā. Exteri⁹ p̄ ſanctimoniā.
Unde ad hebre. xij. Pacē ſequimini cū omnib⁹ et ſanctimoniā ꝛc̄.
Solidū. per ſtabilitatē animi in bono. quia qui inſtabilis. nō poteſt eſſe caſt⁹. Exē-
plū de dyna. Geneſis. xxxiiij.
Iuſtus ebur — Siccū. p̄ penitentiā q̄ deſiccat ab humoribus gule et luxurie. Gregori⁹. Lignū in Gre.
fabrica cōpetenter nō ponit̄. niſi prius vicioſa ei⁹ viriditas deſiccetur.
Durū. per patientiā et cōſtantiā. ne valeat trāſforari ſagittis diaboli. Et q̄nto du-
rius. tāto magis idoneū ſubtilibus operib⁹ faciendis.
Frigidū p̄ abſtinentiā. vt in eo refriguerint carnales ɔcupiſcētie et incentiua vicio-
Hiero. — rū. Hieronym⁹. Ardētes diaboli ſagitte. ieiunioꝝ ꝛ vigiliaꝝ frigore reſtrīgēde ſūt
Leue. q̄ñ bene politū ē. ꝛ h̄ p̄ benignitatē. ne dicat̄. Noli me tāgere. Ul̓ leue. ne mur- d
muret ɔ deū ſi ip̄m velit polire mittēdo tribulatōes. Quidā eni q̄ magis intēdit
eos polire dn̄s. murmurādo p̄ impatiētiā magis fiūt ſcrupuloſi.
Forte p̄ patientiā aduerſorū. Unde apl̓s ad Phil̓. in fine. Oīa poſſum in eo q̄ me
ɔfortat. Et p̄petratiōnē viriliū operū. Unde. Viriliter agite ꝛc̄. Et illud. Eſtote
fortes in bello ꝛc̄. Math. v.
Limis et ſerris ſculpit̄. Lime iſte. obſeruātie regulares. q̄ poliūt ſcrupulos vicio-
rum. Uigilie. ſomnolentiā. Labor. ociū. et hmōi. Uel lime iſte. lingue detractoꝝ.
Uel lime. tribulatōes diuerſe.
Idoneū ad facienda vaſa in quibus reponant̄ ſanctuaria vl̓ corpus chriſti. Uaſa
ſcȝ gratiarū. vaſa ſanctificatōnis.
Antiquū rubeſcit. Unde Treno. iiij. Rubicūdiores ebore antiq̄. Diuturnitas eni
caſtitatis et penitētie cq̄pollet martyrio. Candor etiā caſtitatis in iuuētute. rubor
charitatis in ſenectute. q̄ñ ſenectus ē in miſericordia vberi. ɔgrui colores ſūt vi-
ro iuſto vel religioſo. Hanc p̄prietatē habent illi q̄ et ſi in principio conuerſiōis
minus calidi ſint. ſemp̄ tū creſcūt et p̄ficiūt in feruorē. Quib⁹ contrarij ſunt. q̄ cū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſanctitatis ad illuminationē hominū. Candor virginitatꝭ in matre. Precioſitas
maternitatis ī virgine. Reclinatoriū ꝗꝙ aureū sibi fecit in ferculo. Nam mētē
virginis ꝑfudit plenitudīe ſapiētie. que ſignificaꝫ in auro. et ſic illuſtrauit cognitō
ne diuina. vt merito dici poſſit ꝙ caput ſue diuitatꝭ reclinauit in ea. Aſcēſū quo
ꝗ purpureū fecit dn̄s. Nam purpura indiciū eſt regie dignitatis. et chriſtꝰ ꝑ aſ
ſumptōem carnis aſcēdit et intrauit in hāc ſedē. et indicauit mūdo ſe regē. Nam ī
paſſiōe ſua de ſanguīe carnis aſſumpte ſcripſit in femore ſuo et in veſtimēto ſuo.
Rex regum et dn̄s dn̄antiū. Dicitꝰ aūt ingreſſus eiꝰ in vterū virginis aſcēſus. ad
ſilitudinē vbi yſaie dicētis. Aſcendet dn̄s ſuꝑ nubē leuē. Et appellat nubē leuem
carnem ſanctā chriſti. nullo peccati pōdere ꝑ̄grauatā. Et bn̄ aſcēdiſſe dicitꝰ dn̄s de
ſcendēs in ꝟgīnē. Nam qꝛ deſcēdit inclinādo deitatē / inde aſcēdit ī cordibꝫ hoim
ꝑ cognitōez. Vel aſcēſus marie purpureꝰ. qꝛ ꝑ martyriū mētis aſcēdit in regiā di
gnitatē. vt ſicut dicitꝰ regina ꝟginū. ſic dici debeat regina martyrū. Qđ aūt ſeqtur.
media charitate ꝯſtrauit ꝑpter filias hieruſalē vbi alia trāſlatio dicit. infra ipm
lithoſtratū charitatē a filiabꝫ hieruſalē reſumere fecit. ſic intelligēdū ē. Interꝑ̄taꝫ ſi
ꝗdem lithoſtratos ſiue gabatha qđ legitꝰ in paſſiōe dn̄i. / ſublime ꝑcliuū. Deſignaꝫ
etiā ꝑ media ſiue lithoſtratū ipa ſedes ī ferculo. que ē q̄ſi qđdā ꝑcliuū reſpectu ſub
limitatis colūnaꝝ. Chriſtꝰ ḡ faciēdo ſibi ſedē in ferculo. ꝗ erant media inter ſedē ⁊
ligna ipiꝰ ferculi. / charitate ꝯſtrauit. i. ꝯplanauit. vꝉ ꝯſtrauit. i. ad inſidendū ꝑauit.
ſicut equus ſternitꝰ cū ſedes in eo paraꝫ. Sedē ḡ ferculi ex charitate ꝯſtrauit. q̄a nō
niſi ī charitate manet. reſidet. aut ꝗeſcit. Hoc aūt ferculū ſic fecit ⁊ ſic diſpoſuit do
minus ꝑpter filias hierl'm. i. ꝑpter ſalutē fideliū animaꝝ. F
Aliter. Mariā fecit ſibi ferculū rex ſalomon. i. chriſtꝰ. que cū in vtero ſuo nouē mē
ſibus portauit de lignis libani. i. de mēbris om̄i puritate cādidiſſimis ꝗ ad cor
pus. ⁊ altis ꝟtutibꝫ ꝗ ad aīam. Colūnas eiꝰ fecit argēteas. que ſeptē ſūt. ſ. ſeptē
dona ſpūſſcti. ſicut dꝛ ꝑuer. ix. Sapīa edificauit ſibi domū et excidit colūnas ſe
ptē. Sed ꝑ̄ter iſtas habeo q̄ttuor formatas ab illis. Quaꝝ ꝑ̄ma ē / peccati imuni
tas. Scđa / ꝑfecta hūilitas. Tercia / ꝑuilegiata ꝟgītas. Quarta ē / ꝟginaꝉ fecūdi
tas. Prima ē argentū igne examinatū. qꝛ ꝑ ignem ſpūſſancti factū eſt in ea peccati
purgamentū. Scđa ē argentū malleis ꝯtuſū. qđ ad cuiuſlibet vaſis formā ſuſci
piēdā ſe applicat. Tercia ē argentū candidū. qđ ē integre virginitatis argentum.
Quarta ē argentū redemptōis. hūani generꝭ ꝑciū. Reclinatoriū. i. ꝟginis vterū ī
quo ſe reclinauit dei filiꝰ fecit aureū. i. ꝑcioſum. Vel aureū / q̄a in eo aurū ſapien
tie ſe reclinauit et in eo habitauit. Aſcēſum purpureū. q̄a ipa expers martyrij nō
fuit. ſicut dixit ſymeon. Lu. ij. Et tuā ipſius aīam ꝑtrāſibit gladius. Vel aſcēſū
eiꝰ fecit purpureū qꝛ eam in aſſumptōe ſua regali glīa coronauit. ꝗ ſignificata ē
in purpura. Media eiꝰ. i. cor qđ ē in medio pectoris. vꝉ ꝯcupiſcibilē ꝗ eſt media
triū viriū ꝯſtrauit charitate. i. decorauit. et exornauit. ⁊ impleuit propter filias
hieruſalē. i. ꝑpter debiliores ꝗ ſunt in eccleſia. vt poſſint imitādo charitatē beate
virginis cum ea aſcendere et videre regē ſalomonē in decore ſuo. ¶ Vel ſic. Fer
culum fecit ſibi ꝑpter filias hieruſalē. i. ad ſupportāda onera mentiū infirmaruꝫ. G
¶ Aliter et ſubtilius. Ferculū fecit ſibi rex ſalomon ⁊c. Fabrica ferculi ſignat
natiuitatē marie. Quod dicitꝰ Fecit ſibi ferculū rex ſalomon de lignis libani. co
lumnas eius fecit argenteas ꝑtinet ad eius ſanctificatōnem. Quod dicitꝰ recli
natoriū aureū ad eius conceptionē. Quod dicitꝰ aſcenſum purpureū ad magni
ficentiā exaltatōis quādo aſſumpta eſt in celū. Et nota ꝙ duplex eſt ſanctificatō.
A culpa. Hec ſignatur per ligna libani. A pena. Hec per columnas argenteas.
De duobus ſanctificatis in vteris matrꝝ legimus. ſcꝫ hieremia et iohāne. qui ſi
gnant om̄es chriſtianos a feditate culpe originalis liberatos. ſed non a corrupti
one penalitatis. id ē. fomitis qua eſt pronitas ad malum. ſcꝫ quaſi quedā manens
infirmitas et debilitas. Sed hec nō remanſit in virgine ſanctificata. q̄a ſicut grā
ꝯceptōis fuit plena. ſic grā ſctificatōis plena et ꝑfecta. Jđ nō vult augꝰ vt cū đ pec
catꝭ agitꝰ fiat mētio đ btā ꝟgīe. Dicitꝰ ḡ ferculū iſtđ factū đ lignis libani ꝗ īterꝑ̄taꝫ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

candoꝛ vel candidatio. ꝗa ſanctificata fuit a culpa originali. et a pena fomitis et ꝗ ſurgit motus venialꝭ ſicut ꝗdā infirmitas et lāgoꝛ. Et ideo dicunꝭ fieri colūne argētee. vt oñdaꝭ gr̄a ſuppoſitiua ꝯ penalitates et debilitates originalꝭ penalitatis. Et ꝑ colūnas iſtas ſignaꝭ ſtabilitas ī bono. vt nullo mō poſſit peccare. ¶ Itē ligna libani ſunt cedꝛina. et habēt ꝓꝓetatē imputribilitatꝭ et reſpiratōem odoris ꝗ interficiunꝭ ſerpētes. ⁊ talꝭ fuit gl'ia ſctificatiōis marie. vt ꝓꝓetatē imputribilitatꝭ haberet cōtra putredinē originalꝭ quo ad ſe. et ſuauitatē odoris ꝗ ad alios. Et ita fuit eius ſanctificatio ſingularꝭ. Et ideo dicit ſe ꝗſi cedrū in libano exaltatā. Libro. xij. particl'a. vi. ti. iiij. de cedro inuenies ō hmōi. Et ꝓpter h̄ de ipa dicit Iſa. xxxv. Gl'ia libani data eſt ei.

Beda Item notandū ꝙ ꝗttuoꝛ ſunt originales penalitates. ſicut dicit Beda. Ignorantia. Malicia. Infirmitas. Cōcupiſcētia. Et he ꝗttuoꝛ humanū genꝰ diſponūt ad ruinam. Paulꝰ enī peccauit ꝑ ignorātiā. Petrꝰ ꝑ infirmitatē. Iudas ꝓditoꝛ ꝑ maliciā. Filij iſrlꝭ ꝑ concupiſcētiā. Unde. Et ꝯcupierūt ꝯcupiſcētiā ī deſerto. Quia tales deſerto deo delectāꝭ ī alio ꝙ̄ in ipo. Aliꝗ iſtoꝝ modoꝝ peccāt. ꝗꝗ̄t male agūt. Dicendū ꝙ ꝙ ꝑma colūna hꝰ ferculi prudētia fuit ad ſuppoꝛtādā ignorātiā. Secūda iuſticia. ad ſuppoꝛtādā maliciā ſiue ꝓnitatē ad malum. Tercia foꝛtitudo. ad ſuppoꝛtandā infirmitatē et ꝗ eſt difficultas ad bonū. Quarta tꝑantia. ad ſuppoꝛtandā ꝯcupiſcētiā. Et he ꝗttuoꝛ columne figurate fuerūt Exo. xxvi. vbi dictū eſt moyſi. Facies velū ex iacinto. purpura. cocco bis tincto. et byſſo retoꝛta. qꝺ appēdes ſuꝑ ꝗttuoꝛ colūnas de lignis ſethim. habētes aurea capita et baſes argenteaſ. Velū iſtud intelligiꝭ excellētia virgīs marie. Nā ſicut velū iſtud includebat ſancta ſctōꝝ. ſic maria gremio vteri ſui circūdedit illū ꝗ eſt ſctūs ſctōꝛum. Dañ. ix. Huius veli ꝗttuoꝛ coloꝛes. in ꝟgine ꝗttuoꝛ virtutū ꝑfectōes. Iacintꝰ ꝗ coloꝛ celeſtꝭ. in ea ꝑfectio ꝯtēplatōis. Purpura coloꝛis ſanguinei. ꝑfectio charitatꝭ. Coccꝰ bis tinctus. geminꝰ dilectōis affectꝰ ad deū et ꝓximū. Byſſus retoꝛta ꝗ ē linū egiptiacū et candidiſſimū. qꝺ ꝑ mltaſ tūſiōes ꝑuenit ad cādoꝛē. ꝑfectio virginalꝭ caſtitatꝭ. Hoc velū appēdebaꝭ ꝗttuoꝛ colūnis. ꝗ ſunt ꝗttuoꝛ ſuppoſitiue ꝟtutes. vt dictū ē. Prudētia rñdet coloꝛi iacintino diuie ꝯtēplatōnis. Foꝛtitudo. coloꝛi purpureo. Iuſticia. coccino charitatꝭ. Tēperantia byſſino virginitatis. Et nota ꝙ hic dicūtur colūne eſſe de lignis ſethim. cū colūne ferculi dicanꝭ argentee. cū argentū poſſit liꝗfieri ad ignē. ligna vero ſethym ſint incremabilia nec cedant actōi ignis. Et hoc. ne putarenꝭ liꝗbiles. cū virtutes marie nulliꝰ igne tēptatōis vlꝭ culpe alicuiꝰ potuerint liꝗfieri. Et ideo mutata ē metaphoꝛa de materia colūnaꝝ. vt dicanꝭ de lignis ſethym ꝗ dicte fuerāt de argēto. Hoc ſignificāte ſpūſctō ad laudē marie. ꝙ ꝟtutes eiꝰ impoſſibile erat aliꝗ mō coꝛrūpi. putreſcere vlꝭ cremari. Dicūꝭ etiam argētee. ꝗa argentū dulciſonū ē. vt ſignificeꝭ materia laudis eiꝰ. Sic ꝙ [rex ſalomō] chriſtꝰ noſter pacificus [fecit ſibi ferculū] [vterū virginalē] [ſibi] dico. vt illi poſtea inſideret. cū de ea carnē aſſumeret [de lignis libani] vt dictū eſt. i. cedris. que reſpirāt ſuauitatē odoris ad extinguēdos maxime in ſuis amatoꝛibꝫ ſerpētinos motꝰ carnis. Nam eiꝰ adiutoꝛio vincunꝭ titillatōes carnee vilitatis. Iſtō inuenies plene libro. xij. particl'a. vi. titulo. iiij. ꝙ ipa cedrus.

¶ Maria ſella ¶ Titulus v.

Sella [veri helyſei vt dictū ē in qua reſidet humiliatꝰ obediēs patri velut diſcipulꝰ mgr̄o. aſſumēdo carnē in virgine. in ꝗ patri obediuit vſꝙ ad mortē crucis. De hac ſella legiꝭ. iiij. Regū. iiij. ꝙ eā ꝑparauit vero helyſeo magna illa mulier ꝗ ſigꝭ celeſtē ſapiāz. Que habuit ꝗſi ꝗttuoꝛ pedes. i. ꝗttuoꝛ cardinales. Sedile ꝟo fuit mentꝭ tranꝗllitas vlꝭ pax. ꝗa ibi in pace factꝰ eſt locus eiꝰ.

¶ Maria tribunal ¶ Titulus vi.

Iſidoꝛꝰ Tribunal [quod ſm iſidorum diciꝭ ex eo ꝙ inde a ſacerdote tribuanꝭ precepta viuendi. Et eſt locus in ſublimi conſtitutus vnde vniuerſi exaudire poſſunt. Et exempla glorioſe virginis nobis proponuntur quaſi quedam precepta. quibus inſtrui debemus et infoꝛmari ad viuendum ſm beneplacitū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

diuine voluntatis. Vel tribunal nominat̄ a tribus. eo ꝙ ad illud tribus ꝯuocet̄.
Tribunal enī eſt ſedes tribuni. vel ſedes iudicꝭ. ſicut dicit gloſa ſup iohem. quia
chriſtus in ea carne quā aſſumpſit de ꝟgine iudicabit. Dedit enī ei pater iudiciuꝫ
Expone de ꝟgie — facere. q̄a filius hoīs ē. Joh. v. De h̄ tribunali dicit̄. iij. Regū. vij. Fecit ſalomon
porticū ſolij in q̄ tribunal erat. et texit lignis cedrinis a pauimēto vſqꝫ ad ſummi-
tatem. ⁊ domuncula in qua ſedebat̄ ad iudicandū. erat in media porticu ſili ope.

Maria ſedes — Titulus vij.

Verſus ſecūdus — Sedes] Scdm̄ iſidoꝝ ſedes ſingulari numero ꝓpe vel regis vl̄ regni ē que — A
grece thronꝰ dr. Maria ꝟo ſedes ē regꝭ magni. iō de ipa dr in p̄s. [Dn̄s ī
celo] .i. in btā virgine. Quere li. vij. ti. i. de celo [Parauit] miſterio ſpūſcti.
[ſedem ſuā. q̄a in ea q̄ſi hūiliatus reſedit tpe incarnatōis. Unde dicit patri [Tu co
gnouiſti] .i. approbaſti [ſeſſionē meā ⁊c̄.] Vn̄ p̄dixerat Eze. xliiij. Pricepſ ipe ſe-
debit ī ea. Quere li. x. ti. xxxviij. de porta. In ea etiā q̄euit ſicut hō q̄eſcit ſedēdo.
Quere īfra ti. xi. vbi ipa dicit̄ req̄es. Vn̄ ⁊ dicit. Qui creauit me req̄euit ī tabnacu
lo meo ⁊c̄. Jō dicit ipe de matre Jſa. lxvi. et Actuū. vij. Celū ſedes mea ⁊c̄. Jtē in
pſal. Sedes tua deꝰ in ſeculū ſecl̄i. De hac ſede poteſt exponi illō qō dicit Joh. — B
Apo. iiij. [Fui in ſpū. ⁊ ecce ſedes poſita erat in celo et ſup̄ ſedē ſedēs. Et q̄ ſede-
bat ſil̄is erat aſpectui lapidis iaſpidis et ſardini. ⁊ iris erat ī circuitu ſedis ſil̄is vi-
ſiōi ſmaragdine] Vn̄ dicit [fui in ſpū] .i. in mētis exceſſu. Vel q̄a qui videre vult.
h̄ eſt itelligere magnalia marie. de carnali neceſſe habet priꝰ fieri ſpūal̄. Jdeo p̄mit
tit [fui in ſpiritu] ⁊ h̄ in dn̄ica die. ſicut ſup̄ dixerat q̄n fit memoria de dn̄ica reſur
rectōe. p quā vere ſperamꝰ nos poſſe reſurgere. Vel vt reſurgat p̄us a culpa. qui — C
vult inſtrui de dignitate marie. Et nota ꝙ p̄us dixerat [fui in ſpū] et hic dicit [fui
in ſpiritu] plꝰ. ſ. q̄ꝫ ante. Et in h̄ notat̄ vtilitas viſiōis. q̄a ſtudēdo et vacādo ꝯgni
tōi ꝟginis. grā augmētat̄. [Et ecce ſedes] allegorice angeli et p̄lati in q̄bꝫ ſedet et
p̄ncipaliter regnat dn̄s. et alios regit et iudicat [poſita erat ī celo] h̄ ē in eccl̄ia. dei
ꝓuidētia ordinati. Vn̄ Joh. xv. dicit eis dn̄s. Poſui vos vt eatis ⁊c̄. Vel maria
in q̄ reſedit maieſtas deitatꝭ [poſita erat in celo] in aſſumptōe miſterio angeloꝝ in
corpe et aīa. vt pie credit̄. Sedes ḡ maria. Sedens. filiꝰ dei et ea carnē aſſumens.
Eius enī ſeſſio. eſt incarnatio. Vn̄ et dicit patri. [Tu cognouiſti] .i. approbaſti [ſeſ-
ſionē meā] .i. incarnatōem meā in virgine. Ubi autē eſſet hec ſedes poſita. dr eze.
.i. [Vidi et ecce ſup firmamētū qō erat īminens capiti aīaliū q̄ſi ſil̄itudo throni]
.i. beata virgo q̄ ē thronus .i. ſedes regia. Seq̄t̄. [Et ſupra ſedem ſedēs] chriſtꝰ. ſ.
ſua virtute eā continēs ⁊ maieſtate p̄cellens. Qō notat̄ p h̄ ꝙ dicit̄ ſup̄. Chriſtus
enim oēs ſanctos excedit dignitate et grā. Et dicit̄ ſedere ſup eos. q̄a p̄ſidet eis
ſm̄ diuinitatē auctoritate. ſm̄ humanitatē dignitate. Nam q̄ d̄ celo venit ſup oēs
eſt. Joh. iij. Seq̄uit̄ [Et qui ſedebat] ecce deſcriptio ſedentꝭ [ſimilis erat aſpectui
lapidis iaſpidis et ſardini.]

Chriſtus dicit̄ lapis — D

Propter firmitatē. p naturā immutabilitatꝭ. Jaco. i. Apō quē n̄ ē trāſmutatio ⁊c̄.
Propter ſoliditatē īmortalitatis. Vn̄ de eo dicit̄. i. Thi. vi. Qui ſolꝰ habꝫ īmorta
litatem ⁊c̄. Jtē. i. Thi. i. Regi ſeculoꝝ īmortali.
Chriſtꝰ dr lapis — Propter potētiā et ꝟtutē q̄ firmiter regit oīa.
Quia fundamētū ē iuſtificatōis. Jſa. xxviij. Ecce ego mittā in fundamētꝭ ſyon la-
[pidē angularē.
Quia ꝯfringit cordis hūani duriciā. Mat. xxi. Qui ceciderit ſup lapidē iſtum con
fringet̄ ⁊c̄. Jp̄emet malleus ꝯterēs petras. Hiere. xxiij.
Quia veritatē ſeruat ſue cōminatiōis ad malos. et ꝓmiſſiōis ad bonos. ſicut lapis
ſeruat imaginē ſibi īſculptā vel ſcripturā. Vn̄ dicit. [Que ꝓcedūt de labijs meis]
q̄ ſunt duo teſtamēta. Vel [de labijs meis] q̄ ſunt veri expoſitores et p̄dicatores
[nō faciā irrita] Ro. iij. Deus verax. omnis aūt hō mendax.

Chriſtus dicit̄ lapis p̄cioſus. — E

Quia oīa regit p potentiā ꝓpe ꝟtutꝭ. ſicut lapis p̄cioſus ſua ꝟtute opat̄. Vn̄ de iu
ſtis dr et maxime de chriſto Eccl̄i. vi. Quaſi lapidis ꝟtus ꝓbatio erit in illis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Quia virtutē ſuam ignorātibꝫ nihil apparet. nec ab eis reputaꝛ. Hic chriſtꝰ in hu
manitate virtutē ſuā occultauit. et maxime in paſſiōe vbi nec reputatꝰ ē. Iſa. liij.
Itē. Ego ſum vermis et nō hō. Abacuc. iij. Ibi abſcōdita ē fortitudo eius ꝛc.

Chriſtꝰ dꝛ lapis ꝓcioſus

Quia carus et ꝓcioſus. Iob. xxviij. Neſcit hō ꝓcium eiꝰ. Dicitꝛ de ſapientia. Item
.i. Choꝝ. vi. Empti enī eſtis ꝓcio magno ꝛc.
Quia rarꝰ immo ſolꝰ. Unde de ſe ſepe dicit in euāgelijs. Nō q̄dā .i. ſingularꝫ ꝛ ſolꝰ.
Quia modicꝰ ꝑ ſummā hūilitatē. Unde dꝛ in ꝑs. Mons modicꝰ.
Quia virtuoſus. Unde dicit Lu. viij. Noui virtutē de me exiſſe.
Et nota ꝙ nō cuicūqꝫ lapidi ꝯparatur hic chriſtus. ſed ſpecialiter iaſpidi et ſardini. ma F
xime ꝓpter duos colores eorū. Iaſpis enī viret. in q̄ ſignatꝛ imarceſcibilitas eter-
ne beatitudīs. quam ꝓmittit ipis iuſtis. Sardinꝰ rubet. in q̄ ſignatꝛ ignis ꝛ ardoꝛ
eterne damnatōis. quā ꝯminatꝛ impijs. Uel iaſpis ꝑtinet ad ſpeciē diuinitatꝫ. q̄a
nulliꝰ coloris aſpectus ſic ꝯfortat intellectū vt diuinitas. Sardiꝰ ꝟo ꝓpter rubo
rem. ꝑtinet ad paſſam filij humanitatē.
Sequitur. Et iris erat in circuitu ſedis. Hic notatꝛ retributio tā bonoꝝ q̄ꝫ malo
rū. Ideo dicit in circuitu ſedis. q̄a ex omni parte mūdi apparebūt corā eo homi
nes iudicādi. Similis viſiōi ſmaragdine. Smaragdus rubet. ecce ignis dānati
onis maloꝝ. et viret. ecce vita delectabilꝭ bonorū in paſcuis virētibꝫ. Sophonie
iij. Ipi paſcentꝛ et accubabūt. Hi ſunt colores q̄ apparēt in arcu nubiū. q̄ fit ex re
ꝑcuſſiōe ſolis in nube aquoſa. ſ. ex comparatōe ꝯuerſatōis chriſti ꝛ ſanctoꝝ q̄ eſt ſol
illuminās. ad vitā maloꝝ q̄ eſt vt nubes aq̄ſa. tenebroſa. ſ. et fluida. ex q̄ damabūtꝛ
fortius et iuſtiꝰ mali. Sap. v. Ibunt directe emiſſiōes fulguꝝ. et tāq̄ꝫ habene cur
uato arcu nubium exterminabuntꝛ.
Item De hac ſede dicitꝛ chriſto. Parata ſedeſ tua ex tūc. i. ab eterno ꝑ ꝑdeſtinatōeꝫ. B
Uel ex tunc. i. ex quo ſanctificata ē in vtero matris. Uel ex tūc. i. ab initio tꝑis
gratie. Parata inquā ope ſpūſſancti. vel ſapiētia filij. Uñ dñs in celo. i. i btā ꝟ-
gine. parauit ſedē ſuā. et ei inſedit tꝑe ſue incarnatōis
Itē Hec eſt ſedes de q̄ pater ꝓmittit filio ꝑ ꝓphetā. Edificabo in generatōe ꝓſenti D
ꝑ gratiā. et generatōem futurā ꝑ glīam. ſedem tuā. o chriſte. i. btām virginē. Ad
huc etiā nō ceſſat hec ſedes quodāmodo edificari. q̄a ad honorē eiꝰ quaſi q̄tidie
noue abbatie conſtruuntꝛ. noue eccleſie edificantꝛ. noua altaria dedicantꝛ. et q̄ inuete
rauerāt renouantꝛ et pulcrificantꝛ. et ad oſtendendā ipius glīam a modernis dꝛ ea
ſacre ſcripture multipliciter exponuntꝛ. Et ideo dicit ipa. Qui elucidāt me vitam
eternā habebunt.
Item Hec ſedes poteſt appellari cherubin. Unde dicitꝛ chriſto. Qui ſedes ſuꝑ cheru I
bin ꝛc. ꝓpter plenitudinē ſcientie que data eſt ei.

Cherubin interꝑtatur

Cheru bin iter ꝑtatur

Uermiculata pictura. Quia ipa varijs donis ꝛ ꝟtutibꝰ picturata fuit ꝛ diſtincta.
Unde dicitꝛ circūamicta varietatibꝫ. Eze. xl. In portis templi. i. in maria ꝛ ſctis
ꝑlatis. ꝑ q̄s intratꝛ i tēplū vite eterne. maria eī porta ē ꝑadiſi. erāt picture vndiqꝫ.
Scientia mꝉtiplicata. De qua augꝰ. Nouerim me. nouerim te. Hanc ſciētiā dedit
ei ſpūſſctūs. et mꝉtiplicauit ei filiꝰ. nouē mēſibus euāgelizans cordi eiꝰ cum ipm
portaret in vtero. et poſtea annis multis.
Scientie plenitudo. Hec ē charitas q̄ docet de omibꝰ. i. Ioh. ij. Plenitudo enī le-
gis dilectio. Ro. xiij. Scientia enī ſine charitate inflat. i. Choꝝ. viij. ſed cū chari-
tate edificat.
Diuerſe ſcientie et intellectus. Ipa eſt enī ſapiēs mulier. q̄ verbis et exemplis edi
ficat domū ſuam. i. eccleſiā dei et familiares ſuos. puer. xiiij.
Aliter. Dominꝰ dicitꝛ ſedere ſuꝑ cherubin quod interꝑtatur plenitudo ſciētie. q̄ſi nō K
in cherubin ſed ſuper. id ē. vltra: hoc eſt in ſeraphin quod interꝑtatur ardoꝛ vel
incendium. id eſt. in ardoꝛe charitatis. vbi ſedet ꝛ quieſcit. Uñ magis eſſꝫ laborā-
dum ad habendā charitatē q̄ꝫ ſcientiā. cū fere omnes faciāt ecōuerſo.

Maria cathedra chriſti ¶ Titulus viij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Maria figuratur edificiis

Dominꝰ ſabineñ. bello notatur hũanitas filij que ſcabellũ eſt deitatis. ꝗa ſicut ſcabellũ ſubſeruit
dño ſuo. ita chriſtus ſcḋm ꝙ homo ſeruiuit dño ſuo. i. deo patri. et dñe ſue matri. et
reddidit et reddit et reddet in ꝑpetuũ honorē reuerētiā et obedientiā. ſicut p̄ceptuꝫ
eſt Exo. xx. Honora patrē et matrē. Et hoc ſcabellũ fuit aureũ. ꝗa ſicut aurũ ce-
teris p̄ualet metallis. ita chriſti hũanitas cũctis humanitatibꝫ. Et nota ꝙ h̄ ſca-
bellũ faciebat q̄ſi gradũ vnũ/ ad celſitudinē ſolij huiꝰ attingendā. Quanto enī ma
ior eſt dignitas filij/ tāto maior eſt dignitas matris. Et licet etiā ſcḋm hũanitatē p̄-
cellat filius matrē. tamē ſcabellũ ante ſoliũ eſſe dicitur tanꝙ inferiꝰ ſolio. vt ꝑ hoc
ſignificet honor ⁊ reuerētia quā exhibet matri ſue vt ſup̄. De h̄ aũt ſcabello dr̄. ij.
palip. ix. [Fecit et ſcabellũ aureũ. et brachiola duo altrinſecꝰ] q̄ brachiola ſignifi-
cāt brachiola chriſti pueri q̄bus matrē amplexabat.

Eſt autē ſoliũ ſedes iudiciaria ſicut dictũ ē de throno. Vñ puerb. xx. [Rex q̄ ſedet E
in ſolio iudicij/ diſſipat om̄e malũ intuitu ſuo] Chriſtꝰ enī ſedēs in ſolio ꝑadiſi. et
oculo miſericordie reſpiciens peccatorē/ diſſipat intuitu ſuo omne malũ. i. triplex
malum. culpe. ſ. quā remittit. peccati a q̄ liberat. et malũ diaboli ne tātũ noceat q̄n-
tum deſiderat. Similiter regina. i. beata virgo. vt ſup̄ libro. ij. particl'a. i. titulo de
ꝓtectōe marie. cauſa. xxv.

De hoc ſolio dicit Hiere. xiiij. docens nos q̄liter adiurare orādo per matrē filiũ debe D
amus. Solij glorie tue recordare. ne irritũ facias fedus tuũ nobiſcũ. Quaſi dice
ret. Quotiēs dñe bonitatē tuā exaſperat noſtra malicia. memēto ſalutis auctor ꝛc̄.
Et ideo de h̄ ſolio dicitur Iſa. xvi. Et ꝑparabit in miſericordia ſoliũ eius ꝛc̄. Itē
Job. xxvi. Qui tenet vultũ ſolij ſui. et expandit ſuꝑ illud nebulā ſuā. Dominꝰ enī
ſolij ſui vultũ tenuit/ q̄ñ matris ſue mentē p̄rogatiua gratie illuſtrauit. Tenuit eī
mentē/ q̄ tentus fuit a ventre. Nebulā autē ſuꝑ ſoliũ ſuũ expandit/ cũ eā circumde
dit caligine paupertatis ⁊ ſollicitudinis multiformis.

Itē de h̄ ſolio dr̄ Iſa. vi. [Vidi dñm ſedētē ſuꝑ ſoliũ excelſũ et eleuatũ. ⁊ plena erat E
domꝰ maieſtate eiꝰ. et ea q̄ ſub ip̄o erāt. replebāt tēplũ] Nota ꝙ yſaias nō vidit do
minũ niſi ꝑus mortuo Ozia rege ſuꝑbo et leproſo. nec nos videre poterimꝰ deuꝫ
niſi ꝑus mortuꝰ fuerit ī nobis diabolꝰ q̄ ē rex ſuꝑ oēs filios ſuꝑbie. Job. xli. q̄ tā
ꝙ leproſus eiectꝰ eſt a ꝯſortio angeloꝝ. Itē Nota ꝙ ſicut triplex eſt dñi ſeſſio. ſic
tria ſolia ꝑ nũero ſeſſionũ. Prima dñi ſeſſio/ creature ꝑfectio. Vñ geñ. ij. Requieuit
ab omni oꝑe qd̄ patrarat. Scḋa/ dei habitatio ī mēte fideli. ꝗa aīa iuſti ſedes dei.
Tercia ſeſſio/ vbi incarnatio. Vñ chriſtꝰ p̄ri. Tu ꝯgnouiſti ſeſſionē meā ꝛc̄. Huiꝰ
ſedes vterꝰ virginal'. Vñ [Dñs in celo] i. btā v̄gine [parauit ſedem ſuā] Primũ
ſoliũ ē excelſum ꝓpter dignitatē ꝯditōis. Scḋm eleuatũ ꝓpter p̄rogatiuā virtutis.
Terciũ debꝫ dici ſuperaltatũ ꝓpter vnionē v̄bi ⁊ hũanitatis. De h̄ tercio ſolio di-
cit ꝓpheta. [Vidi dñm ſedētē ſuꝑ ſoliũ excelſũ ⁊ eleuatũ] Nō enī defuit marie di-
gnitas ꝯditōis. ꝑ q̄ fuit ſoliũ excelſũ. Nō p̄rogatiua v̄tutis/ ꝑ q̄ fuit ſoliũ ꝑ grāꝫ ele
uatũ. Nō filij dei ī ſe ſuſceptō. ꝑ q̄ ſoliũ ſuperaltatũ. Seq̄t [Et plena erat domꝰ]
. i. eccl'ia [maieſtate eiꝰ] qꝛ de plenitudīe eiꝰ acceperũt vniuerſi. Hiere. xxiij. Celuꝫ
⁊ terrā ego ipleo. Seq̄t [Et ea q̄ ſub ip̄o] ſedēte vl' ſolio [erāt] h̄ ē angeloꝝ agmia
et ſanctoꝝ aīe [replebāt tēplũ] h̄ ē ꝯſũmabāt. Intellige d̄ illo tēplo ruinā paſſo. qd̄
primo factũ eſt ex nouē ordinibꝫ angeloꝝ. Vel [replebant templũ] i. eccl'iaꝫ. quia
ex his conſtat eccleſia.

Moraliter. Solium eſt anima que ſolo pede neceſſitatis tangit terrā. Et dicit ſo- F
lium iudicij/ vt ſupra. In illis enī ſedet chriſtus et quieſcit. qui ſunt quaſi ſolium
et thronus. eleuati ſcilicꝫ et ſuſpenſi ab amore mundi. qualis erat iob dicens. vij.
eiuſdem. Suſpendiũ elegit anima mea ꝛc̄. Et quorũ conuerſatio eſt in celis. Ad
Phil'. iij. Et in quibus ſepiꝰ celebrat illud iudiciũ de q̄ ap'ls. i. Chor'. xi. Si noſ
metip̄os dijudicaremꝰ ꝛc̄. Titulo de ꝯfeſſiōe. Et q̄ ſunt eburnei et grandes vt ſu
pra. et aurei ꝑ ſapientiā. que maxime neceſſaria eſt in tali iudicio. ⁊ tractabiles per
obediētiā vt obediāt mādatis ꝯfeſſoꝝ. et h̄ ex charitate q̄ ꝑ auꝝ ſignatur. vt omnia

et charitate fiāt. ⁊ vt veſtiti ſint ħ auro. In ↄfeſſiōe enim veſtit᷑ anima roba noua. Charitas enī q̄ ſignificat᷑ in ħ auro/ operit multitudinē pctōꝝ. i. Petri. iiij.

Maria ferculū ſalomonis — Titulus iiij.

Ferculum q̄ꝗ .i. ferculū qđ nō poteſt poni in vſu. Bene p ferculū ſignat᷑ vterus ꝟginal᷑. q̄a ferculū q̄nq̄ꝫ dicit᷑ idem qđ vehiculū. a fero fers. q̄nq̄ꝫ idem qđ cathedra. q̄nq̄ꝫ idem qđ cibus. Dicit᷑ ḡ [Salomon] .q̄ interp̄tat᷑ pacificus. i. chriſt⁹ terrena et celeſtia pacificās [fecit] .i. p̄parauit [ſibi] .i. ad honorē ſuū [ferculū] .i. btē virginis vteꝝ in q̄ q̄eſceret vt ſpōſus ī thalamo. Sederet vt iudex in ſolio. Delectaret᷑ vt ↄmedens ī ferculo. Vñ ezech. xliiij. Princeps ipe ſedebit ī ea vt ↄmedat panem coram dn̄o ⁊c. A

Maria ferculū: quia ferculū — B

Regem portat. Et beata virgo regē omniū regū .chriſtū. ſ. qui dicit᷑ rex regū ⁊ dn̄s dominantiū.

Regijs miniſtr̄ fulcit᷑. Et btā ꝟgo angel᷑. q̄ oēs miſtri ſunt ſaluatoris. Ad hebre᷑. i.

Rege inferi⁹ et miniſtris ſup̄i⁹. Et ipa ſupioꝛ angelis/ ſꝫ inferior chriſto. Anſelm⁹.

Maria ferculū q̄a ferculum

Nihil eq̄le marie. nihil niſi deus maius maria.

Qui portat᷑ in eo nō mouet᷑ motu p̄prio/ ſed mediāte ferculo. Et dei filius ſm diuinitatē omnino eſt īmobilis. ſed mediāte motu ferculi ſui. i. mutabili carne quā ſūpſit de virgine factus/ eſt mutabilis.

Qñ diligēter ſternit᷑ leniter in eo pauſat᷑. Sic in btā ꝟgine virtutū ſuplectile diligētiſſime oꝛnata/ fili⁹ dei ſine extu bat̄ōe peccati q̄euit. Quia ī pace fact⁹ ē loc⁹ ei⁹.

Qui portat᷑ in eo ei⁹ eleuatōe eleuat᷑/ dep̄ſſione dep̄mit᷑. Sic q̄dq̄d laudis vl᷑ blaſphemie in btām virginē dicit᷑ vel agit᷑/ in ſaluatoꝛē redūdat. Unde Matth. xxv. Quod vni ex minimis meis ⁊c. Ipa enī minima fuit inter omnes/ vt oīm maioꝛ eſſet. ſicut dicit hieronymus de paula.

Hiero.

Egris et debilibꝫ neceſſariū. Omne enī gen⁹ mortaliū tā peccatoꝝ q̄ꝫ penaꝝ morbis egrotat. et a plāta pedis vſq̄ꝫ ad verticē nō eſt in eo ſanitas. et omnes indigēt fulciri patrocinijs virginis glorioſe.

De hoc ferculo dicit᷑ Cañ. iij. [Ferculū fecit ſibi rex ſalomon de lignis libani. colūnas ei⁹ fecit argēteas. reclinatoriū aureū. aſcēſum purpureū. media charitate ↄſtrauit p̄pter filias hieruſalē] Ferculū dicit᷑ a fero fers. q̄a fert ſedentē in eo. ⁊ eſt idē qđ vehiculū. qđ vulgo dicit᷑ lectica vl᷑ currus ſiue thronus aut cathedra. in q̄ doctoꝛ aut iudex ſedet. et q̄eſcit et iudicat. Et ſignat eccl̄iam q̄ dꝛ ferculū. q̄a chriſtū q̄ eſt verus ſalomō fert vbiq̄ꝫ terraꝝ p̄dicādo et docēdo fidem ei⁹. C

Uel ad lr̄am. Ferculū ē thron⁹ portatil᷑. et bene deſignat mariā. cui⁹ exēplū vbiq̄ꝫ diffundit᷑. Hoc ferculū fecit ver⁹ ſalomō de lignis libani. i. de mēbris aridis ⁊ deſiccatis igne ſpūſſcti ab oīm humoꝛe nociuo. qđ fuit in ei⁹ ſanctificatōe. q̄a ſic dicit gregori⁹. lignū in fabrica competēter nō ponit᷑. niſi p̄us viciosa eius viriditas deſiccet᷑. Que etiā erāt vt ligna libani. id ē. infructuoſa q̄ ad p̄poſitū ꝟginitatis. et excelſa p ꝟtutū eminentiā. ⁊ ħ in ſe. In dei aūt p̄deſtinatōe erāt foꝛtia. Celſa. Specioſa. Odoꝛifera. Imputribilia. Cādidata. Foꝛtia/ patiētia. Celſa/ ſapiētia. Specioſa/ tp̄antia. Odoꝛifera/ fama. Imputribilia/ p̄ſeuerātia. Cādidata/ innocentia ⁊ puritate omnimoda. Uel etiā cādidata q̄n fuit in vtero ſanctificata. D

Grego.

Aliter. In hoc ꝟſiculo [Fecit ſibi rex ſalomon ferculū de lignis libani] per ↄpoſitōnem ferculi beate virginis priuilegia cōmendant᷑. [Fecit] ergo [rex ſalomon] .i. chriſtus [ſibi ferculū] ſiue thronū. per quod deferret᷑ ad noticiā hominū. cum incarnationi ſue beatā virginem p̄parauit. et eandē ſibi matrē fecit. Hoc autē [ferculum fecit de lignis libani] et interp̄tatur libanus candoꝛ vel thus. quia ſanctitatē virginis compegit dn̄s ex odoꝛe bonoꝛū operū. et candoꝛe virtutū. [Columnas] huius ferculi [fecit argenteas] In colūnis conſiſtit fortitudo ferculi. Columne autem iſte quattuoꝛ erant et argentee. deſignate per p̄prietates argenti. Argentum ſiquidē dulce ſonat. fulget. candet. et precio valet. Igitur per quattuoꝛ colūnas argenteas deſignāt᷑ in matre dn̄i dulc̄ ſon⁹ oꝛōis ī p̄cibꝫ ad dn̄m. Splēdoꝛ E

T cathedra] Et de hac cathedra dicit̃.ij. Regũ.xxiij. [Dauid ſedet ĩ cathe A
e dra ſapiētiſſim⁹ princeps inter tres. Ipe ē q̄ſi tenerrim⁹ ligni ꝟmicul⁹ qui
octingētos interfecit ipetu vno.] Dauid chriſt⁹. Dauid iterp̄tat̃ manu for
tis.q̄a chriſt⁹ eſt dei virt⁹ et dei ſapiā.i. Chor.i. Interp̄tat̃ etiā aſpectu deſidera/
bilis quia in chriſtū deſiderāt angeli ꝓſpicere.i. Pe.i. Maria cathedra in q̄ ſum
mus magiſter in incarnatōe reſedit.qñ p̄cepta ⁊ ꝯſilia vite eterne veniebat docere ĩ
mūdo. Unde et dicebat apl'is Joh.xiij. Uos vocat̃ me magiſter et dñe.et bñ di
citis. Sum eteni. Cathedra ſiq̄dem doctoꝝ ē. Sedens ĩ hac cathedra chriſt⁹ eſt
ſapiētiſſim⁹.q̄a ipe eſt ſapiētia patris. Ipe inter tres d̄r ſedere. quia ipe vna eſt ex
trib⁹ increatis ꝑſonis eq̄lis patri et ſpūiſancto. ſed ipe ſolus ſedet ĩ cathedra .quia
ſolus incarnat̃ in virgine glioſa. Uel cathedra iſta crux dñica. ĩ q̄ ſediſſe d̄r ſūm⁹
magiſter.quia ſedere doctoris ē.⁊ ipe in cruce ꝑfectā docuit charitatē. q̄ nō ſolum
mortē ſuā indulſit.ſed etiā ꝓ inimicis orauit . Lu.xxiij. [Pater parce illis] et ꝓ eis
allegauit ⁊ ipos excuſauit dicēs. [quia neſciūt q̄d faciūt] ¶ Seq̄tur [Ipe ē qua B
ſi tenerrim⁹ ligni ꝟmicul⁹] quo nihil duri⁹ dū tāgit.q̄a terebrat lignū duriſſimū.
nihil molli⁹ dū tangit̃. Dauid eni ille ỉſralis qñ ledebat̃ nihil illo māſueti⁹ .qñ le/
dere volebat nihil illo feroci⁹. Similit̃ nihil chriſto molli⁹ q̄ ad miſicordiā . Jō
dicit̃ [tenerrim⁹] nihil forti⁹ q̄ ad iuſticiā. Uñ Job.ix. Si fortitudo q̄rit̃ robu/
ſtiſſim⁹ ē ⁊c̃. Et nota q̄ nō d̄r tener ſ; tenerrim⁹.ꝓpter oīmodā māſuetudinē.cui⁹
.ſ.māſuetudis tres ſunt ḡdus. Prim⁹.eq̄nimis ꝯtumeliaꝝ ꝑpeſſio. Hic grad⁹ fa
cit teneꝝ. Scd̄us.eq̄nimis iniuriaꝝ ꝑpeſſio. Hic facit teneriorē. Terci⁹. eq̄nimiſ
ꝟbeꝝ ꝑpeſſio. Hic facit tenerrimū. Oēs iſtos ḡdus māſuetudis habuit ĩ ſe chri/
ſtus. Itē ꝟmicul⁹ dicit̃ chriſt⁹.nō ſolū ꝟmis.ꝓpter oīmodā hūilitatē quā habuit
in ſe. Quia ſubdidit ſe maiori et pari.i.deo patri.cui eq̄lis eſt ſ̄m diuinitatē. ſ; mi/
nor eſt ſ̄m hūanitatē. Subdidit etiā ſe matri ſue et ioſeph ob grām mr̄is .ſic d̄r
Lu.ij. Et erat ſubdit⁹ illis.q̄ longe inferiores eo erāt. Subdere ſe maiori.fac hu
milē. Subdere ſe pari.facit humiliorē. Subdere ſe mīori.facit humillimū. ¶ Et
nota q̄ dicit̃ ligni ꝟmicul⁹. Lignū ſignificat peccatū.ibi.i. Cho.iij. Lignū fenū
ſtipulam ⁊c̃. Uermicul⁹ mollis terebrat lignū durū.et chriſt⁹ in hūili paſſiōe ſua
q̄ntū in ſe fuit.toti⁹ mūdi peccata terebrauit ⁊ ꝯſumpſit.
Sequit̃. [Qui octingētos interfecit impetu vno.] Quere expoſitionē. C

¶ Hec cathedra fuit

Hec ca thedra fuit
- Cōpoſita q̄ſi ope tornatili.i.ſubtili artificio ſpūſſcti.q̄ dicit̃ oīm artifex. Sap.vij.
- Rotundata ꝑ membra ſingula.per deſideriū celeſtis p̄mij.
- Plana. leuis .et circūpolita.et ſine ſcrupulo alicui⁹ peccati.
- Quaſi ꝑforata ſeu terebrata ex ꝯpaſſione dolorū filij.iuxta illud Lu.ij. Tuā ipius animā ꝑtrāſibit gladius.
- Colorata et q̄ſi depicta virtutū oīm colore multiplici. ſ.minio charitatis.viridi fi dei imarceſcibilis.ſinopide patiētie ſingularis.iacinto ſiue lazurio ꝯtēplatōis .vel etiā pauptatis.cui⁹ ē regnū celoꝝ. Uel etiā dici p̄t q̄ q̄ſi depicta et rubricata ē ĩ ſā guine dñice paſſiōis.cuius ꝯpaſſio eidem ꝓ martyrio reputat̃.
- Quaſi q̄ttuor habens pedes.i.q̄ttuor cardinales.ipam ĩ oī ḡtia ⁊ ꝟtute ſuſtētātes.
- Habens etiā ſedile et q̄ſi puluinar.i.trāquillitatē carnis et ſpūs.q̄a caro ei⁹ nō cō/ cupiſcebat aduerſus ſpm̄.nec ecōuerſo. Et ideo tā in carne q̄; in ſpū ipi⁹ pauſauit q̄ete ſapiētia dei. ¶ De materia hui⁹ cathedre aſſignari p̄t ſicut ſup̄ dictū eſt d̄ ar cha et throno.ferculo.et ſolio.

Hic ſcri/bendū de curru et lectica

Maria ſcabellum ¶ Titulus ix.

Scabellum] De quo d̄r in p̄s. [Adorate ſcabellū pedū ei⁹.qm̄ ſanctum eſt]
Dicit̃ ſcabellū a ſcādendo ꝓprie q̄d apponit̃ ad aſcēſum lecti. Ab alijs aūt
dicit̃ ſuppedaneū.eo q̄ ſub pedib⁹ ſit. Scabellū chriſt⁹.q̄d fecit q̄ſi quēdā;
gradū ad marie dignitatē manifeſtandā.vt ſupra dictū eſt de ſolio. Uel ſcabellu;
crux.cui pedes dñi ꝯfixi ſteterūt ỉſraliter. Hoc q̄ſi adorat et venerat̃.et q̄ crucē dñicā
glorificat.et q̄ ad exemplu; chriſti penitētiā ſuam reuerēter exequit̃. vt penitentie

 D

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

chriſti particeps efficiat᷑. Uel ſcabellū iſtud in quo pedes dn̄i ſteterūt. glioſa ꝟgo
digniſſima omni laude reuerētia et honore. q̄ tria ſignant᷑ in ꝟbo adorādi. Sicut
enim chriſti diuitas deſignat᷑ ꝑ caput. vn̄ .i. Chor᷑. xi. caput chriſti deus. ſic et ei⁹
hūanitas in qua venit ad nos ſicut pedibꝫ ambulat᷑ deſignat᷑ ꝑ pedes. Un̄ pater
ꝑmittit filio. Ponā inimicos tuos ſcabellū pedū tuoꝝ. Hoc ſcabellū ad lr̄az ado
rauerūt tres magi. Mat. ij. Adorātes filiū ſedētē i gremio matr̄ ſue. Itē. In ſca/
bello q̄eſcūt pedes. et chriſt⁹ deus et hō req̄euit in vtero virginali ſine motu ⁊ ſtre
pitu ꝯrio. De h̄ ſcabello p̄t exponi illō Exo. xxiiij. Sub pedibꝫ eius q̄ſi opus la/
pidis ſaphirini. et q̄ſi celū cū ſerenū eſt. De ſcabello aureo habuiſti ſup̄ titulo. iij. ꝺ
ſolio. quod poteſt cōgrue hic adaptari.

Maria lectulus ſalomonis — Titulus x.

Verſus tercius — Lectulus .] Un̄ Canti. iij. [En lectulū ſalomōis ſexagita fortes ambiūnt ex A
fortiſſimis iſrael. oēs tenentes gladios. et ad bella doctiſſimi. Uniuſcuiuſ/
qꝫ enſis ſup ꝑ femur ſuū. ꝓpter timores nocturnos.] Hec poſſunt eſſe ꝟba
angeloꝝ deſcribētiū q̄nto ſtudio angeli famulabant᷑ in terris virgini glorioſe. Le
ctulus ſalomōis. i. veri pacifici. btā virgo dicit᷑. in q̄ deitatis inclinato capite. dei fi
lius req̄euit. velut i lectulo. Un̄ ipa dicit. Et q̄ creauit me req̄euit in tabernaculo
meo. Cū aūt ſicut dicit apl̄s. oēs ſpūs celeſtes admīſtratorij ſint et mittāt᷑ i mi/
niſteriū ꝓpter eos q̄ hereditatē capiūt ſalutis. et nō ſolū ad miniſteriū hoīm mino
res mittant᷑ ſpūs. ſed etiā ſupiores et de ordine ſeraphin. q̄ ꝓpter charitat̄ ardo/
rē dicunt᷑ flāma ignis. vl̄ ignis vrēs. vnde p̄s. q̄ facit angelos ſuos flāmā ignis. vl̄
ignem vrentē. oſtendit᷑ in h̄ loco ꝙ ad cuſtodiā et obſequiū btē virginis nō inferio
ris ſed ſupioris dignitat̄ angeli deputati ſunt. cū dicit᷑ ꝙ hūc lectulū ambiūt ſexa
ginta fortes de fortiſſimis iſrl̄. Nam btām ꝟginē ambiebāt diligenti cuſtodia et
obſeq̄oſa reuerentia angelici ſpūs fortes inter fortiſſimos ſpūuz. q̄ ꝑ eo ꝙ aſſidua B
ꝯtēplatione deum ꝯſpiciūt. iſraelis noīe deſignant᷑. Et iſti fortes ſexagita dicūt᷑.
nō ꝓpter numerū ſed ꝓpter numeri myſteriū. Nā ille numer⁹ ex ſenario ꝯſtat ⁊ de
nario. Senari⁹ aūt ꝑfectōem ſignificat. denari⁹ q̄qꝫ q̄ regis habet imaginē ⁊ de/
cē nūmorū in ſe ꝯtinet p̄ciū. angelicā deſignat naturā. q̄ ad imaginē dei creata ē ex
p̄ſſius. et velut quedā denariū tres habꝫ potētias naturales. intellectū. volūtatē.
⁊ mēoriā. ſeptē donis ſpūſſcti iſignitas. Huic ſentētie ꝯcordat ꝙ ꝑ decē drachmas
in euāgelio nouē ordines angeloꝝ et hūana natura ſignat᷑. Igit᷑ ꝑ ſexagita fortes
illi ſign̄t᷑ ſpūs. qui in ſubtilitate naturaliū. et abūdantia ſpiritualiū graꝝ. ⁊ exp̄ſſi/
ori creatoris ſil̄itudine q̄dam ꝑfectōe ceteris p̄minere noſcunt᷑. Hoꝝ aūt fortitu/
do prudētia et obſequij ꝓmptitudo demōſtrat᷑ cū dicit᷑. [oēs tenētes gladios .] ⁊ cete
ra q̄ ſequunt᷑. In gladijs ſigtur poteſtas debellādi malignos ſpūs. Cū dicūt᷑ [ad
bella doctiſſimi .] oſtendit᷑ eoꝝ prudentia ad obuiādū ꝯtra oēs inſult⁹ ꝺmonū. Cū
dicitur. [vniuſcuiuſqꝫ enſis ſup ꝑ femur ſuū .] oſtēdit᷑ q̄ꝫ ſint expediti q̄ꝫ pati ad ꝓliū.
Nam hoīes pugnaturi dū expecrāt aduerſariū. ſup ꝑ femur ſuū extractū ſolēt tene/
re gladiū. Quare aūt iſti fortes hūc lectū ambiāt. demōſtrat᷑ cū ſubdit᷑. [ꝓpter timo
res nocturnos .] ad repellendū videlicꝫ nō ſolū tēptatōes g̃uiores. ſed etiā illā bre/
uem et modicā q̄ ꝑ timorē nocturnū deſignat᷑ in p̄s. vbi legit᷑. Nō timebis a timo/
re nocturno. Nam ꝑ miniſteriū angeloꝝ ſic a btā ꝟgine repulſa eſt oīs tēptatio. ꝙ
poſt ꝯceptōem filij nec etiā venialiter peccaſſe credatur.

Domin⁹ pariſien̄. — Item De hoc lectulo. i. virginali vtero exponit᷑ illud Canti. i. [Lectul⁹ noſter flori/ C
dus .] Lectul⁹ hic vterus virginal̄. in q̄ ſponſus beatiſſimā copulā celebrauit. qua
hūane nature dignat⁹ ē cōpulari. Lectul⁹ autē dicitur et nō lectus ꝓpter hūilita
tem. et q̄nto lectulus fuit hūilior. tāto amplexus iocundior et ſocietas inſepabili
or. et ipa vnio vnior vt ita dicā fuit. Florid⁹ fuit lectulus iſte. omniū ꝟtutū velut
florū varietate. Ibi roſa excellētiſſime charitatis. Ibi lilium ſingulariſſime caſti/
tatis. Ibi viola omnimode hūilitatis. Et q̄d dicam. Ibi ortus eſt. ⁊ inde ort⁹ eſt
ille q̄ dicit. Ego flos campi ⁊c̄. Cañ. ij.
Item Lectulus diminutiuū ſignat hūilitatē marie. i q̄ chriſtus req̄euit ſine ſtrepitu D

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

prauoꝝ motuū et ſtrumis ſupbie. Scḋm beatū bern̄. p ferculū ſalomōis ſignifi-
cat̄ ꝓprie corpus marie ſicut infra notabit̄. p lectulū aīa eiuſdē in q̄ beata trinitas
reqeuit. Non dicit̄ autē vnde fact⁹ ſit lectulus. q꞉ ineffabil' ē dignitas aīe ipi⁹ vir
ginis. De materia ꝟo ferculi. i. corꝑis ei⁹. qḋ p bonam oꝑatōem ſe circūferebat et
exercebat̄. aliq̄d ampli⁹ patet. Solet aūt lectul⁹ in thalamo ſterni. ⁊ iuſtiſſimum
erat. vt q̄a beata virgo hic facta ē thalam⁹ lect⁹ et tricliniū toti⁹ trinitatis. ibi ho
ſpitaret̄ in hoſpitio trinitat̄. Jdeo audacter dicim⁹ ꝙ ī thalamo trinitat̄ colloca
tus ē lectus ille. vt poſt labores q̄s ſuſtinuit ī p̄ſenti cū filio. ibi q̄eſcat ineternū
Et notandū ꝙ in illa celeſti hieruſalē q̄ſi triplex edificiū poteſt aſſignari. ſ. atriū. pala E
ciū. thalamus. Atriū ꝯuenit illis angelis. q̄ diſcurrūt ad nos in miniſteriū. Pala-
tiū illis. q̄ ſemꝑ aſſiſtūt creatori. Thalam⁹ ſūme trinitati. Jn q̄ thalamo mariam
credimus collocatā ad dexterā filij ſui. Jpa etiā lectul⁹ ē quo ad nos. quia ſicut ī
lectulo q̄eſcimus. ita p eam ad ꝟtutes attingim⁹. in quib⁹ aīa reqeſcit q̄ prius ī vi
cijs laborabat.

¶ Maria requies dn̄i ¶ Titulus xi.

Et reqes. Vn̄ Jſa. xi. vbi nos habem⁹. erit ſepulcrū ei⁹ glorioſū. dicalia A
lr̄a. erit reqes ei⁹ glorioſa. i. gl'ioſa dn̄a erit reqes eius. Vn̄ ipſemet dicit ī
p̄s. Hec reqes mea in ſeculū ſecl'i ⁊c̄. Jpa etiā reqes quā in oīb⁹ q̄rebat fili⁹
dei qui eſt ſapia. Eccl'i. xxiiij. quā inuenit in ea. ſicut ipa dicit ibidē. Qui creauit
me ſcḋm ꝙ de⁹ fili⁹ me⁹. ſ. p quē oīa facta ſunt reqeuit ſcḋm ꝙ hō in tabernaculo
meo. i. in corꝑe nouē mēſib⁹ et ſex dieb⁹. Et bene dicit reqeuit q꞉ nihil ibi inue
nit qḋ eū moleſtaret. Nō ei vagiebāt ibi paruuli babilōis. i. ꝑaui mor⁹. Nō erāt
ibi fumus aut ſtillicidiū aut mala vxor. q̄ tria expellunt hoīem a domo ſua. Fu-
mus ē ſupbie vanitas. Stillicidiū. diabolicaꝝ tēptationū aſſidua īportunitas.
Mala vxor. ꝯſciētie acule⁹. Reqeuit q̄a nō inuenit carnē meā ꝯcupiſcentē aduer
ſus ſpiritū. vel ecōuerſo. Ad gal'. v. eo ꝙ īgrediēs dixerit. pax huic domui. Mat.
x. Jn tabernacl'o meo ſcḋm carnis mee ꝗ̄ ſpūs mei. Licet eni cor virginis ꝯgrue
dici poſſit tabernaculū et tricliniū toti⁹ trinitatis. tn̄ ꝯgrueti⁹ venter ei⁹ dicit̄ tab
naculū. qḋ ꝓprie eſt ꝑegrinātiū et militantiū. Qui ḡ nūc reqeſcit in tabernaculo
meo. i. ī me tēplo ſuo. Jpe qn̄ venit ꝑegrinari in mūdo fact⁹ ꝑegrin⁹ etiā filijs ma
tris ſue ſynagoge. Futur⁹ q̄ſi colonus et q̄ſi viator declinās ad manendū. Hiere.
xiiij. vt militia eſſet vita hoīs ſuꝑ terrā. Job. vij. vt alligaret fortē armatū. et vaſa
ei⁹ diriperet. et arma auferret in q̄b⁹ ꝯfidebat. Lu. xi. palā triūphans principat⁹ et
poteſtates in ſeipō. Ad col'. ij. Vn̄ inquā ſic venit ꝑegrin⁹ viator militaturus. fo-
ris nō māſit ꝑegrin⁹. ſed hoſtiū meū ipi viatori patuit. Job. xxxi. et ingreſſus req̄
euit in tabernacl'o meo. vbi ī pace fact⁹ ē loc⁹ ei⁹. Chriſt⁹ eni aggreſſur⁹ pugnaꝫ
ꝯtra mundū et diabolū in vtero virginis armauit ſe pauꝑtate ꝯ diuitias. Humili-
tate ꝯtra ſupbiā. Carnem virgineā ꝯtra luxuriā induēs p lorica
Itē maria ē illa reqes opulēta. q̄ ꝓmittit̄ populo fideli. Jſa. xxxij. Sedebit popul⁹ B
meus in pulcritudīe pac̄. et in tabernacul' fiducie. et in reqe opulenta.

¶ Maria habitatio ¶ Titulus xij.

Habitatio chriſti. ſ. q̄ dicit de ea. Hec reqes mea in ſeculū ſeculi. hic habita A
bo quoniā elegi eā. Vn̄ canit eccl'ia. Elegit eam de⁹ ⁊c̄. Dicit̄ aūt habita-
tio ab habēdo. q̄a ſol⁹ chriſt⁹ habuit vteꝝ virginalē ad inhabitādū. Vn-
de dicit marie Zacha. ij. Lauda et letare filia ſyon. q꞉ ecce ego venio et habitabo ī
medio tui. ait dn̄s. Itē. Jn pace factus eſt loc⁹ ei⁹. i. in maria pacifica. Et habita
tio eius in ſyon. i. in ſpecl'o. qḋ eſt maria. Itē maria habitatio diuitat̄. q̄a chri-
ſtus habitauit in ea in q̄ ſicut dr̄ ad Col'. ij. habitat oīs plenitudo diuitat̄ corꝑa
liter. Jtem maria habitatio filij quē in ventr̄ ſuſcepit hoſpitio. cui dicit̄ Jſa. lxij.
Vocaberis volūtas mea in ea. et terra tua inhabitabit̄. i. caro tua fecūdabit̄ chri
ſto eā inhabitāte. Itē Jſa. lxij. Habitabit iuuenis cū virgine. i. fili⁹ cū matre.
Chriſtus enim p nobis factus eſt iuuenis ſcḋm humanitatē. antiquus dieꝝ ſcḋm di
uinitatē. vt videlicꝫ p eū noſtraꝝ renouaret̄ vt aquile iuuentus aīaꝝ. Habitabit

inq̃ꝫ filius cũ matre.⁄ que circũdedit eũ gremio vteri ſui. Hiere. xxxi. ſ. thalamo vir
ginalis vteri. Vñ canit eccl'ia. Mũdum pugillo continẽs ventris ſub archa clau⁄
ſus eſt. Et hoc eſt qḋ ipa dicit Ecci. xxiiij. Girũ celi circuiui ſola ⁊c. Cũ enĩ filius
dei ꝓus eſſet circul⁹. cuius centrũ vbiqꝫ. circũferentia nuſqꝫ. beata virgo dedit ei
circũferentiã carnis. in qua habitaret plenitudo diuinitatis corꝑaliter. Chriſtus
enim girus ẽ ingirabilis ꝯtinens omnia. Et merito panis q̃ de celo deſcendit ĩ ar
cha matris ſue clauſus fuit. vt ipa daret nobis panẽ de archa ſua. quia filius da⁄
tus eſt nobis. Iſa. ix. Sed trãſlata ẽ archa iſta ad celũ. vt deinceps dicam⁹. Pa⁄
ter nr̃a que es in celis. panẽ noſtꝝ q̃tidianũ da nobis hodie de archa tua. i. de ar⁄
cha que tu es. Itẽ. Ad lr̃am chriſt⁹ iuuenis. i. duodecim annoꝝ. et deinceps habi
tauit cum btã virgine ꝑ filialem reuerentiã et ſubiectõnem obedi͂etie. Luce. ij. Et
dicit̃ chriſt⁹ iuuenis q̃ſi iuuãs nos. quoniã ad h̃ venit clamãte ad eũ hũana natu⁄
ra. Exurge in adiutoriũ mihi. Iuuit etiã mr̃em ſuã. Unde ps. Adiuuabit eã ma⁄
ne diluculo. Quere li. iiij. ti. xxviij. de ſanctificatõe eius. Itẽ. ⌊Hec reqes mea⌋ vt
ſupra. ⌊hic habitabo⌋ ſcꝫ nouem menſib9 in ea. multis annis cũ ea et ſub ea. Ha⁄
bitans in ea chriſt⁹ replebat eam ſingulari gr̃a cariſmatũ. habitans cũ ea paſcebat
eã incomꝑabili ſuauitate moꝝ et diuinoꝝ deſiderabili ſapĩa ſermonũ. Nũc autẽ
in ea et cũ ea ſicut intermĩabili euo. ſic incõprehẽſibili modo ſatiat eã beatificãtiũ
gl'ia viſionũ. foris q̃dem gl'ificate carnis formã exhibens. intus aũt formã verbi
glorificãtis imꝓmens. Itẽ. Maria habitatio oĩm iuſtoꝝ et beatoꝝ. Vñ dicit B
ei ꝓpheta. ⌊Sicut letantiũ oĩm habitatio eſt in te⌋ o maria. Iſidor⁹. Ipa ẽ enim
⌊habitatio letantiũ⌋. ſ. ꝑſeuerantiũ in ea. qḋ notat nomẽ habitatõis. et bene dicit.
⌊letantiũ⌋ quia q̃cunqꝫ dolẽs ad illã piiſſimã ꝑcordialiter ſe ingerit. nõ eſt exſors
gaudioſe ſpei. Itẽ de hac habitatõne dr̃ Abac. iij. ⌊Sol⌋. i. diuinitas ⌊et luna⌋. i.
hũanitas ⌊ſteterũt ĩ habitaculo ſuo⌋. i. in virginis vtero. et bene dicit ⌊ſteterũt⌋ q̃a
ſtare obedientis eſt.

Maria cellula. Titulus xiij.

C Ellula ⌊ꝯtinens in ſe occultatũ mel celeſte. chriſtũ. ſ. q̃ dulcis ẽ refectio an⁄
gelorũ. Quod videlicꝫ mel ꝓpinauit hec cellula mũdo famelico.⁄ q̃n peperit
ſaluatorẽ. Ideo dicit̃ ei Cañ. iiij. Mel et lac ſub lingua tua. Quere li. iiij. ti.
xxvi. de dulcedine marie. Qḋ ẽ dicere. Fili⁹ dei ĩ duab9 naturis ſub carne tua. Vl'
⌊ſub lingua⌋ q̃a ẽ verbũ patris. Vel ⌊ſub lingua⌋ q2 abſconditũ in vtero matris.
Vel ⌊ſub lingua⌋ q2 q̃cito reſpondit. fiat mihi. deſcendit in eã filius dei. Mel qḋ
venit de celi rore.⁄ diuinitas que eſt ſuꝑ oĩa. Lac qḋ de carne exprimit̃.⁄ humanitas
que deorſũ aſſumpta ẽ. Vñ fili⁹ patri Iob. x. Nõne ſicut lac mulſiſti me ⁊c.

Maria nidus. Titulus xiiij.

N Idus ⌊quem. ſ. nidũ chriſtus ſignatus ꝑ aquilã eleuatus in celũ ad ꝑceptũ A
patris. Iob. xxxix. poſuit in arduis. cũ matrẽ ſuã in aſſumptõe etiã ſuꝑ an
gelos collocauit. In ps. ⌊Paſſer⌋. i. chriſtus q̃ dicit. vigilaui et fact⁹ ſũ ſic
paſſer ⌊inuenit ſibi domum⌋. i. virginalem vterũ ⌊et turtur⌋. i. idem chriſt⁹ de quo
dicit̃ Canti. ij. vox turturis. i. ꝑdicatio chriſti. audita eſt in terra nr̃a ⌊nidũ⌋ ſibi. i.
eundem vterum.

Maria nidus. quia nidus B

- Conſtruitur ex plurib9 ramuſculis. Et corpus marie ex plurib9 virginalib9 mẽbris
Vñ dicit patri Iob. x. Oſſib9 et neruis compegiſti me ⁊c.
- Aſper exterius. ſ. in carne ꝑ abſtinentiã et eius macerationẽ. mollis et ſuauis inte⁄
rius ꝑ mentis benignitatem.
- Concauus per humilitatẽ interiorem.
- Spericus ꝑ eternoꝝ inquiſitõem. Col. iij. Que ſurſum ſunt querite ⁊c.
- Abſconditus. quia maria mortua erat mundo. ⁊ tota vita eius abſcondita fuit cũ
chriſto in deo. Ad colo. iij.
- Suſpenſus ꝑ contemplatõem. Iob. vij. Suſpendiũ elegit anima mea. Leuabat
enim ſe iugiter ſupra ſe. Treno. iij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Clauſus inferius ꝑ amorē paupertatis. hoc ad terrena. que oīa ꝓpter chriſtuꝫ arbi-
trabat̃ detrimēta. ⁊ vt eū lucrifaceret reputabat ſtercora. Phil'. iij.
¶ Apertus ſupius ꝑ deſideriū ſupne beatitudinis. q̄ſi diceret cū dauid. Dn̄e ante te
omne deſideriū meū ⁊c̄.
¶ In eo q̄eſcit auis. i. chriſtus. Unde ipa dicit. Qui creauit me req̄euit ī tabernacl'o
meo. Sili' iuſtus in mūdo p̄ſſuras. in maria pacē inuenit ⁊ q̄etem.
¶ In nido ponit et fouet auis oua ſua et pullos. i. opa et bonos motus. ſic et vir iu-
ſtus in maria.
Itē. Maria nidus colūbe. i. receptaculū ſpūſſancti. q̄ ſicut colūba deſcēdit ī chriſtū. C
Lu. iij. et Joh. i. Unde ei dictū ē. Spūſſctūs ſupueniet ī te. Uel [colūbe] i. chri-
ſti. qui dr̄ colūba. Hiere. xxv. [Facta ē terra eoꝝ in deſolatōem. a facie] i. ab iſtā
tia [ire colūbe] i. chriſti. qui etiā qn̄ punit trāquillꝰ ē in ſe. et q̄ nō ꝯtinet in ira ſua
miſericordias ſuas. Et nota ꝙ nulla auis pauperiorē facit nidū q̄ꝫ colūba. qꝛ pau
ꝑculā et humilē iſtam elegit chriſtꝰ et p̄elegit. ī cuiꝰ vtero nouē mēſibꝫ corꝑaliter.
⁊ in cuius aīa in eternū ſpiritualiter habitaret.

¶ Maria cella ¶ Titulus xv.

Verſus quartꝰ Cella [que dicit̃ a celādo. qꝛ celauit et occultauit nouē menſibꝫ filiū dei. Un̄ A
dic ei Iſa. xlv. Uere tu es deꝰ abſcōditus. Nota ꝙ h̄ nomē cella equocum
eſt. In cellis enī ſolebāt antiq̄ religioſi ſingl'ariter habitare. ſic adhuc patꝫ
in carthuſienſibꝫ. q̄ habitāt ſingulares in ſingul' cellis. Et maria ſingularꝭ cella.
q̄a ſingulariter virgo et mater ſingularis fuit chriſti habitatio nouē menſibꝫ. qui
forma ē et exēplar totiꝰ ꝑfecte religiōis. Cella etiā idē ē qđ cellariū. et maria cella
eſt vinaria. Et gr̄a eius cōgrue compat̃ vino. q̄a quos replet facit audaces. forteſ.
obliuioſos. et inſenſibiles. et hmōi. Cella etiā vinaria ꝓpter ſpūaliū bonoꝝ copiā.
que ideo dicunt̃ vina. quia reficiūt. iocundāt. et inebriāt. ſicut patet in ioſeph reli-
quenti palliū egiptie. Gen̄. xxxix. Et cōtinet hec cella tot genera vinoꝝ q̄t ꝟtutū.
q̄bus ſeruos ſuos reficit copioſe dicēs illis Can̄. v. Comedite amici bibite et ine-
briamini cariſſimi. De his inuenies lib. xij. particl'a. i. verſu. xij. de ortu. vbi maria
dicit̃ potās. Ipa eſt etiā cella illa vinaria q̄ celeſtis hierl'm omnes letificat manſi- B
ones. et oīa celi replet cellaria. et de plenitudie eiꝰ accipiūt celicole vniuerſi. Et
q̄nto bibunt copioſiꝰ. tāto ſitiūt ampliꝰ. Unde et ipa videt̃ dicere. Qui bibūt me
adhuc ſitiēt. In h̄ etiā qđ dicit [q̄ bibunt me] innuit ſe nō ſolū cellā. ſed etiā eſſe vi-
nū. Et vide quomodo cūcta replet celi cellaria. In plenitudine inq̄t ſanctoꝝ detē-
tio mea. h̄ eſt. omniū ſanctoꝝ plenitudo me detinet q̄ſi ſuā. q̄ſi me ſibi volēs vt ꝓ-
priam vendicare. nō tamē ꝙ alijs inuideāt qđ ſibi zelant. Nec ſolū maria cella ē
omīmoda vina ꝯtinens ſeu pocula. ſed etiā canal' ꝑ quā hec vina influūt in cella-
riū mentꝭ noſtre. et in eccl'iam catholicā q̄ eſt cellariū dn̄i. Ipa eſt cella omniū aro-
matū. Que ſunt. caſtitaſ. pietas. et hmōi. Omnes delicie. Locꝰ oīs voluptat'. Mul-
tū enim deliciarū ſibi compauit cella iſta aromatica. ex eo ꝙ chriſtus toto tp̄e cor-
ꝑaliter et ſc̄m deitatē inhabitauit eā. Si enī aromaticū q̄d ad modicū detineatur
in vaſe. ſtatim ipm̄ vas reddit̃ aromaticū. Quid ni beata virgo omnē patientiam
redoleat q̄ omnibꝫ impleta eſt vnguētis. omnibꝫ aromaticꝭ ſpeciebꝫ q̄bꝫ ſanata ē
infirmitas generis hūani. Unde dicit̃ ei [Mirra et gutta ⁊ caſia ⁊c̄ [a domibus
eburneis] Domꝰ eburnee ꝟgines ꝑ mundiciā. ſed ipa virgo ꝟginū. Plena etiam
fuit vnguentis ꝑ chriſti q̄ interꝑtat̃ vnctꝰ p̄ſentiā. Ipa etiā cella pigmētaria deſi-
gnata ꝑ domū ſaltus. iij. Regū. vij. Libro. i. ca. iiij. ꝙ maria domus ſaltꝰ libani.

¶ Maria apotheca ¶ Titulus xvi.

Et apotheca [chriſti medici. q̄ ꝑ mariā et lignū crucis venit ſanare mūdum A
languidū. qui ꝑ euā et lignum vetitū egrotabat. Uel potiꝰ ipa eſt apothe-
ca ſpūſſancti. in quam deſcēdit apothecariꝰ ſpūſſanctus ſupueniens in eā
in filij conceptōe. q̄ de puriſſima eiꝰ ſubſtantia cōfecit vnguentū. qn̄ filiꝰ dei totuꝫ
ſuſcepit quod eſt hominis et aſſumpte nature plenitudo diuitatis corꝑaliter ī ſe
infudit. ſine q̄ impoſſibile curari vulnera generis hūani.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Aliter. Unguentarius ſpũſſctũs. Eccĩ. xxxviij. cuiꝰ apotheca maria. Materia vn- B
gũẽti flos aſſumpte nature ⁊ adeps diuinitatis. In h̃ vnguẽto tria Odor. dulcor.
et liquor. Odore huiꝰ vnguẽti hoĩes naturalis legis ſola fidei deuotõe recreati
ſunt. et adhuc longe poſitũ q̃ſi quendã odorẽ de longe venientẽ expectabãt. Und̃
ꝓphetice dicebat yſaac de chriſto Gene. xxvij. Ecce odor filij mei ⁊c. Dulcore eiꝰ
delectati ſunt hoĩes ſcripte legis. q̃ q̃ſi in limine chriſti naſcẽtis poſiti. ſuauitatem
ꝓmiſſionis in lege et ꝓphetis accepant. Unde dicebat̃ Aggei. ij. Ecce venit deſi-
deratꝰ cũctis gentibꝫ. et implebit domũ iſtã glĩa. Et loq̃tur de ecclĩa vl̃ potiꝰ de
maria. Liquore eius ſanati ſunt homines gratie. qui ſacramentis que de latere
chriſti profluxerunt ſalubriter perfuſi ſunt. Unguentũ in alabaſtro repoſitũ. ver-
bum carni vnitũ. Quo fracto in paſſiõe. domus. i. ecclĩa repleta eſt ex odore vn-
Iſidorꝰ gũẽti. Joh. xij. Scdm̃ iſidorũ apotheca vl̃ horrea ꝓprie ſunt recõditoria vl̃ repo
ſitoria frugum e borataꝝ.

Maria gazophilatiũ ¶ Titulus xvij.

G Azophil. i. gazophilatiũ. quod ẽ archa. vbi colligunt̃ in tẽplo ea q̃ ad indi
g gentiã paupeꝝ vl̃ edificatõem tẽpli mittunt̃. Compoſitũ eſt aũt h̃ nomen
de lingua perſa et greca. Lingua enĩ pſarũ dicit̃ gaza theſaurꝰ. grece ỽo phi
lation cuſtodia interp̃tatur. Bene maria gazophilatiũ vtriuſqꝫ ecclĩe. quia q̃cq̃d
boni nobis paꝝgibꝫ dare diſpoſuit municẽtia diuina. in ipa velut ĩ q̃dam gazo-
philatio cõgregauit. Unde dicta eſt grã plena. ad raſum ꝓpter ſe. ad cumulũ ꝓpt̃
nos. Uñ poſtea ſubdidit angelꝰ. Spũſſctũs ſupueniet in te.

Maria bibliotheca ¶ Titulus xviij.

B Ibliotheca. i. locꝰ vbi reponunt̃ libri. Biblio enĩ grece liber. theca repoſi-
b toriũ. In ipa ſiq̃dem q̃ſi repoſiti fuerũt omnes libri veterꝫ teſtamẽti ⁊ euan
gelioꝝ. quoꝝ omniũ plenã habuit noticiã. ſicut oſtẽdit in illo ỽſu cãtici ſui.
Sicut locutꝰ eſt ad patres noſtros ⁊c. De euãgelijs. i. de ſciẽtia euãgelica ibi Lu
ce. ij. Maria conſuabat omnia verba hec ⁊c.

Maria erarium ¶ Titulus xix.

Uerſus quintus E Rari. i. erariũ. quod dicit̃ ab ere. q̃a in ea congeſtũ eſt et cõmaſſatũ p̃ciũ re-
demptiõis nr̃e. Nam in vtero eiꝰ fuerũt omnes theſauri ſapiẽtie et ſcientie
abſcõditi. Colo. ij. Propter hoc etiã appellat̃ venter eiꝰ ſacculꝰ pecunie. Parabo.
vij. Quere li. i. ca. iiij. titulo grã plena poſt mediũ capituli.

Maria genezeum ¶ Titulus xx.

g Eneze. i. genezeum qđ dicit̃ a gene greco qđ eſt mulier. locus ſcꝫ vbi femi
naꝝ fit cõuentus. ad opus lanificij exercendũ. Mlĩeres iſte grẽ ſunt q̃ cõ-
uenerũt in ea ad texendã tunicã chriſti incõſutilẽ de q̃dam portõe gedeonici velle
ris. i. ſubſtantie virginalis. Et he ſunt mlĩeres de quibus dicit̃ Iſa. iiij. Apphẽ
dent ſeptẽ mlĩeres. i. ſeptẽ gratie ſpũſſancti vel grã ſeptiformis virũ vnũ. i. chri-
ſtum. in die illa. ſ. in die conceptõis ſue. qñ. ſ. femia circũdedit virũ. Hiere. xxxi.

Maria locus ¶ Titulus xxi.

L Ocus. Ipa eſt enim locꝰ voluptatis. Gene. ij. Quere li. xij. p̃ticula. i. vij. ỽ- A.
l ſu orti cõcluſi. vbi ortus dicit̃ irriguꝰ. Itẽ de his q̃ locũ faciũt delicioſuꝫ q̃
re ibidẽ. ix. verſu. vbi ortus dicit̃ denſus et vmbroſus. Itẽ talis locꝰ aptus
ad repiendũ latibulũ. quere ꝯſequenter ibidẽ. Itẽ. Ipa locꝰ electus a dñ̃o. de quo
ipe dicit. ij. Paralip. vij. Elegi et ſanctificaui locũ iſtum ⁊c. Elegi ꝑdeſtinãdo.
ſãctificaui ab originali purgãdo. fomitem extinguẽdo. vl̃ vſqꝫ quaqꝫ reprimẽdo
locum iſtũ. i. mariã. vt ſit nomen meũ ibi ⁊c. Conſimilẽ expoſitõem ĩuenies in
fra. E E. titulo. xxxi. ꝙ maria domus ſapiẽtie. Et qđ hic dicit̃ de loco. habet̃ ibi
de domo. iij. Regũ. ix. Item de hoc loco Hiere. xvij. Solium glorie altitudĩs a
p̃ncipio. locus ſanctificatõis nr̃e expectatio iſrael. Quere primã particulã ſup̃ ti.
iij. de ſolio. Ipa enim eſt locꝰ ſanctificatõis noſtre. quia ipa eſt templũ dei ĩ q̃ di
uina myſteria celebrãt̃. p q̃ ſcificant̃ q̃ de peccõribꝫ fiunt iuſti. Et in ipa celebratũ
fuit illud ſacramentũ ex q̃ noſtra ſanctificatio ꝓceſſit. De q̃ ſacramẽto. i. Thi. iij.

Manifeſte magnū ē pietatis ſacramentū. Et appellat̄ hic [ſacramentū pietat̄]
incarnatio ſaluatoris. qđ. ſ. [ſacramentū pietatis] celebratū eſt in tēplo vteri vir/
ginalis. Ideo recte vter⁹ marie [locus] dicit̄ [ſctificatōis] totius hūani generis. B
et ipa eſt [expectatio iſrael] .i. gloria beatorū. Vel ideo dicit̄ ipa loc⁹ ſanctificatōiſ.
quia ipam ad h̄ mūdauit et ſanctificauit chriſt⁹ vt poſſet mūdare et ſanctificare
nos. Recurre ergo ad eā/ quotiēs amiſeris peccādo ſanctificatōem tuam. Itē Nu
meri .ix. dicit̄ de hoc loco. Cū ablata fuiſſet nubes q̄ tabernaculū ꝓtegebat. tūc pfi
ciſcebant̄ filij iſrael. et in loco vbi ſtetiſſet nubes caſtramentabant̄. Loc⁹ hui⁹ nu/
bis .i. marie/ cuiuſlibꝫ virtutis exercitiū quo in dei ſeruitio occupabat̄ .ſ. modeſtia.
humilitas. patientia. et hmōi. Item Ezech. iij. Benedicta gloria dn̄i de loco ſuo.
Parab. x. Gloria patris filius ſapiēs. Item [In pace] .i. in maria pacifica. q̄ quia
pacis amica ſignatur p oliuā et colūbam [factus eſt locus ei⁹] .i. chriſti vel totius
trinitatis cui⁹ ipa eſt nobile tricliniū. Itē in aggeo. ij. dicit̄ de maria. In loco iſto
dabo pacem. Nam in vtero eius facta ē pax inter deum et hominē p matrimoniū
aſſumpte hūanitatis. Item Job. xxviij. Auro loc⁹ eſt in quo conflat̄. Quere īfra
titulo. xxiiij. q maria fornax. Itē Iſa. lx. dicit chriſtus. Locū pedum meoꝝ glori/
ficabo. Quere libro. ij. particl'a. i. cauſa prima. Item de hoc loco dicūt oēs realiter C
qui honorificant mariam. Adorabimus in loco vbi ſteterunt pedes eius .i. chriſti.
Item Iſa. lx. dicit chriſt⁹ eccleſie. Gloria libani ad te veniet. abies et buxus ⁊ pi/
nus ſimul ad ornandū locum ſanctificatōis mee ⁊c̄. Locus ſanctificatōis dei fuit
beata virgo. non ſolū quia locū illū ſanctificauit dn̄s. vnde ſcificauit tabernacu
lum ſuū altiſſimus. iterū q̄a ipe dn̄s ibi voluit ſanctificari. Unde dixit Joh. xvij.
Aug⁹. Ego p eis ſanctifico meipm ⁊c̄. Ipe enim vt dicit aug⁹ ſcificauit ſe hominē in ſe
verbo. qn̄ factus eſt ſanctus ſcitate creata. q̄ ab eterno ſanctus fuerat ſcitate in/
creata. Unde dixit iudeis Joh. x. Quē pater ſcificauit et miſit in mūdū ⁊c̄. Tūc
enim pater filiū ſanctificauit/ cū eum p ſalute mūdi cū ſanctitate ꝯſtituit incarna
ri. Et hoc eſt quod dicit. [p eis ſanctifico me] Buxus humilis arbor eſt et parua.
abies et pinus arbores excelſe. Et tūc veniunt ſimul he arbores ad ornādū locuꝫ
iſtum. qn̄ ad marie ꝑconia extollenda ita ſe extēdunt humiles et parui/ ſicut ſubli
mes et magni. Itē ipa locus terribilis demonibꝰ. ſ. ⁊ aereis ꝑtatibꝰ. Un̄ dixit
iacob Gene. xxviij. Quā terribilis eſt locus iſte. nō eſt hic aliud niſi dom⁹ dei et
porta celi. Item. Ipa locus oratōis. Libro. ij. particula. v. ca. iij. đ exorāda maria.
Ipa locus ſolij domini. Ezech. xliij.

Maria horreum ¶ Titulus xxij.

De h̄ verſu deſunt duo pedes
Horrea [.i. horreum quod nō poteſt poni in verſu. Horreū repoſitoriū eſt
frumenti. Et maria continuit in ſe frumentū quo in ſacramento altaris re/
ficiunt̄ homines et angeli. Unde et ipa deſignat̄ p horrea ioſeph que fecit ī
egipto. in quibus ſeruatū eſt frumentū ꝑparatū ſeptē annorū fami. quod niſi ſub/
ueniſſet. totus mundus fame ꝑijſſet. Sicut autē ille ioſeph frumēta ſeruauit non
ſibi ſoli ſed omni ppl'o. ſic et ioſeph vir marie panē viuum e celo ſeruandū accepit
tam ſibi q̄ꝫ toti mūdo. Ideo marie dr̄ Cañ. vij. Venter tuus ſicut aceru⁹ tritici
⁊c̄. Quere ſup̄ li. iiij. ti. xij. de virginali fecūditate marie. Sicut autē frumētū illđ
clauſum fuit in horreo/ ſic chriſtus granū frumenti. Joh. xij. in ventre virgineo.
Item Ipa deſignata ē p horrea dom⁹ dn̄i/ in q̄bus reponebant̄ decime et primi/
tie. ij. Paral'. xxxi. Continuit etiā in ſe frumentū illđ .i. verbū dei q̄ paſcunt̄ colūbe
.i. fideles aīe. Unde dr̄ Lu. ij. Maria aūt cōſeruabat omnia ꝟba hec.

Maria piſtrinū ¶ Titulus xxiij.

Verſus ſextus
Piſtrinū] quod ſm̄ iſidoꝝ dr̄ q̄ſi piliſtrinū a pilo. q2 antiq̄t⁹ pilo tundebat̄
ḡnū anteq̄ꝫ molaꝝ vſus eſſet. Unde antiq̄tus nō molitores ſꝫ piſtores di
cti ſunt. q̄ſi fiſſores a findendis granis frumēti. Uter⁹ autē ꝟginis ꝯgrue
pt dici piſtrinū ſm̄ vſum modernoꝝ. q̄a ibi piſt⁹ fuit panis vite. Unde ſignata ē
p ſaram cui dixit abrahā Geñ. xviij. Accelera. tria ſata ſimile ꝯmiſce et fac ſubci/
nericios panes ⁊c̄. Quere li. i. ca. vij. gr̄a plena. ꝓpe finem capituli.

¶ Maria furnus ¶ Titulus xxiiij.

FUrnus] generis maſculini qui deriuatur a farre. quoniã panis ex eo fact⁹ ibi coquit̃. Aſſigna vt infra de clibano.

¶ Maria clibanus ¶ Titulus xxv.

CLibanus] q̃ dicit̃ a cliuo. ab eo .ſ. ꝙ in erectõe ſit collectus. Cliuũ enĩ idem eſt qđ flexuoſum. In flexuoſitate hũilitas ſignat̃. Per clibanũ intelligi põt vterus virginal'. Unde ſup illđ Leui. ij. Cũ obtuleris ſacrificiũ coctũ in clibano. dicit gloſa. Uterus btẽ virginis cliban⁹. Itẽ ſup illud Leui. vij. Omẽ ſacrificiũ ſimile qđ coquit̃ in clibano ⁊c. dicit gloſa. In quo ſignat partũ virginis. Sicut enim clibanus ꝑmo ignẽ/ deinde panes ſuſcipit. ſic vterus virginis ꝑmo ignẽ. i. ſpiritũſanctũ. ſcđo panem vite. i. filiũ dei ſuſcepit. Et hic ordo deſignatus eſt ibi. [Spũſſctũs ſupueniet in te] hoc ꝑmo [et virt⁹ altiſſimi obumbrabit tibi] ħ ſecũdo. Uel etiã dici pt ꝙ ſimul et ſemel et ignẽ ſuſcepit et panẽ. i. chriſtũ q̃ ignis ꝯſumens eſt. Deutero. iiij. Et q̃ panis eſt viuus q̃ de celo deſcẽdit. Joh. vi. Decoct⁹ autẽ fuit hic panis igne charitatis ipi⁹. et ħ nouem menſibꝫ. et in natiuitate eductus ẽ de clibano. Unde fili⁹ dicit patri. Tu es q̃ extraxiſti me de ventre ⁊c. Iterũ aũt fuit q̃ſi recoctus in clibano. i. in ardore paſſiõis. vt eſſet panis bis coct⁹. q̃ cõpetit tendẽtibꝫ ad ſupnam hieruſalem in naui penitẽtie. Comedit̃ aũt quotidie ĩ ſacramento. ſed nõ competit niſi veris peregrinis.

¶ Maria fornax ¶ Titulus xxvi.

FOrnax] Fornax dicit̃ ab igne. q̃a fos grece ignis latine. In vtero ſiquidem virginali veluti ĩ fornace ineffabiliter ope ſpũſſancti artificis/ fuſũ et liquefactũ eſt aurũ deitatis. vt poſſet q̃ſi decurrere in figuras et modulos noſtre infirmitatis. qui ſunt fames. ſitis frigus. cauma. laſſicies. egritudo. ⁊ mors. et ſic chriſtus in ſe recipe dignat⁹ ẽ caracteres nr̃e hũanitatis. Et ideo dr̃ Phil. ij. ꝙ habitu inuentus eſt vt hõ. De hac fuſione dicit̃ Job. xxviij. Habet argentũ venarum ſuaꝝ ꝑncipia. et auro locus eſt in quo conflat̃. Argentũ igne ſpũſſancti multipliciter examinatũ/ materia corporis chriſti decisa a ſpũſancto de puriſſima ſubſtantia virginis glorioſe. et adhuc amplius purgata et mũdata. Principia huius argenti fuerũt patres antiqui. a q̃bus velut quibuſdã venis ſm carnem ſucceſſiue deſcendit. et q̃bus exorta eſt virgo. Unde in natiuitate ei⁹ canit̃. Natiuitas glorioſe virginis marie ex ſemine abrahe ⁊c. Et ex qua chriſtus ſm carnem. Sequitur. [Auro locus eſt in quo conflat̃] Aurũ deitas verbi. Unde dic̃ ſpõſa Canti. v. Caput dilecti mei aurũ optimũ. Locus huius conflatõis vter⁹ virginalis. in quo ſpiritusſanctus ineffabiliter diuinã naturã et humanã in vnam cõflauit pſonam. Item de hac conflatõe dicit quidam eleganter in illo ꝯductu veri floris ſub figura ⁊c. Aurũ faber ſuo more/ ignis domans in ardore. flexu ducit leuiore. ſic ꝯflauit media ignem piũ g̃tia. quo flecti iuſticia. poſſet a rigore. Et ħ igne pietatis. flos emerſit claritatis. in incude caſtitatis. quã faber paclitus. formauit diuinitus. infundens humanit⁹. aurũ deitatis. Sic flos multis argumentis. ſenſum monet pie mẽtis. ſceptrũ regis ꝑpotentis. ſignat auri pcium. rubor lat⁹ ſaucium. ſplendor vero gaudiũ. chriſti reſurgent̃. Item vterus virginis ẽ illa fornax de qua dr̃ Eccĩ. xliij. [Fornacẽ cuſtodiẽs in operibꝫ ardoris ⁊c.] Uirt⁹ enim altiſſimi q̃ chriſt⁹ eſt. obumbrãs virgini in ſua ꝯceptõe. cuſtodiuit illã illeſam [i. operibus ardoris] i. dei trinitatis. q̃ ẽ ignis ꝯſumens. Deute. iiij. dũ de ſubſtãtia carnis eius ſapientia ſua et potẽtia velut duplici manu oparet̃ hũanitatẽ filij. Iſtđ meli⁹ inuenies libro. xij. titulo de ꝑmo delectabili orti ꝯcluſi. A

¶ Maria caminus ¶ Titulus xxvij.

CAminus] q̃ dicit̃ a caumate ſm iſidoꝝ. Charitas ſiq̃dẽ ceteroꝝ ſanctoꝝ fuit q̃ſi ignicul⁹ vl' ignis. ſed marie charitas vt caminus. Uñ Iſa. xxxi. [Uiuit dñs cuius ignis eſt in ſyon] i. ĩ aĩa ſctã [et camin⁹ ĩ hieruſalẽ] .ſ. ĩ maria. Nota ꝙ btã caro quã chriſt⁹ ſibi vniuit ĩ vtero virginali/ quodãmõ aſſata ẽ ⁊ mũdata p ſpũſſctũ anteꝗ̃ aſſumeret̃ a verbo. Uñ cũ dixiſſet angel⁹ marie de filio ex

ea naſcituro. hic erit magnus ꝛc. q̄ nō videbant̄ homī ꝯuenire. et ipa reſpōdiſſet. quomodo fiet iſtud. ac ſi diceret. quō ſic mūda erit caro. cū nemo mūdus a ſorde. r̄ndit angelus ſpūſſctūs. q̄ ignis eſt abſtergens rubiginē ſupueniet in te. vt ſcꝫ caro aſſumēda de ſuba tue carniſ. ab omī ꝯcupiſcētia et humore noxio dſiccet̄.

Incipit tractatus de edificijs ad manendū

Maria palatium ſummi impatoris et aula — Ti. xxviij.

Verſus ſeptim⁹

Aula. Eſt autē aula ſm̄ iſidoꝝ domus regia. ſiue ſpacioſum habitaculū ꝗtuor porticib⁹ clauſum. Palatiū vo dicit̄ a palāte pricipe archadie. i cui⁹ honore archades regiā conditā palatiū vocauerūt. Maria vo aula vel palatiū ē ſummi regis. Unde ī vigilia aſſumptōis eius dicit̄ in collecta. De⁹ q̄ virginalem aulā beate marie in q̄ habitares eligere dignatus es ꝛc. Et Ambroſius in hymno. Procedens de thalamo ſuo pudoris aula regia ꝛc. De hac aula ſiue palatio videt̄ ſenſiſſe poeta vbi dixit. Regia ſolis erat ſublimib⁹ alta colūniſ. Clara micante auro ꝛc. Chriſtus ſol iuſticie. Malach. iiij. Cuius regia vterus virginalis. Colūne huius regie/ virtutes marie. q̄ bene dicūt̄ ſublimes. q̄a angeloꝝ et hominū vniuerſas trāſcēdunt grās et vtutes. Infra ti. xxxi. de domo ſapiētie inuenies de colūnis. Fuit etiā clara. q̄a luce vera q̄ chriſt⁹ ē interius illuſtrata. Fuit deaurata auro fuluo nimis/ inſtar arche throni et ſolij. Et hoc eſt qd̄ dicit̄. Clara micāte auro. Quere. de pyropo.

Apponē/da ſūt ali/q̄ de pul/critudine/ꝛ dignita/te huius/palatij

Maria tabernaculū — Titulus xxix.

Tabernaculū. De quo dicit̄ chriſto a pš. Dn̄e q̄s habitabit in tabernaculo tuo. i. ī beata vgine. Quaſi diceret. Nullus niſi tu ſoluſ. Propter qd̄ dr̄ Ezech. xliiij. Princeps ipe ſedebit in ea. Princeps ipe q̄ſi nō alius. Itē Tabernaculū corp⁹ chriſti. ſꝫ quis ibi habitabit p̄ dignā paſſiōis imitatōem. Quaſi diceret. Rarus aut null⁹. Tamē ad hāc habitatōem inuitat ipe Can̄. ij. ſpōſam ſuā. i. fidelē aīam dicens. Ueni colūba mea in foramib⁹ petre in cauerna macerie. Item Iſa. ij. Ingredere in petrā. abſcondere in foſſa humo. A

Habet chriſtus multiplex tabernaculū. Un̄ dicit̄ ei. Quā dilecta tabernacl'a tua domine virtutū ꝛc. Primū et digni⁹/ corpus qd̄ ſumpſit de virgine. Scd̄m/ ipſum corpus vginis. Terciū/ eccl'ia militās. Quartū/ eccl'ia triūphās. Quintū/ corpus iuſti. Sextū/ religio quelibet ordinata. Et de ſingulis pſequemur. B

De pmo dicit pš. In ſole poſuit tabernaculū ſuū ꝛc. Et h̄ multipliciter exponit̄/ ſm̄ qd̄ multe ſunt ꝓprietates ſolis. Sol enī tēpora diſtinguit. Figurat bonā operatōem. Job. xxxi. Si vidi ſolē cū fulgeret. Habet ī ſe manifeſtatōem. q̄a ipe oculus mūdi. Habet etiā claritatē. Habet mutabilitatē. quia orit̄ ſol et occidit. Eccleſiaſtes. i. Feruorē ꝛ exuſtionē. Un̄. Per diē ſol nō vret. Habet agilitatē. lucidi tatē ꝛ īcorruptibilitatē. Scd̄ꝫ oēs iſtoſ modoſ/ poſuit chriſt⁹ ī ſole tabnaculū ſuū. C

In ſole — D

In ſole

Id eſt in virgine clara vt ſol. qn̄ de ea naturā aſſumpſit humanā. ꝛ vtutē verbi dei ſuſceptiuā ſimul et generatiuā eidē indulſit. ſicut dicit damaſcenus.

Id ē in manifeſtatiōe. quando habitu inuentus eſt vt homo. Phil'. ij. Baruch. iij. Poſt hec in terris viſus eſt ꝛc.

Id eſt in tpe/ qn̄ eternus factus eſt tpalis. non relinquēs quod erat. ſꝫ aſſumēs qd̄ prius nō habebat. ſ. carnem.

Id ē ī mutabilitate. q̄a eſurijt Mat. iiij. Fatigat⁹ ē Jo. iiij. Sitijt Jo. ix. Dormiuit

Id ē in exercitatōe. quia exercitauit ſe multipliciter ī bona opatōe pdicans et ſanās infirmos de die et orans de nocte.

Id eſt in agilitate. qn̄ ſup mare ambulauit.

Id ē in luciditate. qn̄ trāſfiguratꝰ eſt. et reſplēduit facies eius vt ſol. Mat. xvij.

Id ē in paſſionis exuſtiōe et feruore. qn̄ ſol in meridiano exiſtēs exurebat terrā Ecci. xliij. i. corpus ꝓpriū ꝛ ipos apl'oſ. Quere li. iij. x. progatiua marie expoſitōeꝫ.

Id ē in incorruptibilitate. qn̄ reſurgens ex mortuis iā nō moritur.

Id ē in eterna claritate. qn̄ in aſcenſiōe eleuatus eſt ſol in celum.

Et nota q̄ hic in trib⁹ verſicul' notanť multa circa chriſtū. Primū/eius incarnatio. E
Vn̄. [In ſole poſuit tabernaculū ſuū] Scd̄m/natiuitas ex vtero. Vn̄ [Et ipe tā
q̄ ſponſus ꝓcedēs de thalamo ſuo.] Terciū/hūilitas paſſiōis. Vn̄. [Exultauit
vt gigas a d currēdā viā.] Quartū/eterna ei⁹ genitura. Vn̄. [A ſummo celo egreſ
ſio eius] Quintū/aſcēſio. Vn̄ [Et occurſus ei⁹.] Sextū/eq̄litas patrꝫ ⁊ filij. Vn̄.
[vſq; ad ſummū ei⁹] Septimū/miſſio ſpūſſcti. Vn̄. [Nec eſt q̄ ſe abſcōdat a ca/
lore eius.]

Secundū tabernaculū vterus ꝟginalis. qui ꝓpꝛijſſime tabernaculū dicť. ſicut ipa F
met dicit. Qui creauit me reqeuit i tabernacl'o meo. Quere expoſitōem paulo ſu
pꝛa. ti. xi. vbi ipa dicť reqes. Et de h̄ tabernacl'o dictū eſt Iſa. xxxiij. [Hoc ē ta/
bernaculū qd̄ nunq̄ poterit trāſferri] .i. ad alios vſus q̄ ipi⁹ filij dei. Et nota q̄
tabernaculū ꝓpꝛie eſt militantiū ⁊ ꝑegrinantiū. Sicut ei miles pugnatur⁹ armať
in tabernacl'o. i. vt armat⁹ exeat ad ꝯflictū. ſic chriſt⁹ cū diabolo pugnatur⁹ ꝓ ſpō/
ſa ſua exheredata. i. eccl'ia. in vtero beate ꝟginis velut in tabernacl'o armaturam
humane carnis ſibi adaptauit. ſicut ipm ex parte generꝫ hūani rogauerat pſalmi/
ſta dicēs. Apphēde arma ⁊ ſcutū. ⁊ exurge i adiutoꝛiū mihi. Et armat⁹ igrediens/
cū diabolo in paſſiōe dimicauit. et ꝑcuſſit eū manu cruci affixa. q̄a ibi abſcōdita
eſt fortitudo ei⁹. Abac. iij. Vn̄ Iob. xxvi. Prudentia ei⁹ ꝑcuſſit ſupbū. Et excuſ/
ſit p̄dam quā diabol⁹ deuoꝛauerat. ſicut caniť in tpe paſcali. Et h̄ ē qd̄ dicit iob in
ꝑſona chriſti. xxix. Cōterebā molas iniq̄. ⁊ de dentib⁹ illi⁹ auferebā p̄dam.

Itē Tabnacl'a ꝑegrināntium ſunt. Nā eni fili⁹ dei. q̄ dicit i p̄s. aduena ego ſū et ꝑe/ G
grinus ſicut oēs patres mei. ꝑegrinat⁹ ē de celo i terrā i incarnatōe. ipa eum ſuſce
pit i tabnacl'o ſuo. Vn̄ dicere p̄t cū iob. xxxi. Foris nō māſit ꝑegrin⁹. hoſtiū meū
viatoꝛi patuit. De h̄ tabnacl'o dꝛ Iſa. iiij. Erit tabernaculū in vmbꝛaculū diei ab
eſtu. et in ſecuritatē. et i abſcōſionē a turbine et a pluuia. [Erit] eni gl'ioſa ꝟgo ſer
uientib⁹ ⁊ amatoꝛib⁹ ſuis in die iudicij [in vmbꝛaculū ab eſtu] .i. ꝯ eſtū illū de quo
dꝛ. ij. pe. vlti. Elemēta caloꝛe ſolueť. Et de q̄ Sopho. i. In igne zeli ei⁹ deuoꝛabiť
oīs terra. [Erit i ſecuritatē a turbine] .i. ꝯtra illū turbinem de q̄ Hiere. xxx. Ecce
turbo dn̄i furoꝛ egrediēs. ꝓcella ruēſ i capite ipioꝝ ꝯqeſcet. Nō auertet irā ⁊c̄. Si
cut eni turbo rapit puluerē et paleā reſiſtere ipotētē. ſic impi⁹ rapietur ad toꝛmē/
ta. Vn̄ Iob. xxvij. Tollet eū vēt⁹ vrēs. et velut turbo rapiet eū ꝺ loco ſuo [Erit]
eni [in abſcōſionē a pluuia] .i. ꝯ pluuiā illā de q̄ Iob. xx. dicit de chriſto et de im/
pio. Pluet ſup eum bellū ſuum.

Itē De h̄ tabnacl'o dꝛ Leui. xxvi. [Ponā tabnaculū meū] .i. mariā [i medio vr̄i. ⁊ H
nō abijciet vos vltra aīa mea] q2 ꝑ eā ꝯſuamur a pctō ꝓpť qd̄ ſolū de⁹ abijcit pec
catoꝛeſ. ¶ Hoc ē tabnaculū veri moyſi. qd̄ oꝛnabať/ꝯſtruebať ⁊ tegebať ꝺ pellib⁹
rubricat'. et iacītinis. ⁊ ſagis cilicinis. et coꝛtinis pulcrificabatur textis ope plu/
mario. i. acuali. quia glorioſa virgo fuit oꝛnata et diſtincta omnimoda pulcritudi
ne virtutū. Unde et dicitur circūamicta varietatib⁹.

Sermo i aſſūptō ne beate marie

Hoc ē tabnaculū federꝫ de q̄ legitur Nūeri. x. Anno ſcd̄o mēſe ſcd̄o viceſima die mē I
ſis eleuata ē nubes de tabernacl'o federis. pfectiq; ſunt filij iſrl' ꝑ turmas ſuas ꝺ
deſ'to ſynai. et reqeuit nubes i ſolitudīe pharan. Maria nubes. Quere lib. xij. ti.
xiij. Que [eleuata ē] i aſſumptōe [de tabnacl'o] coꝛpis. qd̄ hic appellať tabnaculū
federꝫ. q̄a i eo dictatū ē fed⁹ iter deū et hoīem ꝑ m̄rimoniū aſſumpte carnis vl' na
ture hūane. Ibi eni in ſua incarnatōe federauit chriſt⁹ hūanā naturā diuie. Iude
os et gētiles federauit i ſua paſſiōe. fact⁹ ei lapis angularꝫ faciēs vtraq; vnū. Ad
h̄ aūt ꝺſignādū fudit i cruce ſāguinē ⁊ aquā ꝺ latere ſuo. Io. xix. vt federaret p̄ri iu
deos ⁊ gētiles. Antiq̄t⁹ ei i refoꝛmatōe mutue pacꝫ iter gētiles fūdebať ſāguiſ poꝛ
ce. q̄ſi h̄ ipo diceret. Sic effūdať ſāguis illi⁹ q̄ violauerit pacē iſtā. Ad idē. Iudei
volētes cū dn̄o pacificari calicē laticꝫ effūdebāt i terrā. Et i hac effuſiōe ſigbať. q̄
ſicē aq̄ effuſa ad ſuū vaſ n̄ poterat r̄uerti. ſic nec ipi de cet'o reuerterēť ad pctm̄ ſuū.
Et ꝺ iſta aq̄ effuſiōe legiť. i. Regū. vij. Cōuenerūt filij iſrael in maſphat. hauſerūt
q; aquā. et effuderūt i ꝯſpectu dn̄i ⁊c̄. Federauit etiā naturā hūanā diuie/cui ꝓpť

peccatũ ade offenſus erat de⁹. Et nota ꝙ poſt diſcordias duaꝝ partiũ de ꝯſilio R
ſapientũ firmari ſolẽt federa inter partes. Iſti ſapiẽtes pater et filius et ſpũſſan
ctus. Sed h̄ negociũ iniũctũ ẽ filio q̄ eſt ſapiẽtia patris. Amplexus ꝛ oſcula fede
ris iſtius dedit mater filio q̄ſi ex parte nature hũane. et filius ſuſcepit q̄ſi ex parte
diuine. Aug⁹. O felicia oſcula labris lactẽtis impſſa ꝛc̄. Quere libro .ij. ꝑtic'a. ij.
ca. vi. et li. iiij. ti. xxvi. de dulcedine labioꝝ marie. Ligauit etiã mater filio man⁹ in
cunabulis, ne poſſet extẽdere de cetero eas ad feriẽdũ. nec man⁹ habere niſi ad be
neplacitũ nutricꝭ. Sicut pꝫ in puerꝭ q̄ colligant̃ in cunabulis. Et tãta pñs ſup
filiũ dei et ſuũ tũc data ẽ tante matri. De iſto federe multa ſup̄ habuiſti titulo. i.
de archa. vbi dicitur archa federis.
Item. De hoc tabernaculo dicit̃ i pſal. Sãctificauit tabernaculũ ſuũ altiſſim⁹. Que L
re li. iiij. ti. xxviij. de ſctificatõe marie. Iſtud [tabernaculũ] .ſ. corpus ꝛ aĩam mr̃is
ſue [poſuit] chriſt⁹ primo [i ſole] .i. i pulcritudie gr̃e. Scd̃o i aſſumptõe [poſuit]
illud [in ſole] .i. ad dexterã ſuã vt vere credit̃ in eterna claritate. Sol enĩ pulcerri
mus et clariſſimus eſt.
Terciũ tabernaculũ eccl'ia militans. que multipliciter figurat̃ ꝑ illud tabernaculum M
et vaſa illius qđ ꝯpoſuit moyſes in deſerto.
Quartũ eccl'ia triũphãs. Vñ Apoca. xxi. [Ecce tabernaculũ dei cũ homĩb⁊ et habi N
tabit cum eis] qđ pt intelligi euidẽs et manifeſtũ diuitatis cõtuberniũ cũ ſaluatꝭ.
Qđ erit, q̄ñ ſe nobis et nos ſibi diuinitas i celeſti patria ſociabit. Que ſocietas
ſiue cohabitatio nõ erit trãſitoria ſꝫ eterna. vnde ponitur ṽbũ habitãdi. Et h̄ ẽ ta
bernaculũ qđ nunq̄ȝ poterit trãſferri. Iſa. xxxiij. q̄a i eterna felicitate nulla vnq̄ȝ
mutabilitas. Vñ Jaco. i. Apud quẽ nõ ẽ trãſmutatio ꝛc̄.
Quintũ tabernaculũ corpus iuſti. Vñ. ij. Pe. i. Juſtũ abitror q̄ȝdiu ſum in h̄ taber O
naculo [.i. q̄ȝdiu viuo in corpe] ſuſcitare vos in commonitõe. certus ꝙ velox ẽ de
Moralit poſitio tabernacl'i mei. In h̄ tabernacl'o iuſtꝭ pugnãdũ eſt ꝯ triplicẽ hoſtẽ. Et no
ta ꝙ tabernaculũ .ſ. pauellon gallice, extenſum rotundat̃. q̄a caro extenſa ꝑ morti
ficationẽ et penitẽtiã, ad vitã eternã ꝑparat̃. Itẽ tabernaculũ plicatũ oneri ẽ. ſꝫ q̄ñ
extendit̃ tũc in eo manetur et q̄eſcitur. Sic et caro eſt extendẽda. vt ſpũs pauſet ĩ
ea. Qñ autẽ deferendũ ẽ tabernaculũ. tũc complicat̃. q̄a ſi caro modo fuerit ꝯplica
ta cum vicijs ꝛ ꝯcupiſcẽtijs nec extẽſa ſpũalibus exercitijs. diabolus ſũmarius
ſuus deferet eã in infernum.
Sextũ tabernaculũ q̄libet ordinata religio. In tabernacl'o virginis habitauit chri P
ſtus miles fortiſſim⁹. in clauſtrꝭ vt in tabnacul' habitãt ſpũales milites fortes et
expediti. q̄ a diabolo forti⁹ impugnant̃. Numeri. xxiiij. dicit̃ de religiõib⁊. Quaꝫ
pulcra ſunt tabernacl'a tua iacob. tẽtoria tua iſrael. vt valles nemoroſe. ꝛ vt orti iu
xta fluuios irrigui. vt tabnacl'a q̄ fixit dñſ q̄ſi cedri ꝑpe aq̄s. Nota ꝙ ꝑmo i hac au Q
ctoritate põit̃ iacob ꝑ qđ notãt̃ icipiẽtes q̄b⁊ lucta op⁹ ẽ. ꝛ poſtponit̃ iſrl'. qđ nomẽ
ſigt̃ ꝯtẽplatiuos. Aſſig̃ bñ iſtđ. Et ꝯpat tales q̄ttuor reb⁊. ſ. Vallib⁊ nemoroſis ꝑ
mo. ortꝭ irriguis ſcđo. tercio tabnacul' fixis a dño. q̄rto cedris ꝑpe aq̄s. Et đ duo
b⁹ habitacul' h̄ tãgit̃. Priõ đ tabnacul' i q̄b⁊ pug̃t̃. Scđo đ tẽtorijſ i q̄b⁊ ĩ pace q̄
eſcit̃. q̄a nõ niſi ꝑ bellũ venit̃ ad pacẽ. Et h̄ ẽ ꝙ dauid bellicoſus genuit ſalomonẽ
q̄ ĩterp̃tat̃ pacific⁹. Per palaciũ eĩ in thalamũ ĩtrat̃. Et hec duo ĩ clauſtrꝭ ſũt ſũme
neceſſaria. ſ. pugna ꝛ req̄es. Sꝫ q̄a ordiate pugnãdũ ẽ. Pria pugna ꝯ carnalẽ vo
lũtatẽ. Hec fit ꝑ caſtitatẽ et carnis maceratõeꝫ Scđa ꝯ ꝑpriũ ſenſũ. ne ĩnitat̃ q̄s
prudẽtie ſue. Prouer. iij. Tercia ꝯ ꝑpriã volũtatẽ ꝑ obediẽtiã. Jacob eĩ donec lu
ctatus eſt nõ habuit nomẽ iſrael. De hmõi pugnis poteſt multipliciter aſſignari.
Dicit̃ ergo [Vt valles nemoroſe] Vallis humilis eſt, nemus altũ. Hec depſſio ĩ
humilitate, et altitudo in ꝯuerſatõe. Itẽ. Nemus creſcit ſurſũ ſe ꝛ ĩ directũ. Sur
ſum ſe .i. ſup ꝑpriũ ſenſuꝫ et ꝑpam volũtatẽ eundo creſcit iuſtus et celo appropin
quat. et hoc eſt crementũ ſpũale. Itẽ. Creſcit nem⁹ ĩ directũ ſurſũ, nõ ſe reciprocã
do añ vl' retro. a dextrꝭ vl' a ſiniſtrꝭ, ſꝫ ſurſũ ſe. Vñ Treñ. iij. Leuabit ſe ſup̄ ſe. Itẽ
cañ. i. Recti diligũt te. Adapta iuſto ꝑpetates. ſ. ꝙ nem⁹ ſterile. h̄ ĩ ſua reputatõe.

Viride. Erectū. Et hmōi. Sequitꝛ [Vt orti iuxta fluuios irrigui.] Iuſti ꝯpanꝛ R
ortis ꝓpter clauſurā multiplicē.ſ.penitētie ſepē.muros opatōis bone.foſſata pau
ꝑtatis et obſeruātie regularis.plātatōem mltimode virtutis. Quere orto ꝯcluſo.
Sed dicunꝛ hi orti iuxta fluuios irrigui. Nouelle enī plātule ſepiſſime neceſſe ha
bēt irrigari. Fluuij ſunt lacrime.ſermōes.deuotōes.orōes. miſſaꝝ celebratōes.et
huiuſmodi. Et duplex irriguum qꝺ habuit axa. Quere libro .xij.de orto.ꝑticula
.i. verſu.vij.vbi ortus ꝺꝛ irriguꝰ. Sequitꝛ [Vt tabernacła q̄ fixit dn̄s.] In fixio
ne ꝯſtantia animi et pſeuerātia in bono. Et hec duo nō habenꝛ niſi a deo.et ideo ꝑ
tie eiꝰ attribuēda ſunt. Et hoc eſt qꝺ ꝺꝛ[que fixit dn̄s.] Sequitꝛ [Quaſi cedri ꝓ
pe aquas] In cedris q̄ ſunt arbores ꝓcere et odorifere.celſitudo irrephēſibilis vi
te.et odor opiniōis bone. Et talia tabernacła pulcra ſunt ad intuendū et imitan
dum et inhabitandū. et diligunꝛ a deo.angelis.et hominibꝫ. Unde. Quā dilecta
tabernacula tua dn̄e virtutū ⁊c̄.

¶ Maria thalamus ſponſi celeſtis ¶ Titulus xxx.

Thalamus.] De quo in ps̄. [Ipe] .i.chriſtꝰ[tāq̄ ſponſus ꝓcedēs de thala A
mo ſuo] .ſ.vtero virginali.qꝺ fuit in natiuitate. Nō enī ſicut teſtatꝛ beatꝰ
cyrillus alexandrine vrbis epūs.caro chriſti vł corpus thalamꝰ debꝫ intel
ligi.ſed vterꝰ ꝟginis.qꝛ nō ſic creatura in ſocietatē ſui creatoris aſſumpta ē.vt ille
habitatoris ⁊ illa habitacłi teneat locū.ſed vt ita nature due alteri altera vnirenꝛ.
⁊ in tantā ꝯueniāt vnitatē vt vtriuſq̄ diuerſitas vnus idēq̄ ſit filiꝰ. Et huic ſen
tētie plene ꝯſonat gregoriꝰ. Nota ꝙ thalamꝰ dictꝰ ē ex eo ꝙ cū romani ſabinas
rapuiſſent.vna illaꝝ admirabił pulcritudīe iubēte oracło data eſt thalamoni du
ci. Et quoniā he nuptie feliciter ceſſerāt.ideo inſtitutū ē vt loca nuptiantiū thala
mi dicerenꝛ. Thalamos etiā noīant egiptij.vbi collocanꝛ cubilia nuptiantiū. Bene
ꝑ maria ꝺꝛ thalamus. quia in vtero eiꝰ dei filiꝰ hūane nature tāq̄ ſponſus ſponſe
abſq̄ feditate et immūdicia copulatus eſt. Joh̄.iij.dicit Johēs baptiſta. Qui ha
bet ſpōſam ſpōſus ē. Et ꝺꝛ chriſtus a ſpōdendo.q̄a ſepiſſime ꝓmiſſus fuit in lege
⁊ ꝓphetis. Et eſt hic magna ⁊ ꝯueniēs ſilitudo ſacramēti.i.ſigni et ſignati.qꝛ ad
hoc de virgine natus ē.vt ſignificaret ꝙ ecclīam virginē ſibi copularet. Vn̄ apłs
ij. Choꝝ.xi. Deſpōdi vos vni viro virginē caſtā exhibere chriſto ⁊c̄. Itē de chri
ſto et de vtero virginali ꝺꝛ Deutero.xxxiij.[Beniamin amātiſſimꝰ dn̄i.q̄ſi in tha
lamo tota die morabitꝛ.] Beniamin interꝑtatꝛ filiꝰ dexꝫ.vł filius virtutꝭ.ſeu filiꝰ
amaritudīs. Quia chriſtꝰ filius ē dei patris in die eternitatis. Itē. Filiꝰ ꝟtutis.
q̄a eſt virtus dei et ſapīa. Et in die tp̄is filius eſt amaritudīs.i. marie. q̄ interꝑtatꝛ
mare amarū.[Tota die] .i.toto tp̄e debito ad pariēdū. Lu.ij.dicitꝛ de maria. Im
pleti ſunt dies eius vt pareret. [Morabitꝛ] Chriſtus enī libenter ī ſacrario huiꝰ
thalami hoſpitabatꝛ.quia ibi in pace factus ē locus eiꝰ. Ad qꝺ deſignandū in ꝑſo
na eius dicit philo. Sap.viij.[In vētre mr̄is decē mēſiū tp̄e coagulatus ſū. ꝯpu
tato martio cū decēbri.vt pars in toto vł totū ītelligatꝛ in parte. Dicitur ꝑ maria B
thalamus. Ideo notādū ꝙ qn̄ reges et magnates edificāt ſibi domos ⁊ māſio
nes.maiori ſtudio et cultiori ſcemate edificāt ꝓprios thalamos .et ex ꝑte melioꝝ
et purioris aeris.et a ꝑte viridarioꝝ vbi ꝯcinūt aues.ſpirāt aromata.fragrāt ſua
uiter flores.virēt herbe.fructificāt arbores.ꝑflat auſter.apparet prius ſol q̄ꝫ cete
ras partes domus. Sic ⁊ chriſtus fecit. Vn̄ et de throno q̄ idem ē qꝺ ille thala
mus.dicitꝛ.iij. Regū.x. Nō eſt factū tale opus ī vniuerſis regnis. Nec aliūꝫ adhi
buit architectū ſicut ceteri magnates q̄ꝫ ſeipm̄. Vn̄ ꝓuer.ix.[Sapiētia edificauit
ſibi domū.]in q̄ ꝯſtructus eſt hic thalamus ope ſpūſſancti q̄ ē omniū artifex. Sa
piētie.vij. Nec ſunt diuerſi artifices chriſtus et ſpūſſctūs.q̄a opa trinitatꝭ ad ex
tra inſepabilia ſunt. Et ī h̄ thalamo diſpoſitus fuit lectulus floridus Cān.i. In
q̄ chriſtus caput diuinitatis.de q̄ dicit ſpōſa Cāti.v.caput dilecti mei auꝝ optimū.
reclinauit.qn̄ exinaniuit ſe formā ſerui accipiēs. Phił.ij. Quia ibi in pace factꝰ ē
locꝰ eius. ¶ Itē notandū ꝙ triplex ē thalamꝰ. Interior. Exterior. Supior. Tha C
lamus interior mens virgis.quā tota trinitas inhabitauit. q̄a ibi lectulꝰ floridꝰ

Cyrillus alexādrie vrbiſ ep̄s

vt dictū eſt. Unde qdam gloſa dicit ſup p̄s. Celi ſupra ſe habēt illū. que hūiles in pectore ſecū habēt. Thalamꝰ exterior de quo erit in domū. vterꝰ virginal̄ p quē venit deus in mundū. Thalamus ſupior vita beata. i q maria iā amplexata a ſpōſo dicit illud Cañ. ij. Leua eiꝰ ſub capite meo. et dextera illiꝰ amplexabit me. Et ita in aſſumptōe aſcēdit thalamꝰ in thalamū. ſ. interior ⁊ exterior in ſupiorē. Nam aſſumptā ſimul cū corpe credūt eam fideles vniuerſi. licȝ h̄ nō aſſerat.

¶ Fuit iſte thalamus D

Pulcre diſpoſitus] Quia habuit qſi duos parietes ſeſe e regiōe reſpiciētes. ſ. v͛ginitatem ⁊ maternitatē. De qb⁹ dr̄ Eccī. xiiij. de ſeruo marie.] In parietib⁹ eiꝰ figēs palū. h̄ eſt affectū. Habuit pfundū hūilitatis. longū fidei. altū ſpei. et latū charitatis. Habuit hoſtiū ab oriente. p qd̄ igreſſus ē verꝰ oriens q nos viſitauit ex alto. De quo hoſtio dicit Cañ. v. Peſſulū hoſtij mei aperui dilecto meo. Quere expoſitōem. xij. li. qnta particl'a. orti ꝯcluſi. ti. xiiij. vbi chriſtꝰ dr̄ ros. Itē. De h̄ hoſtio dicit Gene. vi. Hoſtiū arche pones in latere deorſū. Per h̄ hoſtiū intrauit filiꝰ dei veniēs viſitare nos. et ſignat virginitatē eiꝰ tam mētis q̄ȝ carnis. q̄re dr̄ fuiſſe in latere deorſum. Itē. Habuit feneſtrā criſtallinā quā noe fecit in archa ſm q tradūt hebrei. Et ſimiliter ſignat eiꝰ virginitatē q excludebat aquā carnaliū voluptatū in q̄ntum feneſtra. et ſuſcipiebat lucē verā inq̄ntū criſtallina. Hāc aūt feneſtrā habuit qſi ab auſtro q ſignat charitatē. quoniā mera charitas ipm fecit aſſumere carnē noſtrā. Abac. iij. Deꝰ ab auſtro veniet ⁊c̄. Quere infra ti. xxxix. q maria feneſtra. Fuit etiā clauſus ab occidēte. quia nunq̄ȝ p pctm̄ occidit ei ſol iuſticie. Clauſus etiā ab aqlone a q pandit omne malū. Hiere. i. qa nihil coinquinatū aut nociuū in ipſum potuit ſubintrare.

¶ Subtiliter excogitatus] Quia a ſpūſancto qui deſcribit ſubtilis. et capiēs omnes ſpiritus intelligibiles. Sap. vij. E

¶ Fabre cōpoſitus] i. artificioſe. qa eius artifex et conditor deus. Hebre. xi. Ipm etiam opata eſt ſapiētia dei. que eſt omniū artifex. Sap. vij.

Iſidorꝰ ¶ Venerabiliter cameratus] gallice. chamberillie. Sunt enī camere ſm iſidor̄ volumina introrſum reſpiciētia. appellata a curuo. camur enī grece curuū latine. Talis autē camera teſtudo dicit ppter obliqtatē. Sic enī veteres tēplor̄ tecta faciebant vt imaginē celi redderēt qd̄ conſtat eſſe ꝯuexum. Et ſm hūc modū fieri ſolēt ciboria eccliar̄. Solet autē tal' teſtudo habere quoſdā arcꝰ ligneos. tenues. graciles. longos et depictos. et arta ꝯcluſione curuatos.

¶ Pulcre depictus] Picture enī huiꝰ thalami figurate fuerūt. iij. Regū. vi. vbi legit. q rex ſalomon oēs parietes tēpli p circuitū ſculpſit varijs celaturis et torno. ⁊ fecit in eis cherubin et palmas et picturas varias qſi pminentes. et qſi de pariete egrediētes. Pictor aūt huiꝰ thalami ſpūſſctūs. de quo dr̄ Eccī. xxxviij. q aſſiduitas eiꝰ variat picturā. Cor ſuū dabit in ſilitudinē picture. ⁊ vigilia ſua pficit opꝰ.

¶ Varijſq̄ȝ colorib⁹ apte diſtinctꝰ] videlicȝ Cādidulo virginitatis. Viridi ppetue ſācitatis. Auro pcioſiſſime charitatꝭ. Lazurino volūtarie paupertatis. Saphirino celeſtis ꝯuerſatōis. Jacintino ꝯtemplatōis. Liliaceo innocētiſſime puritatꝭ. Roſeo v͛ecundie v͛ginalis. Liuido ꝯpaſſiōis. Minio martyrij ſpiritalis. Sinoplide patiētie ſingularis. Croceo angelice aſſimilatōis. Nigredulo hūilitatꝭ. Pallidulo mortificatōis. Rutilo ſapientie celeſtꝭ. Purpureo regie dignitatꝭ. Marmoreo varietatis omniū virtutū gratiar̄ et donor̄. F

¶ Formis et imaginib⁹ decoratꝰ] Habuit enī qſi imagines angelor̄ p ꝯcordiā ⁊ oīmodā puritatē. Patriarchar̄. p fidem et ſpem. Prophetar̄. p ſcientiā de futuris. Apoſtolorū p zelū. Martyrū p patientiā. Confeſſor̄ p tpantiā. Virginū p hūilitatē et innocentiā. Omniū ſctōr̄ p iuſticiā et virtutē omnimodā.

¶ Grandis] Ad ſuſcipiēdū illū q replet celū et terrā. Hiere. xxiij. Et q eſt rex magnꝰ ſup omnes deos. Ideo ſignatꝰ eſt p thronū grandē quē ſibi fecit rex ſalomon ex ebore et auro. Quere ſupra titulo. ij. de throno.

¶ Et excelſus.] Quia ab oīni terrenitate remotiſſimꝰ et celo ppinqſſimꝰ. Quere lib. B

xij.ꝑticula.i.verſu.v.orti concluſi.vbi dr altus. Propter h̄ figurata fuit maria per
illā reginā q̄ venit a finib⁊ terre audire ſapientiā ſalomonis.iij.Regū.x.
Multoꝗ decore venuſtus] Nō eſt enī factū tale opus in vniuerſis regnis.iij.Re/
gū.x.ſ.celeſtiū.terreſtriū.et infernoꝝ.
Clauſus] Concluſit enī dn̄s hūc thalamū tā diligenter vt draconē ꝑuigilē oīno la
teret.et leonē rugientē longe a ſe excluderet.⁊ nec vna q̄dem pateret rimula q̄ poſ/
ſet introſpicere ſubtil' aſtutia inimici. Fuit etiā ꝯcluſus hūano intellectui. quia ſi
cut dr Eccī.xxiiij.[Infirmior]illo rege.ſ.nato d̄ dauid[nō inueſtigabit eū] Que
re lib.xij.particl'a.i.ꝟſu primo orti cōcluſi. Hunc enī thalamū clauſit ille q̄ hab;
clauē dauid.q̄ claudit et nemo aperit.Apoca.iij.
Signatus]ſigillo vł' ſignaculo ꝟginitatis.q2 ipſe erat ſecretū dn̄i.de quo ipſe ꝑdi/ D
xerat Iſa.xxiiij.[Secretū meū mihi.ſecretū meū mihi] Bis autē dicit [Secretū
meū mihi]q2 a cogitatōib⁊ et opib⁊ virginis.et interna pulcritudīe virtutū ſuaꝝ
ḡtiarū et donoꝝ./mediāte ſigillo ꝟginitatis./excluſus eſt oīno diabol⁹. ſicut ꝑ ſi/
gillū a ſecretis excludūt q̄ nō ſūt amici. Quere li.xij.particl'a.i.ꝟſu ſcd̄o orti ꝯcluſi
Firmatus fortiter]claue.clauo.et peſſulo. De claue et clauo q̄re li.xij.ꝑticl'a.i. ver
ſu ꝑmo orti ꝯcluſi. De peſſulo q̄re libro.xij.particl'a.v.ti.xiiij.orti ꝯcluſi .vbi agit̄
de roze. Firmauit enī thalamū tota beata trinitas.quia patris potētia muniuit eū

Fuit iſte thalam⁹

ꝯtra diaboli violentiā. Sapīa filij ꝯ diaboli fraudulentiā. Bonitas ſpūſſcti ꝯtra
eiuſdem diaboli maliciā. Quere libro.xij .ꝑticl'a.i.ꝟſu ꝑmo orti ꝯcluſi.vbi ort⁹ di/
citur concluſus.
Armis ſeptus et armat⁹.] In eo ſiq̄dem ꝯtinebat̄ lectul⁹ floridus veri ſalomōis .d̄
quo legit̄ Canti.iij. Quere ſup̄ ti.x.de lectulo . Ibidē etiā inuenies de armaturis
angeloꝝ. Infra titulo.xxxi .de domo ſaltus libani.cui⁹ pars ſupior dicebat̄ ar/
maria./de eodem reperies.
Clariſſimus] Non enī poterat nō eſſe clariſſim⁹.cū totū fontē luminis.totū ſolē iu
ſticie intra ſe cōtineret. Joſue.x.[Stetit ſol].i.chriſtus [in medio celi.i. ꝟginalis
vteri. De⁹ ei q̄ ipm ſeipo vſq3q̄ꝗ repleuerat lux ē.⁊ tenebre ī eo n̄ ſūt vlle.i.Joh.i.
Immaculat⁹] Vn̄ dr marie Cañ.iiij. Tota pulcra es amica mea. ⁊ macl'a nō ē in I
te. Sap̄.vij. Nihil inq̄natū incurrit ī illā. Apo.xxi. [Nō intrabit in eā aliq̄d coin
q̄natū]in cogitatōe[et faciens abominatōēs]in opatōe[et mēdaciū]in locutiōe.
Pacificus] Quia in ſuo ingreſſu dixerat dn̄s . Pax huic domui. Et Aggei.ij. In
loco iſto dabo pacē. Et ideo ibi in pace fact⁹ eſt loc⁹ eius.ſ.chriſti. Nihil enim ibi
fuit ꝯtradictōis aut rebelliōis inter carnē et ſpiritū.ratōem et ſenſualitatē. Q̄d ꝑ
ſignatū fuerat in archa noe .vbi oīa aīalia pacifica. Et huic thalamo videt̄ ꝑdixiſ
ſe ꝑs.de chriſto. Qui poſuit fines tuos pacē ⁊c̄. Propter h̄ dictū ē Deute.xxxiij.d̄
beniamin ī figura chriſti.[Beniamin amātiſſim⁹ dn̄i. q̄ſi ī thalamo tota die mo
rabitur.]vt ſupra.
Redolens] Quia ꝯtinebat oēs aromaticas ſpecies.et vniuerſa ꝑma vnguēta.⁊ vni
uerſum puluerē pigmētarij.veluti ſpūſſancti ſpecialiſſima apotheca. Aliter. Re/
dolētia huius thalami ꝟginal' hūilitas q̄ ad mentē. Humillima ꝟginitas q̄ ad
carnē. Et ꝑ iſta duo ad ſe attraxit vnigenitū dei. Qui et in vtero ei⁹ odorē virgita
tis.et in mente eius odorē hūilitatis repiens.et his odorib⁊ odorē ſue diuinitat̄
admiſcens.hūc thalamū ineffabiliter pigmentauit.
Fragrans] Singule enī ꝟtutes ſingulas reddebāt fragrātias. Propter h̄ de ipſa q̄ K
runt angeli Cañ.iij. Que ē iſta q̄ aſcēdit ꝑ deſertū ſicut virgula fumi ex aromatib⁊
mirre et thuris et vniuerſi puluer̄ pigmētarij. Quere.xij.lib.iij. ꝑticl'a orti ꝯclu/
ſi.ꝑmo capitulo.et bn̄ expoſitū inuenies. Itē. Ratōe tāte fragrātie ꝯpat ipſa ſe Ec
cleſiaſtici.xxiiij.aromatic̄ arborib⁊.cedro .cypſſo.cinnamomo.balſamo.mirre ele/
cte.ſtoraci.galbano.balſamo.et hm̄oī. Et cañ.iiij.cipro.nardo.croco.⁊ hm̄oī. Itē
Hac eadem rōe cōparat̄ domui ſalt⁹ libani. iij. Regū.vij.cui⁹ pars inferior dice/
bat̄ pigmētaria .q2 pigmenta regia ꝯtinebat.
Et delicioſus] Vn̄ ⁊ dr delicijs affluēs Cañ.viij. Quere hāc ꝓpetatē.xij.li.i.ꝑticl'a

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

xi. verſu orti ↄcluſi. Propter h̄ etiā decantat eccl'ia beate marie. Specioſa facta es et ſuauis in delicijs tuis ꝛc.

Nobilis. Ex eo enī ſumme nobilitatus eſt hic thalamus. ꝙ ad h̄ ꝑparatus eſt. vt filiꝰ ſummi regis requieſceret ibi. q̄ dicit de eo. Hec requies mea ꝛc.

Et diues. Quia ī eo fuerūt oēs theſauri ſapiētie ꝛ ſciētie abſcōditi. Col'. ij. Quere li. iiij. ti. xxi. de diuitijs marie. Propter h̄ venter eius appellat' ſaccuꝰ pecunie Parab. vij. Quē videlicꝫ ſacculū dn̄s ſecū tulit in celū in aſſumptōe matris ſue.

Mirabilis rōe eoꝝ q̄ facta ſunt ī eo. Ibi eī in beatiſſima illa copula diuīe nature ꝛ humane factꝰ ē leo agnꝰ. Deꝰ hō. Eternꝰ tpalis. Antiquꝰ dieꝝ puer. Verbum infans. Immortal' mortal'. Immenſus puulꝰ. Creator creatura. Qui fecit h̄ qd̄ factū ē. Joh. i. Verbū caro factū ē. Vl' ex eo dici pt ſūme mirabil'. qa q̄ pus fecerat hūc thalamū. poſtea factꝰ ē ī eodē thalamo. Vn̄. Homo natꝰ ē ī ea. et ipe fūdauit eā altiſſimꝰ. Jō exclamat Iſa. lxvi. Quis audiuit vnq̄ꝫ tale? Quere expoſitōeꝫ li. xi. ti. i. de ciuitate. vbi ciuitas illa ↄmendat' a miraculi nouitate. **A**

Appropriatus ſpōſo celeſti. Vn̄ ps. de chriſto naſcēte. Ipe tanq̄ꝫ ſpōſus ꝓcedens de thalamo ſuo. i. ſibi ꝓprio. quia nullꝰ alius eū inhabitauit.

Cūctiſq̄ꝫ bonis cumulatꝰ. In thalamo enī ſolēt cuſtodiēda reponi. Quicq̄d enim dictū ē ſup̄ de archa teſtamēti et his q̄ ī ea repoſita fuerūt. pt huic thalamo ↄueni enter attribui.

A quo fundatus ab eodē ſanctificatus. De primo. Ipe fundauit eā altiſſimꝰ. De ſecūdo. Sanctificauit tabernaculū ſuū altiſſimus.

Itē Veſtiariū huiꝰ thalami. gallice. la garderobe. vterꝰ ꝑpe ꝟginal'. ī q̄ ſummꝰ pōtifex īduit veſtes mūdiſſime carnis. Jō maria figurata fuit ꝑ rebeccā Gen̄. xxvij. q̄ veſtes eſau valde bonas apd̄ ſe notabiliter dr̄ habuiſſe. qbꝫ induit iacob. i. chriſtū luctatorē noſtꝝ. Hoc habuiſti ſup̄ expoſitū. titulo. i. de archa poſt mediū capituli. vbi dicit'. ꝙ in archa veſtimenta ↄplicant'. **B**

¶ Benedictus ſit a tota beata trinitate. q̄ ſubtilia aliqua adhuc ſupaddet de huius thalami dignitate.

¶ Maria domus ſapiētie ¶ Titulus xxxi.

Domꝰ ſapiētie. De q̄ ꝓuer. ix. Sapiētia edificauit ſibi domū. excidit colūnas ſeptē ꝛc. Hodie erectū ē h̄ edificiū. qd̄ ↄmēdat' Prīo ab artifice. vbi dr̄ Sapiētia. q̄ ē oīm artifex. ſic dr̄ Sap. vij. Scd̄o a cauſa vl' fine. vbi dr̄. edificauit ſibi. ſ. vt ibi habitaret. Tercio a forma vl' ſpecie vl' architectura. vbi dr̄ domū. Quarto a ſtudioſitate vl' diligētia. vbi dr̄ excidit. Quīto a robore edificij vl' diſtictōe. vn̄ colūnas ſeptē. Igit' artifex ſapīa q̄ ↄmēdat' a tribꝫ. ſ. ꝙ oīa fecit. Vn̄ Sap. vij. Oīm ē enī artifex. Oīa portat. Vn̄ ſeq̄t' omnē habēs ꝟtutē. Oīa videt. Vn̄ ſeq̄t' oīa ꝓſpiciēs. Inter oīa huiꝰ artificꝭ opa. maria ſpēale ē opꝰ. de q̄ dr̄ Eccl'i. xlij. Glīa dn̄i plenū ē opꝰ eiꝰ. Quā ad h̄ fecit. vt qd̄ de ꝑori artificio fuerat deformatū. ꝑ eā reformaret'. Hic enī artifex ꝑmo ↄdiderat angelicā naturā q̄ in ꝑte ceciderat. et hūanā q̄ corrupta erat. et corporeā īferiorē. q̄ pctō hoīs fuerat peiorata. Sed ad hec oīa fecit deꝰ mariā. cuiꝰ fructu angelica natura repareť. iuxta illd̄ ps. Implebit ruinas. Hūana renouareť. Vn̄ Apo. xxi. Ecce noua facio oīa. Inferior a ꝟuitute libareť. Vn̄ Ro. viij. Ipa creatura liberat' a ſuitute corruptōis in libtatē glīe filioꝝ dei. Edificauit igit' ſꝫ ſibi. Nā eā ſolꝰ habuit q̄ conſtruxit eā ꝛ edificauit. Vn̄ dic Cañ. ij. Dilectus meꝰ mihi. et ego illi. Et cañ. vij. Ego dilecto meo. et ad me ↄuerſio eiꝰ. Sꝫ nūq̄d tm̄ ſibi? Ad h̄ notādū ꝙ pꝰ edificauerat angel' celū. ꝛ h̄ ē domꝰ glīe. Lu. ij. Glīa ī altiſſimis deo. Demōibꝫ ꝛ dānatꝭ hoībꝫ īfernū. ꝛ hic domꝰ iuſticie. Hoībꝫ lapſis mūdū. q̄ ē carcer miſerie. Gene. iij. Emiſit dn̄s adā d̄ ꝑadiſo voluptatꝭ vt oꝑareť terrā de q̄ ſūptꝰ ē. Idē tm̄ carcer. patria ē beſtiaꝝ. Piſces etiā poſuerat ī aq̄s. aues ī aere. ſtellas ī firmamento. Qui aūt priꝰ hoſpitatꝰ fuerat cetera. nūc ꝓpo ſibi ītēdit hoſpitio. Jō dr̄. Sapīa edificauit ſibi domū. Et nunq̄d tm̄ ſibi? Vere domū ſibi ſoli in q̄ ſolꝰ habitaret. ſꝫ tm̄ angel' data ē ī reſtauratōeꝫ. Homibꝫ ꝛ nature nr̄e ī repatōeꝫ. Inferiori creature **C** **D**

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

in liberatōez. Sibi ī matrē. Demōib⁹ in hoſtē. Detētis ī limbo ī ereptōez. Siq̄dē
a pncipio ceciderāt angeli. natura erat corrupta. de⁹ offenſus. ⁊ diabolus victor.
Sed p eā innocētia repaꝛ. vita angelica adduciꝛ. de⁹ hoī pacificaꝛ ⁊ vniꝛ. diabolus
vinciꝛ et ɔteriꝛ. Geñ. iij. Ipa ɔteret caput tuū ⁊c. ⌊Sapiētia⌋ igiꝛ ⌊edificauit ſibi E
domū⌋ Siq̄dem amiſſe erāt aīe. q̄ ob nihil aliō facte erāt niſi vt eſſent habitatio
ſapie. et h̄ ſi manerēt ſctē. Vñ ō ſapia ōr Sap. vij. Per natōes ī aīas ſctās ſe trāſ
fert. Sz qꝛ dirute erāt. et oēs peccādo vacillauerāt. vñ Ro. iij. oēſ ei peccauerūt ⁊c.
ideo domū iſtā tā ſolidā edificauit ⁊ fortē. ꝙ nullo mō potuit vacillare. Iō ſeqꝛ.
⌊Excidit colūnas ſeptē⌋. ſ. ad eā ſuſtentādā. Vñ dicit alibi. Ego ɔfirmaui colum F
nas eius. ⌊Excidit⌋. i. de lapidina vl' maſſa toti⁹ hūane nature abſtraxit ⁊ ſepauit
Vel ⌊excidit⌋. i. aptepauit ⁊ q̄ſi dolauit. Vel ⌊excidit⌋ p ꝟginitatē paupꝛtatē ⁊ hūi
litatē. A ɔcupiſcētia carnis p pmū. qō ē ꝟginitas. A ɔcupiſcētia oculoꝝ p ſcōm.
qō ē paupꝛtas. A ſupbia vite p terciū. qō ē hūilitas. Oīne eni qō ē in mūdo ɔcu
piſcētia carnis ē. ⁊ ɔcupiſcētia oculoꝝ. et ſupbia vite ⁊c. i. Ioh. ij. Vel ⌊excidit⌋. i.
ab amore mūdi ſepauit. qꝛ ꝟtutes ei⁹ puriſſime oīmoda puritate ⌊Colūnas ſeptē⌋
h̄ pt exponi de ſeptē generib⁹ colūnaꝝ ī bono poſitaꝝ. de q̄b⁹ legiꝛ ī ſcriptura. In
ueniꝛ colūna ferrea. Hiere. i. Itē colūne marmoree. Cañ. v. Itē colūne eree quas
finxit hiram. iij. Regū. vij. Itē colūne auree ſup baſes argēteas. Eccī. xxvi. Item
colūne argētee. Cañ. iij. de ferculo ſalomōis. Itē colūna nubis. Exo. xiij. et Eccī
xxiiij. Itē colūna ignis. Exo. xiij. Quere autoritates integras ī dictis capitulis.
In his ſeptē generib⁹ colūnaꝝ oſtendūꝛ ſeptē genera ꝟtutū. quib⁹ fulcinit domū
iſtā chriſt⁹ ſapiētiſſimus architectus. G

Columne

Ferrea. fortitudo. Vñ de maria ōr. Accinxit fortitudīe lūbos ſuos. Ferrū domat
oīa metalla. ſic ōr Dañ. ij. Videbat ſalomon pmā mł'ierē nimis fuiſſe debilē. q̄ ad
pmū flatū ſerpētis corruerat. et ɔq̄rebaꝛ dicēs. Mulierē fortē q̄s inueniet. Et at
tēdēs ad mariā dicebat. Accinxit fortitudine lūbos ſuos. Itē. Fortitudo ⁊ decor
indumentū eius.

Marmoree. caſtitas. q̄ eſt alabaſtꝝ frigidū ⁊ cādidū. Frigidū a ɔcupiſcētia. Cādi
dū a ꝟginitate. Et he colūne diciꝛ due pꝑter duplicē caſtitatē. Sz ferrea ponitur
ſingulariter vt itelligaꝛ ſpūalis fortitudo dñi. et excludaꝛ carnaꝛ fortitudo diſſi
milis pori. Hiere. xxiij. Fact⁹ ē curſus eoꝝ malus. et fortitudo diſſimiꝛ. Sz ma
ría fuit caſta mente et corpe. et fortis in ſpiritu.

Eree. hūilitas. q̄a es vile metallū ſatis. et verus humilis amat vilipendi nō hūilis H
pdicari. Et ē es durabile metallū. ⁊ vix vnq̄ corrūpiꝛ. Si pm⁹ angel⁹ hūilitatē
habuiſſet. nūq̄ corrupt⁹ fuiſſz. He fuerūt due pꝑter duplicē hūilitatē. ⁊ erāt ante
templū. ita vt ante ipas ingredereꝛ in templū. ſic hūilitas introduciꝛ ī celū. et ſup
Colūne bia deijciꝛ a celo. Vñ ōr lucifero Iſa. xiiij. Corruiſti in terrā ⁊c. Vñ cū Lu. x. glo
riarenꝛ diſcipuli de ſubiectōe demonioꝝ. reſpōdit chriſt⁹. videbā ſathanam ſicꝛ ful
gur de celo cadentem.

Argētee. fides. He plures erāt nō tm̄ due. pꝑꝛ mł'tos fidei artic'los. Argentee. q̄a I
fides ſumiꝛ ex ſacra ſcriptura q̄ eſt argentū igne examiatū. Et marie diciꝛ. Beata
que credidiſti ⁊c. Lu. i.

Auree. ſapiētia ꝟgis. q̄ in deo delectabaꝛ. Et he due. Vñ dicunꝛ pedes firmi. Eccī.
xxvi. qꝛ ſapia ſpecl'aꝛ ⁊ ōlectaꝛ. Iō ōr ōlicijs affluēſ cañ. viij. inixa ſup dilectū ſuū.

Nubis et ignis. Prima. paupꝛtas a terra eleuata. ⁊ obſcura tm̄ rore grē plena. Iſa. K
vlti. Ad quē reſpiciā niſi ad paupculū. Ideo eleuata fuit vt di filio vniretꝛ. Et hec
pꝛtegebat a ſole. q̄a hūilis maria a ſupbia defendit orōe et exēplo. De q̄ ſupbia ōr.
Si vidi ſolē. Iob. xxxi. Sz diuitie ponūt ſupbiā. Vñ dicūtur ſupbe ab effectu.

Ignis. charitas. Ignē vēi mittere ī terrā ⁊c Lu. xij. Hec pꝛtegebat ī nocte. q̄a cha
ritas ī aduerſitate defendit. q̄m patiēs ē et benigna. Cañ. viij. Aq̄ multe nō pote
rūt extiguere charitatē ⁊c. Et iungūꝛ colūna ignis et nubis. q̄a recte ɔiūgiꝛ paup
tas charitati. et ecōuerſo. qꝛ q̄nto amanꝛ eterna. tāto min⁹ terrena. et ecōuerſo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Similiter fides et ſapiētia q̄ ſunt colūne argentee et auree eandē ſequunť regulā.ſ.
ſcripturā. Vn̄ dicunť argētee et fundate ſup baſes aureas. Similiter marmoree
⁊ eree.ſ.caſtitas et hūilitas. Pulcerrima ꝯiūctio horū duoꝝ ſicut dicit btūs Ber.
Bern. Fortitudo ſtat ſolitaria.ꝰtanꝗ̄ omniū fulcimentū. Iſa.lij. Cōſurge ꝯſurge.ꝰindue
re fortitudīe tua ſyon.

Aliter totū. Sapiētia edificauit ſibi domū ⁊c. Filiꝰ dei dr̄ ſapiētia q̄ſi ſapi L
da ſciētia.q̄a ipſe ſolꝰ ſcitur cū ſapore.nec vnꝗ̄ vere ſciť abſqȝ ſapore. Nā de
um nō nouit.ꝰ cui deꝰ nō ſapit. Ideo dr̄. Guſtate et videte ⁊c. Quaſi dicať. Accedi
te ad guſtū ⁊ illumīabimini ad viſū. In guſtu eiꝰ ſapor dulcedinis eterne. In vi
ſu ſplēdor ſciētie. Et in his duobꝰ ꝯſiſtit ſapiētia.i.ſapida ſciētia.q̄ nō pōt eſſe ſa
pida niſi circa ipm̄.nec inſipida circa ipm̄. De hac ſapiētia dr̄ patri. Oīa in ſapiē
tia feciſti.quia omnia ꝑ ipm̄ facta ſunt. Ioh.i.

Sequitur. Edificauit ſibi domū. ſicut expoſitū ē. Domū ſibi. vbi ſolꝰ habitaret.ſȝ M
nobis ꝓmptuariū ſiue cellariū plenū bonis opibꝰ.q̄ ſpectāt ad grām in p̄ſenti.⁊
eructās ex h̄ vaſe in illō vas. Vn̄ dicimꝰ chriſto. Replebimur ī bonis domꝰ tue.
Phus ⁊c. Sicut dicit phs. domꝰ ē defenſio a caumatibꝰ et pluuijs. Per caumata tēpta
tōes diaboli inuiſibiles ⁊ ſp̄ūales.ꝑ pluuias tēptatōes carnis fere ꝯtinue ſpiritū
impugnātes. Ab his defendimur q̄ſi ſub tegmine huiꝰ domus. Vn̄ de amatore
marie dr̄ Ecc̄i.xiiij. Proteget ſub tegmine illiꝰ a feruore. q̄ſi a caumate. et ī glo
ria illiꝰ requieſcet. q̄ſi a pluuia. Gloria marie.ꝰ ꝟginitas illiꝰ. Iſa.iiij. Erit taberna
culū in vmbraculū ⁊c.vt ſup̄.ti.xxix.de tabernaculo.

Circa hoc edificiū tria ꝓncipaliter attēdēda ſunt.ſ.materia.forma.et ornatꝰ. Mate N
ria aurū ⁊ ebur.ligna libani cedrina.et lapides de libano. Auꝝ et ligna cedrina et
lapides allati de libano.ꝰfuerūt materia templi. Et.iij. Regū in fine legiť de domo
achab eburnea.

¶ In hac domo O

Fundamēta ꝑ quadrū.ſ.q̄ttuor cardinales. Vel adapta de fundamentis huiꝰ do
mꝰ.vt infra libro.xi.ti.i.de fundamentis ciuitatis.

Muri ſil'r ꝑ quadrū. Vnde eze.xl. Vidi.⁊ ecce murꝰ forīſecꝰ ī circuitu domꝰ vndi
qȝ. Quere d̄ murꝭ.li.xi.ti.i.⁊.iiij.q̄ ipſa ciuitas ⁊ turrꝭ. Vel muri angelica cuſtodia

Parietes virginitas et maternitas. Ecc̄i.xiiij.de ſeruo marie. Requieſcet iuxta do P
mū illiꝰ.et in parietibꝰ eiꝰ figens palū. h̄ eſt affectū.

Quadratura. Timor ⁊ deſideriū. Dolor et gaudiū. De ꝓmo Lu.i. Ne timeas ma
ria. De ſcd̄o. Fiat mihi ſm̄ verbū tuū. Dolor in filij paſſiōe. Vn̄ Lu.ij. Tuā ipſiꝰ
aīam ptrāſibit gladiꝰ ⁊c. Gaudiū de filij reſurrectōe.

Dimēſiones. Profundū humilitas. Longū fides vel ꝑſeuerans ſanctitas. Latum
charitas. Altum ſpei ꝓceritas.vl' exceſſus cōtemplatōis.

In hac domo — Tigna et laquearia. Cāñ.i. Tigna domorū nr̄aꝝ cedrina. Hec tigna ſunt mēbra Q
corꝑalia bt̄e virgīs.et q̄bꝰ ꝯnexa ē domꝰ ſapiētie.q̄ velut cedrus fuerūt pctīs incō
buſtibilia. Sequitur. Laq̄aria nr̄a cypſſina. Laq̄aria ſunt thalami ornamēta.⁊ de
ſignant interiora bona ſp̄ūalia.q̄ ad modū cypſſi nulla vetuſtate pctī comā ꝟtutū
depoſuerūt. Tigna eñi ſunt ad fortitudinē domꝰ.laq̄aria ad decorē. Tigna. ler
go. domorū. pluraliter.ſ.corꝑis chriſti et corꝑis bt̄e ꝟginis. cedrina. q: corꝑa eo
rū vel corpoꝝ mēbra nō ꝑmeſcebāt vl' aliquo peccato vl' aliquo motu ꝑuo. La
quearia cypſſina. quia et ſi dilatabanť et groſſeſcebāt inferiꝰ ad exēplū alioꝝ.tē
debāt tñ in acutū vt cypſſus. h̄ ē ad illud vnū qd̄ ē neceſſariū. Lu.x.

Tectū.patientia contra aeris intemperiem.

Multe manſiuncule ⁊ diuerſoria.multiplicia receptacula ad ſe ꝯfugientiū. Dicit eī R
cū filio Ioh.vi. Et eū q̄ venit ad me nō eijciā foras. Ideirco d̄ ipſa dicit filiꝰ Io
hā.xiiij. In domo patrꝭ mei māſiōes mlť'e ſunt. Ne ſunt manſiuncule q̄s de ꝓce
pto patris fecit verꝰ noe in archa. que figurabat mariā.

Pauimētū.d̄ q̄ dr̄.ij.pal'.iij. Strauit ſalomon pauimentū tēpli ꝑcioſiſſimo mar
more.ꝰdecore mlť'o. Per h̄ pauimentū ſignať hūilitas ꝟgīs ſꝑ ſe inclinās deorſū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

inſtar pauimēti. q̄ receptiua fuit toti⁹ ꝟtutis ⁊ oīs ſpūalis decoris. In h̄ aūt ꝙ pauimentū factū ē de marmore. ſignat̄ ſtabilitas hūilitatis mētis ꝟginee. et ꝯiunctio haꝝ duaꝝ virtutū p̄cioſiſſima et pulcerrima ē corā deo. et ideo dicit̄ [p̄cioſiſſimo marmore decore multo.]

Sculpture hui⁹ pauimēti vł picture. exēpla patriarchaꝝ et ꝓpheraꝝ. q̄ oīa ī ſe trāſformauit. que fuerūt. Juſticia noe. Fides abrahe. Obediētia yſaac. Lucta iacob. Caſtitas ioſeph. Māſuetudo moyſi. Patiētia iob. Hūilitas dauid. Sapiētia ſalomōis. Zel⁹ helye. et hmōi. q̄ oēs q̄ſi pauimētū fuerunt reſpectu huius excellentiſſimi edificij. S

Porta. fides q̄ chriſt⁹ introiuit. que ſemꝑ clauſa fuit p̄ricipi. i. diabolo. q̄ dicit̄ princeps mūdi. Joh. xiiij. De hac porta dr̄ Ezech. xlvi. [Erit porta clauſa ſex dieb⁹ in quib⁹ opus ſit. die aūt ſabbati apiet̄.] quia clauſa fuit ad hūanam peccati conſuetudinē. ſed aperta eſt ad inducendū nos in regem.

Sequitur [Excidit colūnas ſeptē.] Excidit [vt ſupra expoſitū ē] [colūnas ſeptē] q̄b⁹ ſemꝑ firma ſtetit hec dom⁹. Pe ſeptē colūne ſeptē dona ſpūſſancti. q̄ requieuerunt in chriſto q̄ſcente in maria. et quā nunq̄ deſeruerūt. ꝑ q̄ ſtetit firmiter et ꝑſeuerāter in om̄i ḡtia et virtute. Uel ſeptē virtutes. tres theologice et q̄ttuor cardiales. Uel ſeptē virtutes q̄ p̄ nt elici ex ſeptē ꝟbis eius. de q̄bus legit̄ in euāgelio. Pria prudentia. ibi. Quō fiet iſtud. Scđa voti firmitas. ibi. Quoniā virū nō ꝯgſco. Tercia humilitas. ibi. Ecce ancilla dn̄i. Quarta oratio vł obediētia. ibi. Fiat mihi ſm̄ verbum tuū. Uel ſeptē colūne ſeptē ille ꝟtutes q̄s iacob⁹ attribuit ſapiētie q̄ deſurſū ē. Jaco. iij. que ꝯgruētiſſime poſſūt adaptari marie et cuilibet ꝑfecte aīe. et fulciūt domū ſapiētie contra ſeptē criminalia T V

Pudica ꝯ luxuriā vł ꝯ prudentiā carnis q̄ immūda eſt ⁊ ſordidās animā.

Pacifica ꝯtra irā Jaco. iij. Fruct⁹ iuſticie in pace ſeminat̄. Uel ꝯtra prudentiā mūdi que tumultuoſa.

Modeſta ꝯtra gulā q̄ querit ſuꝑflua nec ſcit ſtare in modo. Uł modeſta ꝯ ſuꝑbiā. Modeſtia marie in h̄ apparuit ꝙ fabro voluit deſpōſari cum eſſet de ſtirpe regia. Itē apparet in reſpōſiōe ſua ad angelū. Ipa eni erat ꝟgo prudētiſſima ⁊ nouerat dixiſſe ſapiētē prouer. xvij. Qui moderat̄ ſermōes ſuos doct⁹ ⁊ prudēs ē ⁊c̄. Itez in h̄ apparet ꝙ volēs loq̄ cū filio die q̄dam domū in qua filius p̄dicabat intrare vł ſermonē ei⁹ interrūpe nō p̄ſumpſit. ſed foris ſtās reuerēter expectauit. ſicut legit̄ Mar. iij. in fine. Itē in h̄ apparuit ꝙ cū filiū videret crucifigi. audiret blaſphemari. cerneret ꝯſpui. colaphizari. ꝯfigi et lāceari. nō remurmurauit. nō cōtradixit. nō maledixit. licz ipius animā gladius filij ptrāſiret. Et ita reliq̄t nobis exēplum toti⁹ modeſtie. Juxta qđ p̄ceptturus erat ap̄lus ad Phil. iiij. Modeſtia vr̄a nota ſit omnib⁹ hominib⁹ ⁊c̄.

Suadibilis cōtra pigriciā et acidiā q̄ nō acq̄eſcit conſilio ap̄lī dicētis ad Gal. vi. Dū tꝑus habemus opemur bonū ad oēs. Suadibilitas eſt. facile recipe correptiōes ⁊ cōſilia. ſicut et ipa fecit. nō ſtatim reſpōdēs angelo. ſed p̄cogitans qualis eſſet iſta ſalutatio. X

Bonis cōſentiēs contra inuidiā. que bona ī mala ꝯuertēs inſidiat̄. Eccl. xi. Et ipſa audiēs bonā ꝓmiſſionē angeli. ſtatim reſpōdit. Fiat mihi ſm̄ verbū tuum.

Plena miſericordia ⁊ fructib⁹ bonis. Miſicordia in affectu ꝯtra cordis duriciam. fructib⁹ bonis in effectu ꝯtra auariciā. Et ipa ꝯcepto ſaluatore ſtatim miſericorditer viſitauit eliſabeth grauidā et p̄gnantem.

Judicans ſine ſimulatōe contra ſuꝑbiā. que ſe excuſat. ſicut patet in parētib⁹ p̄mis. Et ipa humiliter reſpondit. Ecce ancilla dn̄i.

De hac domo q̄ eſt ꝓmptuariū dn̄i dicit p̄s. chriſto. [Replebimur in bonis domus tue.] Nota ꝙ dn̄s triplicē hab3 domū. Celū. Beatā virginē. Eternā beatitudinē. De p̄ma recipimus bona nature. De ſecūda bona gratie. De tercia bona glīe. Celū enim ē q̄ſi q̄dam domus vel officina ſeu cellariū. a q̄ nobis effundūtur bonitates naturales. ſ. calor vitalis. q̄ diuerſe reꝝ ſpecies ꝓpagant̄. et p̄t dici Y

Cācellarius philippus

domus nature. Sed q̄ntū ad hāc effuſionē nō eſt diſtinctio. Mat.v. Qui ſolē ſu
um facit oriri ſup bonos et malos. et pluit ſup iuſtos et iniuſtos. Eſt eni celū lar/ F
ga illa man⁹ de q̄ dicit. Aperis tu manū tuam. et imples oīe aīal bn̄dictōe. Cum
autē hec nō ſufficeret iopie noſtre excogitauit dn̄s facere aliā. Vn̄. ⌊Sapiētia edi
ficauit⌋ nō ſolū ⌊ſibi⌋ ſ; ⁊ nobis ⌊domū⌋ de q̄ nob ſpūales effunderet bonitates. ſ.
dona grāꝝ. vnguēta virtutū. medicamēta morborū. et hmōi. que nobis co ꝓpinq̄/
or eſſet ⁊ magis ad manū q̄ȝ ipm celū de quo nobis effluūt bona nature. q̄ magis
indigem⁹ bonis grē q̄ȝ bonis nature. Dom⁹ iſta vter⁹ virginal'. q̄ nobis eſt hor/
reū frumenti. cellariū vini et olei. apotheca vniuerſi medicinal' vnguēti. et oīs aro
matice ſpeciei. et hmōi. Ideo dr̄ chriſto in pſona oīm fideliū. ⌊Replebimur in bo
nis dom⁹ tue⌋ Iſtud ⌊replebimur⌋ vident dicere ianes et famelici. Siq̄dē an̄ ad
uentū ſaluatoris ī carnē erat inopia et fames et cariſtia ī egipto .i.ī mūdo. donec
verus ioſeph in btā virgine q̄ſi in granario ſuo frumēta ꝯgeſſit ad ſatiandā famē
egipti. Gen̄.xli. Et bn̄ dr̄ ⌊replebimur⌋ q̄a tanta eſt hui⁹ domus abūdātia. ꝙ nr̄aȝ A A
ſufficienter replere pt̄ inopiā. Ideo dr̄ pluraliter ⌊in bonis dom⁹ tue⌋ Nr̄a aūt in/
opia vl' miſeria cōſiſtit in trib⁹ ꝑncipaliter. Que ſunt. Nature corruptio. Virtutū
defectus. Et abūdātia vicioꝝ. De h̄ triplici defectu Hiere.iiij. ⌊Aſperi terrā. ⁊ ec
ce vacua erat ⁊ q̄ſi nihili⌋ Nō dixit. Aſperi hominem dei ſignaculū. de quo Iob
xxxviij. Reſtituet ī lutū ſignaculū. Nec dixit. Aſperi terrā plenā. ſ; dixit ⌊Aſperi
terrā ⁊ ecce vacua erat⌋ Et ſubdit. ⌊Et q̄ſi nihili⌋ q̄a terra plena vepribꝰ ⁊ ſpinis
obſita. q̄ſi nihil ē in valore. Sic pctōr vacuus ꝟtutibꝰ. et plen⁹ vicijs et pctīs. Et
bene dicit ⌊q̄ſi nihili⌋ et nō oīno nihili. q̄a q̄ȝdiu viuit pctōr reſtat ſcintilla rōis. q̄
mediāte pt̄ ꝑ gratiā aliq̄d fieri. Beata autē virgo ſupplet nr̄os defectus. quia ipe/
trat veniā de peccatis ne ſimus q̄ſi nihili. acquirit nobis grām ne ſim⁹ vacui. repa
rat naturā ne remaneamus q̄ſi lutū. Et nō ſolū ſemel hoc facit. ſed etiā q̄tiēs vere
penitētes ad ipam ꝯfugim⁹. Et ideo forte nō dixit pſ. implebimur. ſ; ſignificātius
dixit. replebimur. Quia nō tm̄ ſemel replet nos. ſ; ml'totiēs nos reparat. peccādo
exinanitos. Ideo dixit ⌊Replebimur⌋ .i. iterū et iteꝝ implebimur. Vel ꝑmo ꝑ caȝ
implebimur aīe gl'ificatōe. Scd̄o replebimur corpis īmortalitate.

Tē pm⁹ defect⁹ nr̄ et prima paupꝑtas nr̄a que eſt carere deo. repleta ē et ditata. B B
q̄n̄ ipa mediāte puul⁹ nat⁹ ē nobis. et fili⁹ dei dat⁹ ē nob. Iſa.ix. vt habeamus
ꝑcium nr̄e redemptōis ad quā nulli⁹ opes ſufficiebāt. Scd̄a paupꝑtas vl' ſecūdus
defect⁹ replet⁹ ē. q̄n̄ repleti ſunt oēs ſpū ſctō. Actuū.ij. Et ſi eni apta eſſet ianua pa
diſi in paſſiōe. tn̄ deerat nobis dux q̄ nos regeret ⁊ duceret ad celū. et dat⁹ ē ſpūſ/
ſctūs in ducē. Sed q̄a ſepe facim⁹ ꝯtūeliā ſpūiſctō peccādo. et ita ſepe deſerit noſ.
et deſerti ab eo labimur a via. ne lapſis deeſſet adiutoriū quo mediāte reſurgerēt.
aſſumpta eſt maria in celū. vt lapſos erigat. cecos illumiet et ſoluat ꝯpeditos. Di/
cim⁹ ergo filio marie ⌊Replebimur ī bonis dom⁹ tue. In bonis⌋ pluraliter. Nā
tāta ē ibi toti⁹ veri boni abūdātia. ꝙ excedit inopiā toti⁹ creature. Iō de chriſto
dr̄ ⌊Glīa ⁊ diuitie⌋ .i. gl'ioſe diuitie ⌊in domo ei⁹⌋ q̄ ē maria. Hāc repletōnem deſi
derabat q̄ dicebat filio vl' etiā matri. Sitiuit in te aīa mea o maria q̄ es cella vina
ria. Hanc etiā repletōem deſiderat ipa caro nr̄a q̄ multipliciter ſitit. q̄a eſuriēdo. ſi
tiēdo. laſſando nō inuenit remediū in h̄ mūdo. Sitit ḡ aīa gl'ificatōem. et caro i/
mortalitatē. qd̄ vtrūq; ſperam⁹ noſ habituros ꝑ eā. Iō dicim⁹ ⌊Replebimur ⁊c.⌋
Si autē querat quādo vl' quomodo vel a quo. vel ꝑ quem diffuſa eſt huic domui tā C C
ta plenitudo totius veri boni. Reſpondendū ꝙ in filij conceptōne de ꝑcepto dei
patris. Et hoc deſignatū eſt Gen̄.vi. vbi dixiſſe legitur deus pater vero noe. id ē.
filio carnē ſumpturo de maria que figurat per archam. Tolles tecū ex omnibus
eſcis que mandi poſſunt. et cōportabis apud te. et erūt tam tibi q̄ȝ illis in cibum.
Iſtud inuenies plene expoſitū libro.xij. particl'a.i.xij. ꝟſu de orto. vbi aſſignatur
quō maria paſcit et potat ſuos ꝯuiuas.
De tercia domo q̄ eſt btītudo eterna dicit dn̄s Ioh.xiiij. In domo pr̄is mei māſio D D
nes ml'te ſūt. Itē i pſ. Letat⁹ ſum in his q̄ dicta ſūt mihi ī domum dn̄i ꝑbimus.

In q̄b⁹ ꝯſiſtit hu mana mi ſeria

Itē Baruch.iij. O iſrael ꝙ̄ magna ē domꝰ dei et ingēs.ꝛ cetera mlṫa. Itē de do-
mo ſupceleſti exponiṫ iſtō. Replebimur ī boniſ domꝰ tue. Itē. Domū tuā dn̄e de
cet ſcītudo ꝛc̄. qꝛ nō ītrabit ī illā aliqͩ coinqͥnatū. Apoc̄.xxi. Itē de domo ſup-
celeſti dic̄ p̄s. Bti q̄ habitāt in domo tua dn̄e in ſecl̄a ſeculoꝝ laudabunt te.

Thema in natiuitate marie

Bitur. Sapīa edificauit ſibi domū. Et h̄ ē qd̄ legiṫ.iij. Regū. vi. Edifica- EE
uit ſalomō domū et ꝯſūmauit eā. Et nota ꝙ ſalomō nō ſollēnizauit de fūda-
tōe domꝰ. ſ; de dedicatōe. Fundatio domꝰ. ꝟginis ꝯceptio. de q̄ nō ē ſollēnizā-
dū. qꝛ ꝯcepta fuit cū originali. Dedicatio domꝰ. ſanctificatio ꝟgīs in vtero mr̄is
cito vt crediṫ pꝰ ꝯceptōe;. et de hac ſollēnizādū. Que ſcīficatio fuit q̄ſi q̄dā ſpirita
lis dedicatio. q̄ꝛ tūc ꝛ ex tūc tota fuit deo dicata. id ē data et approp̄ata. Dedica-
re enī domū. ē ipam deo dicare. id ē. dare ꝛ appropriare. Itē.iij. Regū.ix. ꝟba pa
tris ad filiū. Scīficaui dicit pater vero ſalomoni.i. filio domū iſtā quā edifica
ui. qꝛ. Sapiētia edificauit ſibi domū. vt ſup. vt ponerē nomē meū ibi in ſempi
ternū. et erūt ocl̄i mei et coꝛ meum ibi cūctis dieb. Nomen p̄ris et ꝟbū patris
filiꝰ dei eſt. Hāc aūt domū q̄ſi ter ſcīficauit deꝰ pater. Magna ſcīficatōe. quādo FF
in vtero ſcīficauit eā. Maiori. in gr̄e repletōe qn̄ dicta ē gr̄a plena. Maxima. ſ. ſpi
ritusſcti ſupuentōe et filij dei ꝯceptōe. q̄ꝛ maxime tūc ſpūſſctūs in ea fomitem ita

Augꝰ.

penitꝰ extinxit: ꝙ nec etiā venial̄r poſtea peccare potuit. ſicut dicit augꝰ. Seqͥṫ.
Et erūt ocl̄i mei. qꝛ vbi amoꝛ ibi oculꝰ. Et coꝛ meū ibi. q̄ꝛ vbi ē theſaurꝰ homis
ibi ē et coꝛ eiꝰ. Matth.vi. Maria ꝟo theſaurꝰ dn̄i ē. Diciṫ enī theſaurꝰ et illō qd̄
reponitur. ſ. ꝟtutes. et dona graꝝ. et ipm repoſitoriū. Propter hāc ſcīficatōe; vl̄
dedicatōem p̄dixerat dauid ō maria. Domū tuā decet ſcītudo dn̄e. ī lon
gitudinē dieꝝ. Et nota ꝙ p̄mo edificata ē domus ō lapidib q̄dratis. Scd̄o te- GG
xit eā ſalomō totā ab interiori lignis cedrinis. et ſic edificauit q̄ſi parietes ligneos
intra parietes lapideos. et q̄ſi domū ligneā intra lapideā. Tercio aūt ab ītimo oīa
cooꝑuit auro mūdiſſimo. vbiq; lignis cedrinis laminas aureas affigēs clauis au-
reis. Et ita fecit parietes aureos intra cedrinos. et velut domū aureā intra cedri-
nā. Et ſic tāq; domū vnā ī trib. et tanq; ī vna tres. Et tale eſſe decebat triclinīū
trinitatꝭ. Exterioꝛ domꝰ fuit lapidea. Interioꝛ cedrina. Intima ꝟo fuit aurea.
Hec eſt domꝰ ſaltus libani.iij. Regū.vij. Que diuiſa erat in duas partes. ſicut dicit HH
magiſter in hiſtorijs. Pars inferioꝛ appellabaṫ netota. i. pigmētaria. que contine
bat pigmēta et aromata ſalomōis. ad vſum tēpli et domꝰ regie. Quib. ſ. pigmen
tꝭ et aromatib deſignaṫ virginalis odoꝛ marie. Pars ſupioꝛ dicebaṫ armaria. que
continebat arma ad tuitionē regis et decorē domꝰ. q̄bus armis deſignanṫ virtu-
tes quib maria p̄tegit eccl̄iam et bene regētes ſeipos. Ab exteriori dicebaṫ domꝰ
ſaltus. q̄ꝛ vallata erat viridarijs ꝯſitis arborib. in q̄bus modulabanṫ aues qua-
ſi in ſaltu. Ecce oratōes beate virginis ſecrete et mūde. ſine obſtaculo directe ad
dn̄m. Libanꝰ cādoꝛ vl̄ candidatio. Hic eſt virgo tota cādida intꝰ et extenꝰ. Hāc
domū fecit ſibi rex ſalomon. i. chriſtꝰ. Et hec domus ꝯtinuit medicinā. ſ. chriſtū
contra morbos pctōꝝ. et arma virtutū contra carnē mūdū et diabolū. Hec arma
virginitas. paupꝑtas. hūilitas. Singula ſingulis. De hac domo plura habuiſti li
bro.i.ca.iiij. Gratia plena. circa finē capituli.
Itē lapidū materia ſumpta ō libano ē. i. de cādore. ſ. virginis puriſſima carne. Hoc II
quo ad templū coꝛpis chriſti. Vel ideo materia coꝛpis chriſti ꝯparaṫ lapidib liba
ni. quia virgo fuit q̄ſi lapidea. i. dura et inſenſibilis et impenetrabil̄ omnib iacul̄.
id ē. inſidijs inimici tanq; lapis. Itē de hac domo dicit p̄s. Dn̄e dilexi decoreꝫ
domus tue ꝛc̄. Decoꝛ huiꝰ domus maxime ī duob ꝯſiſtit. In carētia oīs mali.
et oꝛnatu oīs boni. Vl̄ ī oꝛnatu oīs ꝟtutꝭ iterioris. ꝛ oīs bone oꝑatōis exterioꝛꝭ.
Seqͥṫ. Et locū habitatōis gl̄ie tue. i. filij. qꝛ gl̄ia p̄ris filiꝰ ſapiēs. Prouer.x. ſm
aliā trāſlatōem. Moraliter. Decoꝛ domꝰ dn̄i ē pulcritudo fidel̄ aīe. quā deꝰ dele
ctaṫ inhabitare. Vn̄ dic̄ puer.viij. Delicie mee eſſe cū filijs hoim. Et ꝯſiſtit iſte de
coꝛ in duob ſuꝑdictis. vt dictū ē. Seqͥtur. Et locū habitatōis gl̄ie tue. q̄ſi dice-
ret. Ad h̄ diligo aīam meā. vt inhabitet ibi gl̄ia tua.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Hec ē dom⁹ cui dñs volēs in ea mlto tpe pacifice habitare dixit i ſuo igreſſu. Mat- KK
thei. x. Pax huic domui. Jet oib⁹ habitātib⁹ in ea pōt ſuppleri. vt h intelligat de
motib⁹ ſenſualitat.
Hec dom⁹ oröis actiue et paſſiue. de q dñs dicit Iſa. lvi. Dom⁹ mea. i. maria quā
ego noue mēſib⁹ corpaliter ibabitaui. dom⁹ oröis vocabit cūctꝭ pplis. q̄b⁹ dicit
eccl'ia. Dis hō oīni hora ipam ora ꝛc. Actiue. q̄z aſſidue orat p pplo chriſtiano. ꝛ
maxime p amicis ſuis. exeplo hieremie. de q. ij. machab. xv. dr. Hic ē q mltū orat
p pplo ꝛ p ciuitate iſta. Ideo Ecci. l. In magna domo. h ē in maria. Lauci⁹ ē fo-
nus ſuauitatꝭ plenus. q̄z oratōes ei⁹ aromatice ſunt filio ꝛ toti trinitati. Paſſiue.
q̄z iugiter a nobis eſt exorāda.
Hec ē de q Iſa. vi. Dom⁹ ipleta ē fumo. i. maria gra ɔtēplatōis. Hec ē de q dicit
dñs Iſa. lx. Domū maieſtatis mee glificabo. Qui g cū dño mariā p poſſe ſuo n
glificat. erit inobil. Vn ipa dic cū filio. i. Regū. ij. Qui ɔtēnūt me erūt inobiles.
De hac domo dr Aggei. ij. Ueniet deſiderat⁹ cūctis gētib⁹. ꝛ implebit domū iſtam LL
glia. Iſte deſiderat⁹ chriſt⁹ ē. q ſeipo ipleuit domū iſtā. q̄a glia pris fili⁹ ſapiens.
Itē ibidē. Magna erit glia domus iſtius nouiſſime plus q̄ pme. ꝛ i loco iſto dabo
pacē. Prima domus eua. Scda maria. Glia eue. q̄ manu dñi formata ē i padiſo
de ſubſtātia ade. Glia marie i infinitū maior. q̄z de puriſſima ei⁹ ſubſtātia forma
ta ē caro chriſti. cuius pcio redēpt⁹ ē mūd⁹. et q p partū ipius p euā pditus nobis
reſtitutus eſt paradiſus.
Itē i ps. In mltitudie miſicordie tue introibo in domū tuā. o chriſte. p fidem. ſ. ꝛ MM
dilectōem. Maxima ſiqdē miſicordia dei ē. infundere alicui grām diligēdi mrēz
ſuā. Itē de hac domo dr Lu. x. Mlier. i. maria mollis miſicordia ꝛ benigni-
tate. qdam. i. ſingularꝭ. martha noie. q ſyriace interpratꝭ dominās. et ſigt mariā.
q interpratꝭ dña. excepit illū. ſ. ieſū q ē vera ſal⁹. i domū ſuā. i. i vterꝫ vginalē ꝛc.
Moraliter. Martha corpus cui⁹ ē miniſtrare. Maria ſpūs cui⁹ ē ſabbatizare. Je-
ſus loquit et libēter audit. cuius ē euāgelizare. In tali domo ieſus. i. vera ſalus li
benter hoſpitatur. et totā ſpūaliter ſpiritualē pcurat familiā.
Aliter. Mulier. i. aīa mollis ꝛ tractabil p pietatē ꝛ obediētiā. ſi ſit qdā. i. ſingularꝭ NN
diligēs ɔtēplatōis ſecretū. ꝛ a ſe remouēs viciorꝫ ſtrepitū. ſi ſit etiā martha. i. do-
minās. vt dominet ſue ſenſualitati. excipiet p hoſpitalitatē. ieſum. i. verā ſalutē. in
domū ſuā materialē. vel in domū cordis et corpis ſui.
Itē d hac domo iohel i fine. Fōs. i. chriſt⁹. egrediet. p carnalē natiuitatē. d domo
dñi. i. maria. ꝛ irrigabit. ſua pdicatōe vl i ſua paſſiōe vbi fudit d ſuo corpe ſāgui
nē ꝛ aquā ad ablutōez nraꝫ. Vn apo. i. Dilexit nos ꝛ lauit nos a pctis nris i ſan
guie ſuo. cū q exuit aq. torrētē ſpinarꝫ. i. ɔſcias pctorꝫ. q velut torrēs fluūt i ma- OO
re mortuū.

Eccleſia domus ſapientis

Eccl'ia domus ſapiētie. de q iſtud exponit. Sapiētia edifica-
uit ſibi domū. Hui⁹ dom⁹ ſeptē colūne ſeptē eccl'iaſtica ſacramēta. q̄b⁹ eccl'ia
fulcit et ſuſtētatur i grā et vtute. Porta huius domus baptiſmus. his q nunq̄ in
greſſi ſunt. Penitētia. his q ſemel igreſſi poſtea fatue exierūt. Vel ſeptē colūne ſe-
ptē virtutes. tres theologice. et qttuor cardiales. Fūdamētū. fides catholica. que
totū ſupportat edificiū virtutū. ꝛ ſine q nō ɔſurgunt. q̄a ſine fide impoſſibile ē ali
qd placere deo. Heb. xi. Porta baptiſmus. ſine quo in eccl'iam nō intratur. ſ. ſine
baptiſmo fluminis. vl flāminis. vel ſanguinis.

Religio domus ſapientie

Religio domus ſapiētie. De q domo dr. Deus q inhabitare facit vni⁹ moris PP
in domo. Itē. Domū tuā decet ſanctitudo ꝛc. Itē. Elegi abiectus eſſe i do-
mo dei ꝛc. Fundamentū huius domus pauptas. Quādiu eni imobiliter ſtetit h
fundamētū tā diu ſtetit firmit religio. Sz ſic neceſſe hꝫ dom⁹ corruere vacillāte fū
damēto. ſic corruit religio in ocul dei qcqd appareat exterius pauptate fugata.
Jō dixit qdā ſctūs q religio ſuffocauit matrē ſuā. i. pauptatē. Vel aliter. ſ. q diui
tie ſuffocauerūt mrēz ſuā. i. religiōez. Sz ad nihil alid ſtudēt nō multi q religioſi
apparēt. niſi vt deſtruāt h fundamētū. volētes edificare ſine fundamēto. qd ē ipoſ
ſibile. Quadratura hui⁹ domus ſic dom⁹ religioſa debꝫ eſſe qſi qdrata. qttuor illa QQ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

q̃ reſignãda ſũt his q̇ ſubintrãt religiõem. vt ſic fiãt q̃drati vl' q̃dri vl' q̃drangulí. Primũ./carnalia deſideria. Scdm./mũdi ↄcupiſcibilia. Terciũ./voluntas ꝓpria. Quartũ./carnaliũ parẽtũ carnal' amicicia. q2 ſpũaliter debẽt eos diligere ſ3 nõ carnaliter. Vel q̃dratura illa quã docet ipa ſapia Sap. viij. Sobrietatẽ eni et prudẽtiã doc3 ⁊ iuſticiã et ꝟtutẽ. q̇b3 vtili⁹ nihil ẽ ĩ vita hoĩb3. Sobetatẽ appellat tẽpetiã. virtutẽ vero fortitudinẽ. prudẽtiã et iuſticiã noĩb3 ſuis. Bona ꝑfecto q̃dratura q̃ vtili⁹ nihil ẽ ĩ vita hoĩb3. q2 ipa vita ẽ ĩ hoĩb3 vita. ſ. nõ carnis ſ3 ſpũs. Vita vtil'. ⁊ mlt̃o vtilior q̃3 vita carnis. Hoſtiũ q̇ ꝑ̃e intrat̃ pt̃ dici obediẽtia. ꝑ quã q̇ſq̇s ñ introierit q̇cq̇d ei videat̃ ſꝑ tamẽ foris ẽ merito et ſi ſit int⁹ numero. Aſſeres hui⁹ hoſtij./ꝓprietates obediẽtie. Duo hoſtiola./ obedire ĩ aduerſis et ꝓſpis. Supliminare et limen quod ẽ inferius./obedire ꝑ honore dei et vtilitate ꝓpa. Ferratura./firmũ ꝓpoſitũ tenẽdi votũ obediẽtie. Incaſtratura aſſer̃./charitas fraterna. Janitor ſollicit⁹ timid⁹ et p̃cauẽs ſibi./timor dei. Timor mortis. Timor iudicij et gehenne. Claua ei⁹ aſſidua recogitatio gehennaliũ. vbi ſũt mallei ꝑcutiẽtes pati ſtultoꝝ corpib3. Paries oriẽtalis./ſpes eterne btitudĩs. Paries occidẽtal'./timor eterne dãnatõis. Paries meridional'./tꝑantia in ꝓſpis. Paries aq̇lonar'./patiẽtia ĩ aduerſis. Hec q̃ttuor inſtar parietũ nociua excludũt. nec ſua ↄtraria ꝑmittũt ĩgredi. q̃ ſũt. Deſꝑatio. Preſumptio. Supfluitas. Impatiẽtia. Fulcit̃ hec domus ſeptẽ colũnis. Prime due./obediẽtia et reuerẽtia ſupiorib3. Tercia et q̃rta./ↄſiliũ et auxiliũ coeq̃lib3. Quinta et ſexta./correptio ⁊ diſciplina ſubiectis. Septima./ iudiciũ vere ↄfeſſionis ad ſeipm. Hui⁹ dom⁹ hoſtiũ diſcretio./q̃ admittẽda q̃ repellẽda. Feneſtre./pietas et miſericordia q̃ ferũt nos extra ad primos. Tectũ patiẽtia vl' ↄtẽplatio q̃ aſcẽdit ſupi⁹. Treno. iij. Leuabit ſe ſup ſe. Profundũ./timor. Supius./ſpes. Latũ./dilectio. i. charitas. Longũ./ꝑſeuerãtia in bono. ſine q̃ nemo ſaluat̃. RR

Fidelis aĩa dom⁹ ſapiẽtie

SApiẽtie q̃rta domus q̃libet fidel' aĩa. quã chriſt⁹ edificat ſibi ĩ plaſmatõe corpis et infuſiõe aĩe. ſed nõdũ inhabitat ꝓpter ſordes original' donec dedicet̃ in baptiſmo. Hec ẽ dignitas hoĩs ſup alias creaturas./q2 ipe ad h̃ edificat̃ et fit. vt ſit tricliniũ toti⁹ trinitat̃. Vñ dñs dicit puer. viij. Delicie mee eſſe cũ filijs hoim. Ve aũt homini illi q̇ tantũ habitatorẽ a ſe eiecerit. Ve q̇ eiectũ peccãdo iterꝝ ĩ domũ ſuã nõ reuocauerit penitẽdo. Certe meli⁹ illi erat./ſi nat⁹ nõ fuiſſet hõ ille. SS

Hui⁹ g̃ dom⁹ materia./corp⁹ et aĩa. Vel q̃ſi q̇dã ſpũal' materia ligna libani ⁊ ſethim. aurũ et ebur et lapides. et cetera de q̇b3 ſup̃. Septẽ colũne ſeptẽ g̃re ſpũſſcti q̃s recipit baptiſat⁹. Vl' ſeptẽ ꝟtutes theologice ⁊ cardĩales. Vel ſeptẽ ille q̃s iacobus enumerat. de q̇bus dictũ ẽ ſup̃. Vel alie ſeptẽ que ↄueniũt penitẽti. et fundant̃ ſuper bonã triſticiã. de q̇bus legit̃. ij. Chorꝫ. vij. TT

- Prima./ſollicitudo emendandi delictũ.
- Secunda./timor recidiuandi.
- Tercia./indignari ſibi. quia deum offendit.
- Quarta defendere ſe ab aduerſario. Jaco. iiij. Reſiſtite diabolo.
- Quinta./deſideriũ ꝓficiendi.
- Sexta./emulatio melioris vite.
- Septima./vindicta. vt. ſ. hõ vindictã de carne accipiat ꝑ quã deliquit. et dicat cũ ſe pre Judic. xi. filie ſue. i. carni. Heu me filia mea. decepiſti me et decepta es.

Item ſciens dominus domũ nr̃am ex ſe debilẽ et pronã ad lapſum./mittit nob iterũ ſeptem dona ſpũſſancti que dedit in baptiſmo. et que peccando amiſimus. ad ipſam iterũ fulciendam. Vel alie ſeptẽ columne que fulciunt eã ⁊ q̃ſi releuant ſunt

- Contritio./que releuat a parte cordis.
- Confeſſio oratio et ieiuniũ./que a parte oris.
- Satiſfactio et elemoſina./a parte manuum.
- Lacrimaꝝ effuſio./a parte oculoꝝ.
- Auditus verbi dei et clamoris paupeꝝ./a parte auriũ.
- Diſciplina./a parte renum.
- Ire ad eccleſiam et viſitare miſeros./a parte pedum.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Atria.] W

Tectū] qđ dicit a tegendo. quia filiꝰ dei ibi tectꝰ veſte carnis cū priꝰ eſſet q̄ſi nudus .i. purus deꝰ. De h̄ tecto dicit p̄s in figura chriſti. [Factꝰ ſum ſicut paſſer ſolitarius ĩ tecto] .i. in vtero virginali quā ſolꝰ inhabitaui. Quere ti. de auibꝰ q̄re chriſtus compatur paſſeri. Leui. xiiij.

Edes] que dicit ab edēdo. Vñ plautꝰ. Si vocaſſem vos etiā edere ad prandiū. Ibi enī comedit chriſtꝰ fauū ſuū cū melle ſuo. Cañ. v. Vñ Ezech. xliiij. Princeps ipſe ſedebit in ea vt comedat panem coram dño.

Triclini] .i. tricliniū qđ nō poteſt poni ĩ verſu. Iſidorꝰ dicit ꝙ tricliniū eſt cenaculū a tribꝰ lectul' diſcūbētiū. Apud veteres enī vbi ↄuiuij apparatꝰ exponebat tres lectuli ſtrati erāt in q̄bꝰ diſcūbentes epulabant. Clinū enī grece lectus vl' accubitus latine. et a tribus et clinū componit tricliniū.

Maria templū. Titulus xxxij.

Templū] Maria templū. Unde in p̄s. [Replebimur in bonis domꝰ tue. et ſanctū ē templū tuū mirabile in eq̄tate] Domus ꝑꝑe hoiſ eſt/ tēplū dei. Iō beata ỽgo dr domꝰ et templū. quia fuit habitatio dei ⁊ hoīs. Hoc tēplum dedicatū fuit ⁊ ſctificatū ĩ ſctificatōe btē ỽgis. Vñ dr. Sctificauit tabnaculū ſuū altiſſimus. Dicit aūt tēplū q̄ſi tectū amplū. ⁊ ipa ē ampla charitate. ꝑſidio. pietate. De h̄ tēplo dicit p̄s. ad chriſtū. Sanctū ē tēplū tuū mirabile in eq̄tate. Maria [tēplū] quia ꝑ eā ꝑces porrigimꝰ ad chriſtū. [Sanctū] ſicut habes li. iiij. ti. xxvij. de ſctitate eius. [Mirabile in eq̄tate] .i. ĩ incarnatōne. Que dr eq̄tas. q̄a iuſtū fuit vt q̄ fecerat reficeret. Itē vt q̄ occaſiōez ruine dederat/ dānū ſolueret. Iō dic̄ Ionas ĩ pſona chriſti q̄ſi loq̄ns pr̄i ⁊ ſpũiſctō. Si ꝑpt̄ me orta ē tēpeſtas. mittite me ĩ mare. Itē vt ſic̄ ꝑ vnū hoiez mors. ita ꝑ vnū hoiez vita. Itē vt ſic̄ filiꝰ erat medius ĩ pſonis. ſic eſſet medius in naturis. Quomodo hoc templū mirabile. q̄re libro .ij. particula. v. ca. v. ꝙ marie debemus benedictōem.

In hoc templo B

Dño offert] ⁊ ĩ vtero btē ỽgis obtulit filiꝰ pr̄i hūilitatē q̄ hoīs ſupbiā expiauit. Et iō h̄ tēplū dr mirabile in eq̄tate. Mira eq̄tas. q̄a imꝰ ſupbe aſpirauit ad ſūmū. iđo ſummus ſe humiliauit ad infimū.

Dñs adorat] et in matre adorat filius. Vñ. Adorabo ad templū ſanctū tuum. Et item. Adorate dñm in aula ſancta eius. Hoc oſtenderūt tres magi. Mat. ij. adorātes matrē cū filio quē tenebat ĩ gremio. ſicut credit ea hora.

Dominus exorat] qđ fit qñ dicimꝰ ei. Memēto ſalutꝫ auctor ⁊c̄. Itē cū dicimꝰ ei illđ Hiere. xiiij. Solij glīe tue recordare ⁊c̄. Quere ſup̄ titulo. ij. et. iij. de throno ⁊ ſolio morali. Mat. vi. Cū oraueris intra in cubiculū tuū.

Dño ſacrificat] qđ maxime fuit qñ mater ĩ filio martyrizabat. Immo ⁊ q̄tieſ ꝑ mūdi ſalute dñm exorabat ĩ ſpū hūilitatꝫ ⁊ ĩ aīo ↄtrito. Dañ. iij. Moral'r. Sacrificiū deo ſpūs ↄtribulatꝰ ⁊c̄. qđ repellit diaboli tēptamenta. Iob. ij. [Amici iob] .i. demōes q̄ ſe fingūt amicos vt dcipiāt. nō audēt tēptare q̄s vidēt dolere ⁊ ↄtriſtari ꝑ pctīs. Vñ ibi dr. [Nēo loq̄bat ei ỽbū. videbāt ei dolorē eiꝰ eſſe vehementē.]

Intus et exterius crucibꝰ inſignit] Interius ꝑ memoriā paſſiōis. Exteriꝰ ꝑ eiꝰ imitatōez. Vñ dic̄ ei filius Cañ. viij. Pone me vt ſignaculū ⁊c̄. Exo. xij. Ponēt đ ſanguine agni ĩ ſupliminari ⁊ ſup vtrūq; poſtē. Supliminare ratio q̄ liniēda ē h̄ ſanguine ꝑ memoriā paſſiōis. Per duos poſtes/ iraſcibil' ⁊ ↄcupiſcibil'. Iraſcibil'/ vt informet ad imitatōem paſſiōis ꝑ penitētiā. Cōcupiſcibil'/ ꝑ dilectōem.

Reliq̄e reponūt] .i. exēpla ſctōꝝ ad imitatōez. Vñ [Ioſeph] .i. chriſtꝰ [ꝑcepit fr̄ibꝰ ſuis] Gēñ. in fine [vt tollerēt oſſa eiꝰ] .i. fortia exēpla ad imitādū. Qđ ↄſtat p̄ oībꝰ feciſſe btām virginē. Vel ꝑcioſe reliq̄e q̄ fuerūt repoſite ĩ h̄ tēplo/ filiꝰ dei clauſus in vtero virginali. Vel etiā chariſmata oīm graꝝ. Propter h̄ etiā ꝑceptū eſt Exo. xxviij. vt ſummi ſacerdotes portarēt noīa duodecim filioꝝ iſrl' in rōnali. qđ erat ſupra pectus ꝑ memoriā. et in ſuphumerali ꝑ opis imitatōem. D

In hoc templo

Aqua benedicta apgit] Aq̄/ gratia. Unde. Gr̄a plena. Vel aqua ſcriptura ſapientie E

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſalutaris. quā maria habuit ſup omnes. Habuit etiā aquā lacrimaꝝ maxime tpe
dñice paſſiōis. et aquā deuotōis omni tpe vite ſue. Moraliter. Aq̄ lacrimaꝝ q̄ be
nedicta ē. quia beati q̄ lugent. Mat. v. fugaꝛ diabolus. Qd̄ ſignificatū fuit. iij. Re
gū. xviij. vbi helyas mandauit achab. [Junge currū ne occupet te pluuia]. ſ. lacri
marū. Et ſtatim fugit achab. i. diabolꝰ. Et nota ꝙ in aq̄ bn̄dicta ponēdū ē ſal. vt
diſcrete ploret q̄s et ex debita cauſa. Aſſigna iſtud ſicut habeꝛ ibi. Beati q̄ lugēt.
Et hec ſalis appoſitio ſignata ē. iiij. Regū. ij. ī facto helyſei q̄ ſaliuit aq̄s hiericho.
Erat menſa ꝓpoſitōis. Altare thymiamatis. et Candelabrū cū ſeptē lucernis. vt in F
anima ſit ſcripture refectio q̄ p menſam. Hiere. xxxi. Dabo legem meā in viſceribꝫ
eoꝝ. et in corde eoꝝ ſcribam eam.
Altare thymiamatis fides. qd̄ erat de lignis ſethim. Exo. xxx. q̄a articuli fidei in
corruptibiles ſicut ligna ſethim.
Candelabrū luminis ductile. Cor. ſ. qd̄ ē q̄ſi ſol ī microcoſmo. ductile p obedien
tiam et patientiā.
Septem lucerne ſeptē dona illumināntia templū iſtud. Hec omnia ſupexcellenter
fuerūt in templo dñi. i. in virgine glorioſa.
Cantaꝛ et pſalliꝛ. [Unde] [In templo eiꝰ omnes dicēt glīam] ad honorē filij glori
ficādo mariā. Ipa etiā cum ſit regina et dux chori ꝟginei. nō ceſſat dño canticū il
lud nouū decantare. de q̄ diciꝛ Apoc. xiiij. Nemo poterat dicere canticū ꝛc̄.
Sacerdos huiꝰ templi chriſtꝰ dñs. Unl [Dñs in tēplo ſctō ſuo] ſicut ſacerdos. G.
In medio huius tēpli ſuſcepimꝰ miſericordiā dei. i. filiū de pura miſicordia nobꝫ da
tū a patre. Unde dicimꝰ patri [Suſcepimꝰ deꝰ miſicordiā tuā ī medio tēpli tui.]
quod fuit vterꝰ virginal'. Uel [miſicordiā]. i. remiſſionē peccatoꝝ noſtroꝝ. q̄a ad
h̄ venit filiꝰ dei in h̄ templū. vt ſaluū faceret ppl'm ſuū a pctis eoꝝ. ſic̄ dr̄ Mat. i.
Templū dñi dinoſciꝛ multiplici ſigno.
Primū ſignū et eo ꝙ habet capiciū. i. lecheuez ad orientē. Caput cor. Qui ad deuz
habet cor. ad orientē reſpicit duplici oculo. intellectu et affectu. Uel cogitatōne et
dilectōe. Qui ad occidentē. i. ad mundū habet cor. et hunc oriētē addorſauit. ſ. chri
ſtum. templum diaboli eſt.
Secōm ſi habet crucē fidei vl' diſcipline vel ordinate correptōis morū. Alioq̄n do
mus potius diaboli q̄ȝ dei.
Terciū imago crucifixi. Aīa tua imago dei eſt. ſed debꝫ affigi cruci ſpūali p obediē
tiā. et ipa caro p mortificatōeȝ cruci penitētie. Hec ē crux gemia ſilis cruci chriſti.
Poſt hoc ſcribendū de tēplo ſalomōis quomodo pt̄ ſignare mariā. Et
de tabernacl'o et omnibꝫ vaſis ſuis. De mēſa. De altari. et hmōi.

Maria baſilica — Titulus xxxiij.

Iſidorꝰ Baſilica] Dicit Iſidorus ꝙ antiq̄tus regie habitatiōes dicebanꝛ baſilice a
baſileos qd̄ ē rex. Nunc autē ideo tēplū baſilica noiaꝛ. q̄a ibi regi omniū
ſeculoꝝ cultus et ſacrificia offerūꝛ. Maria ꝟo habitatio regis celeſtis. q̄ d̄
ipa dicit in ps. Hec req̄es mea in ſeculū ſeculi. hic habitabo ꝛc̄. Ipa enī ſignificata
eſt p baſilicā regis aſſueri. de qua legiꝛ Heſter. v.

Maria ſancta ſanctoꝝ — Titulus xxxiiij.

Sanctoꝝ ſancta] Sancta iuxta veteres exteriora tēpli ſunt. ſancta ꝟo ſan
ctoꝝ locus tēpli ſecretior. ad quē nulliꝰ erat acceſſus niſi tm̄ ſacerdotꝫ. Di
cta autē ſancta ſctōrū. quia exteriori oraculo ſanctiora. ſic̄ cantica canticoꝝ. quia
cantica vniuerſa p̄cellunt. Maria ꝟo recte diciꝛ ſancta ſctōꝝ. q̄a ſūmū ſacerdoteꝫ
chriſtū q̄ diciꝛ ſanctus ſctōrū Dan̄. ix. ſolū in ſe ſuſcepit. Uel corpus ꝟginis pt ſi
gnari p ſancta. aīa eius p ſancta ſanctoꝝ. Sup illud Lu. i. qd̄ naſceꝛ ex te ſanctū.
Aug. vocabiꝛ filiꝰ dei. dicit augꝰ. Uere ſanctū et ſctm̄ ſanctorū. Un̄ et illa loca ſctā ſan
ctoꝝ dicunꝛ. q̄ illa ꝟuabāt q̄bꝫ ille figurabaꝛ q̄ ꝟaciter ſolꝰ ſctūs ſanctoꝝ diciꝛ.

Maria ſacrariū — Titulus xxxv.

Sacrari]. i. ſacrariū. qd̄ nō poteſt poni in ꝟſu. Et eſt ꝓprie ſacrariū locꝰ tem
pli in q̄ ſacra reponunꝛ. ſicut donaria dicuntur illa loca tēpli ī q̄ reponunꝛ

ꝗ offerunt in tẽplo. A ſerẽdis igit et deportãdis ſacris nũcupat ſacrariũ. In hoc enim ſacrario .i. in btã ꝟgine repoſiti fuerũt ſacri libri/ꝑ ſcientiã vtriuſq; teſtamẽti. Ibi ſacra veſtimẽta. qꝛ veſtita fuit et ornata ꝟtutibꝫ vniuerſis. Vñ dr circũamicta varietatibꝫ. Vel qꝛ ſacratiſſima et mũdiſſima hũanitate veſtiuit vnigenitum dei. Ibi reliq̃e .ſ. btiſſima mẽbra chriſti. Iſa. xxxvij. De hieruſalẽ exibũt reliq̃e. et ſaluatio de monte ſyon. Ibi ſacra vaſa miniſterij diuini.

Maria ꝓpiciatoriũ — Titulus xxxvi.

PRopiciatori .i. ꝓpiciatoriũ. dictũ q̃ſi ꝓpiciatiõis oratoriũ. Propiciatio eĩ placatio ẽ. Oraculũ aũt dicit ab ore. eo ꝙ inde reſpõſa reddant et oracula. Penetralia ſecreta ſunt oraculoꝝ. dicta ab eo qđ ẽ penitꝰ. hoc ẽ pene intus. Exo. xxxvij. Fecit beſeleel ꝓpiciatoriũ .i. oraculũ de auro mũdiſſimo. duoꝝ cubitorũ et dimidij in lõgitudine. ⁊ cubiti ac ſemis ĩ latitudĩe. Duos etiã cherub ex auro ductili. quos poſuit ex vtraq; ꝑte ꝓpiciatorij. cherub vnũ in ſũmitate vniꝰ partis. et cherub alterũ in ſũmitate partis alteriꝰ. Duos cherub ĩ ſingulis ſũmitatibꝫ ꝓpiciatorij. extẽdẽtes alas et tegẽtes ꝓpiciatoriũ. ſeſe mutuo et illõ reſpiciẽtes. Expone diligẽter de beata virgine. Sup. viij. ad heb. dicit gloſa. ꝙ in tabernaculo erat ſup archã ꝓpiciatoriũ .ſ. tabula eiuſdẽ longitudĩs et latitudinis cuiꝰ archa. ⁊ erat đ auro puriſſimo. et dicebat ꝓpiciatoriũ vl' oraculũ. qꝛ ãgelꝰ dñi ibi moyſi apparebat loq̃ns ꝙ ꝓpiciaturꝰ erat deꝰ filijs iſrael. Et ſup ꝓpiciatoriũ erãt illi cherub .i. imagines gl'ioſiſſime decorate. ac ſeſe ꝯuẽtes verſis vultibꝫ ĩ ꝓpiciatoriũ. Per h autẽ ꝓpiciatoriũ ſignat maria. cui datũ ẽ a tota trinitate vt ſit nr̃a ꝓpiciatrix ad filiũ offenſum ꝓ peccatꝫ noſtrꝫ. ipm ꝓ nobis orãdo. et ei ventrẽ in q̃ portauit. et vbera q̃ ſuxit repſentando.

Maria porticus — Titulus xxxvij.

Iſidorꝰ PORticus .i. veſtibulũ. Scdm iſidoꝝ porticꝰ dicit ꝙ trãſitus ſit magis q̃ ibi ſtandũ. ſicut porta. Sed porticꝰ ſemꝑ apta eſt. porta nũq; claudit. Veſtibulũ dr ex eo ꝙ ibi veſtiunt foreſ. aut ꝙ aditũ tecto veſtiat. aut ſtãdo. Maria figurata ẽ ꝑ porticũ templi ſalomõis .iij. Regũ. vi. vbi ſic legit. Porticus erat ante tẽplũ viginti cubitoꝝ lõgitudĩe. iuxta mẽſurã latitudinis tẽpli. et habebat decem cubitos latitudĩs ante faciẽ tẽpli. Sicut enim ingrediẽtibꝫ tẽplũ patebat iugiter hec porticꝰ. et ꝑ illã intrabat in tẽplũ ⁊ ꝓmitus occurrebat. ſic marie miſicordia ſemꝑ patet exiſtẽtibꝫ in hac vita. ⁊ ꝑ illã intrat in eccl'iam militãtẽ merito. et ĩ triũphantẽ ꝓmio. et ꝓma omniũ ſctoꝝ occurrit ad adiutoriũ noſtꝝ. et ad ſuſcipiendũ in amplexũ pietatꝫ ad filiũ ſuũ ꝑ penitẽtiã reuertẽtes. ſic apparet in theophilo. De theophilo

Maria porta — Titulus xxxviij. A

Iſidorꝰ POrta. Scdm iſidoꝝ porta dr a deportãdo. Antiq̃ eĩ volẽtes facere ciuitatẽ ſignabãt aratro muros. ⁊ vbi portã volebãt facere aratrũ ſuſtollebant ⁊ portabãt et portã vocabãt. Idẽ vero dicit. ꝙ porta ẽ q̃ poteſt aliq̃d vl' ĩportari vl' exportari. Et ẽ ꝓprie porta vrbis vl' caſtri. Maria ſiq̃dem porta ẽ hieruſalem ciuitatꝫ ſupne. de q̃ dicit eze. xliiij. Cõuerti me ad viã porte ſanctuarij exterioꝛꝫ q̃ reſpiciebat ad oriẽtẽ. ⁊ erãt clauſa. Et dixit dñs ad me. Porta hec clauſa erit ⁊ nõ apiet. et vir nõ trãſibit ꝑ eã. quoniã dñs deus iſrl' ingreſſus ẽ ꝑ eã. eritq; clauſa principi. Princeps ĩpe ſedebit in ea. vt comedat panẽ corã dño. Per viã veſtibuli porte ingrediet. et ꝑ viã eius ẽgredietur. B Oſtendit ꝓpheta in ꝑncipio ꝙ qui ad viam porte ꝯuerſus nõ fuerit. portã ſibi nõ meret oſtẽdi. Nõ enĩ dictũ ẽ ezechieli. porta hec. niſi anteq; ad viã porte ſe ꝯuertiſſet. Porta hec btã virgo. q̃ bene porta ſanctuarij exterioris .i. eccl'ie militãtꝫ dicit. Nam ſanctuariũ interiꝰ ſanctũ ẽ. cuiꝰ porta pater. a quo chriſtꝰ exiuit. et ꝑ portã ſanctuarij exterioris .ſ. mariã ĩtrauit ĩ mũdum. Bene etiã porta. ꝑ quã et deꝰ ad nos. et nos acceſſum habemꝰ ad deũ. Naꝫ anteq; ĩpa fieret porta. erat q̃ſi murus ꝯtinuus diuidẽs inter nos et deũ. ⁊ ideo pauca aut nulla celebrabãt ꝯmercia angeloꝝ et hoĩm. Facta ẽ aũt porta. ⁊ factuꝫ eſt admirabile ꝯmerciũ. ⁊ deinceps terrena celeſtibꝫ ſociata. Via huiꝰ porte hũilitas eſt. ꝑ quã chriſtꝰ venit ad eã. qñ rege exiſtẽte ĩ accubitu ſuo nardꝰ marie dedit

odorem ſuñ.li.iiij.ti.i.de hũilitate. Per hanc etiã viam ſolã nobiſipis ad ỽginem
patet acceſſus. Ei⁹ ḡz ꝓpe hec via dicit̃.quia ꝑ eam ſingulariter ambulauit illa. q̃
in hũilitate nec ꝑmã ſil̃em habuit nec ſequentẽ habitura eſt.

Bene autẽ nõ ſolũ porta ſed et via reſpicere dicit̃ ad orientẽ.q̃a illa ſola via.i.hũilitas C
ↄmendabil̃ eſt et ad ỽginẽ ducit.que ꝓpter deũ ẽ. Oriẽs enim chriſt⁹ ẽ. Zach. vi.
ad quem illa hũilitas reſpicit que ꝓpter deũ ẽ.ipm et exemplar habẽs.et expectãſ
in ꝑmiũ. Illa enĩ hũilitas q̃ ꝓpter deũ nõ ẽ poti⁹ inobilitas dici debꝫ. Eſt enim
q̃ nequiter ſe hũiliat.et interiora ei⁹ plena ſunt dolo. Ecci.xix. Nõ reſpicit ad ori
entẽ ambicioſa hũilitas.q̃ vt dñetur alijs ꝑus ſeruit. Uñ diabol⁹ tẽptans chriſtũ
de inani gl'ia Mat.iiij.dicit illi. Mitte te deorſũ. Aliq̃ ſiq̃dez ſe faciũt inferiores
et mittũt ſe deorſũ.vt de ipa ſua hũilitate interi⁹ glorient̃. ¶ Seq̃t̃. Et erat clau
ſa. Et nota q̃ hec porta ter clauſa dicit̃.quia maria virgo ante partũ ⁊ in partu ⁊
poſt partũ. ¶ Seq̃tur. Et dixit dñs ad me. Porta hec clauſa erit et nõ apietur D
⁊c. Ecce teſtimoniũ toti⁹ trinitat̃ de eterna virginitate beate marie. Un⁹ enim
dñs.vna fides. In eo etiã qḋ ḋr. vir nõ trãſibit ꝑ eã. ꝑfecta ↄmendat̃ carnis eius
integritas.quã nõ attigit vir ei⁹ ioſeph. In h̃ qḋ ſeq̃tur. eritq̃ꝫ clauſa ꝑncipi. oſtẽ
ditur q̃ mens ei⁹ nulli patuit tẽptatori diaboli.q̃ ḋr ꝑnceps mũdi. Joh.xiiij. ſic
caro ei⁹ virilẽ neſciuit attactũ. In h̃ ḡ qḋ ḋr. vir nõ trãſibit ꝑ eã. carnis integri
tas.in h̃ qḋ ſeq̃tur. eritq̃ꝫ clauſa ꝑncipi. ꝑfecta mẽt̃ mundicia ↄmẽdat̃.a q̃ dupli
ci itegritate ꝓprie et ſingulariter ỽgo ḋr illibata. Uel ꝑncipi clauſa dicit̃. i.ad ho
norẽ ꝑncipis.i.chriſti.cui clauſa dicit̃.q̃a ad hoc vt ſolus ſederet ĩ ea ſicut ibidem
dicit̃.omnib⁹ alijs clauſa fuit. Uel. ꝑncipi. i.ipi archangelo gabrieli. Unde non
dicit̃.ingreſſus in eã.ſed ad eã. Lu.i. Licet in q̃ſdam alios boni angeli dicant̃ in
greſſi. Unde eze.ij. Ingreſſus ẽ in me ſpũs. Et zacha.ij. Angel⁹ q̃ loq̃bat̃ in me.
In hanc vero portã ſoli dño debebat̃ ingreſſus. Uel. ꝑncipi. i.peccõ qḋ ꝑncipat̃
in q̃buſdam. Contra qḋ apl's Ro.vi. Nõ peccatũ regnet in veſtro mortali corpe.
vt obediatis cõcupiſcẽtijs ei⁹. ¶ Seq̃tur. Princeps ipe ſedebit in ea. Priceps ip E
ſe.q̃ſi nõ ali⁹. ſedebit in ea. ꝑ aſſumpte carnis humilitatẽ. Nota. Qui ſedet ĩ par
te ꝓſtratus eſt et in parte erectus.ſic dei fili⁹ in natura humana ꝓſtratus. in diui
na fuit erectus. Unde in ꝑs. Si nõ moyſes electus ei⁹ ſtetiſſet in ↄfractiõe. Chri
ſtus enĩ ſignat⁹ ꝑ moyſen.in paſſiõe ſtetit vt deus.confract⁹ eſt vt hõ. Ut come
dat panem corã dño. Panis ei⁹ facere voluntatẽ patr̃. Joh.iiij. Meus cib⁹ ẽ fa
cere voluntatẽ p̃ris mei. Quẽ panẽ vel cibũ nõ comederet.niſi carnẽ aſſumpſiſſet.
Non enĩ laborare vl̃ pati poterat niſi carne aſſumpta. Uel ſic. Ut comedat pa
nem corã dño.q̃a ab inſtãti ſue ↄceptõis illa beata aĩa dei viſiõe fruebat̃. Unde
Expone dicit. Prouidebã dñm in ↄſpectu meo ſemꝑ. Et hoc eſt qḋ dicit. corã domino.
Sequit̃. Per viã veſtibuli porte.

Bene ergo maria porta oriẽtalis.q̃a ꝑ eam ingreſſus eſt in mundũ ver⁹ oriẽs. i.chri F
ſtus.et ꝑ eam orit̃ in nobis gratia.et patꝫ acceſſus ad verũ oriẽtem q̃ ort⁹ ẽ ex ea.
Ipa etiã principiũ ortus noſtri ad vitã. Porta ỽo occidental̃ fuit nobis eua.que
fuit principiũ ortus nr̃i ad occaſum et mortẽ. Uñ ḋr ecci.xxv. A m̃liere initiũ fa
ctum eſt peccati.et ꝑ illam omnes morimur.

Item hec porta illa de q̃ ḋr eze.xlvi. Porta atrij interioris q̃ reſpicit ad orientẽ erit G
clauſa ſex dieb⁹ in q̃bus opus fit.die aũt ſabbati apiet̃ ⁊c. q̃r maria clauſa fuit ad
humanã peccãdi ↄſuetudinẽ.apta ỽo ad introducẽdos nos in req̃em ⁊ pacẽ pecto
ris in p̃ſenti.et in futuro in eternã req̃em.et in illã pacẽ q̃ ſꝑ eſt duratura. Et pau
lo poſt ḋr de porta illa. Porta aũt nõ claudet̃ vſq̃ꝫ ad veſperã. quia vſq̃ꝫ ad finẽ
vite noſtre ſemꝑ poſſum⁹ inuenire miſicordiã apud matrẽ miſicordie.et vſq̃ꝫ ad
Expone meli⁹ finẽ mũdi. Unde dicit. Uſq̃ꝫ ad futurũ ſeculũ nõ deſinã. ſ.miſeris miſereri ⁊ pro
peccatorib⁹ aduocare. ¶ Seq̃t̃. Et adorabit popul⁹ terre ad hoſtiũ porte illi⁹ ĩ ſab
batis et in kalẽdis corã dño deo. Nam ſabbatũ ſpecialis eſt dies eius.

Thema ĩ ḋdicatõe. Item maria porta celi. Unde Gene.xxviij. Terribil̃ ẽ loc⁹ iſte.nõ ẽ ali⁹ niſi dom⁹ H
dei ⁊ porta celi. Jõ etiã canit̃ ḋ ea. Felix celi porta. Ipa porta qua celi rex venit

In mundũ. Unde canit̃ ei. Tu regis alti ianua. Ipa porta lucis. qꝛ p eã verus ſol
iuſticie totã illuſtrauit et illuſtrat eccl'iam. ⁊ fidelẽ animã radijs gratiaꝝ. Uñ dꝛ.
Et porta lucis fulgida. Eua ſiquidem porta fuit tenebraꝝ. qa p eam intrauerũt in
mũdũ tenebre culpe pene ⁊ toti⁹ miſerie. Nobis etiã porta lucis ẽ. qa p eã egredi
mur ab illis triplicibꝫ tenebris. et ingredimur ad lucẽ q̃ chriſt⁹ eſt. et ad lucẽ grẽ ꝟ
tutũ et meritoꝝ et beatitudĩs eterne. Et h̃ ẽ qḋ marie dꝛ in ꝓſa. Aue lucis ianua
portaꝝ p̃cipuã patẽs regi gl'ie. Qui ſeruauit veniẽs nec ꝯfregit exiẽs ſeras pudi
cicie. Uñ. Dñi ꝯfortauit ſeras portaꝝ tuaꝝ ⁊c. // Itẽ. Ipa deſignat̃ p portã tẽpli I
q̃ dicebat̃ ſpecioſa. Actuũ. iij. ad quã debem⁹ ſedere et mẽdicare. exẽplo illi⁹ clau-
di quẽ ſanauit ibi petrus dicẽs ei. In nomĩe ieſu chriſti nazareni ſurge et ambula.
Hec enĩ duo ſũme nobis ſunt neceſſaria. ſ. ſurgere a peccato. et ambulare de ꝟtu-
te in ꝟtutẽ/ paſſibus fidei et bonoꝝ opeꝝ. q̃ claudicauim⁹ a ſemitis nr̃is.
Itẽ in illa lrali hieruſalẽ erãt antiq̃tus nouẽ porte. et q̃libet illarũ figurabat virginẽ
que eſt porta celi vt dictũ eſt, ꝓpter aliquam virtutẽ ſpecialẽ.

Figurabat porta K

- Gregis innocentiã virginis. Uel porta gregis dicit̃. qa innocẽtibꝫ p̃cipue patet.
- Uallis humilitatẽ. Uel porta vallis. quia humiles in ꝑadiſum introducit.
- Fontis fidem vel virginitatẽ. quia ipa eſt fons ſignatus. Uel quia fidelibꝫ ⁊ puris maxime patet.
- Sterq̃linij paupertatem. qꝛ virgo reiecit a ſe quicq̃d in mũdo videbat̃ p̃cioſũ. ⁊ oĩa reputauit vt ſtercora vt lucrifaceret chriſtũ. Uel qa etiã fetentes pc̃tõres admittit/ ſi ipos inueniat penitentes.
- Figurabat porta — Piſciũ qui tũdũt̃ fluctibꝫ et ibi impinguant̃/ patiẽtiã ꝑſecutõnũ. Et qꝛ recipit tales.
- Aquarũ pluraliter abũdantiã gratiaꝝ et donorũ. Unde Grã plena. Uel mltitudi nem lacrimarũ filio patiente.
- Uetus charitatẽ. que eſt vetus mandatũ. i. Ioh. ij.
- Iudicij diſcretionem.
- Equoꝝ p̃dicationẽ et doctrinã quam docuit apl'os q̃ fuerũt equi dñi. Uñ abacuc iij. L. Uiam feciſti in mari equis tuis. i. in mundo ⁊c.

Maria feneſtra // Titulus xxix.

Feneſtra. que ſm iſidorũ dicit̃ ex eo ꝙ feneret lucẽ. que grece dicit̃ fos. Uel L
ex eo ꝙ homo intus poſitus foris videt. Uel ex eo ꝙ domui lucẽ miniſtret.
Uel ſicut alij dicũt. feneſtra q̃ſi ferens nos extra. Maria ſiq̃dem p̃cibꝫ ſuis
meritis et exẽplis educit ab anguſtia et tenebris pc̃tõrũ. in latitudinẽ et lucẽ ꝟtu-
tũ/ ſeruiẽtes ſibi et ſuos amatores. Et ſicut mediãte aptõe feneſtre illuſtrat̃ ſolari iu
bare domus interior. ſic aperiẽte maria os ſuũ ad orandũ p nobis. illuſtrat̃ ꝯſcien
tie noſtre gratioſo lumĩe ſaluatoris. Unde ⁊ dicit̃ illuminatrix. Ipa enĩ figurata
eſt p feneſtrã criſtallinã. ſm ꝙ tradunt hebrei. quã fecit noe in archa. que ſignabat
eccl'iam. que. ſ. feneſtra excludebat aquã inq̃ntũ feneſtra. et p h̃ ꝙ criſtallina illumi
nabat archã. Et bene maria feneſtra criſtallina. qa ſicuti criſtall⁹ roze celeſti hume-
ctata et ſoli ſubiecta incorrupta parit igniculũ. ſic roze celeſti madefacta maria ſal
uo flore peperit chriſtũ lumen eccl'ie. Uñ elegãter dicit q̃dam ꝓſaice. Si criſtall⁹
ſit humecta. atq; ſoli ſit ſubiecta. ſcintillat igniculũ. Nec criſtallus rũpit̃. nec ĩ par
tu ſoluit̃ pudoris ſignaculũ. Per hãc feneſtrã tranſitũ habuit colũba. que ceſſati
onẽ diluuij indicauit. et ſalutẽ attulit. // Itẽ ipa feneſtra vitrea. illuminãs totam M
eccl'iam exemplo tue puritatis. q̃ notat̃ in vitro. Que etiã inſtar feneſtre vitree/ ſi
ne ſue integritatis leſiõe ſuſcepit in ꝯceptu. et emiſit in partu ſolẽ iuſticie. Uñ q̃-
dam ex ꝟbis auguſtini. Ut ſolis radi⁹ intrat innoci⁹ feneſtrã vitreã. ſic dei filius
ĩmo ſubtili⁹ aulã virgineã. // Itẽ ipa figurata ẽ. iij. Regũ. vi. p feneſtras tẽpli obli
quas. i. arcuatas deſuꝑ. q̃ꝝ exterioritas anguſtior. ꝓpter tempeſtatũ repulſionem.
interioritas diffuſior. ꝓpter lumis miniſtratõnem. // Itẽ ipa ẽ feneſtra de q̃ canit
ei eccl'ia. Intrent vt aſtra flebiles celi feneſtra facta es. Quere lib. ij. particula. i.
cauſa. xxv.

¶ Maria ſcala iacob ¶ Titulus xl.

SCala iacob. De q̄ legit̃ Gen̄.xxviij. Uidit iacob ī ſomnis ſcalā ſtātē ſuper A
terrā.et cacumē eiꝰ tāgens celū.angelos q̄z aſcēdētes et deſcēdētes ꝑ ſcalā.
⁊ dn̄m innixū ſcale. Nota ꝙ dignitas marie q̄ ſignat̃ ꝑ hāc ſcalā nō oñdit̃
niſi ī ſomnis.q2 optz aīaz ſopitā eſſe a curis ſecl'aribꝫ ⁊ occupatōibꝫ exteriorib9. q̄
videre appetit.i.intelligere dignitatē ⁊ altitudinē eius. Uñ Nūeri.xij. Si fuerit
īter vos ꝓpheta.ī viſiōe apparebo ei.vt.ſ.ſenſus exteriores ab illicitꝫ ꝯſopiāt̃. Nec
oñdit̃ eiꝰ excellētia niſi luctātibꝫ ꝯ vicia et pctā.q̄ deſignant̃ ꝑ iacob. Hec oīa ha-
bes titulo de ſcala religiōis. Maria ſcala.cuiꝰ latera ſibi oppoſita ꝟginitas ⁊ ma O
ternitas.q̄ nō facerēt ſcalā niſi ꝯiūgerent̃. Scallones.gdꝰ tēpli ſalomōis. Uel illi
q̄ notant̃ ibi.miſſus ē gabriel. Quere etiā ſup̄ ti.ij.de ſex ḡdibꝫ throni ſalomonis.
Pes huiꝰ ſcale paupertas.qua ꝯtēpſit oīa carnalia et mūdana. Uñ deſcribit̃ Apoc.
xij.lunā habēs ſub pedibꝫ. Quere li.xij.pti.vij.in illo ſmone. Signū magnū ap-
paruit ⁊c. Cacumen hūilitas.q̄ attigit vſq̄ ad celū.nō ſolū aeriū vl' ſideriū. ſz em
pyreū.ſ.vſq̄ ad ſedentē ī throno dn̄m maieſtatꝫ. Ul' pes huiꝰ ſcale ꝟgitas carniſ.
q̄ inferius eſt. Cacumē hūilitas mentꝫ. Pars etiā huiꝰ ſcale ſupior.ꝯtēplatio ma-
rie in deū. Pars īferior.ꝯpaſſio et pietas eiꝰ ad hoīez. Ipa eni velut q̄dā aq̄ductꝰ
ſeu canalis haurit ſupiꝰ ꝑ orōem aquā viuā de fonte vite.q̄ apud deū ē.quā refū
dit inferiꝰ.ſic oñdit̃ ti.ꝙ ipa dr̄ aq̄ductꝰ. Quere li.ix.ti.xv.et lib.xi.ti.i.

Item mediāte ſcala ab alto deſcēdit̃ ad imū.et ab imo ꝯſcendit̃ ad ſūmū.et ipa medi P
Augꝰ. ante deſcēdit filiꝰ dei ad nos illectus hūilitate ipiꝰ. Unde dicit augꝰ. Facta ē cer
te hūilitas marie ſcala celeſtis.ꝑ quā deꝰ deſcēdit ad terras.ꝑ ipam nihilominꝰ cō
ſcendimꝰ in celū.q̄ ꝑ euā cecidimꝰ in miſeriā huius mundi.

Dicit̃ ḡ hec ſcala ſtare ſup terrā.et cacumē eius tangere celū.quia mediāte maria ter
rena celeſtibꝫ vniunt̃.ſicut ſcala illa q̄dāmō celū terre ꝯiungere videbat̃.

Sequit̃. Angelos q̄q̄ aſcēdētes et deſcēdentes ꝑ ſcalā.i.ꝓpter ſcalā. Angeli ſiq̄dē
deſcēdebāt ad ipam viſitandā. Uñ. Miſſuſ eſt ad eā gabriel. Et aſcēdebāt.ſctā eiꝰ
deſideria.ſanctas orōes.et pias lacrimas dn̄o nūciātes.qđ ē officiū angeloꝝ. Et
hoc eſt qđ ipa efflagitabat ab angelis Cañ.v.dicens. Filie hieruſalē nūciate dile-
cto quia amore langueo.

Aliter. Angelos quoq̄ aſcēdentes ⁊ deſcendētes ꝑ ſcalā. Angeli eni viri q̄ angelos Q
imitant̃ in ill' ꝟtutibꝫ q̄ angel' attribuunt̃. Quere li.i.ti.de ſalutatōe marie.viij.ca-
pitulo. Per hāc ſcalā.i.ꝑ ꝓces marie.merita.et exēpla.aſcēdūt ꝯtēplādo. deſcēdūt
ſtrēnue opando. Et q̄ imitant̃ eā in pſenti.in morte incurrūt in amplexus dn̄i. q̄
videbat̃ innixus ſcale.q̄ſi tenēs eis ſcalā ꝑ grām.ne a ſuitio vl' dilectōe marie tem
ptatōe aliq̄ vl' impulſu corruerēt. Et h̄ eſt qđ ſeq̄tur. Et dn̄m innixū ſcale. vt.ſ.
q̄ finaliter aſcēderet ꝑ ſcalā.in morte incurreret in amplexū dn̄icū.

Aliter. Angelos q̄q̄ aſcen.⁊c. Q̄ſi paratos ad manus eos trahere q̄ optarēt aſcēde-
re ꝑ hanc ſcalam.et ſuccurrere imbecillitati eoꝝ.

Hiero. Aliter. Et dn̄m innixum ſcale. Hieronymꝰ ī vita paule. Aſcendentibꝫ porrigēs ma- R
num.negligētes vero de ſublimi ꝑcipitans. Iuuat eni ſuiētes matri ſue.et ipſius
amatores filiꝰ dei.ꝯtemptores vero eius et paruipēdētes ſeruitiū eiꝰ ꝑmittit ca-
dere ꝑus in peccatū.deinde in infernū.

Itē in h̄ ꝙ dn̄s ſcale innitebat̃.pn̄t notari plura. Primū ꝙ ſic ipa in annūciatōne in-
nixa fuit ſup dilectū ſuū ꝑ fidē.q2 credere nō ē niſi firmiter inniti ꝟitati. Uñ cant.
viij.dr̄ innixa ſup dilectū ſuū.ſic ⁊ ipē ī incarnatōe innixꝰ ē ei. Uñ pab.xxxi. Cōfi-
dit ī ea cor viri ſui. Quere li.xij.ꝑticl'a.iij.de aromatibꝫ orti ꝯcluſi.ca ij. Scdm ꝙ
dn̄s ꝯtinet ī bono amatores m̄ris ſue. Itē notādū ꝙ q̄ vult aſcēdere ꝑ ſcalā appē
dit ſe ei manibꝫ pedibꝫ et genibꝫ. Pedibꝫ.i.affectibꝫ vt ipaz diligat.ita ꝙ ex redūdā
tia illiꝰ dilectōis reſonet ī ore eiꝰ graꝝ actio ⁊ vox laudis. Manibꝫ vt q̄z diu viuit
ad honorē ipiꝰ ꝟgis oī inſtātia opet̃ q̄cq̄d btē ꝟgini crediderit ꝯplacere. Genibꝫ
vt añ ipiꝰ imagines ſiue altaria et cū recitat̃ nomē eiꝰ hūiliter ea flectat. Hec oīa
mlto meliꝰ habuiſti ī illo caplo.vbi docuimꝰ quō ō mēbrꝫ ſingul' ſit ei ſuiēdū.

Maria codea Titulus xli. S

Iſidor⁹

Codea tēpli] Figurata ē enī p coclea tēpli. p quā aſcēdebat ī mediū cenaculum. ⁊ a medio ī terciū. ſic legit. iij. Regū. vi. Eſt aūt coclea ſm iſidoꝝ alta ⁊ rotūda turrꝭ. dicta coclea qſi ciclea. eo qꝛ ī eā tāqꝫ p circulū orbēqꝫ ɔſcēdat. qlis eſt rome. clxxv. pedū. Apd nos aūt dꝛ coclea rotūda turrellula. adherēs alicui angulo magne turrꝭ. vl parietꝭ eccl'ie. ſeu alicui⁹ magne dom⁹. Et tal' coclea arta ⁊ plena gdib⁹. ⁊ innitēs qſi colūne erecte. Cui etiā colūne innitūt p ipaꝫ cocleā aſcēdentes. Hec coclea btā vgo. qſi rotūda admin⁹ iteri⁹ p appetitū celeſtiū. habēs mltos gdus diuerſaꝝ vtutū. qa de vtute in vtutē ɔtinue pcedebat. habēs qſi colūnā cui innitebat. i. chriſtū. ⁊ cui inniti debēt volētes pcedere de bono in meli⁹ p exempla marie. habens etiā quaſi quoddā ciboriū arcuatū.

Maria vas ſpeciale dei. Titulus xlij. T

Cācellarius philippus

Vas ſpeciale dei] de q dꝛ Ecci. xlij. [Vas admirabile. op⁹ excelſi.] Et de q dicit verus helyſe⁹. iiij. Regū. ij. Afferte mihi vas nouū. ⁊ mittite ī illd ſal. Dicit g maria vas admirabile ⁊ vas nouū. qa nunqꝫ tale inuentū ē. In q. ſ. reperiuntur multa mirabilia ⁊ multe nouitates.

Maria vas admirabile propter

Continentiā. Continebat enī ſuū ɔtinēs. Nullum enim aliud vas potuit mai⁹ ſe ɔtinere. Sed maria illū ɔtinuit quē tot⁹ nō capit orbis. ⁊ a q ipa continebat.

Continēdi modū. Quia cū de⁹ ſit in omni creatura p eſſentiā. ī ſolis iuſtꝭ p gratiā. His duob⁹ modis ī ea fuit. ⁊ nouo et mirabili modo p vnionem.

Cōtrarioꝝ ɔcordē ɔrietatē. ſ. mortalitatꝭ ⁊ īmortalitatꝭ. vgitatꝭ et fecūditatꝭ. et qd mirꝝ fuit rōis ⁊ fidei. q mltū ſunt ɔrie. Vn maria potuit dicere poſt partū [Sum qd erā] i. virgo [nec erā qd ſū] i. mater [modo dicor vtrūqꝫ] i. mater ⁊ vgo.

Maria vas admirabile pꝑter

Cōformitatē. Cōtētū enī in vaſe accipit formā vaſis nō ecōuerſo. ſic videre ē in aq vl lacte ɔgelatꝭ ī vaſe. vl ī campana q formā accipit moduli. Ecōtrario mō fuit h. qa ɔtinēs mutatū fuit ſm exigētiā ɔtēti. Aſſimilata ē enī hūana natura deitati.

Opoſitatē q ſupabat materiā. Fuerīt ei ī h vaſe oēs varietates vtutū ⁊ donoꝝ. oēs ſculpture ſctōꝝ dſiderioꝝ. oēs picture ſctāꝝ cogitatōnū. Ideo dꝛ [Vas admirabile op⁹ excelſi.]

Oīmodā ſufficiētiā. qꝛ q pl⁹ et eo haurit. eo pl⁹ ī eo īuenit. Vnde dꝛ marie Cān. vij. Umbilic⁹ tuus crater tornatil'. nunqꝫ indigens poculis.

Recipiēdi ⁊ emittēdi modū ineffabilē ⁊ ſingularē. qꝛ ɔtra morē alioꝝ vaſoꝝ nec fractū nec aptū ē ī recipiēdo vl emittēdo. Recepit enim cū integritate. vt ocul⁹ et vitrū ſolem. emiſit cū integritate. vt ſtella radiū. et flos odorem.

Preciū ⁊ vtilitatē q īenarrabilia ſūt. Prouer. ī fi. Procul ⁊ d vltimis finib⁹ pciū ei⁹.

Dicit g maria [vas admirabile. op⁹ excelſi. Vas. op⁹ excelſi. In q videlicꝫ fabcādo ſtuduit excelſ⁹ dn̄s. Vas. op⁹ illi⁹ artificꝭ q fabcat⁹ ē auorā et ſolē. Vn̄ Ecci. ix. In manu artificꝭ opa laudabūt. Itē ecci. xlij. dꝛ de h ope. Glia dn̄i plenū ē opus ei⁹. Opus. excogitatū an̄ ſecl'a. dſūmatā ī fine ſecl'oꝝ. [Vas.] pfundiſſimū p hūilitatē. Solidiſſimū p patiētiā. Integerrimū p vgitatē. Ampliſſimū p charitatem. Mūdiſſimū p omīmodā puritatē. Capaciſſimū p deſideriū. ⁊ id balſamū diuine grē dignū ⁊ ɔgruū ɔtinere [Vas.] adeo capax grē. et marie p hūilitatē. q ſola mereret impleri. vt ſibi et toti mūdo ſufficeret copioſe. [Vas.] qd ſeipa ipleuit corpata dei ſapia. ⁊ ob vaſis īeſtimabilē pulcritudinē ī ipo nouē mēſib⁹ corpal'r habitauit. [Vas admirabile] de q in ps. [A dn̄o factū ē] vas [iſtd. ⁊ ē mirabile ī ocul' nr̄is] In maria ſiqdē ɔuenerūt tres admirabiles ɔiūctōes qſi ɔrioꝝ. q facte ſunt non ſm naturā ſꝫ ſup naturā. Que ſunt. deus et hō. mater ⁊ vgo. fides ⁊ cor hūanum. [Vas admirabile] qd celeſtis aurifaber q ſapia ſua de luto facit auꝝ. formauit d luto humane nature. nō tn̄ luteū ſꝫ ve aureū. De q etiā vaſe manēte integro ineffabiliter formauit poſtea vas corpis ſui. Et in h ope ſapientia dei vicit maliciā diaboli. q in pmis pentib⁹ auꝝ hūane nature redegerat in lutū. Vn̄. xli. iob dꝛ de vehemoth. Sternet ſibi aurū qſi lutū. Itē Treno. iiij. dꝛ de pmis pentib⁹. Filij ſyon inclyti et amicti auro pmo. quō reputati ſunt in vaſa teſtea. op⁹ manuum figuli?

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

[Vas admirabile] in q̄ reprire eſt .xij. ꝑncipalia mirabilia .ſ. xij. ꝑuilegia de q̄b⁹ dictū eſt ſup. libro .iij. ꝑte .ij.

Itē [vas admirabile] chriſt⁹ hō vl' corpus chriſti. [opus excelſi] .i. dei trinitatꝫ [mirabile] Nam ꝯtētū mai⁹ ꝯtinēte. Quid enī mirabili⁹ ꝙ lux diuitatis in teſta humanitat'. Nā m'ier circūdedit virum. Vel [vas admirabile] chriſt⁹ hō. [vas] dico plenū grē et veritatꝫ [opus excelſi] Iſa. xlv. [Ego dñs creaui eū] homīnē. X

Itē [vas admirabile] btūs paul⁹. q̄a imediate a dño deo ſine miniſterio hoīs ꝯuerſus. et ideo [opus excelſi] De q̄ vaſe Actuū .ix. Vas electōis mihi eſt iſte.

Itē Maria vas nouū. de q̄ .iiij. Regū .ij. dixit helyze⁹. Afferte mihi vas nouum et mittite in illō ſal. Maria ſiq̄dem vas nouū ꝑ grām ſine alicui⁹ vetuſtate peccati. In q̄ vaſe oīa noua fecit dñs. Vñ dicit Apoca. xxi. Ecce noua facio oīa. Cui vaſi immiſſum ē a tota trinitate in incarnatōe. ſal .i. chriſt⁹ q̄ ē ſapiētia patris. et ſic ſanate ſunt aq̄ hiericho .i. populi mūdani. qꝛ aque multe ppl'i multi. Apocal'. xvij. vt nō eſſꝫ vltra ī eis mors neqꝫ ſterilitas. Sal .ḡ. ī nouo vaſe. ſapīa dei ī vtero ꝟginali. Mors enī et ſterilitas antea erāt ī his aq̄s. q̄a oēs moriebant' ī pctō ade. ꝛ ſteriles erāt a bona opatōe. Vel ꝑ aq̄s iſtās intellige ſeculares ſciētias. q̄ ſine ſale vere ſapiētie mortales ſunt ꝛ ſteriles animab⁹. Y

Itē ipa eſt etiā vas vnū .i. ſingulare in q̄ repoſitū eſt man. Exo. xvi. i. dulcedo diuinitatis q̄ dicit' ꝛ eſt panis angeloꝝ. et hoc in dñica incarnatōe. Fuit aūt h̄ vas ſingulare q̄ ad aīaꝫ ꝑ fidē. Vñ Lu. i. Btā q̄ credidiſti. Et q̄ ad carnē cui⁹ portōeꝫ q̄ndā aſſumpſit ſapiētia dei. Per māna enī intelligit' ꝟbū patris. q̄ō de carne marie caro factū ē. Joh. i. Vñ. Qō naſcet' ex te ſanctū. vocabit' fili⁹ dei. Lu. i. Dicit .ḡ. moyſes aaron. i. pater ſpūiſancto. cui⁹ ope incarnat⁹ eſt fili⁹. [Sume vas vnū .i. ꝟginalem vteꝝ. q̄ fuit vas ſingulariter glorioſū. [et mitte in illud man] .i. filiū. Man iterꝑtatur q̄d vl' quomodo. Māna q̄d eſt h̄ vl' quō eſt iſtud .i. ꝙ ꝓfundū. ꝙ inſcrutabile. ꝙ mirabile. Et ꝑ h̄ ſignat' myſteriū dñice incarnatōis in ꝟginē de q̄ poſſunt oēs admirari. Vñ Iſa. lxvi. Quis audiuit vnq̄ꝫ tale. aut q̄s vidit huic ſile. Vel dulcedo māne. gaudiū cordis virginei q̄ō habuit de ſuo ꝯceptu. Unde dixit Lu. i. Exultauit ſpirit⁹ meus in deo ſalutari meo. Z

Itē ipa ē etiā [vas auri ſolidū. ornatū om̄i lapide ꝑcioſo] Eccl. l. Vas aureū. regi regū ꝯueniēs. q̄a aurū regib⁹ ꝯuenit. deſignata ꝑ oīa vaſa dom⁹ dñi. i. eccl'ie q̄ fecit ver⁹ ſalomō de auro puriſſimo. ſicut legit' .ij. palip. iiij. et .iij. Regū .vij. Deſignata etiā ꝑ oīa vaſa de q̄bus rex ſalomon potabat. et ꝑ vniuerſaꝫ ſuppellectilē dom⁹ ſaltus libani. q̄ omnia erant de auro puriſſimo. AA

Ipa eſt enī [vas ſolidū] ꝑ ꝯſtantiā et oīmodā patientiā. q̄ꝛ omnib⁹ ꝑmiſſis angeli a ꝟginitatis ꝓpoſito incliari nō potuit aut plicari. Qꝫ nulla tribulatōne. nullo metu mortis potuit ꝯq̄ſſari. ſicut manifeſte apparuit q̄n̄ fugientib⁹ diſcipul' ſtetit impterrita iuxta filij crucem.

Ipa vas [ornatū om̄i lapide ꝑcioſo] .i. omnimoda ꝟtute. vt illō Eze. xxviij. oīs lapis ꝑcioſus opimentū tuū. ei multo meli⁹ attribui debeat. ꝙ lucifero ante occaſū.

Seq̄tur [Ornatū om̄i lapide ꝑcioſo.] Lapides ꝑcioſi q̄ vas iſtō ornauer't virtutes .ſ. q̄b⁹ decorata ē maria. ibidem deſcribunt' ſub appellatōib⁹ reꝝ diuerſaꝝ.

¶ Lapis BB

Primus hūilitas. Unde. [Quaſi ſtella matutina] que parua apparet cū ſit magna [in medio nebule] .i. in hac vita caliginoſa.

Scōus ꝯpaſſio peccatoꝝ. Vñ. [Quaſi luna plena] rore ḡtie ꝛ miſicordie. Luna ei roriflua eſt et ꝓxima terre .i. pctōrib⁹ terrenis pietate ꝛ ꝯpaſſiōe. [In dieb⁹ ſuis lucet] ad illuminandā noctē in q̄ ſunt pctōres q̄b⁹ dr̄ ad Eph. v. [Eratꝫ aliq̄n̄ tenebre] .i. tenebroſi [nūc autē lux] .i. illuminati ꝑ gratiam marie.

Terci⁹ verecūdia virginal'. Unde [Et q̄ſi ſol] q̄ rubens eſt. Vel in feruore ſolis caritas marie. In rubore color faciei ꝟginee ad lr̄am [Refulgēs] corā dño q̄ decorē ei⁹ ꝯcupiuit. Vel [refulgens] hoīb⁹ exemplis virtutū ſuaꝝ.

Quart⁹ obediētia. Vñ. [Quaſi arc⁹ refulgēs] Arc⁹ plicabil' ē. [Int' nebulas glie]

Quintus odoꝛ ſancte opiniōis ei⁹ et fame. Vñ. [Quaſi flos roſaꝝ in dieb⁹ veris.] Flos enī roſe aromatic⁹ ē. et capitis ꝯfoꝛtatiuus. Quere li. xij. ꝑti. iiij. ti. de roſa.

Lapis — Sextus duplex virginitas. carnis et ſpirit⁹. Vñ [Quaſi lilia in trāſitu aq̄.] i. carnaliū ꝛ mūdialiū voluptatū. q̄ cito trāſeunt velut aqua decurrens.

Septim⁹ oꝛatio aromatica. Vñ. [Quaſi thus redolens in dieb⁹ eſtatꝫ.] i. ī feruoꝛe charitatis.

Octau⁹ charitas q̄ in ſe ardebat et primos illuſtrabat. Vñ [Quaſi ignis effulgēs.] Ipa enī erat rub⁹ ardens charitate. manēs incōbuſt⁹ ab omni carnea voluptate.

Nonus oꝛatio ꝓ his q̄ cōburūt̄ ī camino purgatoꝛij. Vñ [Et thus ardēs ī igne.]

Decimus pietas et miſericoꝛdia ideficiēs et ſp̄ creſcens. Vñ [Quaſi oliua pullulās.] Unde. Quaſi oliua ſpecioſa in campis.

Undecimus Medicinalitas. Recta intentio. Cōtēplatio celeſtiū. Unde [Et cypſſus in altitudinē ſe tollens.]

Poteſt etiā dici q̄ ipa erat vas criſtallinū. Vas ſaphirinū. Vas ſmaragdinū. Vas eburneū. Vas aureū. Vas argenteū ad reponendū dñici coꝛpis ſacramentū. et omniū reliq̄arū. i. virtutū impciabilē theſauꝝ. Vas electrinū. ſ. de auro ſapientie ꝛ argēto eloq̄ntie. Chriſt⁹ etiā electrū Eze. i. ꝓpter auꝝ diuinitatꝫ ꝛ argētū hūanitatꝫ.

Ipa eſt enī vas illō ineffabile in quo filius dei comedit fauū ſuū cum melle ſuo. bibit vinum ſuū cum lacte ſuo. Cañ. v.

Ipa ē vas electōis qd̄ de⁹ elegit ꝛ ꝑelegit. imo ꝛ ꝑelectōis. ſicꝫ d̄ paulo legit̄ Actu. ix.

Ipa vas [plenū grē.] ꝛ h̄ ꝑmo [ꝛ v̄itatꝫ.] i. chriſti. q̄ ē via v̄itaſ ꝛ vita. Io. xiiij. h̄ ſcd̄o

Ipa [oīe vas puulū.] ꝓ hūilitatē [vas crateraꝝ ꝛ oē vas muſicoꝝ.] Iſa. xxij.

Ipa vas caſtroꝝ. Ecci. xliij. Vas caſtroꝝ ī excelſis in firmamēto celi reſplēdēſ. Hoc d̄r de luna q̄ eſt vas vniuerſale ab oīb⁹ planetis diſpoſitōem recipiēs. q̄ dicuntur caſtra. et ideo vas caſtroꝝ. Similiter maria q̄ pulcra dicit̄ vt luna. vas eſt vniuerſale. habēs pfecte vniuerſaliter q̄cq̄d boni alij ſancti habent particulariter. Unde ei dicit̄. Multe filie ꝯgregauerūt diuitias ꝛc̄.

Ipa vas electōis et pfecte bonitatis. q̄ ꝑncipaliter cōſiſtit in trib⁹. vt. ſ. vas ſit de bona materia. de bono odoꝛe et de bono ſono. In ſono pcipit̄ veritas integritatis. vt patet in cāpanis. In odoꝛe ſapoꝛ bonitatꝫ. vt patet in doliis. In materia effectus v̄tutis. Son⁹ nr̄i vaſis hūilitas. qñ rn̄dit. Ecce ancilla. Odoꝛ virginitas. Vñ. Quoniā virū nō cognoſco. Cañ. i. [Dū eſſet rex ī accubitu ſuo nard⁹ mea dedit odoꝛē ſuū.] Triplex odoꝛ marie. Carnis ꝓ virginitatē. Mentꝫ ꝓ hūilitatē ꝛ deuotōem. Aie ꝓ deitatis inhabitatōez. Materia auꝝ. i. charitas. q̄ opat̄ magna ſic. Vel electrū ꝯpoſitū ex argento cādide virginitatis ꝛ auro ſplēdide et ꝓcioſe maternitatis. que pepit filiū q̄ figura ē et ſplendoꝛ glīe patris.

Item vas iſtud mundū ſeruauit virginitas. pfundū hūilitas. ſolidū charitas. et tale vas. ſ. mundū. pfundū et ſolidū. neceſſariū erat tā ſubtili electuario ꝯtinēdo.

Maria crater

Crater] Vas. ſ. potatoꝛiū. Cañ. vij. [Umbilic⁹ tuus crater tornatil' ꝛc̄.] Libro. v. ti. xxi. de vmbilico marie. Sed ibi agitur de cratere ligneo. hic de argenteo vl' aureo. Omnia enī vaſa de q̄b⁹ ſalomō potabat aurea erāt. iij. Regum. x. et. ij. Paral'. ix. et de auro puriſſimo.

Fuit iſte crater

Nota nouē v̄ſus de ꝓꝓꝛietatib⁹ crateris

Integer] ꝓ virginitatē. Eſt autē virginitas poꝛte genialis integritas.

Et ſolidus ꝓ foꝛtitudinē et cōſtantiā animi ī bono. Ecci. l. Quaſi vas auri ſolidū.

Tenuis] ꝓ paupꝛtatem.

Cauus] i. cōcauus ꝓ humilitatem.

Atq̄ꝫ rotundus] ꝓ omnimodā pfectōem. Scyphus enī figurā habet ſpericā. Quicquid autē in rotundū foꝛmat̄. a grecis ſpera dicit̄.

Fabꝛe compoſit⁹] i. ſubtiliter et artificioſe. quia opus ſapiētie dei vel ſpūſſancti. q̄ eſt omniū artifex. Sapie. vij.

Multiſq3 modis ꝑcioſus] Quia de ꝑcioſa materia. ſ. auro argẽto et lapidib9 ꝑcio-ſis. Propter h̄ dr̄ vas ornatũ om̄i lapide ꝑcioſo. i. om̄imoda v̄tute. vt ſup. Preci-oſior enī eſt cũctis opib9. Parabo. viij. Quia ꝑcul et de vltimis finib9 ꝑciũ eius. Itẽ ꝑcioſus in forma. ꝑcioſus in valore. Job. xxviij. Neſcit hō ꝑciũ eius rc̄.

Gẽmis ornatus] Ecc̄i. xxxij. Gẽmula carbũculi in ornamẽto auri.

Aſpectu delicioſus] Ecc̄i. xlij. Glīa dn̄i plenũ eſt opus eius.

In ſummo patulus] ad recipiẽdos liquores et refundendos gratiaꝝ et donorum. h̄ eſt. ad recipiendum et refundendũ.

Et honorifice coopertus] ne. ſ. in eo decidant aliq̄ immũdicie. Numeri. xix. Vas qd̄ nō habuerit opculũ aut ligaturā deſup/ immundũ erit. Iſtud opculũ fuit ī vir-gine cuſtodia q̄nq3 ſenſuũ. q̄ ſunt in capite. q2 nunq̄3 fatue reſpexit vl' delectabili-ter malũ audiuit. vel verbũ malũ ꝓtulit. vel illicitũ comedit. et hmōi.

In medio ſtrictus]. i. in corde ꝑ pauꝑtatẽ et humilitatẽ.

Fuit iſte crater — Infra clauſus] nihil terrenũ appetendo ꝑ deſiderium.

Pede lat9]. i. caritatiuo affectu. dicẽs cũ dauid. [Ambulabā ī latitudīe] caritat'. ſ.

Clarus] Vñ et faciẽ reddit bñ deauratus. Myſteriũ q̄re li. ix. ti. i. L. de fonte. vbi dicit' q̄ reddit imaginem intuenti.

Odoriferus] ratōe ſpecificati poculi.

Splendẽs] maxime ſi ſit aure9. vel bene deaurat9. et a ſole illuſtratus. Maximus enim ſplẽdor marie/ ex eo q̄ amicta ſole iuſticie. Apoca. xij.

Grauis] aurea ḡuitate nō plumbea. Habuit enī vas iſtud iuſtũ pond9. ſ. caritatẽ r animi cōſtantiā. ꝑ quā nunq̄3 leui motu diſſiliebat. ſ3 mature ſe ſꝑ habebat.

Atq3 ſonorus] ꝑ tinnitũ laudis diuine et graꝝ actōis de ſibi impẽſis beneficijs.

Eſt anaglifum vas]. i. ſculptũ ſuꝑius. Ana grece ſurſum latine. glife ſculptura.

Recipit quẽcunq3 liquorẽ]. ſ. vinũ deuotōis. lac benignitatis. oleũ miſericordie. mel diuinitatis in incarnatōe. aquā lacrimaꝝ ī filij paſſiōe. et hmōi. et ꝓpter h̄ dr̄ [Nũ q̄3 indigens poculis] Et oēs liq̄res q̄s a deo ſuſcepit. large ꝓpinat hominib9.

Senſus delectat]. ſ. viſum. olfatũ. et guſtũ. adiuncta muſica in ꝯuiuio vini. que de-lectat auditum. Ecc̄i. xl.

Dextera portatur.

In igne format'.] Nam ꝓpter nimiā charitatẽ ſuam qua dilexit nos deus. fabrica-tus eſt deus pater aurorā et ſolem]. i. mariā et chriſtũ hominẽ.

Laus ẽ et honor et gloria fabri] De laude dicit' Ecc̄i. ix. In manu artific' oꝑa lau-dabuntur. De gloria. Ecc̄i. xlij. Gloria dn̄i plenũ opus eius.

Maria

Cratera] Et eſt cratera calix habẽs duas anſas [nomen grecũ. ſed grece decli-clinat' hic crater. latine hec cratera. Compat' laũt maria vaſis crateraꝝ r vaſis muſicoꝝ ſuſpenſis a paxillo. i. chriſto. Iſa. xxij. [Vaſis crateraꝝ] q̄a ſuos īnebat amatores celeſtis pot9 abũdantia r deuotōe. q̄b9 dicit Cañ. v. Bibite r inebamī chariſſimi. [Et vaſis muſicoꝝ] quia ſctām delectatōez eiſdẽ infundit. Et erat [Su-ſpẽſa] q̄a ab om̄i terrenitate eleuata [a paxillo]. i. chriſto. cui9 dilectio eā ſurſũ te-nebat. Vñ dicebat cũ iob. vij. Suſpendiũ elegit anima mea rc̄. FF

Lechitus] vas. ſ. olei. Ipa eſt enī vas indeficiẽtis et ſꝑ abũdāt' miſericordie. ſi-gnata ꝑ lechitũ olei q̄ nō ē imminut9. iij. Regũ. xvij. de q̄ paſt9 ē helyas. i. chri-ſtus ſugens ei9 vbera. et de q̄ paſcit' in ſacramẽto filij et in v̄bis eius et exemplis. vidua ſareptena cũ tota domo ſua. i. eccl'ia cũ fidelib9 vniuerſis. BB

Pixis] q̄ ē vas vnguẽtariũ factũ ex buxo. quā. ſ. buxũ greci pixũ vocāt. Sed mō fiũt pixides d̄ ebore auro et argẽto et ere. Vñ de ſpōſo dr̄ Cañ. v. ſm aliā l'raꝫ. Venter ei9 ſic pixis eburnea ſuꝑ lapidẽ ſaphirũ. Et pt̄ exponi de vẽtre v̄gīs. cui9 virginal' puritas/ q̄ ſigt' ī ebore/ purior fuit angelica puritate q̄ notat' ī ſaphi-ro. Et h̄ ē qd̄ dicit. ſuꝑ lapidẽ ſaphirũ. In hac autẽ pixide trāſmittit nobis pater illud vnguentũ medicinale quo ſanatus eſt mũdus. qui prius om̄imoda infirmi-tate laborabat. ſ. filiũ ſuum. VV

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Lenticula] q̃ eſt vas oleariũ factũ ex ere vel argẽto ſm iſidorũ. Et dr̃ a liniẽdo. q̃a
inde reges ⁊ ſacerdotes liniebant. Uter⁹ aũt ṽginal̃ ↄgrue p̃ tale vas deſigñ. i q̃
filiũ factũ hoĩez vnxit de⁹ pater oleo leticie p̃ participib⁹ ſuis. h̃ ẽ. aliis ſctis. Ad
hoc deſignandũ dicit̃ ꝺ ſamuele qui tũc optimus erat vir. i. Regũ. x. Tulit ſamu
el lenticulam olei. et effudit ſup̃ caput eius ⁊c̃.

Cyath⁹] vas portatoriũ. qꝺ alio noĩe dr̃ cymbia ex ſiĩitudĩe cymbe. q̃ eſt nauis. ex
cui⁹ ſiĩitudine fiũt q̃dã vaſcula argẽtea ad deportãdũ inceſũ. Ipa q̃dẽ potat nos
vino multiplici. ſicut habes libro. xii. particl̃a. i. ṽſu. xii. orti ↄcluſi. a P vſq; ad y.
Ipa eſt nauis q̃ ſeruos ſuos deducit in portũ volũtatis eoꝝ. Ipa vaſculũ qꝺ ora
tões noſtras coram dño repſentat. ſicut infra de phiala inuenies.

Syfon] vas ſic dictũ. q2 aq̃s ſufflãdo fũdit. q̃. ſ. vaſe vtũt̃ oriẽtales. Nã vbi ſenſerit
domũ ardere, currũt cũ ſyfonib⁹ plenis aq̃s. ⁊ extinguũt incẽdia. Sed ⁊ cameras
expſſis ad ſupiora aq̃s emũdãt. Similit̃ ⁊ maria aq̃s graꝝ nob̃ ſbmĩſtrãdo, extin-
guit ĩ nobis vicioꝝ incẽdia. et p̃ ipam emũdamur ab inq̃namẽtꝭ ſpũs ⁊ carniſ nr̃e.

Alabaſtꝝ] vas vnguẽtariũ ↄgnomiatũ a q̃dã genere marmorꝭ. qꝺ dr̃ alabaſtꝝ. ⁊ ẽ
lapis cãdid⁹ ⁊ ĩtercinct⁹ variis colorib⁹. Cauat̃ eni ille lapis ad vaſa vnguẽtaria
faciẽda. qm̃ vnguẽta ſuare dr̃ incorrupta. et naſcit̃ circa thebas egyptias ⁊ dama
ſcũ ſyrie. et ẽ ceteris marmorib⁹ cãdidior. ſed p̃batiſſimus naſcit̃ in india. De tali
marmore fuiſſe dr̃ vas illius vnguenti. de quo legit̃ Ioh. xii.

Enoforꝝ] vas. ſ. ferens vinũ. Eno eni grece vinũ. et ipa nobis attulit gratiã II
que ſignatur in vino. Unde et nuptiantib⁹ vinũ p̃curauit. Ioh. ii.

Situla] que dicit̃ a ſitiẽdo. Quere libro. ix. de receptacul̃ aquarũ. titulo. ix.

Diſcus] q̃ſi dans eſcas. Cuiuſmodi aũt eſcas ipa tribuat ↄuiuis ſuis, habes nota
tũ li. xii. pti. i. ṽſu. xii. orti ↄcluſi. ab I vſq; ad O. A diſco aũt dicũt̃ diſcũbẽtes.

Maria — Scutella] q̃a antiq̃tus habebat qꝺãmodo formã ſcuti. Unde et ſcutella a ſcuto p̃
diminutõez. Ipa eni ⁊ paſcit ⁊ defendit nos. Paſcit vt ſcutella. defendit vt ſcutũ.

Salinũ] qꝺ eſt vas aptũ ſali. i. ſapiẽtie dei recipiẽde. Quere ſup̃ titulo eodẽ y. vbi
ipa dicitur vas nouũ.

Urna KK

Calix] vas in quo bibit̃. quod antiq̃tus fiebat de ligno. ⁊ inde nomẽ accepit. q2 gre
ci omne lignum cala dicebant. ſicut dicit Iſidorus.

Phiala] ſic dicta. q̃a de vitro ſolet fieri. qꝺ grece hyalin dr̃. mõ aũt phiale. ⁊ ꝺ vitro
et de auro fiũt vl̃ argẽto. Uñ apoc. v. deſcribũt̃. xxiiii. ſeniores habẽtes phialaſ au
reas plenas odoramẽtoꝝ. q̃ ſũt orões ſctõꝝ. Maria ṽo recte phiale ↄpat̃, ꝑpt̃ am
plitudinẽ charitatꝭ q̃ diligit nos. q̃a phiala inferi⁹ ampla ſupi⁹ ſtricta, ꝑpt̃ ṽtutẽ
taciturnitatꝭ. Uitrea, ꝑpt̃ puritatẽ ṽgitatꝭ. Uitꝝ eni de cinere feni fit. ⁊ oĩs caro
fenũ. Iſa. xl. Trãſparẽs ẽ, ꝑpter ↄfeſſionẽ diuĩe laudis. Uitrũ eni colorẽ nõ celat
ↄtẽti ĩ ſe liq̃ris. Lucida etiã, ꝑpter honeſtatẽ ↄuerſatõis. Mat. v. Luceat lux vr̃a
⁊c̃. Aurea etiã ẽ, ꝑpter plenitudinẽ ſapĩe celeſtꝭ. ⁊ ceteras auri p̃petates. Odorife-
ra etiã, q̃a plena odoramẽtꝭ, i. orõib⁹ ſctis. q̃b⁹ ſctãz delectat trinitatẽ. et totã curiã
celeſtẽ. ſic odoramẽta ſuã circũq; diffundũt ſuauitatẽ. Que odoramẽta. i. p̃ces, ſẽ
tire deſiderat fili⁹ ſu⁹ dicẽs ei Cañ. ii. Sonet vox tua ĩ aurib⁹ meis. Uox enim
tua dulcis] ad audiẽdũ et odorandũ.

Hec ẽ phiala p̃ncipũ ĩpleta butyro. de q̃ legit̃. v. Iudic. ĩ cãtico delbore. Principes, LL
apl̃i et euãgeliſte q̃b⁹ p̃pinauit butyꝝ, docẽs eos ĩcarnatõis dñice venerabile ſa-
cramẽtũ. Et nota q̃ ex tũſiõe lactꝭ p̃cedit pĩguedo butyri. qꝺ medicinat ⁊ vngit. ⁊
ex tũſiõe carnis chriſti, q̃ ex lacte ṽgineo coagulata ẽ, p̃ceſſerũt tã vnctio cariſma
tũ. q̃; noſtroꝝ medicina peccaminum.

Mulcꝝ] i. ſ. vas ĩ q̃ mulget̃ lac. In ea ſiq̃dẽ ⁊ p̃ ipaz mulgem⁹ lac ↄſolatõis ⁊ diuĩe
dulcedĩſ. Fili⁹ etiã dĩ ex ea mulſ⁹ ẽ hõ. Uñ dic̃ p̃ri iob. x. Nõne ſic lac mulſiſti me ⁊c̃.

Scyphus] vas ſm iſidoꝝ in q̃ manus abluimus. quia ipa mediatrice mala opera
noſtra penitendo purgamus.

Urceus. cuius diminutiuũ vrceolus. vaſa. ſ. in q̃bus deportat̃ aq̃ benedicta. In h̃

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

enim vaſe tranſmiſit nobis pater aquam illã gratie. quã nob pmiſerat Eze. xxxvi.
Effundã ſup vos aquam mundã et mũdabimi rc. Aliter eni nõ poteram⁹ habere
benedictionem dei.
Uter.] vas ſic dictũ ab vtero. quia totũ eſt quaſi in ventre. Et in vtero marie ſtatuit
dñs aquas gratiaꝝ qſi in vtre. ſicut dicit ps. Et d illa plenitudie iugiter recipim⁹
grãm p gratia. niſi ſteterit p nos.
Peluis.] ſic vocata. eo q ibi pedes lauent. Joh. xiij. dicit de dño. Miſit aqm D
in peluim.] i. impleuit mariã gratia. et cepit lauare pedes diſcipuloꝝ.] Hoc D
enim officiũ exemplo filij implet in nobis hũilis virgo. que ſe ſemp ancillã exhi/
bet cui⁹ ẽ h officiũ. Unde ſignat p abigail. i. Regũ. xxv. q rñdit nũcijs dauid vo/
lẽti eã ducere vxorẽ. Ecce famula tua ſit i ancillã. vt lauet pedes ſuoꝝ dñi mei rc.
Et ampulla.] q dr qſi ãpla bulla. Siliis ẽ ei rotũditate bull' q ex ſpumis aqrũ AA
fiũt r vento inflant. Dicunt aũt apud nos qdam vaſcula argẽtea vl' ſtagnea
ampulle. in qbus reponit criſma. oleum ſanctũ. et oleũ infirmoꝝ. Et in beata vgi
ne repoſuit chriſt⁹ pontifex futuroꝝ bonoꝝ oleũ infirmoꝝ. i. miſericordiã ſanati/
uam peccatorũ. et oleũ ſanctũ. i. miſicordiã que ſanctificat pctõres. r ſacrũ criſma.
id ẽ. ſpirituale vnctõem ſpiritualiũ regũ. ſacerdotũ. et pugilũ. ſine qua nõ ſanctifi/
cantur nec poſſunt effici vero nomine chriſtiani.

Notula

Poſt hoc ſcribendũ de omnib⁹ vaſis tabernaculi et templi ſalomonici q
poſſent ſignare mariã. et quomodo ipa pera et funda dauid.

Finit liber decimus de edificijs quib⁹ ma/
ria figuratur in biblia.

Incipit liber vndecimus in quo agi tur de munitõib⁹ et nauigijs. que poſſunt ſignare mariã.

Maria vrbs ſiue ciuitas dei. Titulus .i.

Urbs. id eſt. ciuitas Iſidorus. A

Ciuitas ẽ ꝯcors hominũ mltitudo ſocietatis vinculo adunata.
Dicta a ciuib⁹. i. ab ipis incolis vrbis. p eo q plrimoꝝ ꝯſciſcat et
ꝯtineat vitas. Nam vrbs ipa menia ſunt. ciuitas aũt nõ ſaxa ſed
habitatores vocant. Urbs aũt vocat ab orbe. qr antiq ciuitates
fiebãt in orbe. Hec oia beate vgini pñt adaptari. q eſt illa ciuitas de q in ps. Glo
rioſa dicta ſunt de te ciuitas dei. Hec glioſa ſunt. q beatã eam dicũt oẽs genera/
tões. Libro. iiij. ti. i. de humilitate marie.
Maria ciuitas q dr qſi ciuiũ vnitas. i. ſenſualitatꝫ r rõis plẽa ꝯcordia. Ciues h⁹ ciui
tatꝫ. ſctẽ cogitatões. deuote affectões. feruẽtia ꝯſideria. r hmõi. q oia tẽdebãt ad il
lud vnũ qd ẽ neceſſariũ Lu. x. Regebãt etiã ciues iſti ꝯſilio ſpũſſcti. qr ciues ꝯſilio
ſũt regẽdi. r aduerſarij fugãdi r fugiẽdi. Vñ etiã ciuiũ vnitas. qa nec ibi caro ꝯcu
piſcebat aduerſus ſpm. nec ſpũs aduerſus carnẽ. nec aliqd rebelliõis. aut ꝯdictio
nis i corpe ei⁹ vl' aia. cũ eſſꝫ etiã archa noe. i q oia aialia. i. mot⁹ ſenſualitatꝫ fuerũt
pacifica. r idõ ſũm⁹ habitator ibi pacifice hoſpitat⁹ ẽ. r ibi i pace fact⁹ eſt loc⁹ eius.
Ciuitas dei.] Hoc dr ad differẽtiã ciuitatꝫ babilonice q diaboli ẽ. i quã dñs ñ igredi B
tur. Oſee. xi. Vñ ciuitas dei. qa tota fuit dei. r nulli⁹ niſi dei. qa nihil i ea habuit
ps aduerſa. Idõ dic ipa cañ. ij. Dilect⁹ me⁹ mihi. r ego illi. Idõ etiã dilect⁹ totiens
vocat eam ſuã in cãticis dicẽs. Amica mea. colũba mea. ſoror mea. ſpõſa mea. r hu
iuſmodi. Itẽ ciuitas dei. qa ſola digna tãto rege. tãto põtifice. tãto fundatore. tan
to inhabitatore. et hmõi. Ideo dr in ps. Magn⁹ dñs et laudabil' nimis in ciuita
te dei nñi rc. Quere li. ij. pticula. i. cauſa. iiij. Cõmendat autẽ ciuitas hec a multis.
r ante omnia a fundamentis.